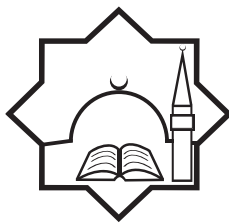

Бюлетени

ANNUAL REPORT | YILLIK BÜLTEN

• 2014

София | Sofia | Sofya | 2015

МЮСЮЛМАНСКО ИЗПОВЕДАНИЕ

Главно мюфтийство

MUSLIM DENOMINATION

Grand Mufti's Office

MÜSLÜMANLAR DİYANETİ

Başmüftülüğü

Съдържание

■ ПРЕДИСЛОВИЕ	11
■ ОФИЦИАЛНИ СРЕЩИ	17
■ МЕЖДУНАРОДНИ УЧАСТИЯ	69
■ КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ И СРЕЩИ	95
■ ОБРАЗОВАНИЕ	147
■ ПОКЛОНЕНИЕ ХАДЖ	165
■ ИРШАД – РЕЛИГИОЗНА ДЕЙНОСТ	171
■ ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	185
■ ВАКЪФИ	195
■ СОЦИАЛНА И БЛАГОТВОРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ	203
■ ХЕЛЯЛ СЕРТИФИЦИРАНЕ	219
■ АНТИМЮСЮЛМАНСКИ ПРОЯВИ В БЪЛГАРИЯ – 2014 г.	229
■ ДЕКЛАРАЦИИ НА МЮСЮЛМАНСКОТО ИЗПОВЕДАНИЕ	243
■ ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ	253

CONTENTS

■ FOREWORD	11
■ OFFICIAL MEETINGS	17
■ INTERNATIONAL PARTICIPATIONS	69
■ CONFERENCES, WORKSHOPS AND MEETINGS	95
■ EDUCATION	147
■ THE SACRED HAJJ	165
■ IRSHAD – RELIGIOUS ACTIVITIES	171
■ PUBLISHING	185
■ WAQFS	195
■ SOCIAL AND CHARITABLE ACTIVITIES	203
■ HALAL CERTIFICATION	219
■ ANTI-MUSLIM ACTS IN BULGARIA – 2014	229
■ DECLARATIONS OF THE MUSLIM DENOMINATION	243
■ CONGRATULATORY MESSAGES	253

İÇİNDEKİLER

— ÖNSÖZ	11
— RESMİ GÖRÜŞMELER	17
— ULUSLARARASI KATILIMLAR	69
— KONFERANSLAR, SEMİNERLER VE TOPLANTILAR	95
— EĞİTİM	147
— HAC	165
— İRŞAD – DİNİ FAALİYETLER	171
— YAYINCILIK	185
— VAKIFLAR	195
— SOSYAL FAALİYETLER VE HAYIRSEVERLİK	203
— HELAL SERTİFİKASI	219
— BULGARİSTAN'DA İSLAM KARŞITI EYLEMLER – 2014	229
— MÜSLÜMANLAR DİYANETİ'NİN BİLDİRGELERİ	243
— TEBRİK MESAJLARI	253

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين

محمد صلى الله تعالى عليه وسلم وعلى آله وأصحابه أجمعين

Равносметката е възможност човек да открие себе си – какво е постигнал и какво е пропуснал през изминалия период от живота си. Никой не може да постигне всичко, което желае, но съпоставянето на постиженията с пропуските спомага да се коригират някои дела и да се продължат други. Хората не са свършени, но винаги могат да направят нещо по-добро от постигнатото. Това е стремежът на всеки, който следва пътя на Аллах Теаля. В този смисъл е хадисът, в който Мухаммед (а.с.) казва, че е загубил всеки, който прекарва два еднакви дни. Тоест човек не трябва да се примирява с това, което е – независимо дали е доволен от постигнатото или не. Промяната към доброто е необходима на всички, но също така е необходима и правилната оценка на постиженията, защото само така може да се определи дали сме успели.

За нас най-добрият коректив са мюсюлманите в България, защото ръководството на Мюсюлманското изповедание е факт благодарение на тях. Не могат да се отречат положителните резултати, които мюсюлманите постигат в своя житейски път, но няма как да се премълчават и недостатъците и грешките, които сме допуснали. Силните хора не се страхуват да признаят грешките си, защото това е възможност да се види реалната обстановка, в която се намират. Оценяването на добрите постижения пък е стимул да се продължи напред и да се преодоляват трудностите, с които се

срещаме непрекъснато. Това се изисква от нас като хора и като мюсюлмани – да не изпадаме в крайности, а винаги да сме по средата между самокритиката и надеждата. Всъщност това е и принцип в исляма – човек се страхува от наказанието поради извършени грехове, но никога не губи надежда в милосърдието на Аллах Теаля, който е справедлив и оценява и сторените от хората добрини.

Времето минава много бързо и ето че зад нас остана още една година. Тя беше изпълнена с много очаквания, като не всички се осъществиха. За сметка на това пък опитът на всички служители, имами и Мюсюлмански настоятелства се обогати и бяха извършени немалко дейности, които сплотиха редиците на мюсюлманите. Една от придобивките на Мюсюлманското изповедание е обособяването му като фактор в обществения живот на България, както и самоувереността на служителите да заявят позицията си по отношение на въпроси, касаещи мюсюлманите. Пример за това може да се даде с опита на националистически формации да се упражни натиск върху българския съд и да се попречи за възстановяването на одържавени имоти на Изповеданието. Прояви като тези само ни правят по-силни и ни убеждават за сетен път, че сме на правилна позиция.

Дейността в името на религията не е задължение само на определени личности или само на Мюфтийството. Ангажирането с проблемите на мюсюлманите, а също така и с проблемите на всички хора е задължение на всички мюсюлмани. Трябва да се разбере, че ограничаването на религията и в частност на исляма само до джамията е неприемливо. За да се стигне до всеки нуждаещ се, до всеки изпаднал в социална или духовна криза, е необходимо да погледнем живота като едно цяло. За целта трябва всеки мюсюлманин да бъде максимално активен в добрите начинания, като очаква награда само и единствено от Аллах Теаля. Той е Справедлив и Щедър. Ние се уповаваме само на Него.

Д-р Мустафа Хаджи, Главен мюфтия

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و الصلاة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين

محمد صلى الله تعالى عليه و سلم و على آله و أصحابه أجمعين

Striking a balance is an opportunity for every person to find himself - what was his success and what he failed to do during the last period of his life. Nobody can really achieve all the desired things, however, making a comparison between what is achieved and what is not, helps one become even more decent and look for new horizons. It is a fact that no a human being is perfect, but one can always do something better than what had achieved. This is the pursuit of everyone who follows the path of Allah. Regarding this issue, Muhammad PBUH said in a hadith that "lost is everyone who spends two identical days," meaning that a person should not be reconciled with what he is - whether he is satisfied with the achieved or not, he should always strive for an improvement. Changing for the better is necessary for all, but a proper self-evaluation of the achievements is necessary as well, for it is the only way to determine our achievements.

The best corrective for us are Muslims in Bulgaria, because the leadership of the Muslim religion does exist thanks to them. All the positive results that Muslims obtained in their lives until today cannot be denied, but we cannot be silent about the shortcomings and the mistakes we made either. For that reason namely we say that strong people are not afraid to admit their mistakes, because this is one of the greatest opportunities for self-assessment. Assessing the best achievements on the other hand, turns into an incentive to resume one's journey and to overcome

the hardships we go through constantly in a much easier way. This is the duty of every human being and of every Muslim - to not run to extremes, but always find the middle way between self-criticism and hope. In fact, this is the main principle of Islam - one is afraid of being judged by the Almighty due to the sins he had committed, but the sinner should never lose hope since the mercy of Allah is boundless. He is far too just towards His creatures and appraises highly the good deeds done by people.

Time flies and yet another year has gone by. It was full of lots of expectations, not all which materialized. However, the experience of all employees, imams and Muslim boards enriched vastly and the number of activities that were carried out closed Muslims' ranks. One of the benefits of the Muslim religion is its establishment as a factor in public life of Bulgaria, as well as its staff confidence to state their position on issues concerning Muslims.

An example of this can be given with the experience of nationalist formations to put pressure on the Bulgarian court and prevent the restoration of nationalized property of the Denomination. Events like these only make us stronger and convince us once again that we are on the correct position.

Activities done in the name of religion is not a duty only of certain individuals or of Mufti's office. The engagement with the problems of Muslims, as well as with those of the non-Muslims, is considered to be a sacred duty of all Muslims. It is of vital importance to understand, that the restriction of religion, in particular Islam concerning only the mosque, is unacceptable and against the postulates of the religion itself. In order to reach everyone in need, each fallen in social or spiritual crisis, it is necessary to look at life as a whole. For this purpose, every Muslim should be entirely devoted to his religion, expecting his reward from the Creator Himself for He is the Fairest and the most Generous. We trust Him alone.

Dr. Mustafa Hadji, Chief Mufti

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و الصلاة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين

محمد صلى الله تعالى عليه و سلم و على آله و أصحابه أجمعين

Hesap vermek insanın geçen hayatında neler elde ettiği ve neleri kaçırdığını keşfetme fırsatıdır. Kimse istediği her şeyi elde edemez, ancak elde edilenlerin kaçanlar ile karşılatırılması bazı durumların düzeltilmesine ve diğerin devam ettirilmesine yardımcı olur.

İnsanlar mükemmel değildir, ama her zaman başarılı olan şeyden daha iyi bir şey yapabilirler. Bu, Allah'ın yolunu takip eden herkesin gayesidir. Efendimiz Muhammed'in (s.a.v.) "iki günü eşit olan zarardadır" hadisi de bu yöndedir. Dolayısıyla, elde ettiğinden memnun olsun olmasın, insan mevcut durumu ile tatmin olmamalıdır.

Daha iyiye bir değişim herkes için gereklidir, yine de başarıların doğru olarak değerlendirilmesi gereklidir çünkü sadece bu şekilde başarıp başarmadığımız belirlenebilir.

Bizim için en iyi düzeltici Bulgaristan'daki müslümanlardır, çünkü Başmüftülük yönetimi onlar sayesinde bir gerçektir. Müslümanların kendi hayat yolunda elde ettikleri olumlu sonuçlar inkâr edemez, fakat eksiklikler ve yaptığımız hatalar hakkında sessiz kalınmaz.

Güçlü insanlar kendi hatalarını itiraf etmekten korkmazlar, bu buldukları gerçek durumu görmek için bir fırsattır. İyi başarıların değerlendirilmesi ise ileriye gitmek ve sürekli karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelmek için bir teşviktir.

Bu insan ve müslüman olarak bizden beklenir – aşırı durumlara düşmemek, her zaman öz eleştiri ve umut arasında ortada olmak. Aslında bu İslâm'da ilkedir – insan işlediği günahlardan dolayı cezalandırılmadan korkar, ancak adil olan ve insanlar tarafından yapılan iyilikleri de değerlendiren Allah'ın rahmetinden umudun asla kesmez.

Zaman çok hızlı geçiyor ve şimdi başka bir yılı daha arkamızda bıraktık. Bu tamamı gerçekleşmemiş birçok beklentilerle doluydu. Buna rağmen, tüm çalışanların, imamların ve müslüman encümenliklerin tecrübesi arttı ve müslümanların saflarını sıklaştıran birçok faaliyet gerçekleştirildi.

Başmüftülüğün elde ettiği başarılarından biri Bulgaristan toplumsal hayatta bir faktör olarak yerini alması ile personelin özgüveni ve müslümanları ilgilendiren konularda tutumunu beyan etmesidir.

Buna bir örnek olarak, müftülüğün kamulaştırılmış mülkiyetini iadesini önlemek için milliyetçi oluşumların Bulgar mahkeme üzerinde baskı yapma teşebbüsü olarak gösterilebilir. Bu gibi olaylar, bizi daha güçlü hale getirir ve bir kez daha bizim doğru konumda olduğumuzu ikna eder.

Din adına faaliyet sadece belirli kişilerin ya da sadece Başmüftülüğün bir görev değildir. Müslümanların sorunları yanı sıra tüm insanların sorunları ile ilgilenmek tüm müslümanların görevidir.

Dinin ve özellikle İslâm'ın sadece cami ile sınırlandırılması kabul edilemez olduğunu anlamak gerekir. İhtiyaç sahibine, sosyal ya da ruhsal krizde olan herkese ulaşmak için hayata bir bütün olarak bakmak gerekir.

Bu amaçla, her müslüman, mükâfatını sadece Allah'tan bekleyerek, iyi girişimlerde azami ölçüde aktif olmalıdır. O Adil ve Cömerttir. Biz yalnız O'na güveniyoruz.

Dr. Mustafa Hacı, Bulgaristan Başmüftüsü

Официални срещи

Official meetings ● Resmi görüşmeler

Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България е официална институция, представляваща над милион български граждани, изповядващи ислямската религия, пред български и чуждестранни правителствени и неправителствени институции.

В тази връзка Главно мюфтийство, ръководено от Главния мюфтия на Републиката д-р Мустафа Хаджи, провежда широк спектър от протоколни и работни срещи в страната и чужбина. Целта на тази дейност е адекватно изразяване и отстояване на проблемите и интересите, касаещи представителството и организацията на религиозния живот на мюсюлманите в страната.

Бидейки институция с над стогодишна история и осмисляйки рационално съвременните условия, в които се намираме, Главно мюфтийство се стреми към прозрачност, диалогичност и висока ефективност в своята дейност. Това открива вратите и към всички желаещи да се запознаят отблизо с ислямската религия и нейните религиозни лидери в една непринудена и добронамерена атмосфера. Всъщност това е еманация на високия морал в исляма, който неведнъж ни повелява и насърчава да бъдем в добри отношения с различните представители на обществото и да отдадем достойно правото на всеки негов индивид поотделно.

В този раздел от нашия ежегоден Бюлетин ви представяме избрана част от този вид дейност.

Official meetings

Grand Mufti's Office of the Muslim religion in Bulgaria is an official body representing over one million Bulgarian citizens, professing the Islamic religion before Bulgarian and foreign governmental and non-governmental institutions.

In this regard, Grand Mufti's Office, headed by the Chief Mufti of the Republic Dr. Mustafa Haji, conducts a wide range of protocol and work meetings in the country and abroad. The purpose of this activity is adequately expressing and defending of the interests and problems concerning the representation and organization of the religious life of all Muslims in the country.

Being an institution with over a century of history and giving a meaning to the rational-modern conditions in which we live, Grand Mufti's Office strives for transparency, dialogue and efficiency in their activities. This opens wide doors to all who want to get acquainted with the Islamic religion and its religious leaders in a natural and friendly atmosphere. This is actually an emanation of high morality in Islam, which repeatedly tells and encourages us to be in good relations with the various representatives of the community and treat with dignity every individual separately.

This section of our annual bulletin will represent a selection of this type of activities.

Resmi görüşmeler

Bulgaristan Cumhuriyeti'ndeki Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, ülkede bir milyondan fazla Müslümanı yerli ve yabancı resmi ve sivil toplum kurumları nezdinde temsil eden resmi bir kurumdur.

Bu bağlamda, Bulgaristan Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı'nın önderliğindeki Başmüftülük, yurtdışında ve yurtdışında çeşitli protokol görüşmeleri ve seminerler organize etmektedir.

Bu çalışmalarla, ülkedeki Müslümanların dini hayatlarının temsili ve organizasyonu ile ilgili sorun ve çıkarların yeterince ifade edilmesi ve savunulması amaçlanmaktadır.

Yüz yıldan fazla tarihe sahip bir kurum olarak ve bulunduğumuz çağdaş koşulları rasyonel bir şekilde idrak ederek Başmüftülük, faaliyetlerinde şeffaflık, diyalog ve yüksek verimliliği hedeflemektedir. Bu da, iyi bir atmosfer içinde İslam dini ve dini liderlerle tanışmak isteyen herkesi kapı açmaktadır.

Aslında bu, toplumun çeşitli temsilcileri ile iyi ilişkiler içinde olmamızı ve her bireyin hakkına saygı duymamızı teşvik eden İslam'ın yüksek ahlakının bir ifadesidir.

Bu faaliyetlerden seçilen bazı bölümleri yıllık bültenimizin bu bölümünde sunuyoruz.

02.07.2014 г.

Президентът на България – домакин на тържествена вечеря ифтар

Президентът на страната Негово Превъзходителство господин Росен Плевнелиев бе домакин на тържествената вечеря ифтар по случай Свещения мюсюлмански месец Рамазан. За първи път в демократичната история на страната президент е домакин на подобно събитие.

На празничната вечеря в резиденция „Бояна“, която се проведе на 2 юли, бяха поканени да присъстват представители на всички традиционни вероизповедания в България, председателят на Народното събрание, министър-председателят, министри, лидери на парламентарно представените политически партии, представителите на дипломатическия корпус, академици, общественици, хора на изкуството.

От встъпването си в длъжност Плевнелиев провежда редовен диалог с основните вероизповедания у нас и традиционно почита техните празници. Домакинството на Президента на миналогодишната тържествена вечеря ифтар бе израз на уважение към религиозния празник и към традициите на българските граждани с мюсюлманско вероизповедание.

Във встъпителното си слово преди вечерята Президентът подчерта, че едно общество е силно, когато е сплотено от милосърдието и състраданието.

On 02/07/2014

The President of Bulgaria – the host of a festive dinner Iftar

The country's president, His Excellency Mr. Rosen Plevneliev was a host of a festive dinner Iftar to celebrate the Muslim holy month of Ramadan. For the first time in the democratic history of the country, the president was pleased to be engaged with such an event.

To the festive dinner in Boyana Residence, which took place on July 2, were invited to attend the representatives of all traditional religions in Bulgaria: the President of the National Assembly, the Prime Minister, other ministers, leaders of parliamentary political parties, representatives of the diplomatic corps, academics, public figures, artists.

Since having taken the duties of the office, the president of Bulgaria Mr. Plevneliev often organizes dialogue meetings with the main representatives of all religions in the country on a regular basis and honors their holidays with the greatest amount of respect. The warm hospitality of the President's last year's Iftar dinner was a tribute to the religious celebration and the traditions of Bulgarian citizens of the Muslim religion.

In his opening of the dinner, the President stressed that a society is stronger when united by charity and compassion.

02.07.2014

Bulgaristan Cumhurbaşkanı iftar yemeğine ev sahipliği yaptı

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Sayın Rosen Plevneliev Ramazan ayı vesilesiyle bir iftar yemeğine ev sahipliği yaptı. Ülkenin demokratik tarihinde ilk defa bir cumhurbaşkanı böyle bir etkinliğe ev sahipliği yapıyor.

2 Temmuz tarihinde "Boyana" residansında verilen iftar yemeği, Bulgaristan'da tüm geleneksel dinlerin temsilcileri, Ulusal Meclisi Başkanı, Başbakan, bakanlar, meclisteki siyasi partilerin liderleri, diplomatik temsilciler, akademisyenler, halk tarafında tanınan kişiler ve sanatçılar davet edildi.

Görevine geldiği günden bu yana Cumhurbaşkanı Sayın Plevneliev ülkemizdeki temel dini kurumlarıyla düzenli bir diyalog yürütmekte ve geleneksel olarak bunların bayramlarını onure eder. Cumhurbaşkanı'nın geçen yılki iftar yemeği ev sahipliği İslâm dinine mensup Bulgar vatandaşların dini bayramı ve geleneklerine karşı duyulan saygının bir ifadesi oldu.

İftar yemeğinden önce yaptığı açılış konuşmasında Cumhurbaşkanı bir toplumun hayırseverlik ve merhamet ile birleştiği müdetçe güçlü olduğunu vurguladı.

Приветствие на Президента Росен Плевнелиев

Ваше Светейшество,
Уважаеми г-н Главен мюфтия,
Уважаеми ръководители на религиозните общности,
Уважаеми г-н министър,
Ваши Превъзходительства,
Уважаеми дами и господа,

За мен е чест и удоволствие да бъда домакин на тържествената вечеря ифтар, която ознаменува началото на Свещения за мюсюлманите месец Рамазан.

В България от хилядолетия празничните трапези се споделят със съседни и приятели. Ето защо, по добра традиция, днешният празник събира представители на всички основни вероизповедания, политици, дипломати, интелектуалци. На всички вас – добре дошли!

В основата на Рамазана е мъдростта, че едно общество е силно, когато е споено от непреходната сила на състраданието и милостта, когато дарява милосърдие и доброта на бедните, на онеправданите, на самотните и на болните.

Българската нация е солидарна не само на думи. Тя е доказала своята толерантност през вековете. Мюсюлманската общност в България е неразделна част от тази съпричастност и хуманизъм. Сполетялото ни преди дни бедствие показва, че българите си помагаме без значение от религия и убеждения. Хиляди бяха дарителите и доброволците, които подадоха ръка на непознати в беда. Пример дадоха и основните вероизповедания, които рамо до рамо организираха кампании за подпомагане на нуждаещите се. Православната църква, Мюфтийството, представителите на всички религиозни общности отвориха храмовете и сърцата си за пострадалите.

Убеден съм, че подадена ръка днес означава подадена ръка утре. Че направеното добро винаги се връща. Ето защо ме впечатлиха искрено и ме трогнаха всички онези истории на съпричастност, които видяхме. Народът стана свидетел как бежанци мюсюлмани помагаша за възстановяването на православни манастири. Това се случва тук и сега, в България, и ни прави още веднъж горди с поредното доказателство, че солидарността е универсална ценност, че човешината и подадената ръка нямат религия.

Вярвам, че подобни изпитания ни помагат да осмислим живота си. Съчувствието към изпадналия в беда, силата на обединените усилия, вярата в доброто, споделеното парче хляб, благородството да дадеш, когато и ти нямаш, са част от този смисъл. Там, където има любов, хармония и всеотдайност, нещата се случват. Нека делниците ни бъдат изпълнени с повече човешина и разбиране, нека и в трудности, и в празници винаги бъдем заедно. Само така ще живеем истински и пълноценно.

Благодаря за честта днес всички ние да бъдем заедно, както и за личния пример, който всеки един от вас дава.

Бъдете благословени с мир, щастие и просперитет!

Welcoming speech of the President Rosen Plevneliev

Your Holiness, Dear Mr. Chief Mufti, Dear leaders of religious communities, Dear Mr. Prime Minister, Your Excellencies, Dear ladies and gentlemen,

I am honored and delighted to be the official host of this Iftar dinner, which marks the beginning of the Islamic holy month of Ramadan.

It is an old tradition in Bulgaria tables be shared with our neighbors and friends. Therefore, today's celebration brings together the representatives of all major religions, politicians, diplomats, intellectuals. All of you - welcome!

The holy month of Ramadan holds the wisdom that it makes a society become a strong bond when united by such an enduring power of compassion, mercy and kindness to the poor, to the outcasts, to the lonely and to the sick.

The Bulgarian nation expresses solidarity not only in words. It has proved its tolerance

Cumhurbaşkanı Sayın Rosen Plevneliev'in tebrik mesajı

Sayın Patrik Hazretleri, Sayın Başmüftü, Sayın dini cemaatler idarecileri, Sayın Başbakan, Ekselansları, Bayanlar ve Baylar,

Müslümanlar için kutsal olan Ramazanı ayı başlangıcı işareti olan iftar yemeğine evsahibi olmam bana onur ve mutluluk verir.

Bulgaristan'da binlerce yıldan bu yana bayram sofraları komşu ve arkadaşlar ile paylaşılır. Bu nedenle, iyi bir gelenek olarak, bugünün bayramı tüm büyük dinlerin temsilcilerini, politikacıları, diplomatları, aydınları bir araya getiriyor. Hepinize Hoş Geldiniz diyorum!

Ramazanın temelinde bir toplumun şefkatli ve insafli olmanın gücü ile kalıcı olarak bağlandığı zaman, fakirlere, yoksullara, kimsesizlere ve hastalara karşı olan merhamet ve iyilik ihsan ettiği zaman güçlü olması hikmeti yatar.

Bulgar ulusu sadece sözde hayırsever değildir. Bu ulus yüzyıllardır hoşgörüsünü kanıtlamıştır. Bulgaristan'daki müslüman

for centuries where the Muslim community has always been an integral part of this commitment and humanism. The natural disaster that befell us only showed that Bulgarians help each other regardless of their different religions and beliefs. Thousands of donors and volunteers stretched hands to strangers in trouble. Examples of that were the representatives of the main religions which organized charity campaigns to help the needy, by staying side by side.

The Orthodox Church, the Grand Mufti's Office and the representatives of all religions have widely opened the gates of their hearts for their brothers and sisters who suffered this natural disaster and embraced them immensely with love and care.

I believe that stretching hand to someone in need today means a stretched hand tomorrow. All those stories of empathy that we have witnessed together, was namely the thing that I was sincerely impressed and touched by. Bulgarians saw with their own eyes how Muslim refugees helped in the restoration of Orthodox monasteries. Yes, it is still happening here and now, and makes us so proud once again for the proof that solidarity is a universal value that humanity and helping have no religion.

I also believe that such trials help us make true sense of our own lives. Sympathy to those in distress, the power of united efforts, having faith in good, the piece of bread shared, the nobility to share when you yourself are in need too, are all part of everything beautiful that surrounds us. Where there is love, harmony and dedica-

toplum bu eşduyumun ve hümanizmin ayrılmaz bir parçasıdır. Birkaç gün önce başımıza gelen afet bize dini ve inancı ne olursa olsun Bulgarların birbirine yardım ettiklerini gösterdi.

Zor anlar yaşayan yabancılara yardım eli uzatan binlerce bağış yapan ve gönüllüler oldu. Muhtaçlara omuz omuza yardım kampanyaları düzenleyen temel dini kuruluşlar da örnek oldular. Ortodoks kilisesi, Başmüftülük, tüm dini toplulukların temsilcileri mabet ve kalplerini mağdurlara açtılar.

Ben bugün uzatılan yardım elin yarın kendilerine uzatılacak bir yardım eli anlamına geldiğinden eminim. Ben yapılan bir iyiliğin her zaman geri çevrildiğine inanıyorum. Bu nedenle, gördüğümüz tüm bu eşduyum hikâyeleri beni içtenlikle etkiledi ve bana tesir etti. Halk müslüman mültecilerin Ortodoks manastırların toparlanması için nasıl yardımcı olduklarına şahit oldu.

Tüm bunlar burada ve şimdi gerçekleşiyor, Bulgaristan'da ve dayanışmanın evrensel bir değer olduğunu ve insanlığın ve uzatılan yardım elinin hiçbir dini olmadığını kanıtı bizi bir kez daha gururlandırmakta.

Benzer imtihanların bize hayatımızın anlamını düşünmeye yardımcı olduklarına inanıyorum. Sıkıntı içerisinde olan karşı merhamet, birleşmiş çabaların gücü, iyiye inanmak, paylaşılan bir parça eklemek, sahip olmadığında bile veren el olma asaleti, bu düşüncenin bir parçasıdır. Sevgi, uyum ve özveri olduğu yerde, işler yürür.

Günlerimizin daha fazla insanlık ve anlayış ile dolsun ve zor anlarda olduğu gibi

tion, things happen and become real, materialized. Let our days be filled with more humanity and understanding; let us all be together and one both in good and in bad days. This is how we will live in harmony with the Universe itself. I am grateful for the honor given today to share these precious moments with you, as well as for the personal example each of you has become with his spirituality and noble deeds in life. May you all be blessed with peace, happiness and prosperity!

bayramlarda da bir arada olalım. Sadece o zaman gerçekten ve dolu dolu yaşamış oluruz.

Hepimizle bugün birlikte olma onuru ve sizlerden her birinizi vermiş olduğu kişisel örnek için teşekkür ederim.

Hepinize barış, mutluluk ve başarı diliyorum!

Приветствие на Главния мюфтия

Уважаеми господин Президент,
Ваше Светейшество,
Ваши Превъзходительства,
Уважаеми господин министър,
Уважаеми господа народни представители,
Дами и господа,

Позволете ми да изкажа благодарността си към Президента на Републиката и към Президентската институция за организирането на тази вечеря ифтар, която е явен показател за мирното съжителство между последователите на различни религии и етноси.

Колкото и много да е повтаряна тази фраза, не мога да не отбележа, че добросъседството и разбирателството между нас не са нещо ново. Хората по тези земи са живели заедно векове наред, помагали са си, били са заедно в радост и беда и заедно са съхранили мира и добрите взаимоотношения.

Ето защо равнопоставеността между всички хора трябва да бъде водеща за всички, включително и за държавните институции и политиките. Няма съмнение, че събира-

нето на религиозните водачи около една трапеза е израз на уважение към другия. Неминуемо това ще допринесе за заздравяване на връзките между хората в цялата страна. Живеем във време, когато обществото изживява криза, но кризата не е само икономическа, както някои се опитват да я окачествят, по-тежка е моралната криза, която е причина за упадъка на духовността и за изпадане в отчаяние на някои хора. Без да обсъждам каквито и да било политически въпроси, искам да отбележа важноста на присъствието и на видни политици, които засвидетелстват съпричастността си към каузата за единението и разбирателството между хората.

Скъпи гости,

Мюсюлманите празнуват Свещения месец Рамазан. Казвам празнуват, защото, въпреки че се лишават от храна и напитки, духовното извисяване по време на този месец компенсира многократно жаждата и глада. Духовната храна, която се изразява в говеене и служене на Аллах Теаля, е по-превъзходна от материалната, което ни дава повод да сме по-уверени в себе си и в правотата на делата ни. Основната цел на говеенето е пречистване и доближаване до милостта на Всевишния, както и преосмисляне на мисията ни на този свят – като човеци, които са отговорни за делата си и положението, в което се намират. Знаем, че говеенето, или постенето, което се практикува във всички религии, е служене на Аллах, а това от своя страна е добър показател, че контролът над храненето е един от основните начини за духовно извисяване. Лишаването от храна е начин за разбиране на духовния свят, който е присъщ на ангелите (меляикетата). Има обаче и един факт, който е не по-малко важен, а той е разбирането на положението на социално слабите. Българската поговорка гласи, че ситият не вярва на гладния. Ето защо, когато заможният изпита глада върху себе си, разбира положението на хората, които нямат практическата възможност да се хранят нормално. Тогава заможните са по-състрадателни и по-щедри, което се наблюдава в този месец при мюсюлманите. Хората оценяват благата на Аллах, когато ги загубят, но често те не се възстановяват. Ето защо говеенето е средство, чрез което да оценим дадените ни блага, без да ги губим. Не са малко хората по света, които по причина на войни или природни бедствия не могат да изпитат сладостта на вечерята ифтар. Ние не сме в състояние да променим тяхната съдба, но онова, което можем да сторим, е да се помолим Аллах да улесни положението и да им върне спокойния и свободен живот, който е право на всеки човек, независимо кой е и къде живее. Слава на Аллах, хората в България живеем в мир и спокойствие, въпреки несгодите на всекидневието, с които се сблъскваме постоянно. Това ни дава повод да се чувстваме под закрилата на Всевишния и аз се моля този мир и спокойствие никога да не ни напускат. Му-

хаммед (а.с.) казва, че за говеещия има две радости: едната е вечерята ифтар, която вярващите изживяват, когато чуят езана, който оповестява времето за ифтар. Тази вечер ние имаме удоволствието и радостта да бъдем заедно и да споделим радостта с всички присъстващи, тъй като радостта се увеличава, когато се споделя.

Уважаеми господин Президент,

Дами и господа,

Хората се сближават най-вече, когато са заедно на една трапеза и въпреки че ние, религиозните лидери, винаги сме отстоявали заедно принципите на вярата, днес се чувстваме духовно по-силни и по-сплотени.

Няма общество в човешката история, което да няма религия или религиозни дейци, и въпреки ограниченията на религиозните права на хората в различни времена и на различни места, религията винаги е намирала начин не само да се запази в сърцата на хората, но е била основна опора на всички нейни последователи. Ние, гражданите на България, изпитахме на гърба си бремето на атеистичното възпитание, но след падането на комунистическия режим хората се обърнаха отново към религията и ние сме свидетели, че храмовете се изпълват от млади хора и често пъти не ги побират. Ярък пример за това е единствената джамия в София, оказала се тясна за молещите се мюсюлмани.

Уважаеми господин Президент,

Тази вечер, когато сме заедно с Вас, с политическия елит и с видни общественици на българското общество, искам да изкажа още веднъж благодарността си към Вас и да заявя, че съм горд да бъда гражданин на България.

Welcoming speech of the Chief Mufti of Bulgaria

Dear Mr. President,

Your Holiness, Your Excellencies, Dear Mr. Prime Minister, Dear Gentlemen and representatives of the country, Ladies and gentlemen,

Allow me to express my gratitude to the President of the Republic and to the presidential institution for organizing this Iftar dinner, which is a clear indicator of peaceful coexistence between followers of different religions and ethnicities. I have many times repeated this phrase that good neighborliness and understanding between us is nothing new – it has always been there. People in these lands have lived together for centuries, helped each other and stayed together in times of joy and in times of sorrow which is the main reason for preserving and nourishing their good relationship. That is why equality between people should be a leading and an achieved goal for all, including the state institutions and politicians. There is no doubt that gathering religious leaders around a table is an expression of respect to each other. This certainly will contribute to the strengthening of the mutual relationships between people across the country. We live in a time when society is experiencing a crisis, but the crisis is not only economic, as some are trying to qualify it, even worse the moral crisis that is the cause of degradation of spirituality and a reason of despair for many. Without

Başmüftünün tebrik mesajı

Sayın Cuhurbaşkan,

Sizin Patrik Hazretleri, Ekselansları, Sayın Başbakan, Sayın Milletvekilleri, Bayanlar ve Baylar,

Farklı dine mensup ve etnik kökenli insanların barış içerisinde bir arada yaşamının açık bir göstergesi olan bu iftar yemeğinin organizasyonu için Cumhurbaşkanına şükranlarımı sunmak istiyorum.

Bu ifade her ne kadar çok tekrarlı olsa da, ben aramızdaki iyi komşuluk ve anlayış ilişkilerin yeni bir şey olmadığını söylemeden geçemeyeceğim. Bu topraklardaki insanlar yüzyıllardır birlikte yaşamış, birbirlerine yardımcı olmuş, sevinçli günde de zor günlerde beraber olmuş, barış ve iyi ilişkiler kurmuşlardır.

Bu nedenle tüm insanlar arasında eşitlik, devlet kurumları ve politikacılar da dahil olmak üzere, herkeze için önde gelen bir mesele olmalıdır.

Dini liderleri bir yemek sofrası etrafında toplamak, hiç şüphesiz diğerine karşı bir saygı ifadesidir. Kaçınılmaz olarak, bu ülkenin dört bir yanından insanlar arasındaki bağların güçlendirilmesine katkıda bulunacaktır.

Günümüzde toplumda kriz yaşanıyor, oysa kriz bazılarının nitelemeye çalıştıkları gibi sadece ekonomik kriz değildir, bazı insanların manevi düşüş yaşadığı ve umutsuzluğa düşmesine sebep olan ahlâki kriz daha ağırdır.

Siyasi konulara tartışmaya girmeden, bu-

discussing any political issues, I would like to note the importance of the presence of these prominent politicians, who demonstrate their commitment to the cause of unity and understanding among people.

Dear guests,

Muslims celebrate their holy month of Ramadan. I say they celebrate because, although deprived of a huge variety of food and water, the spiritual uplifting during this month compensates the physical need. The spiritual food, which is expressed in fasting and divine servicing of Allah, is superior to that of the material, which gives us reason to be more confident in the rightness of our actions. The main purpose of fasting is the wish and the effort to be purified and blessed with the mercy of the Almighty, as well as be grateful for the chances given to contemplate on our mission in this world - as people who are responsible for their actions and the way they live their lives. We know that fasting is practiced in all the three monotheistic religions, which is a sign of servicing and pleasing God, and this in turn is a good indicator that having control on one's eating behavior is one of the main ways for spiritual growth. Deprivation of food is a way of understanding the spiritual world, which is inherent to the angels. However, there is one fact that is not less important, and namely, understanding the life of the poor. As the Bulgarian proverb says: "He whose belly is full, believes not him who is hungry." This is why when the rich feels hunger himself,

rada insanlar arasında birlik ve anlayış davasına bağlılığını gösteren önde gelen politikacıların varlığının önemini belirtmek istiyorum.

Değerli konuklar,

Müslümanlar mübarek Ramazan ayını kutluyorlar. Kutluyorlar diyorum çünkü yiyecek ve içecekten yoksun kalmalarına rağmen, bu ay boyunca manevi yükselme susuzluk ve açlığa defalarca galip gelir.

Oruç tutmak ve Allahu teâlâya ibadet etmek ile ifade edilen maneviyat maddi gıdadan üstündür ve bize kendimizden ve yaptıklarımızın doğruluğundan daha emin olma nedenini verir.

Oruç tutmanın temel amacı temizlenmek ve Yüce Allah'ın merhametine yaklaşmak, bu dünyadaki misyonumuz hakkında yeniden düşünmek – eylemlerinden ve içinde buldukları durumdan sorumlu olan insanlar olarak.

Bütün dinlerde uygulanan oruç Allah'a ibadet olduğunu biliyoruz, bu ise manevi yükseliş için beslenmenin kontrol altına alınması temel yollardan biri olduğunun iyi bir göstergesidir. Yiyecekten mahrum kalmak meleklerle has olan manevi dünyayı anlamının bir yoludur.

Ancak, en az bu kadar önemli başka bir gerçek daha var, bu da yoksulların durumunu anlamak. Bir Bulgar atasözünde "Tok, açın halinden anlamaz" denilmekte. Bu nedenle, zengin açlığı kendi üzerinde denedikten sonra, normal beslenme imkânı olmayan kişilerin durumunu anlıyor o zaman.

understands better the situation of those who do not have the practical ability to eat normally. This is how the rich become more compassionate and generous, which is witnessed in this month. People appreciate Allah's blessings when they lose them, but unfortunately, if one takes no action, they often do not come back again. Therefore fasting is the best way which helps us appreciate and be grateful for all the good things in our lives without losing them. There are many among us in the world who due to an ongoing war or natural disasters cannot taste the sweetness of such Iftar dinners. Surely, we don't have the power to change their fate, but what we can do is pray to the Most Merciful Allah to ease their lives and restore freedom and peace, which is the fundamental right of every person, regardless of who he is or where he comes from. Praise is to Allah, people in Bulgaria live in peace and tranquility, despite the hardships of everyday life they face constantly. This gives us one more reason to feel under the protection of the Almighty, and I pray that this peace and tranquility never leave us. The Prophet Muhammad PBUH says that the fasting person is blessed with two joys: The one is the time when a believer hears the call for a prayer after sunset, and the other is the Iftar dinner itself. Tonight we have the pleasure and the joy to be together and share them with all of you, believing that happiness multiplies when shared.

Dear Mr. President, Ladies and gentlemen, People unite especially when they sit to-

Bunun için, müslümanlar arasında bu ay içerisinde görüldüğü üzere, zenginler daha şefkatli ve cömerttirler. İnsanlar Allah'ın nimetlerini kaybettikleri zaman takdir ederler, ancak genellikle bunlar geri gelmez.

Bu nedenle oruç bunları kaybetmeden bize verilen nimetleri değerlendirmek için bir araçtır. Savaş veya doğal afetler sebebiyle iftar yemeğinin lezzetini tadamayan dünyada pek çok insan vardır.

Biz onların kaderini değiştirebilecek konumda değiliz, fakat yapabileceğimiz durumlarını kolaylaştırmasını ve kim olursa olsun ve nerede yaşarsa yaşasın her insanın hakkı olan huzurlu ve özgür yaşamı onlara geri vermesini Allah'tan istemektir.

Allah'a hamd olsun Bulgaristan'da insanlar sürekli karşı karşıya kaldıkları gündelik hayatın zorluklarına rağmen, barış ve huzur içinde yaşarlar. Bu bize Yüce Allah'ın koruması altında hissi verir ve ben bu barış ve huzurun bizi asla terk etmemesi için dua ediyorum.

Onlar iftar için zaman açıklanan ezan duyunca deneyimi inananların bir iftar yemekleri: Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Oruçlunun iki sevinci var, biri iftar zamanını işaretleyen ezanu duydukları, iftar zamanındaki sevincidir". Bu akşam beraber olmanın sevincini ve burada tüm bulunanlar ile birlikte olmanın sevinci yaşıyoruz, çünkü sevin paylaşıldığı zaman artar.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Bayanlar ve Baylar,

gether around one table and although we, as religious leaders have always stood together for the principles of faith, today we feel much more spiritually stronger and united. There is no society in human history that had lacked religion or religious figures, and despite the limitations of the religious rights of people at different times and in different places, religion has always found a way to not only keep the hearts of people good, but at the same time was the main support all of its followers. We, the citizens of Bulgaria, carried the burden of the atheistic education on our shoulders, but after the fall of the communist regime, people turned back to their religions and we witness every day how temples are filled by young people and very often they do not seat them. A striking example of this is the great mosque in Sofia which has become limited for Muslims.

Dear Mr. President, this evening, when we are honored to be with you, as well as with the political elite and public figures of the Bulgarian society, I would like to express my gratitude to you on behalf of my brothers and sisters once again and say that I am proud to be a citizen of this beautiful country, our motherland Bulgaria.

İnsanlar bir sofrada beraber olduklarında yakınlaşırlar ve bizler, dini liderler, inanç ilkelerini her zaman birlikte savunmamıza rağmen, bugün kendimizi manevi açıdan daha güçlü ve daha birleşmiş hissediyoruz.

İnsanlık tarihinde, farklı zamanlarda ve farklı yerlerde insanların dini haklarının kısıtlamalara rağmen, hiçbir din ya da din adamı olmayan hiçbir toplum yoktur, din her zaman sadece insanların kalplerinde muhafaza olma yolu değil de, tüm mensuplarına ana destek olmuştur.

Biz, Bulgaristan vatandaşları, ateist eğitimin yükünü çektik, fakat komünist rejimin devrilmesinden sonra insanlar tekrar dine döndü ve mabetlerin çoğu zaman bunları almayan gençlerle dolduğuna şahit olmaktayız. Bunun çarpıcı bir örneği ibadet etmek isteyen müslümanları için dar kalan Sofya'da tek olan camiidir.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Bu akşam Sizlerle, siyasi elit ve Bulgar toplumunun önde gelen isimleriyle birlikte olarak Size karşı minnettarlığımı bir kez daha ifade etmek ister, Bulgaristan vatandaşı olmaktan gurur duyduğumu ifade etmek isterim.

12.07.2014 г.

Главният мюфтия: Завръщането към религията е завръщане към човешките ценности

„Месец Рамазан е месец на берекета и благоденствието. Ифтарът е времето, когато Аллах дарява мюсюлманите с радост и задоволството, защото те са изпълнили своя дълг към Аллах Теаля”, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи на тържествената вечеря ифтар, организирана от Главно мюфтийство по повод Свещения месец Рамазан и посещението на вицепремиера на Турция проф. д-р Емруллах Ишлер на 12 юли м.г.

На събитието се отзоваха министърът на труда и социалната политика Хасан Адемов, зам.-председателят на Народното събрание Алиосман Имамов, председателят на политическа партия Движение за права и свободи г-н Лютви Местан, председателят на политическа партия „Свобода и достойнство” г-н Корман Исмаилов, дипломати, представители на традиционните религиозни деноминации, народни представители, районни мюфтии, имами, общественици, журналисти и гости от цялата страна.

По думите на Главния мюфтия, може би няма друг момент, в който да се съберат около една трапеза хора от различни прослойки на обществото, но тази вечер около една трапеза са хора от различни религии и етноси.

Това е пример за мирното съжителство между всички хора. И докато гражданите на България живеят заедно, превъзможнали различията, то държавата все още е длъжник на религиозните общности.

„Маргинализирането на религията, проблемът с акредитацията на ВИИ, неравнопоставеността на различните изповедания и проблемите с недвижимата собственост на изповеданията са част от показателите за отношението на държавата към религията. В същото време сме свидетели на упадъка на морала в обществото, когато хората се отдалечат от религиозните ценности. Следователно завръщането към религията е завръщане към човешките ценности“, каза още Главният мюфтия.

Според религиозния лидер Рамазанът ни позволява да се обърнем към себе си и да направим равностойка на живота си. Лишаването от храна и напитки през деня пречиства телата и ни подготвя да преосмислим мъдростта на Корана и ибадета през нощта. Ибадетът е задължение на всеки човек пред Всевишния, но докато това е лично дело на всеки, човешките ценности, които са част от религията, са задължение на всеки член на обществото, в което живеем. „Нека се помолим в този месец, и най-вече преди ифтар, Аллах Теала да ни напъти и да ни даде възможност да се обърнем към религията и човешките ценности, което е единствената възможност за оцеляване на човешкия род“, посочи д-р Хаджи в своето приветствие към гостите.

„Най-голямото ни желание е живеещите от столетия в мир българи, турци и други общности и оттук нататък да живеят в мир и разбирателство. Днес в месец Рамазан, в който се намираме, укрепваме още веднъж силните връзки между тези два братски и приятелски народа, които са заедно и в добро, и в зло“, каза вицепремиерът на Турция проф. д-р Емруллах Ишлер в своето обръщение към гостите на ифтара.

По думите му, без съмнение месец Рамазан е месец, който съдържа в себе си много поуки и наставления. Този месец ни поучава, че за постигането на мир и разбирателство първо трябва да разберем страданията на другите, да създадем емпатия, след което да намерим решения за тези изпитания. Именно месец Рамазан е месецът, в който подкрепата за болни, бедни и самотни хора нараства многократно. Единствено хората, които са съпричастни към положението на другите, могат да се отнесат към тях с толерантност и благоразумие. Месец Рамазан ни дава възможност да разбираме другите.

„Днес, за съжаление, посрещаме още един месец Рамазан, изпълнен със смут и нестабилност в ислямския свят. Кръв и сълзи в Сирия и Ирак, глад в Аракан и Сомалия, природни бедствия в различни краища на света, убити и ранени мюсюлмани в Газа в резултат на израелските нападения, както и много други страдания и мъка в различни краища на света, за които не се сещаме. Всичко това ни кара да се замислим дъл-

боко”, подчерта проф. д-р Ишлер.

Той изрази желанието си за спиране на всякакво насилие, независимо в кой край на света се извършва то, и пожела Всевишният Аллах да даде възможност да достигнем Рамазан Байрам, така както започнахме Свещения месец Рамазан, и да ни удостои с радостта на Байрама.

От името на правителството приветствие поднесе министърът на труда и социалната политика Хасан Адемов.

„Благодаря на Главния мюфтия на Република България г-н Мустафа Хаджи и неговия екип за тази съдържателна и сърдечна среща.

Има някои обстоятелства, които превръщат това мероприятие в специално. Едно от тези обстоятелства е, че уважаемият заместник министър-председател посещава София за първи път. Няма съмнение, че присъствието днес в тази зала на представителите на българската религиозна, социална, политическа, културна и дипломатическа общност прави посещението на уважаемия заместник министър-председател по-значимо”, заяви на свой ред извънредният и пълномощен посланик на Турция в София Н. Пр. г-н Сюлейман Гьокче.

Друга особеност според дипломата е, че вечерята е един вид продължение на организираната на 2 юли от Президента на Република България г-н Росен Плевнелиев за пръв път на държавно ниво вечеря ифтар.

On 07/12/2014

The Chief Mufti: Returning to religion means returning to human values

“The holy month of Ramadan is a month of fertility and prosperity. Iftar is the time when Allah grants Muslims with joy and satisfaction for they had fulfilled their duty to the Almighty,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Hadji at this solemn Iftar dinner organized by Grand Mufti’s Office on the occasion of the holy month of Ramadan and the visit of the Deputy Prime Minister of Turkey prof. Dr. Emrullah Ishler on 12 July last year.

The event was also attended by the Minister of Labour and Social Policy Hasan Ademov, Deputy Chairman of the National Assembly Aliosman Imamov, the Chairman of the political party “Movement for Rights and Freedoms” Mr. Lutfi Mestan, the President of the political party “Freedom and Dignity” Mr. Korman Ismailov, diplomats, representatives of the traditional religious denominations, government representatives, regional muftis, imams, public figures, journalists and guests from all over the country.

By the words of the Chief Mufti, perhaps there was no other time in which people from different backgrounds and social statuses gathered around one table, but this evening present were people from different religions and ethnicities. This is such a fine example of peaceful co-existence. And while the citizens of Bulgaria live together, overcoming their differences, the

12.07.2014

Başmüftü: Dine dönüş insani değerlere bir dönüşür

Ramazan ayı bereket ve refah ayıdır.

Başmüftülüğünün Ramazan ayı ve geçen yıl 12 Temmuz tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Emrullah İşler’in ziyareti vesilesiyle düzenlediği iftar yemeğinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “İftar Allah’ın müslümanlara sevinç ve memnuniyet ihsan ettiği zamandır çünkü onlar Yüce Allah’a karşı görevi yerine getirmişlerdir”.

Etkinliğe katılanlar arasında Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanı Hasan Ademov, Ulusal Meclisi Başkan Vekili Aliosman Imamov, Hak ve Özgürlükler Hareketi siyasi parti Başkanı Sayın Lütfi Mestan, “Özgürlük ve haysiyet” siyasi parti Başkanı Sayın Korman İsmailov, diplomatlar, geleneksel dini kuruluşlar temsilcileri, milletvekilleri, bölge müftüleri, imamlar, toplumun önde gelen isimleri, gazeteciler ve ülkenin her yerinden gelen misafirler vardı.

Başmüftünün sözlerine göre, toplumun farklı tabakalarından bir sofraya etrafında insanların toplamak için belki başka bir zaman yok, ancak bu akşam sofraya etrafında farklı dine mensup ve etnik kökenli insanlar vardır.

Bu, tüm insanlar arasında barış içinde bir arada yaşamanın örneğidir. Bulgaristan vatandaşları farklılıkların üstesinden gelerek, bir arada yaşarken, devlet hala dini topluluklara karşı borçlu durumundadır.

country itself is still indebted to religious communities.

“Marginalization of religion, the issue of accreditation of HIE, inequalities of various faiths and problems with the property of the religious denominations are partial indicators of the state's attitude towards the religion. At the same time we are witnessing the decline of morality in society, whenever people keep away from religious values. Therefore, returning to religion is returning to human values,” said also the Chief Mufti.

According to the religious leader the holy month of Ramadan allows us to look into ourselves and strike a good balance for our lives. Deprivation of food and water during the day purifies our bodies and gives us more reason to understand and appreciate the wisdom of the Qur'an and the prayers night. The divine service is the duty of each person towards the Almighty, but since this is something far too personal to each of us, human values that are part of the religion, are the responsibility of each member of the society in which we live. “Let us pray this month, especially before the Iftar dinner asking Allah to guide and enable us to turn to religion and human values, which is the only way for survival of the human species,” said Dr. Hadji in his speech to the guests.

“Our greatest desire is, those living in peace for centuries – Bulgarians, Turks and other communities to keep on living in peace and mutual understanding. Today, in this holy month of Ramadan, which

Dinin marjinalleşmesi, Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü akreditasyonu sorunu, farklı inançların eşitsizliği ve dini kuruluşlarının gayrimenkulleriyle olan sorunları devletin dine karşı tutumunun göstergelerinden sadece bazılarıdır.

Başmüftü sözlerine şunu da ekledi “Aynı zamanda toplumda ahlakın düşüşüne tanıklık ediyoruz, insanlar dini değerlerden uzaklaşıyorlar. Bu nedenle, dini değerlere dönüş insani değerlere bir dönüştür.”

Dini lidere göre Ramazan bize kendimizi bakmayı ve hayatımızın bir muhasebesini yapma imkânı verir. Gün boyunca yiyecek ve içeceklerden uzak durmak vücutlarımızı temizler ve gece boyunca Kur'an ve ibadetinin hikmetini yeniden düşünmeye bizi hazırlar.

Misafirlere yaptığı konuşmada Dr. Hacı şunları belirtti: “İbadet her insanın Yüce Allah'a karşı olan bir borcudur ve bu kişinin kendi görevidir, dinin bir parçası olan insani değerler ise yaşadığımız toplumun içinde her bir üyesinin sorumluluğudur. Bu ay içerisinde ve özellikle iftar öncesinde bize rehberlik etmesine ve dine ve insani değerlere yönelmemize imkân vermesi için Allah'a dua edelim çünkü bu insan türünün hayatta kalması için tek seçenektir.”

“Bizim en büyük arzumuz, yüzyıllar boyunca barış içinde yaşayan Bulgarlar, Türkler ve diğer toplulukların bundan sonra da barış ve anlayış içinde yaşamaya devam etmeleridir.”

İftar yemeğinde misafirlere hitaben Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr.

we are showered with blessing to have it, helps us strengthen once again our brotherhood and friendship,” said the Deputy Prime Minister of Turkey Prof. Dr. Emrullah Ishler in his speech to the guests during the Iftar dinner.

According to him, there is no doubt that the month of Ramadan is the month which teaches many lessons to all the Muslims in the world who are committed. This month teaches us that peace and understanding are found there, where one first understands the pain and suffering of others, by having empathy, and finally gives his best to find solutions for these trials. The holy month of Ramadan namely is the month in which the support for the sick, the poor and the lonely multiplies several times. Only those who are involved in the suffering of others, can treat them with tolerance and prudence. In short, the Month of Ramadan gives us the great and golden opportunity to understand others.

“We today, unfortunately, welcome another month of Ramadan, filled with turmoil and instability in the Islamic world. Bloodshed and tears in Syria and Iraq, famine Arak and Somalia, natural disasters in various parts of the world, massacred and wounded Muslims in Gaza as a result of the constant Israeli attacks, as well as many other suffering and grief of that and of another kind in different parts of the world not we haven't even heard or thought about. All this makes us think deeply,” emphasized prof. Dr. Ishler.

He expressed his strong desire to stop all

Emrullah İşler şunları söyledi “Bugün, içerisinde bulunduğumuz Ramazan ayında, iyi ve kötü anda bir arada olan bu iki kardeş ve dost halk arasındaki güçlü bağları biz bir kez daha güçlendiriyoruz.”

Başbakan Yardımcısına göre, hiç şüphesiz Ramazan ayı, birçok dersler ve öğütleri birleştiren bir aydır. Bu ay bize barışı ve anlayışı elde etmemiz için ilk önce başkalarının acılarını anlamak, empati yaratmak ve bundan sonra bu imtihanlar için çözümler bulmamız gerekir.

Yani Ramazan ayı, hasta, yoksul ve yalnız insanlar için verilen destek defalarca artıran bir aydır. Başkalarının durumuna sempati duyan insanlar ancak onlara karşı hoşgörü ve basiret ile davranabilirler. Ramazan ayı bize başkalarını anlama fırsatı verir.

Prof. Dr. Emrullah İşler şunların altını çizdi “Bugün, ne yazık ki, İslâm dünyasının kargaşa ve istikrarsızlık ile dolu olduğu başka bir Ramazan ayı karşılıyoruz.”

Suriye ve Irak'ta kan ve gözyaşları, Arakan ve Somali'de kıtlık, dünyanın çeşitli yerlerinde doğal afetler, İsrail saldırılarının sonucunda Gazze'de öldürülen ve yaralı müslümanlar, ve şu an hatırlayamadığımız dünyanın farklı yerlerinde birçok diğer acı ve keder. Tüm bunlar bizi derin düşündürüyor”.

Kendisi dünyanın neresinde olursa olsun, tüm şiddetin durması için arzusunu dile getirdi, ve Allah'tan Ramazan ayını başladığımız gibi Ramazan Bayramına da ulaşmamıza imkân vermesi ve bize Bayram sevincini tattırmasını diledi.

kind of violence, no matter in which part of the world it takes place, and wished from the Merciful Allah that He gives us the ability to reach the Eid of Ramadan, as we have been given the chance to begin the holy month of Ramadan by fasting and to grant us with joy by celebrating the day of Eid.

On behalf of the Government, greetings were presented by the Minister of Labor and Social Policy Mr. Hasan Ademov.

"I heartily thank the Chief Mufti of the Republic of Bulgaria Mr. Mustafa Haji and his team for this warm and full of wisdom meeting.

There are certain circumstances that make this event special. One of these circumstances is that the honorable Deputy Prime Minister has visited Sofia city for the first time. There is no doubt that the presence of all the rest today in this hall - representatives of the Bulgarian religious, social, political, cultural and diplomatic community, makes the visit of the Honorable Deputy Prime Minister even more important, " said the special and plenipotentiary Ambassador of Turkey in Sofia city, Mr. Suleiman Gokchen.

Another feature, according to the diplomat, is that such an Iftar dinner is a continuation of the organized on 2 July by the President of the Republic of Bulgaria Mr. Rosen Plevneliev for the first time on a high level.

Çalışma ve sosyal politika Bakanı Hasan Ademov hükümet adına tebrik sundu.

"Bu anlamlı ve sıcak birliktelik için Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftüsü Sayın Mustafa Hacı'ye ve ekibine teşekkür ediyorum.

Bu olayı özel yapan bazı durumlar vardır. Bunlardan biri saygıdeğer başbakan yardımcısının Sofya'yı ilk kez ziyaret ediyor olmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe şunları söyledi "Bulgar, dini, sosyal, siyasal, kültürel ve diplomatik toplumun bugün bu salonda bir arada olması Sayın Başbakan Yardımcısının ziyaretini daha da önemli yaptığında hiç şüphe yok."

Diplomata göre bir başka özelliğe, bu iftar yemeğinin Bulgaristan Cumhuriyeti Sayın Rosen Plevneliev'in 2 Temmuz tarihinde ilk defa düzenlediği iftar yemeğinin bir nevi devamı olmasıdır.

Главният мюфтия се срещна с Негово Светейшество Патриарх Неофит

Негово Светейшество Патриарх Неофит прие Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи в Патриаршеската резиденция. Двамата религиозни лидери обсъдиха въпроси, засягащи вероизповеданията и цялото общество, като вярата, образованието, адекватните грижи, засягащи морала и добруването на нацията, както и възможностите за по-активно сътрудничество между двете деноминации. „Религията няма алтернатива, призвани сме обединени да се грижим за морала на подрастващото поколение“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи на срещата си с Патриарх Неофит. „Грижите за младите не съмнено трябва да бъдат всеобхватни без оглед на различията им“, каза Патриарх Неофит по време на срещата. Религиозните лидери се обединиха около съвместното сътрудничество между изповеданията. „Религиозните хора имат мъдростта да постъпват търпеливо и далновидно“, каза още Главният мюфтия. По думите му, разрешаването на проблемите с общи усилия ще доведе до просперитета на цялата нация. Главният мюфтия подари на своя домакин ръчно изографисана ваза с флорални мотиви.

The Chief Mufti met with His Holiness Patriarch Neophyte

His Holiness Patriarch Neophyte welcomed warmly the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji at the Patriarchal residence. The two religious leaders discussed issues concerning religions and the whole society, like: faith, education, adequate care affecting the morale and the welfare of the nation, as well as the opportunities for more active cooperation between the two denominations. "Religion does give us no alternative, we are called upon to take good care of the moral values of the young generation by uniting our powers," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji during his meeting with Patriarch Neophyte. "Taking good care of the young undoubtedly must be comprehensive regardless of their differences," said Patriarch Neophyte at the meeting. Religious leaders have united for a joint cooperation between the different denominations. "Religious people have the great wisdom to act with patience and far-sightedness," said the Chief Mufti in agreement. We understand by his words, that the resolution of problems with mutual efforts will bring to an inconceivable prosperity of the whole Bulgarian nation. The Chief Mufti presented his own hand-painted vase with floral motifs and decorations.

Başmüftü Patrik Hazretleri Neofit ile görüştü

Patrik Hazretleri Neofit Başmüftü Dr. Mustafa Hacı'yi patrikhanede kabul etti.

İki dini lider, milletin moralini ve refahını etkileyen inanç, eğitim, yeterli bakım gibi dini kurumları ve toplumun genel olarak alakadar eden konuları yanı sıra iki din arasında daha aktif işbirliği imkânlarını görüştü.

Patrik Neofit ile yaptığı görüşmede başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi "Dinin hiçbir alternatifi yoktur, beraberce yetişen neslin ahlakına bakmak zorundayız."

Görüşme esnasında Patrik Neofit şunu söyledi "Gençlere verilen yemek farklılıklarına bakılmaksızın şüphesiz kapsamlı olmalıdır." Dini liderler iki din kurumu arasında ortak işbirliği konusunda anlaştılar.

Başmüftü sözlerine şunu da ilâve etti "Dinini yaşayan insanlar sabırla ve ileri görüşle hareket etme bilgeliliğine sahipler." Başmüftüye göre, ortak çabalarla sorunların çözümü tüm milletin refahına yol açacaktır. Başmüftü evsahibine çiçek motifleriyle el yapımı bir vazo hediye etti.

Главният мюфтия се среща с министър-председателя Пламен Орешарски

Министър-председателят Пламен Орешарски прие Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи. Той бе на протоколно посещение при министър-председателя, придружен от зам.-главния мюфтия Мурат Пингов, главния секретар Ахмед Ахмедов и директора на Дирекция „Вероизповедания“ в Министерския съвет Емил Велинов.

„За нас е важно да сме максимално полезни на религиозните общности в България“, с тези думи премиерът Пламен Орешарски посрещна Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи.

„Високо ценим държавността и сме готови да съдействаме с оглед на националните интереси на България“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи. По думите му, Главно мюфтийство държи на прекия и ефективен диалог с държавните институции и е готово да съдейства при необходимост. Главният мюфтия подари на своя домакин превод на Корана, издаден от Главно мюфтийство.

The Chief Mufti met with Prime Minister Plamen Oresharski

Prime Minister Plamen Oresharski welcomed the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji very kindly. He was on a protocol visit with the Prime Minister, accompanied by Deputy Chief Mufti Murat Pingov, the Chief Secretary of Grand Mufti's Office Ahmed Ahmedov and the director of "Religions" management at the Council of Ministers Emil Velinov.

"It is very important for us to be entirely useful to the religious communities in Bulgaria," with these words, the Prime Minis-

Başmüftü Başbakan Plamen Oreşarski ile görüştü

Başbakan Plamen Oreşarski Başmüftü Dr. Mustafa Hacı'yi kabul etti. Başbakanın yanında bir protokol görüşmesi yapmak üzere başmüftüye eşlik edenler arasında Başmüftü Yardımcısı Murat Pingov, Genel Sekreter Ahmed Ahmedov ve Bakanlar Kurulu "Dinler Müdürlüğü" Müdürü Emil Velinov vardı.

Başbakan Plamen Oreşarski Başmüftü Dr. Mustafa Hacı'yi şu sözlerle karşıladı "Bizim için Bulgaristan'da dini cemaatlere azami

ter Plamen Oresharski shook the hand of the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. "We highly do appreciate the state's support and have the willingness to cooperate with a view to the national interests of Bulgaria," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. He also said that the Grand Mufti's Office values the direct and effective dialogue with the governmental institutions and is ready to give its support if necessary. The Chief Mufti gave his host the translation of the Holy Koran as a present, published by the Grand Mufti's Office itself.

ölçüde faydalı olmak önemlidir."

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi "Biz devleti takdir eder ve Bulgaristan'ın ulusal çıkarları için işbirliğine hazırız." Müftü Mustafa Hacı söyledi. Kendisi Başmüftülüğün hükümeti ile doğrudan ve etkili bir diyaloga önem verdiğini ve gerekirse yardım etmeye hazır olduğunu söyledi. Başmüftü evsahibine Başmüftülüğün tarafından basılan Kur'an-i Kerim çevirisini hediye etti.

Главният мюфтия се среща с министър-председателя Георги Близнашки

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи се среща с министър-председателя на служебния кабинет проф. Георги Близнашки. „Голямото постижение на обществото ни е, че не допуснахме да бъдат етнизирани проблемите на хората“, каза премиерът на протоколната среща. Срещата бе по инициатива на Главния мюфтия. Министър-председателят изрази съжаление, че няма достатъчно разбиране за важната функция на религията, чиято основна мисия е да сплотява, да крепи морала в обществото и да пази ценностите на семейството. „Затова традиционните вероизповедания трябва да бъдат насърчавани“, коментира проф. Близнашки.

Главният мюфтия д-р Хаджи пожела успех на министър-председателя и на служебното правителство в отговорната им мисия да успокоят обстановката в страната. Д-р Мустафа Хаджи запозна служебния премиер с дейността на Главното мюфтийство, като даде висока оценка на сътрудничеството с Дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет и изрази надежда, че през предстоящия изборен период религията няма да бъде въввлечена в политическото съревнование.

The Chief Mufti met with the Prime Minister George Bliznashki

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji met with the Prime Minister of the Official Cabinet prof. Georgi Bliznashki. "One of the great achievements of our society is that we did not allow people's problems turn into a source of an ethnic alienation," said the Prime Minister at the protocol meeting. The meeting was organized on the initiative of the Chief Mufti of Bulgaria. The Prime Minister expressed his limited understanding of the important function of the religion, whose main mission is to ral-

Başmüftü Başbakan Georgi Bliznaşki ile görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı geçici hükümetin Başbakanı Prof. Georgi Bliznaşki ile görüştü. Bu protokol görüşmede Başbakan "İnsanların sorunları etnik sorun haline dönüşmesine izin vermememiz toplumumuzun büyük bir başarısıdır" dedi.

Görüşme başmüftünün inisiyatifıyla gerçekleşti. Başbakan, ana misyonu birleştirme, toplumdaki ahlâkı ve aile değerlerini koruma olan dinin önemli fonksiyonu hakkında yeterli anlayışın olmadığından üzüntü-

ly, to keep as a treasure the morality in our society and to hold the values of the family. "This is the reason why the traditional religions should be encouraged," said prof. Bliznashki.

The Chief Mufti Dr. Haji wished success to the Prime Minister and to the Official Government in their responsible mission to calm the situation in the country. Dr. Mustafa Haji introduced the Prime minister with the Chief Mufti's Office activity, praising highly the cooperation of the "Religions" management of the Council of Ministers and expressed his hope that during the forthcoming election period, religion will not be involved in any kind of political competition.

sünü dile getirdi. "Bu nedenle geleneksel dinler teşvik edilmelidir" yorumunu yaptı Prof. Bliznaşki.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ülkedeki durumu sakinleştirmek için sorumlu misyonunda başbakana ve geçici hükümete başarı diledi.

Dr. Mustafa Hacı geçici hükümetin başbakanına Başmüftülüğün faaliyeti hakkında bilgi verdi, Bakanlar Kurulu "Dinler Müdürlüğü" ile işbirliğine büyük değer verdi ve önümüzdeki seçim döneminde dinin siyasi rekabete dahil olmaması umudunu dile getirdi.

Среща с министъра на външните работи

Министърът на Министерството на външните работи Даниел Митов прие Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи. Визитата бе част от цикъла протоколни срещи на Главния мюфтия, които той регулярно провежда с представителите на държавните институции. „Високо ценим добрия диалог с поверената Ви религиозна институция и подкрепяме Вашата отговорна дейност“, каза министър Даниел Митов по време на срещата.

По думите му, усилията на религиозните лидери за затвърждаването на мира и спокойствието в страната са от изключително значение. „За нас е приоритет да водим активен диалог, последван от явни резултати, с държавните институции и в частност с повереното Ви министерство“, заяви Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи. По думите му, Мюсюлманско изповедание в лицето на неговото ръководство е своеобразна превантивна стена, така щото да бъдат предотвратени нежелани външни влияния.

Религиозният лидер и първият ни дипломат бяха единомдушни, че активното междуинституционално сътрудничество би допринесло за просперитета на България.

Meeting with the Minister of Foreign Affairs

The Minister of the Ministry of Foreign Affairs Daniel Mitov welcomed the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji with due attention. The visit was part of the cycle of the so called “protocol meetings” of the Chief Mufti, which he regularly holds with the representatives of the governmental institutions. “We highly do appreciate the incredible dialogue thanks to the entrusted religious institution to you and also support your responsible activities,” said Minister Daniel Mitov during the meeting. According to him, the efforts of religious leaders to consolidate peace and tranquility in the

Dışışleri Bakanı ile görüşme

Dışışleri Bakanlığı Daniel Mitov Başmüftü Dr. Mustafa Hacı'yi kabul etti. Bu ziyaret başmüftünün devlet kurumlarının temsilcileri ile düzenli yapılan protokol görüşmeler turundan bir parçası oldu.

Görüşme esnasında Bakanı Daniel Mitov şunu söyledi “Biz Size emanet edilen dini kurum ile iyi diyaloga büyük önem verir sorumlulu olan faaliyetinizi destekliyoruz.”

Bakana göre, ülkedeki barışı ve huzuru pekiştirmek için dini liderlerin çabaları oldukça önemlidir.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları ifade etti

country are very essential. "It is our priority to conduct a dialogue, followed by tangible results with the government institutions, in particular with the ministry entrusted to you," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. According to him, the Muslim religion in the face of his leadership is a peculiar "preventive wall", so that external influences are rejected.

The religious leader and our first diplomat agreed with one consent, that the active interinstitutional cooperation would definitely contribute to the prosperity of the Republic of Bulgaria.

"Devlet kurumları ve özellikle Size emanet bakanlık ile ardından somut sonuçları getiren diyalog içerisinde olmak bizim önceliğimizdir." Başmüftüye göre, idaresini yürüttüğü Başmüftülük olumsuz dış etkileri önlemek için bir nevi önleyici duvardır.

Dini lider ve bizim ilk diplomatımız kurumlararası aktif işbirliği Bulgaristan'ın refahına katkıda olacağı konusunda aynı fikri paylaştılar.

Главният мюфтия прие главния прокурор

„Досъдебното производство по прокурорска преписка № 638 от 2009 г. по опис на Софийска районна прокуратура е прекратено с постановление от 07.07.2014 г. на Софийска градска прокуратура, на основание чл. 199, ал. 1 НПК, чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК и чл. 80, ал. 1, т. 4 от НК”, съобщи главният прокурор Сотир Цацаров по време на посещението си в Главно мюфтийство.

Той бе приет от Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи. Това е първото по рода си посещение на главен прокурор в Главно мюфтийство за над стогодишната история на институцията.

„Диалогът между институциите е стратегически важен с оглед на националния интерес. В това отношение религиозните лидери имат сериозна отговорност, която упражняват в съответствие със закона”, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи.

The Chief Mufti welcomed the General Prosecutor

“Pre-trial proceedings prosecution file № 638 of 2009, inventory of the Sofia District Prosecutor’s Office has been terminated by Decree of 07.07.2014, the Sofia City Prosecutor’s Office, pursuant to Art. 199, para. 1 PPC, Art. 24, para. 1 pt. 3 of the Code and Art. 80, para. 1 pt. 4 of the Criminal Code,” declared the General Prosecutor Sotir Tsatsarov during his visit to the Grand Mufti’s Office. He was welcomed by the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. This is the first of this kind visit of the Prosecutor at Grand Mufti’s Office since a century history of the institution. “The dialogue between

Başmüftü Cumhuriyet Başsavcısını kabul etti

Başmüftülüğe yaptığı ziyareti sırasında Cumhuriyet Başsavcısı Sotir Tsatsarov “Sofya Bölge Savcılığın 2009 yılı kayıtlarına göre 638 No’lu savcılık dosyasına göre soruşturmanın Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu madde 199, paragraf 1, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu madde 24, paragraf 1, bent 3 ile Ceza Kanunu madde 80, paragraf 1, bent 4’e itinaden Sofya şehir savcılığın 07.07.2014 tarihli talimatıyla durdurulduğunu” söyledi. Kendisi Başmüftü Dr. Mustafa Hacı tarafından kabul edildi. Bu kurumun yüz yıldan fazla tarihçesinde Başmüftülüğün bir cumhuriyet savcısı tarafından ilk

the institutions is strategically important for the national interest. In this respect, religious leaders have a major responsibility exercised in accordance with the law," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji.

ziyaretidir. Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunu ifade etti "Kurumlar arası diyalog, ulusal çıkar açısından, stratejik önem taşımaktadır. Bu bağlamda, dini liderler yasa uyarınca icra ettikleri büyük bir sorumluluk altındadırlar."

20.01.2014 г.

Главният прокурор: Ислямът е религия на доброто

„Ислямът е религия на доброто, както всички останали религии“, каза главният прокурор на Република България г-н Сотир Цацаров. Той прие Главния мюфтия на Републиката д-р Мустафа Хаджи, придружен от зам.-главния мюфтия Мурат Пингов и главния секретар Ахмед Ахмедов.

„Приемете моите поздравии и благопожелания по повод Вашето назначение за главен прокурор на България“, заяви Главният мюфтия д-р Хаджи. По думите му, Прокуратурата е една от институциите, олицетворяващи държавността, а това предполага активен и конструктивен диалог между двете институции.

„Може да разчитате, че в наше лице винаги ще срещате уважение, диалог и съдействие по отношение на проблемите, които Ви касаят“, посочи главният прокурор. Той смята, че активният диалог между двете институции ще бъде от полза за цялото общество.

Главният мюфтия предостави доклад, в който са описани констатираните от Главно мюфтийство антимиюсюлмански прояви през последните години. Главният прокурор от своя страна се ангажира да разпорежи проверка за етапа, до който са стигнали досъдебните производства.

The General Prosecutor: Islam is the religion of good

“Islam is a religion of good, just like all the other religions,” said the General Prosecutor of the Republic of Bulgaria, Mr. Sotir Tsatsarov. He welcomed the Chief Mufti of the Republic Dr. Mustafa Haji, accompanied by the Deputy Chief Mufti Murat Pingov and the Chief Secretary Ahmed Ahmedov.

“Please accept my greetings and good wishes on the occasion of your appointment to be the General Prosecutor of Bulgaria,” said the Chief Mufti Dr. Haji. According to him, the prosecution is one of the institutions representing the state, and this on the other hand is implying an active and constructive dialogue between the two institutions.

“You can count that in our face you will always have respect, dialogue and cooperation regarding the problems that concern you,” said the General Prosecutor. He also believes that active dialogue between the two institutions will be beneficial to the whole society.

The Chief Mufti provided a report describing the findings of the Grand Mufti’s Office anti-Muslim events during the recent years. The Prosecutor committed to order an inspection of the stage it reached the pre-trial proceedings in return.

Cumhuriyet Başsavcısı: İslâm iyilik dinidir

Bulgaristan Cumhuriyeti Başsavcısı Sayın Sotir Tsatsarov’un söyledikleri “İslâm tüm diğer dinlerin olduğu gibi bir iyilik dinidir.” Kendisi Başmüftü Yardımcısı Murat Pingov ve Genel Sekreter Ahmed Ahmedov eşliğinde Dr. Mustafa Hacı’yi kabul etti.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Bulgaristan Başsavcısı olarak atanmanız vesilesiyle tebrik ve iyi dileklerimi kabul edin.” Başmüftüye göre, savcılık devleti temsil eden kurumlardan biridir ve buda iki kurum arasında etkin ve yapıcı bir diyalog ifade eder.

Başsavcısı şunları ifade etti “Sizi ilgilendiren sorunlara ilişkin tarafımızdan her zaman saygı, diyalog ve işbirliği bulacağımıza güvenebilirsiniz”. Kendisi iki kurum arasındaki etkin diyalog bütün topluma yararlı olacağına inanmaktadır.

Başmüftü son yıllarda Başmüftülük tarafından tespit edilen son yıllardaki müslüman karşıtı olayları açıklayan bir rapor sundu. Başsavcısı soruşturmalarda gelinen aşamalar hususunda bir inceleme yapılmasını emredeceğini taahhüdünde bulundu.

Главният мюфтия се среща с областния управител на София

„Религията е отделена от държавата, но в смисъл, че тя не се намесва в религиозните дела. Това по никакъв начин не възпрепятства нашето сътрудничество. В наше лице имате добри партньори“, каза Росен Миланов, областен управител на София, на срещата си с Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи. На нея присъстваха и зам.-областният управител Андрей Георгиев и зам.-главният мюфтия Бирали Бирали.

„Като българска институция Мюсюлманско изповедание винаги е уважавало държавните институции и е било в готовност да съдейства при нужда“, заяви Главният мюфтия д-р Хаджи. По думите му, нашият опит може да послужи като пример на международно ниво, тъй като досега не сме допуснали разтрогването на етнорелигиозния мир в страната.

Главният мюфтия подари превод на Корана на своя домакин.

The Chief Mufti met with the Governor of Sofia city

“Religion is separate from the state, but in the sense that it does not interfere in religious affairs. This in no way hinders our cooperation. With us you have good partners,” said Rosen Milanov, the Governor of Sofia, at his meeting with the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. The Deputy Governor Andrey Georgiev Deputy Chief Mufti Birali Birali.

“As a Bulgarian institution, the Muslim religion has always showed respect to the state institutions and has been ready to help in times of difficulties,” said the Chief Mufti Dr. Haji. According to him, our experience can serve as an example at an international level, since we have not allowed the dissolution of ethnic-religious peace in the country.

The Chief Mufti gave as a present the translated, Bulgarian version of the Holy Koran to his host.

Başmüftü Sofya Valisi ile görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ile yaptığı görüşmede Sofya Valisi Rosen Milanov şunları söyledi “Din devlet ayırıcıdır, ancak bu devletin dini işlere müdahale etmediği anlamdadır. Bu hiçbir şekilde işbirliğimizi engellemez. Karşınızda iyi partnerleriniz var”. Görüşmeye vali yardımcısı Andrey Georgiev Ve Başmüftü Yardımcısı Birali Birali de katıldı.

Başmüftü Dr. Hacı şunu söyledi “Bir Bulgar kurumu olarak Başmüftülük her zaman devlet kurumlarına saygı duymuş ve gerektiğinde yardım etmeye hazırdır.” Başmüftüye göre tecrübemiz uluslararası düzeyde bir örnek teşkil edebilir çünkü şu ana kadar ülkedeki etnik ve dini barış bozulmamıştır.

Başmüftü evsahibine Kur’an-i Kerim çevirisi hediye etti.

Среща с кмета на София

Главният муфтия д-р Мустафа Хаджи се срещна с кмета на столицата г-жа Йорданка Фандъкова. „Високо оценяваме ролята на балансър в обществото на Главно муфтийство и Ви благодарим, че успявате да я съхраните“, каза столичният градоначалник Йорданка Фандъкова. По думите й, общината е отворена за сътрудничество между двете институции. „За нас е важно да имаме уверението в това, че ще работим заедно по възможните за това въпроси“, заяви на свой ред Главният муфтия. Според него от ефективната дейност на двете институции зависи как обществото ще оцени положените усилия. Кметът поздрави духовния лидер по повод рождения му ден и му подари меден сервиз за кафе.

Meeting with the Mayor of Sofia city

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji met with the Mayor of Sofia city Mrs. Yordanka Fandakova. "We highly appreciate the role of counterweight in the society of Grand Mufti's Office and would like to thank you for managing to preserve it," said Sofia city's mayor Yordanka Fandakova. According to her, the municipality is open to cooperation between the two institutions. "It is very important for us to have the assurance that we will work together on all the possible questions, concerning these issues," said the Chief Mufti in return. According to him, the effective activity of both institutions depends on how the public will appreciate efforts. The mayor congratulated the spiritual leader on the occasion of his birthday and gave him a copper coffee service as a present.

Sofya Belediye Başkanı ile görüşme

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Sofya Belediye Başkanı Bayan Yordanka Fandakova ile görüştü. Sofya Belediye Başkanı Yordanka Fandakova şunları söyledi "Başmüftüğün toplumdaki dengeleyici rolünü takdir eder ve bunu muhafaza etmeyi başardığınız için teşekkür ediyoruz." Belediye Başkanına göre, belediyeye iki kurum arasındaki işbirliğine açıktır. Başmüftü ise şunu ifade etti "Bizim için mümkün olan konularında birlikte çalışacak olmamızın güvencesi önemlidir." Başmüftüye göre, iki kurumun etkin faaliyetinden halkın harcanan çabaları nasıl takdir edeceğine bağlıdır. Belediye başkanı doğum günü vesilesiyle manevi lideri tebrik etti ve başmüftüye bir bakır kahve takımı hediye verdi.

24.01.2014 г.

Главният мюфтия прие енергийния министър на Турция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие министъра на енергетиката и природните ресурси на Република Турция Танер Йълдъз. В срещата участваха и Сюлейман Гьокче, посланик на Турция, и Ведат С. Ахмед, зам.-главен мюфтия. Министърът бе на официално посещение в страната ни от 23 януари.

Главният мюфтия представи дейността на институцията и историята ѝ в страната, целите и проблемите на мюсюлманската общност и изрази задоволството си от оказаната чест.

Гостът поднесе на своя домакин калиграфия върху естествено листо с едно от имената на Всевишния.

On 01/24/2014

The Chief Mufti welcomed the Turkish Minister of Energy

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed the Minister of Energy and Natural Resources of Turkey Taner Yıldız. The meeting was attended also by Suleiman Gokcen, the Ambassador of Turkey, as well as by Vedat S. Ahmed, the deputy chief mufti. The Minister was on an official visit to the country on 23 January. The Chief Mufti presented the activities of the institution and its history in the country, future objectives and major problems of the Muslim community and expressed his gratitude for the honor given to him.

The guest surprised his host with an amazing present - calligraphy on a natural leaf with one of the names of the Almighty.

24.01.2014

Başmüftü Türkiye Enerji Bakanını kabul etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ı kabul etti. Görüşmeye Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçisi Süleyman Gökçen ve Başmüftü yardımcısı Vedat Sabri Ahmed de katıldı. Bakan 23 Ocak tarihinden itibaren ülkemizde resmi ziyarete gelmişti.

Başmüftü kurumun faaliyetini ve ülkedeki tarihini tanıttı, Müslüman toplumun hedef ve sorunlarına dile getirerek verilen onurdan dolayı duyduğu memnuniyetini dile getirdi.

Misafir evsahibine üzerinde Yüce Allah'ın isimlerinden biri olan doğal yaprak üzerine bir hat sundu.

27.02.2014 г.

Главният мюфтия прие външния министър на Турция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие Ахмед Давутоглу, министър на външните работи на Република Турция. Той бе на двудневно официално посещение в страната. „С посещението си ни оказахте висока чест. Главно мюфтийство е една от най-старите институции в България и се грижи за религиозния живот на българските граждани, изповядващи исляма“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи. По думите му, институцията винаги е успявала да запази функцията на балансатор в обществото и не е позволявала то да се поляризира.

„Вашата отговорност е висока именно в това да съхраните религиозно-културната идентичност на българските мюсюлмани“, каза министър Давутоглу. По думите му, демократичните действия трябва да бъдат в основата на всяко начинание. И увери Главния мюфтия, че страната му е отворена за сътрудничество, ако това е необходимо.

Главният муфтия подари на своя гост двутомно луксозно издание на историята на Главно муфтийство, а министърът от своя страна – керамична картина.

По-рано преди това турският първи дипломат се срещна с президента и премиера.

On 02/27/2014

The Chief Mufti welcomed the Turkish Minister of Foreign Affairs

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed Ahmed Davutoglu, the Minister of Foreign Affairs of the Turkish Republic. He was on a two-day official visit to the country.

“With your visit, you granted us with such a great honor. The Grand Mufti’s Office is one of the oldest institutions in Bulgaria and takes care of the religious life of the Bulgarian citizens, professing the Islamic religion,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. According to him, the institution has always managed to maintain the function of “an equalizer” in the community and did not allow it polarize.

“Your responsibility is big namely in this, to save the religious and cultural identity of the Bulgarian Muslims,” said the Minister Davutoglu. According to him, all the democratic actions should be the basis of every beginning and initiative. And he assured the Chief Mufti that his country is open to cooperation, if necessary.

The Chief Mufti gave as a present his guest a luxurious two volume edition of the history of Grand Mufti’s Office and the Minister – a splendid ceramic painting in return.

Before that the Turkish diplomat met with President and Prime Minister.

27.02.2014

Başmüftü Türkiye Dışişleri Bakanını kabul etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ahmed Davutoğlu’nu kabul etti. Bakanın ülkeye iki günlük resmi ziyaret gerçekleştirdi.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Ziyaretinizle bize büyük onur verdiniz. Başmüftülük Bulgaristan’ın en eski kurumlardan biri ve İslâm dinine mensup Bulgar vatandaşlarının dini hayatına özen gösterir”. Başmüftüye göre kurum her zaman toplum içinde dengeleyici işlevini sürdürmeyi başarmış ve kutuplaşmaya izin vermemiştir.

Bakan Davutoğlu şunu ifade etti “Sizin sorumluluğunuz Bulgar Müslümanların dini ve kültürel kimliğini koruduğundan değerli yüksek bir sorumluluktur.” Bakana göre demokratik eylemlere her bir çabanın temeli olmalıdır. Ve başmüftüyü gerekirse ülkesinin işbirliğine açık olduğundan temin etti.

Başmüftü konuğuna başmüftüğün iki ciltlik lüks baskıdan oluşan Başmüftülük tarihi kitabını, bakan ise - seramik bir tablo hediye etti.

Daha önce bir numaralı Türk diplomat önce Cumhurbaşkanı ve Başbakan ile görüştü.

Главният мюфтия се среща с апостолическия нунций в България

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи проведе първото си протоколно посещение при Н.В.Пр. монсеньор Анселмо Гуидо Пекорари, апостолически нунций на Папа Франциск в България.

„Диалогът с християните по тези земи е нашата гордост. В България ние живеем заедно от векове и вярваме, че обединени сме по-силни в общите ни каузи“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи по време на срещата. Той поздрави монсеньор Анселмо Гуидо Пекорари за новото назначение като апостолически нунций в София. Според Главния мюфтия Националният съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) също има голям принос за съвместния конструктивен диалог. „Откакто съм в България, бях гост на няколко ифтара, организирани от Вас, президента и турския посланик в София.

Това е добър символ за междуйнституционалните взаимоотношения и отношението на държавата към религиозните общности”, каза монсеньор Анселмо Гуйдо Пекорари. По думите му, той подкрепя изцяло активния диалог и адмираира поведението на традиционните религиозни общности в страната.

The Chief Mufti met with the Apostolic Nuncio in Bulgaria

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji held his first protocol visit to Monsignor Anselmo Guido Pecoraro, Apostolic Nuncio of Pope Francis in Bulgaria. “The dialogue with Christians in these lands is our pride. In Bulgaria we live together for centuries and believe that together we are stronger in our common cause,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji during the meeting. He congratulated Monsignor Anselmo Guido Pecoraro for the new appointment as an Apostolic Nuncio in Sofia. According to the Chief Mufti, the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB) also has a large contribution to the joint constructive dialogue. “I was a guest at several Iftar dinners since I am in Bulgaria, organized by you, by the President and by the Turkish Ambassador in Sofia. This is a good symbol for inter-institutional relations and the attitude of the state towards religious communities,” said Monsignor Anselmo Guido Pecoraro. He said he fully supports such active dialogues and admires the attitude of the traditional religious communities all over the country.

Başmüftü Bulgaristan’da Papa temsilcisi ile görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Papa Francis’in Bulgaristan’daki temsilcisi olan Monsenyör Anselmo Guido Pekarari Hazretleri ile ilk protokol görüşmesini gerçekleştirdi. Görüşme esnasında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Bu topraklarda Hıristiyanlarla olan diyalog bizim gurur kaynağımızdır. Bulgaristan’da biz yüzyıllar boyunca birlikte yaşar bizim ortak amaçlarımızda dahagüçlü olduğumuza inanıyoruz.” Başmüftü Monsenyör Anselmo Guido Pekarari’yi Sofya’da temsilci tayin edilmesini tebrik etti. Başmüftüye göre Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyin de ortak yapıcı diyaloga büyük katkısı vardır. Monsenyör Anselmo Guido Pekarari şunları ifade etti “Bulgaristan’a geldiğimden bu yana, Sizin, Cumhurbaşkanı ve Sofya’da Türk Büyükelçisi tarafından düzenlenen birkaç iftar yemeğine katıldım.” Monsenyör Anselmo Guido Pekarari “Bu kurumlararası ilişkiler ve dini topluluklara yönelik devletin tutumu için iyi bir işarettir” dedi. Pekarari’ye göre kendisi aktif diyalogu destekler ve ülkedeki geleneksel dini cemaatlerin davranışını takdir eder.

Главният мюфтия прие проф. д-р Хасан Йълмаз

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие проф. д-р Хасан Йълмаз, зам.-председател на Председателството по религиозните въпроси на Турция. Той бе на посещение в България, придружен от директори на дирекции в Председателството по религиозните въпроси.

Гостите и домакините обмениха опит по ресори като образование, иршад, издателство, хадж, медии, култура и др. Проф. д-р Йълмаз, придружен от своята делегация и домакина Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи, посетиха и средното духовно училище в Шумен „НЮ-ВВАБ“. Там те бяха разведени от д-р Исмаил Джамбазов, възпитаник на школата между 1945 и 1950 г.

Grand Mufti welcomed prof. Dr. Hasan Yilmaz

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed Prof. Dr. Hasan Yilmaz, the Deputy Chairman of the Presidency of Religious Affairs of Turkey. He was on a visit to Bulgaria, accompanied by directors of different managements in the Presidency of Religious Affairs. All the present guests and hosts exchanged experience in fields such as education, Irshad, Publishing, hajj, media, culture and others. Prof. Dr. Yilmaz, accompanied by his delegation and the host – the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji, visited the secondary religious school in Shumen town called “NY-UVVAB”. They were taken round the town by Dr. Ismail Dzhambazov, a former alumnus, graduated 1945 and 1950.

Başmüftü Prof. Dr. Hasan Yılmaz'ı kabel etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Türkiye Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Hasan Yılmaz'ı kabul etti. Sayın Başkan Başkanlıktan daire başkanları ve müdürler eşliğinde Bulgaristan ziyareti gerçekleştirdiler.

Taraflar eğitim, irşad, yayıncılık, hac, medya, kültür ve diğer alanlarda tecrübe paylaşımında bulundular. Prof. Dr. Yılmaz, beraberindeki heyet ve evsahibi Başmüftü Dr. Mustafa Hacı eşliğinde, Şumnu “NÜVVAB” ilâhiyat lisesini de ziyaret etti. Heyeti 1945 ve 1950 yılları arasında okuldan mezun olan Dr. İsmail Cambazov gezdirdi.

Главният мюфтия се среща с посланика на Турция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи се среща с посланика на Турция в България Негово Превъзходителство г-н Сюлейман Гьокче. Той лично поднесе своите съболезнования по повод трагичната смърт на миньорите от Сома, Турция, и пожела силно търпение на наскърбените.

283-ма миньори загубиха своя живот в тежкия инцидент, а 142-ма бяха в неизвестност към този момент. Главният мюфтия се разписа и в съболезнователната книга в резиденцията на дипломата. „Земята е място за изпитания. Биваме изпитвани с нашия живот, работа и търпение. Ние, бидейки мюсюлмани, приемаме съдбата, отредена ни от Всевишния, и сме Му благодарни за всичко, каквото Той ни е отредил“, бе част от посланието на мюфтията.

The Chief Mufti meets with the Ambassador of Turkey

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji met with the Ambassador of Turkey in Bulgaria, His Excellency Mr. Suleiman Gokcen. He personally presented his condolences for the tragic death of all the miners from Soma, Turkey, and wished patience to the mourners. 283 miners lost their lives in the tragic incident and 142 people were missing by that time. The Chief Mufti left his signature in the condolence book at the residence of the diplomat. "The world is a place for trials. We are constantly being tested with our own lives, work and patience. We, as Muslims, accept the fate is destined to us by the Almighty, and thank Him for all that He has in store for us." was part of the message of the Mufti.

Başmüftü Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçisi ile görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Türkiye Cumhuriyeti'nin Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçen ile görüştü. Başmüftü bizzat Türkiye, Soma'da madencilerin trajik ölümünden dolayı taziyelerini sundu ve yakınlarına güçlü sabır diledi.

Trajik olayda 283 madenci hayatını yitirdi, 142 kişiden ise su ana kadar haber alınmadı. Başmüftü diplomatın konutunda taziye defterine notunu bıraktı. Müftünün mesajından bir bölümü şunları belirtiyordu "Dünya bir imtihan yeridir. Biz hayatımızla, iş ve sabır ile imtihan ediyoruz. Biz, müslümanlar olarak, Yüce Allah tarafından bize verilen kaderi kabul ediyor ve bize takdir ettiği her şey için O'na teşekkür ediyoruz."

09.01.2014 г.

Главният мюфтия прие френския посланик

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие Н. Пр. Ксавие Лапер дьо Кабан, посланик на Франция в България. Визитата на дипломата бе първата в Главно мюфтийство от началото на мисията му в страната, започнала четири месеца преди това. За Кабан това е второ назначение у нас, в началото на демокрацията той е бил аташе по печата във френската дипломатическа мисия.

„Аз съм приятно изненадан от битуващата безупречна толерантност между религиите във Вашата страна. Такива бяха моите впечатления, още когато бях аташе тук, но с радост отчитам, че сте успели да съхраните и развиете това“, каза Н. Пр. Ксавие Лапер дьо Кабан на срещата си с Главния мюфтия на Републиката.

Дипломатът благодари за тази възможност и добави, че в България той се чувства у дома си, тъй като съпругата му е българка. „Когато бях тук в началото на деветдесетте, в съседни вам страни се водеха ожесточени сражения с един-единствен мотив – различна религиозна принадлежност. Вие във Вашата страна не позволихте това да се случи и това е постижение на цялата българска нация“, каза още дипломатът. Той сподели, че с неохота наблюдава надигащата се крайно националистическа вълна в страната ни и се поинтересува как тя рефлектира върху мюсюлманската общност.

„Случващото се в България не е съвършено ново явление. Такива акции, с цел да оцелят обществото, са били провеждани спорадично от началото на миналия век – 1913 г., но сега сме в условията на демократично управление, което предполага по различно поведение“, заяви Главният муфтия д-р Мустафа Хаджи. По думите му, случващото се през последните месеци е своеобразно продължение на т.нар. „възродителен процес“, воден от крайнодесни националистически формации. Това според духовника няма да доведе до повишаване на авторитета на страната ни, а, напротив, силно ще го оцети. „Омразата е символ на слабост, а ние трябва да съхраним на всяка цена онова, което ни е завещано от нашите деди, а именно взаимната толерантност“, добави Главният муфтия. Той благодари на дипломата за любезното му посещение и изрази готовност за съвместно сътрудничество. От своя страна френският посланик подкрепи това намерение за бъдещо съвместно сътрудничество.

On 01/09/2014

Grand Mufti welcomed the French Ambassador

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed His Honor, Xavier Laper de Cabannes, and the Ambassador of France in Bulgaria. The visit of the diplomat was one of the first visits since the beginning of his mission in the country which began four months ago. To Caban, this is the second appointment in our country, in the beginning of the democracy; he had been a press attache in the French diplomatic mission.

"I am pleasantly surprised by the flawless tolerance between religions in your country. Such were my impressions when I was an attache here, but with a great pleasure I am noting that you have managed to keep and develop it," said His Honor Xavier de Laper Cabannes during his meeting with the Chief Mufti of the Republic of Bulgaria. The diplomat thanked for this opportunity and added that in Bulgaria he feels at home since his wife is a Bulgarian too.

"When I was here in the early nineties, in your neighboring countries were led fierce fighting with one single motive – because of a different religious identity. You did not allow that happen in your country and this is an achievement of the whole Bulgarian nation," said the diplomat. He said with reluctance rising how extreme is that nationalist wave in our country and the way it affects the Muslim community as well.

"What is happening in Bulgaria is not an entirely new phenomenon. Such actions

09.01.2014

Başmüftü Fransa Büyükelçisini kabul etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Fransa Cumhuriyeti'nin Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Xavier Lapeyre de Cabanes'ı kabul etti. Bu dört ay önce ülkedeki görevi başlayan diplomatın ilk Başmüftülük ziyareti oldu. Bu Cabannes için ülkemizde ikinci tayindir, kendisi demokrasi yıllarında başında Fransız diplomatik misyonunda basın ataşesiydi.

Başmüftü ile yaptığı görüşmede Xavier Lapeyre de Cabanes şunları ifade etti "Ben ülkenizdeki dinler arasında kusursuz hoşgöründen hoş bir şekilde sürpriz oldum. Ataşe olarak burada iken de böyle izlenimlerim vardı, ancak bunu korumayı ve geliştirmeyi başardığınızı zevkle tespit ediyorum."

Diplomat bu fırsat için teşekkür etti ve eşi Bulgar olduğu için kendisini Bulgaristan'da evde hissettiğini sözlerine ekledi.

Diplomat devamla "Doksanlı yılların başında burada iken, size komşu ülkelerde tek bir sebep ile şiddetli çatışmalar yaşanıyordu - farklı dine mensup olmak. Bunun ülkenizde olmasına müsaade etmediniz ve bu tüm Bulgar milletin bir başarısıdır" dedi.

Büyükelçi ülkemizde yükselen aşırı milliyetçi dalgayı hoşlanmayarak takip ettiğini ve bunun müslüman toplumu nasıl etkilediğini sordu.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı cevaben şunları söyledi "Bulgaristan'da olup bitenler tamamen yeni bir olgu değildir. Toplumu za-

targeting hurt the society, were successfully conducted sporadically since the beginning of the last century - 1913, but we are now in terms of the democratic governance, which implies a different behavior," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. According to him, what is happening during the recent months is a continuation of the so-called. "Revival process", led by right-wing nationalist formations. This, according to the cleric, will lead to enhancing the prestige of our country, but on the contrary, it will cause even greater damages and turmoil. "Hatred is a sign of weakness and we must preserve at all costs what our ancestors left behind themselves, namely mutual tolerance," added the Chief Mufti of the Republic of Bulgaria.

He thanked the diplomat for his courtesy visit and expressed readiness for cooperation. The French Ambassador on the other hand, fully supported this intention for future cooperation.

rara sokacak bu tür eylemler, geçen yılın başından 1913 yılından beri sporadik olarak yürütülmüştür - ancak şimdi biz daha farklı bir davranım beklendiği demokratik yönetimi koşullardayız."

Başmüftüye göre son aylarda meydana gelen olaylar sağcı milliyetçi oluşumlar tarafından yürütülen "uyanış (veya Bulgarlaştırma) sürecin" bir devamıdır.

Din adamına göre bu ülkemizin prestijini artırmaya yol açmak yerine, tam tersine, büyük ölçüde zarar verecektir. Başmüftü sözlerine şunu ekledi "Nefret zayıflık sembolüdür, biz ise

Atalarımızın bize miras bıraktıklarını, yani karşılıklı hoşgörüyü, ne pahasına olursa olsun, korumamız gerekir."

Başmüftü nezaket ziyareti için diplomata teşekkür ederek ve işbirliği için hazır olduğunu ifade etti. Fransa Büyükelçisi gelecekteki bu işbirliği niyeti destekledi.

Главният мюфтия прие посланика на Гърция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие посланика на Гърция в България Негово Превъзходителство г-н Димостенис Стоидис. „Религията е без алтернатива, що се касае до организацията на духовния мир на човека. Тя има своето изконно място в демократичния модел на държавно устройство, без това да бъде в противовес с демократичните ценности“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи по време на срещата.

„Неминуемо демокрацията създава подходящите условия за мирното съжителство на различни религиозни общности и тяхното адекватно развитие“, заяви на свой ред дипломатът, който посети Главно мюфтийство за пръв път от връчването на своите акредитивни писма. Религиозният лидер и посланикът се обединиха около становището, че религията и демокрацията са взаимно допълващи се системи с оглед потребностите на индивида.

The Chief Mufti welcomed the Ambassador of Greece

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed the Ambassador of Greece in Bulgaria, His Excellency Mr. Dimosthenis Stoidis. “Religion has no alternative, regarding the organization of the spiritual peace of a man. It has its place in a basic model of democratic polity, without being contrary to the democratic values of a country,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji during the meeting. “Democracy inevitably creates

Başmüftü Yunanistan Büyükelçisini kabul etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Yunanistan’ın Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Dimostenis Stoidis’i kabul etti. Görüşmede Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları ifade etti “İnsanın manevi barışın organizasyonu ile ilgili olarak dine hiçbir alternatif yoktur. Dinin, demokratik değerlere aykırı olmadan, devlet yönetiminin demokratik modelinde temel bir yeri vardır.”

the right conditions for the peaceful coexistence of different religious communities and their adequate development," said the diplomat in return, who visited the Grand Mufti's Office for the first time in the service of their credentials. The religious leader and the ambassador shared the view that religion and democracy are complementary systems to the needs of the individual.

Başmüftülüğü ziyaret eden diplomat şunları ekledi "Demokrasi kaçınılmaz bir şekilde farklı dini toplulukların barış içerisinde bir arada yaşamalarına ve bunların yeterli gelişimi için uygun koşullar yaratır."

Dini lider ve büyükelçi bireyin ihtiyaçları açısından din ve demokrasi tamamlayıcı sistemlerin oldukları görüşünü paylaştı.

Първата дама на Австрия посети джамията „Баня Башъ“

Първата дама на Република Австрия Маргит Фишер посети джамията „Баня Башъ“. Австрийският президент Хайнц Фишер бе на официално посещение в страната, придружен от съпругата си Маргит Фишер. В културната програма, подготвена от протокола на българския държавен глава, за австрийската първа дама бе включено посещение на т.нар. четириъгълник на толерантността. Това са църквата „Св. Неделя“, джамията „Баня Башъ“, Синагогата и Католическата църква в центъра на столицата.

В столичната джамия госпожа Фишер беше посрещната от Ахмед Ахмедов, главен секретар на Главно мюфтийство, който запозна своя гост с исторически и културни факти от самобитността на храма. Джамията „Баня Башъ“ е построена по инициатива и с финансовата подкрепа на благодетеля молла Ефенди Кадъ Сейфуллах в памет на починалата му съпруга. Затова в някои източници джамията се отбелязва и под името джамията „Молла Ефенди Кадъ Сейфуллах“. На арката над вратата върху камък с боя е написан текст, който не може да се разчете. Под него личи датата 974, което дава основание да се приеме, че тя е построена през 974 година по хиджра (мюсюлманското летоброене) или 1566-1567 година.

The first Austrian lady visited the mosque “Banya Basha”

The first lady of the Republic of Austria Margit Fischer visited the mosque “Banya Basha”. The Austrian President Heinz Fischer was on an official visit to the country, accompanied by his wife Margit Fischer. In the cultural program prepared by the protocol of the Bulgarian head of state, in the honor of the first Austrian lady was included a visit to the so called “Quadrangle of Tolerance.” These are the church “St. Sunday”, the mosque “Banya Basha”, the synagogue and the Catholic Church in the city center.

At the Sofia mosque, Mrs. Fischer was greeted by Ahmed Ahmedov, the chief secretary of the Grand Mufti’s Office, who introduced his guest with historical and cultural facts of the identity of the temple. The mosque “Banya Basha” was built at the initiative and with the financial support of Mullah Effendi Kada Seyfullah in memory of his late wife. For that reason in some sources the mosque is under the name “Mullah Effendi Kada Seyfullah”. On the the arch above the door on stone paint is written text that cannot be read. Below it shows the date 974, which gives grounds to assume that it was built in 974, the Hijri period (Muslim calendar) or 1566-1567 year.

Avusturya’nın First Lady’si “Banya Başı” camii ziyaret etti

Avusturya Cumhuriyeti First Lady’si Margit Fischer “Banya Başı” camii ziyaret etti.

Avusturya Cumhurbaşkanı Heinz Fischer, eşi Margit Fischer ile birlikte ülkeye resmi bir ziyaret gerçekleştirdi.

Bulgar devlet cumhurbaşkanı protokolü tarafından hazırlanan kültür programında, Avusturya First Lady’si için hoşgörü dörtgeni olarak adlandırılan yerin ziyareti dahil edildi.

Bunlar başkentin merkezinde bulunan “Sveta Nedelya” kilisesi, “Banya Başı” camii, Sinagog ve Katolik kilisesidir.

Sofya “Banya Başı” camiinde Bayan Fischer Başmüftülüğünün Genel Sekreteri olan Ahmed Ahmedov tarafından karşılanarak kendisine mabed hakkında tarihsel ve kültürel bilgiler verdi.

“Banya Başı” camii merhum eşi anısına hayırsever molla Efendi Kadı Seyfullah girişimi ve mali desteği ile inşa edilmiştir. Bu nedenle bazı kaynaklarda camii “Molla Efendi Kadı Seyfullah” adıyla geçer.

Kapı üstündeki kemerde taş üzerinde boya ile okunulamaz bir metin yazılıdır. Altında 974 tarihi belirgin olup Hicri takvime (Müslüman takvime) göre camiinin 974 veya 1566-1567 yılı inşa edilmiş olması varlığını için bir gerekçe verir.

Индонезийска делегация посети Районно мюфтийство – Кърджали

Делегация от Индонезия посети Районното мюфтийство в Кърджали на 28 октомври м.г. Посещението на гостите бе част от проект за побратимяване на българската община Кърджали с индонезийската община Богор. В Кърджали пристигнаха Лита Изму Юлитанти – асистент по икономически и строителни въпроси в тамошната администрация, Шерифа София – началник на Дирекция по планиране, и Харис Виджая – началник на Отдела за сътрудничество. Гостите бяха посрещнати от районния мюфтия Бейхан Мехмед, районния мюфтия на Крумовград Насуф Халил, заместник-мюфтията Ерхан Реджеб и ваиза Енвер Халил. Индонезийците бяха запознати с дейността на Районното мюфтийство и с живота на мюсюлманите в региона.

Indonesian delegation visited the Regional Mufti's Office in Kardzhali town

Delegation from Indonesia visited the Regional Mufti's Office in Kardzhali town on 28 October last year. The visit of these guests was part of the fraternizing project of the Bulgarian Municipality Kardzhali with the Municipality Bogor of Indonesia. To Kardzhali town arrived Lita Ismu Yulitanti – an assistant in economic and construction issues of the administration, Sheriffa Sofia – Head of the Directorate of Planning, and Harris Vijaya - Head of the Department for cooperation. The guests were welcomed by the regional mufti Beyhan Mehmed, the regional mufti, the regional mufti of Krumovgrad town Nasuf Khalil, by the deputy mufti Erhan Rajab and the mufti's assistant Enver Halil. Indonesians were aware of the activities of the Regional Mufti's Office, as well as with the life of Muslims in the region.

Endonezya heyeti Kırcaali Bölge Müftülüğünü ziyaret etti

Geçen yıl 28 Ekim tarihinde Endonezya'dan bir heyet Kırcaali Bölge Müftülüğünü ziyaret etti. Misafirlerin ziyareti Bulgar Kırcaali belediyesinin Endonezya Bogor belediyesi ile kardeş belediye projesinin bir parçasıdır.

Kırcaali'ye gelenler arasında orada idarede bulunan ekonomik ve inşaat konularında asistan olan Lita İsmü Ülitanti, Şerifa Sofiya - Planlama Müdürlüğü Başkanı ve Haris Vicaya İşbirliği Dairesi Başkanı vardı.

Konuklar bölge müftüsü Beyhan Mehmet, Krumovgrad bölge müftüsü Nasuf Halil, müftü yardımcısı Erhan Receb ve vaiz Enver Halil tarafından karşılandı. Endonezyalıların bölge müftülüğünün faaliyetleri ve bölgedeki müslümanların yaşamı hakkında bilgi verildi.

Международни участия

International participations ● Uluslararası katılımlar

В условията на глобализация се свят всяка уважаваща себе си институция или организация, независимо от предмета на дейност, неминуемо е длъжна да поддържа и укрепва своите международни контакти и позиции.

Историята свидетелства, че българското Главно мюфтийство неведнъж е било фактор в страната, на Балканите и не само. Институцията не е преставала да бъде един от фундаментите на мира, разбирателството и добросъседството в региона. Това обуславя и активната международна дейност, която тя осъществява през годините. С превръщането на България в пълноправен член на европейското семейство интензитетът на международния диалог в Главно мюфтийство също отчита ръст. Разбира се, институцията еднакво добре комуникира, както със Запада, така и с Изтока. Често тя е платформа за качествен обмен на добри практики и рационални решения, изисквани от нашето съвремие.

Адекватният международен обмен, включително и със сродни нам религиозни организации, позволява повишаване ефективността на дейността и далновидно визионерство, касаещо по-качествения живот на гражданите, изповядващи ислямската религия.

International participations

In a globalizing world, any self-respecting institution or organization, regardless of the object of its business, is inevitably required to maintain and consolidate its international contacts and positions.

History testifies that the Bulgarian Grand Mufti's Office has repeatedly been a factor in the country, in the Balkans, and elsewhere. The institution has not stopped being one of the foundations of peace, understanding and good neighborliness in the region. This determines the active international activity which it carries out through the years. With Bulgaria's becoming a full member of the European family, the intensity of international dialogue at Grand Mufti's Office showed an increase.

Of course, the institution communicates equally both with the West and the East. Often it is a platform for quality exchange of good practices and rational solutions required by our time.

The adequate international exchange, including with similar religious organizations like ours, allows the increase of the activity efficiency concerning the quality life of citizens professing the Islamic religion.

Uluslararası katılımlar

Globalleşen dünyamızda, faaliyet konusu ne olursa olsun, kendine saygı duyan her bir kurum veya kuruluşun uluslararası temas ve pozisyonlarını kaçınılmaz bir şekilde koruması ve güçlendirmesi gerekmektedir.

Tarih, Bulgaristan Başmüftülüğü'nün, ülkede, Balkanlarda ve diğer mekânlarda bir faktör olduğuna şahit olmuştur. Başmüftülük, bölgede barış, anlayış ve iyi komşuluk ilişkilerinin temellerinden biri olmayı hiç bırakmamıştır. Bu, başmüftülüğün uluslararası seviyede yıllar boyunca yürüttüğü aktif faaliyetlerini göstermektedir. Bulgaristan'ın Avrupa ailesinin tam üyesi olmasıyla birlikte başmüftülükteki uluslararası diyalog yoğunluğu da artış gösterdi.

Tabii ki, başmüftülük kurumu hem Batı, hem Doğu ile eşit şekilde iletişim kurmaktadır. Çoğu defa bu kurum, günümüzün gerektirdiği iyi uygulamalar ve rasyonel kararların kaliteli değişimi için bir platform olmuştur.

Bizim kurumumuza benzer dini kuruluşlarla yapılan değişim dahil olmak üzere uygun bir uluslararası değişim, İslam dinine mensup vatandaşların yaşam kalitelerine ilişkin faaliyetlerin verimliliğinin artmasını sağlamaktadır.

Единството на мюсюлманите е благодат за тях

„Плурализмът на мнения в мюсюлманската общност е признак за нейното развитие и разнообразие, а стремежът към единство е благодат“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи пред българската мюсюлманска общност в Лондон, Великобритания. Той бе на посещение в Обединеното кралство по покана на българската общност, изповядваща исляма, от 17 до 20 април м.г.

По думите му, способността на мюсюлманите да превъзможват егоизма и да се обединяват около обществено-социални каузи, особено когато са в чужбина, е от изключително значение. Състрадателността, солидарността и взаимопомощта са онези ценността в ислямския морал, които позволяват на мюсюлманина да предпочете своя събрат пред себе си.

„Не трябва да позволяваме хедонизмът да вземе превес в нашето битие, вярата е онази, която абсорбира и облагородява лошите навици, колкото повече осмисляме мюсюлманската си същност, толкова повече ще расте вярата в сърцата ни“, каза още духовният лидер в своя лекция на тема „Преодоляването на различията и егоизма с оглед на единството на мюсюлманите“. Той посочи, че защитата на братското право, без значение от какво естество е то, е висша ценност, която всеки мюсюлманин трябва да съблюдава.

„Съхранението на религиозната идентичност е инвестиция за по-добро бъдеще“, посочи Главният мюфтия. Според него всеки вярващ трябва да носи ясното съзнание за своята същност, произход и ценности, които естествено може да развива и надгражда. Ислямската религия е висша форма на цивилизация, която включва в своята същност безброй факти и събития, с които мюсюлманите имат достатъчното основание да се гордеят. Достойността на исляма го превръща в притегателен център в световен мащаб.

По време на своята визита Главният мюфтия се среща и с българския посланик в Лондон Н. Пр. г-н Константин Димитров. Това бе първата среща на духовника в Кралството. Д-р Хаджи представи пред ръководителя на мисията ни дейността на Мюсюлманско изповедание и ролята ѝ на защитна „стена“ пред опитите за чужда намеса в живота на мюсюлманите в страната. Той от своя страна похвали нашите съграждани, които се славят с усърдното си трудолюбие, и ги посъветва да работят при ясни условия, спазвайки законите на страната и с надлежно сключени трудови договори.

Главният мюфтия посети няколко от по-големите джамии в Лондон, към които има изградени културно-образователни центрове, които развиват широка дейност по своите мащаби и ефективност. Духовникът пожела на нашите съграждани някой ден те също да имат собствено място, което да превърнат в център на своя културно-социален живот.

The unity of Muslims is a boon for them

“Pluralism of opinions in the Muslim community is a sign of its development and diversity, and the pursuit of unity is grace too,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji to the Bulgarian Muslim community in London, UK. He was on a visit to the United Kingdom at the invitation of the Bulgarian community, professing the Islamic religion, from 17 to 20 April the last year.

According to him, the ability of Muslims to overcome selfishness and to come together around public-social causes, especially when they are abroad, is of vital importance. Compassion, solidarity and mutual assistance are those values in the Islamic morality that allow a Muslim prefer his brother to himself.

“We must not allow hedonism prevail in our life, faith is the one that absorbs and im-

Müslümanların birliği onlar için bir nimettir

İngiltere, Londra’da Bulgar müslüman toplumuna hitap eden başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi: “Müslüman toplumda görüşlerin çoğulculuğu onun gelişimi ve çeşitliliğine dair bir işarettir, birliğin peşinde olmak ise bir nimettir.” Başmüftü müslüman Bulgar toplumunun davetlisi olarak geçen yıl 17 ile 20 Nisan tarihleri arasında Birleşik Krallığı ziyaret etti.

Başmüftünün sözlerine göre, müslümanların, özellikle yurt dışında olduklarında, bencilliğin üstesinden gelme yeteneği ve önemli kamu sosyal konular etrafında bir araya gelmek oldukça önemlidir. İslâm ahlâkının merhamet, dayanışma ve karşılıklı yardım gibi değerler müslümana kendisini yerine kardeşini tercih etmeye müsaa- de eden değerlerdir.

“Müslümanların birliği adına farklılıkları ve

proves bad habits, more assimilate Muslim nature, the more we give a meaning to it in a rational way, the more will faith grow in our hearts,” said the spiritual leader in his lecture on the topic “Overcoming the differences and selfishness in view of the unity of Muslims.” He pointed out that the protection of the fraternal law, no matter what kind it is, is a high value, which every Muslim must observe.

“The preservation of religious identity is an investment for a better future,” said the Chief Mufti of the republic of Bulgaria. According to him, every believer must bear a clear sense of his or her nature, origin and values that can naturally evolve and expand. Islam is the highest form of civilization, which includes inherently countless facts and events that Muslims have sufficient reason to be proud of. Worthiness of Islam makes it a power of attraction of worldwide significance.

During his visit the Chief Mufti met with the Bulgarian Ambassador in London His Honor, Mr. Konstantin Dimitrov. This was the first meeting of clerics in the Kingdom. Dr. Haji presented the Head of mission all the activities of the Muslim religion and its role as a “protective wall” before the attempts for a foreign interference in the lives of Muslims throughout the country. He on the other hand praised our fellow citizens who are renowned for their diligent hard work, and advised them to work under clear conditions, observing the laws of the country and duly signed contracts.

The Chief Mufti visited several of the larg-

bencilliği aşmak” konulu konuşmasında dini lider şunları da ifade etti “Hedonizmin hayatımızda hâkim olmasına izin vermemeliyiz, inanç kötü alışkanlıkları emer ve ıslah eder, ne kadar müslüman doğamızın farkına varırsak, o kadar iman kalplerimizde büyür.”

Başmüftü, ne türden olursa olsun, kardeşlik hukukunun korunması, her müslümanın gözetmesi gerektiği yüksek bir değer olduğunu belirtti.

Başmüftü “Dini kimliğin korunması, daha iyi bir gelecek için bir yatırım” olduğunu altını çizdi.

Başmüftüye göre, her mümin tabi olarak geliştirip ve genişletebileceği kendi doğası, kökeni ve değerlerini için net bir bilinç taşımalıdır.

İslâm dini müslümanların gurur duymaları için yeterli özünde sayısız gerçek ve olayları içerdği uygarlığın yüksek bir biçimidir. İslâmın itibarı dünya çapında onu cazip bir merlez haline dönüştürür.

Ziyareti sırasında başmüftü Londra’daki Bulgar Büyükelçisi Sayın Konstantin Dimitrov ile de görüştü. Bu Krallık’ta din adamının ilk görüşmesi oldu.

Dr. Hacı sefaretimizin yöneticisine Başmüftülüğün faaliyeti hakkında bilgi veri ve ülkedeki müslümanların hayatlarında yabancı müdahaleye karşı koruyucu “duvar” rolünü açıkladı.

Büyükelçi çalışkanlıklarıyla ünlü vatandaşlarımızı övdü ve onlara ülkenin yasalarına ve usulüne uygun imzalanmış sözleşmelerle

est mosques in London, which are linked to many cultural and educational centers that have a broad activity in their own scale and efficiency. The cleric wished our fellow citizens that one day they also have their own place to become the center of their cultural and social life.

açık koşullarda çalışmalarını tavsiye etti.

Başmüftü ölçek ve verimlilik açısından geniş aktiviteye sahip kültür ve eğitim merkezleri olan Londra'daki büyük camilerden birkaçını ziyaret etti. Din adamı vatandaşlarımıza bir gün kendi kültürel ve sosyal hayatın merkezi haline getirecekleri kendi yerleri sahip olmalarını diledi.

25.01.2014 г.

„Ислямска енциклопедия“ – най-големият принос на исляма през последното столетие

На грандиозна церемония в Истанбул на 25 януари 2014 г. бе представен кардинален труд, наречен „Ислямска енциклопедия“, написан от 2000 учени за 30 години. Патрон на церемонията бе премиерът на южната ни съседка Реджеп Ердоган, а домакин – председателят на Председателството по религиозните въпроси проф. д-р Мехмед Гьормез. Гости на събитието бяха и мюсюлмански духовни водачи от Балканите. България бе представена от Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи и председателя на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед.

„Днес за нас е ден на висока гордост, гордост за нашата наука, култура и цивилизация. Представянето на тези трудове на света е показател за дълбоката мъдрост на нашите учени“, каза на откриването проф. Гьормез. По думите му, най-важният принос за академичната общност на „Ислямска енциклопедия“ е новата визия, която тя носи. Той окачестви труда като най-големия принос на исляма през последното столетие.

„Квинтесенцията на цивилизацията се крие в любовта и нейното резюме – науката“, заяви премиерът Реджеп Ердоган. По думите му, много е важно да бъдат изградени пътища, мостове, училища, болници, високотехнологични продукти и мироопазващи политики.

„Постигайки това, може да изградите голяма и мощна страна, но ако работите само за това, никога не бихте могли да създадете цивилизация. Същността на цивилизацията не са бетоновите постройки и пясъкът, нито мощните оръжия. Тази функция не може да бъде приписана и на човека. Квинтесенцията на цивилизацията е любовта и нейното резюме – науката”, аргументира думите си турският министър-председател. Според него реалното приложение на науката в човешкия живот създава силна и дълголетна цивилизация.

Освен 44-томната „Ислямска енциклопедия”, написана за 30 години от 2000 учени, на събитието бяха представени още два важни труда – „Ислямът в хадиси” и „Кадийски регистри на Истанбул”.

„Ислямът в хадиси” е дело на 100 академични преподаватели, положили 10-годишен усилен труд, за да завършат многотомника, чиято идея се ражда още през далечната 1925 година.

On 01/25/2014

“Islamic Encyclopedia” - the largest contribution of Islam in the last century

A great ceremony in Istanbul on January 25, 2014 where a cardinal work was presented called “Islamic Encyclopedia”, written by 2000 scientists for 30 years. Patron of the ceremony was the Prime Minister of our southern neighbor Rejep Erdogan and a host – the President of the Presidency of Religious Affairs Prof. Dr. Mehmet Gormez. Guests were also Muslim spiritual leaders from the Balkans. Bulgaria was represented by the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji and the President of the Supreme Muslim Council Shabanali Ahmed.

“Today is our day of high pride, pride of our science, culture and civilization. The presentation of these works of the world is an

25.01.2014

“İslâm ansiklopedisi” - son yüzyılda İslâm’ın en büyük katkısı

25 Ocak 2014 tarihinde İstanbul’da büyük bir törenle 30 yıl boyunca 2000 bilim adamı tarafından yazılan “İslâm ansiklopedisi” adlı dev bir çalışma eseri sunuldu.

Tören güney komşumuzun Başbakanı Recep Erdoğan himayesi altında yapılırken, evsahibi Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez oldu.

Olayın konukları arasında Balkanlar’dan gelen müslüman dini liderler de vardı. Bulgaristan Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Yüksek İslâm Konseyi Başkanı Şabanali Ahmed tarafından temsil edildi.

Açılıştaki konuşmasında Prof. Görmez unları söyledi “Bugün bizim bilim, kültür ve medeniyetimiz için gurur günüdür. Bu eserle-

indication of the deep wisdom of our scientists," said Professor of discovery. Gormez. According to him, the most important contribution of the academic community of "Islamic Encyclopedia", is the new vision that it brings. He described the work as the biggest contribution of Islam in the last century.

"The essence of civilization lies in love and its summary - science," said the Prime Minister Recep Tayyip Erdogan. According to him, it is very important to build roads, bridges, schools, hospitals, high-tech products and peacekeeping policies. "By achieving this, you can build a large and powerful country, but if you work for it, you would never be able to create civilization. The essence of civilization is not concrete buildings and sand or powerful weapons. This function cannot be attributed to humanity. The essence of civilization is love and its summary - science," said the Turkish Prime Minister. According to him, the practical application of science in human life creates a strong and long-lived civilization.

Beside the 44-volume "Islamic Encyclopedia" written 30 years by 2000 scientists at the event were presented two important works – "Islam in the hadiths" and "the court registers of Istanbul."

"Islam in the hadiths" is the work of 100 academics, taken 10 years of hard work to complete this huge volume, for whose idea was born in the far 1925.

rin dünyaya tanıtımı bizim bilim adamlarımızın derin bilgeliğinin bir göstergesidir."

Prof. Görmez'e göre "İslâm ansiklopedisi"nin akademik topluluğa en önemli katkısı getirdiği yeni vizyondur. Diyanet İşleri Başkanı bu eseri son yüzyılda İslâm'ın en büyük katkısı olarak nitelendirdi.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan "Medeniyetin özü aşk ve o aşktan hasıl olan ilimdir" dedi.

Başbakan'a göre yol yapmak, köprü yapmak, hastaneler kurmak, sağlam konutlar, okullar inşa etmek son derece önemlidir. Bunları yaparak büyük ve güçlü bir ülke inşa edebilirsiniz ama asla sadece bunları yaparak medeniyet inşa edemezsiniz. Medeniyetin özü beton, taş, kum değildir. Güçlü silahlar değildir. Medeniyetin özü tek başına insan da değildir. Medeniyetin özü aşktır. O aşktan hasıl olan ilimdir. İlimin insan yaşamında pratik uygulanması güçlü ve uzun ömürlü bir medeniyet oluşturur.

30 yıl içerisinde 2000 bilim adamı tarafından yazılan 44 ciltlik "İslâm ansiklopedisi" yanı sıra etkinlikte iki önemli eser daha sunuldu "Hadislerle İslâm" ve "İstanbul Kadı Sicilleri".

"Hadislerle İslâm" fikrinin 1925 yılında doğduğu 100 akademisyenin 10 yıllık sırası bir çalışma eseridir.

20.02.2014 г.

Главният мюфтия бе на официално посещение в Турция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи бе на официално посещение в Република Турция. Той посети председателя на Председателството по религиозните въпроси проф. д-р Мехмед Гьормез, сродна организация, с която Главно мюфтийство поддържа традиционно добри отношения.

„Сътрудничеството ни с българското Главно мюфтийство би могло да бъде за пример за много други страни“, с тези думи проф. д-р Гьормез изрази задоволството си от посещението на д-р Хаджи. По думите му, институцията крепи мира в страната, а със своята дейност подпомага не само мюсюлманите, а и гражданите, изповядващи и останалите религии. „С радост следя многоаспектния Ви светоглед и етнорелигиозната толерантност, която съумявате да опазите в страната си“, посочи още турският религиозен лидер.

„С неохота изразявам нашето възмущение поради нападението, извършено над „Джумая джамия“ в Пловдив през изминалата седмица“, каза проф. д-р Гьормез. Според него джамиите в България не са от 20 години, а от векове и са съществували мирно редом с църквите. „Това, което се случи, ни потресе. Нападението над храм е опит за инвазия над етнорелигиозната и морално-културна идентичност на вярващия. Силно се надяваме това да не Ви сполетява отново“, сподели религиозният лидер.

„Отношението на българските мюсюлмани към религията е идентично с това на турските, а това ни дава широко поле за ефективно сътрудничество“, заяви на свой ред Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи. По думите му, несъмнено случващото се през последните месеци в България силно безпокои Мюсюлманско изповедание и то прави всичко възможно, за да защити правата и свободите на българските граждани, изповядващи исляма.

On 02/20/2014

The Chief Mufti was on an official visit to Turkey

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji was on an official visit to Turkey. He visited the President of the Presidency of Religious Affairs Prof. Dr. Mehmet Gormez, a similar organization with which the Grand Mufti's Office keeps traditionally good relations.

“Our collaboration with the Bulgarian Grand Mufti's Office could be an example for many other countries”, by these words Prof. Dr. Gormez expressed his satisfaction with the visit of Dr. Haji. According to him, the institution keeps peace in the country, and its activity supports not only Muslims, but also citizens professing other religions. “With much joy I do follow your multifaceted worldview, as well as your ethnic and religious tolerance, which you have managed to keep in your own country”, pointed out the Turkish religious leader.

20.02.2014

Başmüftü Türkiye'ye resmi ziyaret gerçekleştirdi

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Başmüftülüğün geleneksel olarak iyi ilişkiler sürdürdüğü benzer bir kurum olan Diyanet İşleri Başkanlığını ve Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'i ziyaret etti.

Prof. Dr. Görmez Dr. Hacı ziyaretinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi ve şunları söyledi “Bulgaristan Başmüftülüğü ile işbirliğimiz diğer birçok ülke için örnek olabilir”.

Başkan'a göre, kurum ülkede barışı korurken faaliyetiyalesadece müslümanları değil aynı zamanda diğer dinlere mensup vatandaşları da destekler. Türk dini lider şunları da ifade etti

“Ülkenizde korumayı başardığımız çok yönlü dünya görüşünü ve etnik-dini hoşgörünüzü sevinç ile takip ediyorum”.

“With reluctance I do express our indignation due to the attack made over “Jumua Mosque” in Plovdiv town last week,” said Prof. Dr. Gormez. According to him, all the mosques in Bulgaria were not established during the 20 years, but do exist for centuries, just as churches did. “What had happened shocked us immensely. An attack on a temple is an act of attempted invasion over ethnic and religious and of moral-cultural identity of the believers. We do hope this does not befall you again,” said the religious leader.

“The attitude of the Bulgarian Muslims towards religion is identical to that of the Turkish, and this gives us a scope for effective cooperation,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji in return. According to him, the happening undoubtedly during the recent months in Bulgaria has strongly disturbed the Muslim denomination and it does everything possible to protect the rights and freedoms of Bulgarian citizens professing Islam.

Prof. Dr. Görmez “Geçen hafta Plovdiv’te Cuma Camiine yapılan saldırıya ilişkin kızgınlığımı isteksizce ifade etmek istiyorum” dedi. Başkan’a göre Bulgaristan’daki camiler 20 yıldan bu yana değil, yüzyıllar boyunca varolmuştur ve kiliselerle yan yana barış içinde olmuşlardır.

Dini lider “Olup bitenler bize şoke etti. Bir mabede yapılan saldırı müminin etnik-dini ve ahlaki-kültürel kimliğinin işgal etmeye çalışmak demektir. Bu tür olayın bir daha başınıza gelmemisini ümit ediyoruz” dedi.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Bulgar müslümanların dine karşı tutumu türk müslümanların tutumu ile aynıdır ve bu bize etkin işbirliği için geniş bir alan veriyor”.

Başmüftüye göre Bulgaristan’da son aylarda olup bitenler Başmüftülüğü şüphesiz rahatsız ediyor ve Başmüftülük İslâm dini mensup Bulgar vatandaşlarının hak ve özgürlüklerini korumak için mümkün olan her şeyi yapıyor.

19.02.2014 г.

Съветът на арабските посланици заклеими нападението над „Джумая джамия“

В специално изявление Съветът на арабските посланици у нас заклеими и осъди нападението над „Джумая джамия“ в Пловдив на 14 февруари м.г. Това съобщи Н. Пр. г-н Асад Ал-Самарай, посланик на Ирак и доайен на съвета. „Съветът заклеимява и осъжда нападението и се надява това да не се повтаря в бъдеще, защото това може да застрашава целостта и спокойствието на българското общество“, се посочва в изявлението.

Според дипломатите нападението е израз на отношението на извършителите към съдебната власт в България и точно свидетелства за тяхното неуважение към закона и към решенията на съда.

Изявление на Съвета на арабските посланици в София

Днес, 19 февруари 2014 г., беше проведено извънредно заседание на Съвета на арабските посланици в сградата на Посолството на Република Ирак в София под ръководството на Н. Пр. г-н Асад Ал-Самарай, доайен на съвета, за обсъждане на осъдителното нападение над „Джумая джамия“ в гр. Пловдив, извършено от малобройна група. Това нападение е в несъответствие с манталитета на българския народ, на благородните му принципи, както и с европейските му ценности.

Съветът заклежда и осъжда нападението и се надява това да не се повтаря в бъдеще, защото това може да застрашава целостта и спокойствието на българското общество. Съветът приветства съвместната позиция на президента на Република България Росен Плевнелиев и министър-председателя на Република България Пламен Орешарски, която осъжда тази грозна постъпка, както и всяко друго действие, задълбочаващо омразата и насилието по отношение на малцинствата и различните вероизповедания и народности. Съветът също така приветства всички подобни позиции и изявления от страна на високоотговорни политически и дипломатически кръгове.

От друга страна, това нападение е израз на отношението на извършителите към съдебната власт в България и точно свидетелства за тяхното неуважение към закона и към решенията на съда. Извършителите явно не са били съгласни с решението на Окръжния съд в град Пловдив относно собствеността на „Куршун джамия“ в град Карлово.

Съветът декларира, че тази недостойна постъпка няма да възпре усилията на Съвета за активиране и по-нататъшно развитие на двустранните връзки на приятелство и сътрудничество между арабските страни и приятелския български народ, като му пожелава да реализира стремежа си към прогрес и благополучие.

On 19/02/2014

The Council of Arab Ambassadors condemned the attack on “Jumua Mosque”

In a special statement the Council of Arab Ambassadors in the country denounced and condemned the attack on “Jumua Mosque” in Plovdiv town on 14 February last year. This was announced by His Honor Mr. Asad Al-Samara, the Ambassador of Iraq and the dean of the council.

“The Council condemns and deplores the attack hoping that this will not happen again in the future because it could jeopardize the integrity and tranquility of the Bulgarian society,” the statement says.

Diplomats said the attack was an expression of the attitude of perpetrators of the judiciary in Bulgaria and testifies their disrespect towards the law and the decisions of the court as well.

Statement of the Council of Arab Ambassadors in Sofia

Today, February 19, 2014, was held an extraordinary meeting of the Council of the Arab Ambassadors in the building of the Embassy of Iraq in Sofia under the leadership of His Honor Mr. Asad Al-Samara, dean of the council to discuss the reprehensible attack on “Jumua Mosque” in Plovdiv town committed by a small group of people.

This attack is inconsistent with the mentality of the Bulgarian people, of its noble principles, and its European values.

19.02.2014

Arap Büyükelçiler Konseyi “Cuma Camii” saldırısını kınadı

Irak Büyükelçisi ve konsey kıdemlisi Sayın Esad El-Samaray özel yapılan bir açıklamada ülkemizde bulunan sefaretlerden oluşan Arap Büyükelçiler Konseyinin geçtiğimiz yıl 14 Şubat Plovdiv’teki “Cuma Camii” saldırısını ayıpladığını ve kınadığını açıkladı.

Açıklamada “Konsey saldırıyı esefle kınıyor ve bunun gelecekte tekrar yaşanmaması umuyor çünkü bu Bulgar toplumunun bütünlüğünü ve huzurunu tehlikeye atabilir” denildi.

Diplomatlara göre saldırı faillerin Bulgaristan yargısına karşı tutumların bir ifadesi olup ve hukuk ve mahkeme kararlarına karşı bunların saygısızlığının bir delilidir.

Sofya’daki Arap Büyükelçiler Konseyi açıklaması

19 Şubat 2014 tarihinde Sofya Irak Büyükelçiliği binasında konsey kıdemlisi Sayın Esad El-Samaray önderliğinde küçük bir grup tarafından Plovdiv’teki “Cuma Camii”ne yapılan saldırının kınanmasını görüşmek üzere Arap Büyükelçiler Konseyi’nin olağanüstü toplantısı yapıldı. Bu saldırı Bulgar halkının zihniyeti, onun soylu ilkeleri ve Avrupa değerleriyle tutarsızdır.

Konsey saldırıyı ayıplıyor ve kınıyor ve bunun gelecekte tekrarlanmamasını ümit ediyor çünkü bu Bulgar toplumunun bütünlüğünü ve huzurunu tehlikeye atabilir.

Konsey, azınlıklar ve farklı din ve millet-

The Council decries and condemns the attack and hopes that this will not happen again in the future because it could jeopardize the integrity and tranquility of the Bulgarian society. The Council welcomes the joint position of the President of the Republic of Bulgaria Rosen Plevneliev and the Prime Minister of the Republic of Bulgaria Plamen Oresharski condemning this ugly act, just as any other action, deepening hatred and violence against minorities and different religions and nationalities. The Council also welcomes all such positions and statements made by highly responsible political and diplomatic circles.

On the other hand, this attack is an expression of the attitude of the perpetrators of the judiciary in Bulgaria and testifies their disrespect towards the law and the decisions of the court. The perpetrators obviously did not agree with the decision of the District Court in Plovdiv town on the ownership of "Kurshun mosque" in the town of Karlovo.

The Council declares that this disgraceful act will not deter the Council's efforts to activate and further development of the bilateral relations of friendship and cooperation between the Arab countries and the friendly Bulgarian people, as he wishes them to realize their quest for progress and prosperity.

lere karşı nefret ve şiddet derinleşmesine sebep olan her türlü diğer eylem yanı sıra bu çirkin eylemi de kınayan Bulgaristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rosen Plevneliev'in ve Bulgaristan Cumhuriyeti Başbakanı Plamen Oreşarski'nin ortak pozisyonunu iyi karşılamaktadır.

Konseyl ayrıca üst kademe siyasi ve diplomatik çevreler tarafından yapılan bu tür tutum ve açıklamaları da iyi karşılamaktadır.

Öte yandan, bu saldırı faillerin Bulgaristan yargısına karşı olan tutumun bir ifadesidir ve hukuk ve mahkeme kararlarına karşı bunların saygısızlığının bir delilidir. Failler belli ki Karlovo şehrinde "Kurşun camii" mülkiyeti davasıyla ilgili Plovdiv Bölge Mahkemesi kararını kabul etmiyorlar.

Konseyl, bu utanç verici eylemin Arap ülkeleri ve dost Bulgar halkı arasındaki dostluk ve işbirliğinin ikili ilişkilerin daha da geliştirilmeleri için çabalarını caydırmayacağını beyan eder

ilerleme ve refah hedefine ulaşmasını temenni eder.

Главният мюфтия участва в конференция на Евразийския ислямски съвет в Брюксел

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи взе участие в годишната конференция на Евразийския съвет, която се проведе в Брюксел на 14-15 май 2014 г. В конференцията на Евразийския ислямски съвет на тема „Единство в многообразието, търсене за бъдещето заедно в Европа“ взеха участие и другите балкански религиозни лидери. „Мюсюлманите в Европа могат реално да допринесат за разрешаване проблемите на Европейската общност. Особено що се отнася до моралната девалвация в поведението на обществото“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи в Брюксел, Белгия.

Конференцията имаше за цел да обсъди евентуалната възможност за унифициране на ислямския религиозен календар и методология за справяне с проблемите на мюсюлманите, живеещи на Стария континент. „Европейците могат истински да опознаят исляма, само ако преодолеят собствените си предразсъдъци.

Превръщането на ислямофобията от фобия в политическо послание води до безвъзвратни последици. Превръщането на това явление в стратегия инспирира естествената поява на омразата, ненавистта, агресията, дискриминацията и изолацията”, каза проф. д-р Мехмед Гьормез, председател на Председателството по религиозните въпроси в Турция, който също участва в конференцията. По думите му, ислямът и мюсюлманите са част от съществуващата реалност в Европа, поради което трябва да бъде взета под внимание адекватната организация на техния живот във всички негови аспекти. Това обаче изисква комплексен подход на всички заинтересовани страни и регулационни институции.

The Chief Mufti participated in a conference of the Eurasian Islamic Council in Brussels

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji participated in the annual conference of the Eurasian Council held in Brussels on 14-15 May 2014. In the conference of the Eurasian Islamic Council on the theme “Unity in diversity, searching for the future together in Europe” participated other Balkan religious leaders as well. “Muslims in Europe can actually help solve the problems of the European Community. Particularly with regard to moral devaluation in the behavior of society,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji in Brussels, Belgium.

The conference aimed to discuss any possibilities of unification of the Islamic religious calendar and methodology for dealing with the problems of Muslims living in Europe. “Europeans can truly know Islam only if they overcome their prejudices. Conversion of Islamophobia from phobia into political message leads to irreversible consequences. The conversion of this phenomenon in strategy has inspired the

Başmüftü Brüksel’de Avrasya İslâm Konseyi konferansına katıldı

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı 14-15 Mayıs 2014 tarihleri arasında Brüksel’de düzenlenen Avrasya Konseyi’nin yıllık konferansına katıldı. “Çeşitlilik içinde birlik, Avrupa’da bir arada gelecek için arayış” konulu Avrasya İslâm Konseyi Konferansına diğer Balkan dini liderler de katıldı.

Brüksel, Belçika’da başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Avrupa’daki müslümanlar gerçekte Avrupa Birliği’nin sorunlarını çözmekte yardımcı olabilir. Özellikle toplumun ahlaki değerler kaybı ile ilgili.”

Konferans İslâm dini takvimin birleşmesi olasılığını ve Avrupa’da yaşayan müslümanların sorunları ile başa çıkma metodolojisinin tartışılması amaçlanmıştır.

Konferansa katılan Türkiye Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez şunları ifade etti “Avrupalılar yalnız kendi önyargılarını aştıkları müddetçe gerçekten İslâm’ı tanıyabilirler. İslâmofobinin fobiden siyasi bir mesaja dönüştürülmesi geri dönüşümü olmayan sonuçlara yol açar. Bu olayın

natural occurrence of hatred, aggression, discrimination and exclusion,” said Prof. Dr. Mehmet Gormez, the Chairman of the Presidency of Religious Affairs in Turkey, who also participated in the conference. According to him, Islam and Muslims are part of the current reality in Europe, and should therefore be taken into account adequate organization of their lives in all its aspects. However, this requires an integrated approach of all stakeholders and regulatory institutions.

stratejisi dönüşümü kin, nefret, saldırganlık, ayrımcılık ve dışlanmanın doğal oluşumuna ilham olur.”

Başkan’a göre, İslâm ve müslümanlar Avrupa’da mevcut gerçeğin bir parçasıdır ve bu nedenle tüm yönleriyle bunların yaşamının uygun organizasyonu dikkate alınmalıdır. Ancak, bu tüm ilgili taraf ve düzenleyici kurumların entegre bir yaklaşımını gerektirmektedir.

Младешта – незаменим фактор в междурелигиозния диалог

Заместник-главният мюфтия Бирали Мюмюн взе участие в Международната конференция за диалог между религиите на 25-26 март 2014 г. в Доха, Катар. Темата на конференцията бе „Ролята на младешта в засилването на значението на диалога“.

Организатори бяха Международният център за междурелигиозен диалог в Доха и Постоянният комитет за организиране на конференции. На конференцията се обсъдиха теми като религиозните перспективи пред младештите, възможностите и предизвикателствата, пред които се изправят младите хора днес, междурелигиозният диалог за младешта и приносът на младите хора за междурелигиозния диалог.

Форумът се проведе за 11-а поредна година, като взеха участие повече от 600 участници от 68 страни по света.

Youth - an indispensable factor in inter-religious dialogue

The Deputy Chief Mufti Birali Mumun participated in the International Conference for Dialogue between religions on 25-26 March 2014 in Doha, Qatar. The conference theme was "The role of youth in strengthening the importance of dialogue." Organizers were the International Centre for Interreligious Dialogue in Doha and the Standing Committee for organizing conferences. The conference discussed topics such as religious perspectives of young people, opportunities and challenges which young people face today, inter-religious dialogue for youth and young people's contribution to interfaith dialogue.

The forum was held for the 11th consecutive year, attended by more than 600 participants from 68 countries worldwide.

Dinlerarası diyalogta vazgeçilmez bir faktör olan gençlik

Başmüftü Yardımcısı Birali Mümün Doha, Katar'da 25-26 Mart 2014 tarihlerinde Uluslararası Dinler Arası Diyalog Konferansı'na katıldı.

Konferansın konusu "Diyalogun önemini güçlendirilmesindeki gençlerin rolü" idi. Organizatörler Doha Uluslararası Dinlerarası Diyalog Merkezi ve Daimi konferanslar organize komitesi idi.

Konferansta gençler önündeki dini perspektifler, gençlerin günümüzde karşılaştıkları fırsatlar ve zorluklar, gençlik için dinler arası diyalog ve dinler arası diyaloga genç insanların katkısı gibi konular tartışıldı.

Forum dünya çapında 68 ülkeden 600'den fazla katılımcının katılımıyla bu yıl 11. kez düzenlendi.

Експертна среща на ОДИЧП/ОССЕ

На 28 април 2014 г. във Виена се проведе среща на експертите в областта на дискриминацията, нетолерантността и престъпленията от омраза срещу мюсюлманите. Срещата беше на тема „Засилване на взаимоотношенията между общностите и правоприлагащите органи в борбата с престъпленията от омраза срещу мюсюлманите“ и е съвместна организация на Швейцарското председателство на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Офиса за демократични институции и човешки права (ОДИЧП).

Дворецът Хофбург бе домакин на правителствени служители и служители на правораздавателните органи, представители на гражданското общество и академичните среди от 26 страни участници на ОССЕ.

Мюсюлманското изповедание в България се представляваше от Хайри Емин, експерт отдел „Международен“ в Главно мюфтийство.

Целите на конференцията бяха обсъждане на предизвикателствата пред сигурността на мюсюлманските общности в региона на ОССЕ, където ще се обръща особено внимание на това как да се подобри правоприлагането – отношенията в обществото, за да се премахнат бариерите пред докладването, противодействието и предотвратяването на престъпленията от омраза срещу мюсюлманите; обмен на опит и гледни точки за ролята на правителствата и споделяне на добри практики на сътрудничество между органите на реда и мюсюлманските общности; разработване на пакет от препоръки за това как да се повиши доверието в правоохранителните органи или органите на реда, за да се борят по-ефективно с антимюсюлманските престъпления от омраза.

Почти единодушно беше мнението на участниците за това, че са необходими по-големи усилия за предотвратяване и реагиране на престъпленията от омраза срещу мюсюлманите. Те продължават да са обекти на нетолерантно отношение и дискриминация в региона на ОССЕ.

Хайри Емин в своето изказване заяви: „Напоследък все по-често ставаме свидетели на нетолерантно отношение спрямо мюсюлманите, на антимюсюлманско слово на омразата, нападения над религиозни и културни обекти и на физически лица, ислямофобски настроения, разпространявани от крайно националистически политически партии и движения и неонацистки групи не само в България, но и в цяла Европа и региона на ОССЕ, които подкопават основните ценности на демокрацията и заплашват основните права и свободи на гражданите на страните. Враждебната реторика засилва чувството за несигурност сред мюсюлманите. Под влиянието на такива крайни идеи джамии и училища са осквернявани. Тези факти задължават двете страни – мюсюлманските общности и правоприлагащите органи – да подобрят отношенията помежду си и да работят заедно в борбата срещу престъпления от омраза. В този контекст ние трябва да премахнем всички пречки по пътя на сътрудничеството между общностите и правоприлагането.“

Ръководителят на Отдела за толерантност и недискриминация на ОДИЧП г-жа Флориан Хохенберг, позовавайки се на констатациите от годишния доклад за престъпленията от омраза на Офиса, подчерта, че всеки ден все повече мюсюлманските общности са застрашени от нападения. „Загрижени сме обаче, че много от тези инциденти не са докладвани в полицията, защото жертвите смятат, че техните жалби няма да бъдат взети на сериозно или че те ще бъдат оцетени отново“, каза тя.

Мохамед Абубекир, полицейски инспектор в Националното бюро за разследване на Швеция, каза: „Преодоляването на взаимните подозрения и стереотипи е ключов фак-

тор за засилване на сътрудничеството между правоприлагащите органи и мюсюлманските общности, за да може да спомогне за намаляване на тяхната маргинализация и за развитието на подходящи стратегии и политики за борба с престъпленията от омраза, мотивирани от нетолерантност срещу тях. Правителствата трябва да гарантират, че мерките за борба с тероризма нямат диспропорционално влияние върху мюсюлманите и че те се въздържат от нарастване на съществуващите стереотипи срещу мюсюлманите.“

По време на срещата участниците обсъдиха редица проекти и инициативи, насочени към засилването на сътрудничеството между органите на реда и мюсюлманските общности в борбата с престъпленията от омраза, включително обучението на полицията за антимюсюлманските предразсъдъци и предприемане на мерки за повишаване на многообразието в органите на реда. Г-н Емин даде редица препоръки на срещата в тази насока.

Expert meeting of the ODIHR / OSCE

On April 28, 2014 in Vienna a meeting of experts in the field of discrimination, intolerance and hate crimes against Muslims. The meeting was on the theme “Strengthening the relationship between communities and law enforcement in combating hate crimes against Muslims” and is a joint organization of the Swiss presidency of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) and the Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR).

The Hofburg Palace hosted government officials and employees of the judiciary, representatives of the civil society and academia from 26 countries participating in the OSCE. Muslim religion in Bulgaria was represented by Hayri Emin, expert of the “International” department in the Grand Mufti's Office.

Demokratik kurumlar ve insan hakları bürosu /Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatı uzman toplantısı

28 Nisan 2014 tarihinde Viyana'da müslümanlara karşı ayrımcılık, hoşgörüsüzlük ve nefret suçları alanında uzmanların bir toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantı “Müslümanlara karşı nefret suçları ile mücadelede topluluklar ve icra makamları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi” konulu olup Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatı İsviçre Başkanlığının ile Demokratik kurumlar ve insan hakları bürosu ortak organizasyonudur.

Hofburg Sarayı Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatına katılan 26 ülkeden gelen yargı hükümet memurları, icra makamları memurları, sivil toplum ve akademik çevreler temsilcilerine ev sahipliği yaptı. Bulgaristan'daki Başmüftülük “Uluslararası

The objectives of the conference were discussing the security challenges of Muslim communities in the OSCE region, where they will be paying particular attention to how to improve enforcement - community relations, to remove barriers to reporting, combating and preventing hate crimes against Muslims; exchange of experiences and perspectives on the role of governments and the sharing of good practices of cooperation between the police and Muslim communities; develop a set of recommendations on how to increase the confidence in law enforcement or law enforcement to fight more effectively with anti-Muslim hate crimes.

Almost unanimous opinion of the participants was that required greater efforts to prevent and respond to hate crimes against Muslims. They continue to be objects of intolerance and discrimination in the OSCE region.

Mr. Hayri Emin on the other hand, said in his speech: "We have been witnessing increasingly bad attitude and intolerance against Muslims recently, attitude of anti-Muslim hate speech, attacks on religious and cultural sites and individuals, Islamophobic sentiment spread by extreme nationalist political parties and movements, neo-Nazi groups not only in Bulgaria, but throughout Europe and the OSCE region, which undermine the fundamental values of democracy and threaten the fundamental rights and freedoms of citizens. Hostile rhetoric reinforces a sense of insecurity among Muslims. Under the influence of

sı ilişkiler" bölümünden uzman olan Hayri Emin tarafından temsil edildi.

Konferansın hedefleri arasında şunlar vardı Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatı bölgesinde müslüman toplulukların güvenliği konusunda sorunların ele alınması, icranın ve toplum ilişkilerin iyileştirilmesi, müslümanlara karşı nefret suçlarını önlemek amacıyla raporlama ve mücadelenin geliştirilmesi; deneyim ve hükümetlerin rolü hakkında bakış açıları değişimi, güvenlik güçleri ve müslüman topluluklar arasındaki işbirliğinin iyi uygulamaların paylaşımı; müslüman karşıtı nefret suçları ile daha etkin mücadelede icra veya güvenlik güçlerine güveni artırmak için öneriler dizisi geliştirmek.

Katılımcılar neredeyse oybirliği ile müslümanlara karşı nefret suçları önlemek ve cevap vermek için daha fazla çaba gerektirdiğini konusunda birleşti. Müslümanlar Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatı bölgesinde hoşgörüsüzlük ve ayrımcılığa konu olmaya devam etmektedir.

Konuşmasında Hayri Emin şunları söyledi:

"Son zamanlarda, demokrasinin temel değerlerini zayıflatan ve ülkelerin vatandaşların temel hak ve özgürlükleri tehdit eden, sadece Bulgaristan'da değil tüm Avrupa'da ve Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatı bölgesinde, giderek artan müslümanlara karşı hoşgörüsüzlük, müslüman karşıtı nefret söylemi, dini ve kültürel yerlere ve bireylere saldırılar, aşırı milliyetçi siyasi parti ve gruplar ve neo-nazi hareketlerce yayılan islâmofobik duygulara tanık oluyoruz. Düşmanca söylem müslü-

such extreme ideas mosques and schools have been desecrated as well. These facts require both sides - Muslim communities and law enforcement agencies - to improve their relations and to work together in the fight against hate crimes. In this context, we need to remove all obstacles in the way of cooperation between communities and law enforcement."

The head of tolerance and non-discrimination of ODIHR Mrs. Florian Hohenberg, citing the findings of the annual report on hate crimes in office, stressed that every day more Muslim communities are at risk of attack. "We are concerned, however, that many of these incidents are not reported to the police because the victims believe that their complaints will not be taken seriously or that they will suffer again," she said.

Abubekir Mohammed, a police inspector at the National Bureau of Investigation of Sweden, said: "Overcoming mutual suspicion and stereotyping is a key factor for strengthening cooperation between law enforcement authorities and Muslim communities in order to help reduce their marginalization and the development of appropriate strategies and policies to combat hate crimes motivated by intolerance against them. Governments must ensure that measures to combat terrorism have disproportionate impact on Muslims and that they refrain from increasing existing stereotypes against Muslims."

During the meeting, participants discussed a number of projects and initiatives aimed

manlar arasında güvensizlik duygusu pekiştiriyor. Bu tür aşırı fikirler etkisiyle cami ve okullara saygısızlıklar yapıyor. Bu gerçekler her iki tarafı - müslüman topluluklarını ve güvenlik güçlerini - arasındaki ilişkileri geliştirmeleri ve nefret suçlarına karşı mücadelede birlikte çalışmak gerektirir. Bu bağlamda, topluluklar ve güvenlik güçleri arasındaki işbirliği önündeki tüm engelleri kaldırmamız gerekir."

Demokratik kurumlar ve insan hakları bürosunun hoşgörü ve ayrımcılık yapmama bölümü Başkanı Bayan Florian Hohenberg, büronun nefret suçları üzerine yıllık rapor bulgularına dayanarak, her gün daha fazla müslüman topluluklar saldırı riski altında olduğunu vurguladı. "Ancak biz söz konusu olayların çoğu polise bildirilmediğinden tedirginiz çünkü mağdurlar şikâyetlerinin ciddiye alınmayacağını ya da tekrar bir maduriyet yaşayacaklarını inanıyorlar" dedi.

Mohamed Abubekir, İsveç Ulusal Soruşturma Bürosunda polis müfettişi şunları söyledi: "Karşılıklı şüphe ve stereotiplerin aşılması güvenlik makamları ile müslüman topluluklar arasında işbirliğini güçlendirmek, bunların marjinalleşmelerini azaltmak ve onlara karşı nefret ile ilgili suçlarla mücadele etmek amacıyla uygun strateji ve politikalar geliştirilmek için önemli bir faktördür. Hükümetler terörle mücadele önlemlerin müslümanlara orantısız etkiye yapmadığını ve bunların müslümanlara karşı mevcut önyargıların artmasından çekindiklerini garanti etmelidirler."

Toplantıda, polise müslüman karşıtı önyargı eğitimi ve polis gücünde çeşitliliğin

at strengthening cooperation between the police and Muslim communities in the fight against hate crimes, including police training for anti-Muslim prejudice and take measures to increase diversity in the police force. Mr. Emin gave a number of recommendations of the meeting in this regard.

artırılmasına ilişkin tedbirler alınması dahil, nefret suçlarına karşı mücadelede polis ve Müslüman topluluklar arasında işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan projeler ve girişimler katılımcılar tarafından tartışıldı. Sayın Emin bu konuda toplantıda bir dizi önerileri verdi.

Конференция на ОССЕ по човешкото измерение

Конференцията по човешкото измерение на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа е най-голямата годишна конференция по човешките права, която продължава две седмици и се организира от Офиса за демократични институции и човешки права във Варшава. По време на 13-ата сесия за толерантността и недискриминацията представителят на Главно мюфтийство – Хайри Емин, експерт отдел „Международен“, внесе в дневния ред едни от най-сериозните проблеми на мюсюлманската общност в България. В своето изказване той акцентира върху расизма, ксенофобията и антимюсюлманските престъпления, мотивирани от омраза и предразсъдъци. В допълнително организирана конференция Ахмед Ахмедов, главен секретар на Главно мюфтийство, и Хайри Емин представиха предизвикателствата, пред които са изправени мюсюлманската общност и Изповеданието в страната.

Conference of OSCE on the human dimension

Conference on the Human Dimension of the Organization for Security and Cooperation in Europe's largest annual conference on human rights, which lasts two weeks and is organized by the Office for Democratic Institutions and Human Rights in Warsaw. During the 13th session of tolerance and non-discrimination representative of the

Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatın insani boyut konferansı

Avrupa güvenlik ve işbirliği teşkilatın insani boyut konferansı iki hafta süren ve Demokratik Kurumlar ve Varşova İnsan Hakları Bürosu tarafından düzenlenen insan hakları konusunda Avrupa'nın en büyük yıllık konferansıdır. Toleros ve ayrımcılık yapmama 13. oturumunda Başmüftülük temsilcisi, "Uluslararası ilişkiler" bölümünden uz-

Grand Mufti's Office – Mr. Hairi Emin, expert of the “International”, submitted to the agenda some of the most serious problems of the Muslim community in Bulgaria. In his speech he focused on racism, xenophobia and anti-Muslim crimes, motivated by hatred and prejudice. In a further conference organized by Ahmed Ahmedov, chief secretary of the Grand Mufti's Office and Mr. Hairi Emin presented challenges faced by the Muslim community and religion in the country.

man olan Hayri Emin Bulgaristan'daki müslüman topluluğun en ciddi sorunlardan bazılarını gündeme aldı.

Konuşmasında Sayın Emin nefret ve önyargı ile motive ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve müslüman karşıtı suçlar üzerinde durdu.

Aynı düzenlenen başka bir toplantıda Başmüftülük Genel Sekreteri Ahmed Ahmedov ve Hayri Emin ülkedeki müslüman toplumun ve Başmüftülüğün karşılaştıkları zorlukları sundular.

Телефонен разговор с Главния мюфтия на Крим

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи проведе телефонен разговор с Главния мюфтия на Автономна република Крим Хаджи Емиралли Албаев. „Новините, свързани със случващото се във Вашата страна, тревожат и българската мюсюлманска общност. Силно се надяваме кримските граждани да са добре“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи.

По думите му, несгодите на мюсюлманите, където и да са по света, касаят всеки един мюсюлманин поотделно. „Благодаря Ви за загрижеността. Молбата ми към Вас и чрез Вас към българската мюсюлманска общност е, използвайки светлия петъчен ден, да отправите молитва към Всевишния за благоденствие и мир в нашата страна и в частност на кримските мюсюлмани“, каза Главният мюфтия на Крим Хаджи Емиралли Албаев. По думите му, силно са притеснени от евентуалната заплаха за нарушаване на мира в страната.

Telephone conversation with the Chief Mufti of Crimea

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji held a telephone conversation with the Chief Mufti of the Autonomous Republic of Crimea Haji Emir Albaev. "The news related to the situation in your country, worry the Bulgarian Muslim community as well. We strongly hope that Crimean citizens are well," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji. According to him, the hardships of Muslims, wherever they are in the world, affect each Muslim individually. "Thank you for your concern. On behalf of the Bulgarian Muslim community, and as my own request, we would like to ask you for sincere prayers on that bright day of ours, Friday. Let us together ask the Almighty for prosperity and peace in our country and in particular the Crimean Muslims" said the Chief Mufti of Crimea Haji Emir Albaev. According to him, they are highly concerned about the possible threat of disruption of peace in the country.

Kırım Başmüftüsü ile telefon görüşmesi

Başmüftü Dr. Mustafa Haji Kırım Özerk Cumhuriyeti Başmüftüsü Hacı Emirali Albaev ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Başmüftü Dr. Mustafa Haji şunları söyledi "Ülkenizdeki durumla ilgili haberler Bulgar müslüman topluluğu da endişe ediyor. Kırım vatandaşlar iyi olduklarını ümit ediyoruz." Başmüftüye göre dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar müslümanların zorlukları tek tek her bir müslümanı alâkadar etmektedir. Kırım Başmüftüsü Hacı Emirali Albaev başmüftüye şu sözlerle cevap verdi "İlginiz için teşekkür ediyorum. Sizden ve Sizin aracılığınızla Bulgar müslüman toplumundan isteğim bu mübarek günde Yüce Allah'a ülkemizde refah ve barış ve özellikle Kırım müslümanları için dua etmenizi istiyorum." Kırım başmüftüsüne göre ülkedeki müminler barışın olası bozulmasından oldukça endişeli.

Конференции, семинари и срещи

Conferences, workshops and meetings ● Konferanslar, seminerler ve toplantılar

В своята дейност Главно мюфтийство традиционно организира конференции, семинари и срещи с цел усъвършенстване познанията на своите служители, аналитично информиране на мюсюлманската общност по канонични въпроси, злободневни теми, научни конференции и представяния на книги.

Този вид дейност позволява на широк кръг от хора да се запознаят отблизо с дейността и проблемите на Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в страната. Чрез езика на литературата, изкуството, академичния анализ и историческа перспектива се разкрива светът на мюсюлманина, който буди любопитство у все повече любознатели.

Conferences, workshops and meetings

In its activities the Grand Mufti's Office has been organizing conferences, workshops and meetings in order to improve the knowledge of its employees, analytically informing the Muslim community in canonical issues, current affairs, academic conferences and book presentations.

This type of activity allows a wide range of people to get acquainted with the activities and problems of the Muslim denomination and the Muslim community in the country. Through the language of literature, art, academic analysis and historical perspective the world of the Muslim is revealed and this raises curiosity in more people.

Konferanslar, seminerler ve toplantılar

Başmüftülük, yürüttüğü faaliyetlerinde, çalışanlarının bilgilerini artırmak ve fıkhi konular ve güncel olaylar hakkında Müslümanları bilgilendirmek amacıyla geleneksel olarak konferanslar, seminer ve toplantılar, bilimsel konferanslar ve kitap tanıtımları düzenlemektedir.

Bu tür faaliyetler, daha fazla insanın ülkedeki Müslümanlar Diyaneti'nin ve Müslüman toplumun çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır. Edebiyat, sanat, akademik analiz ve tarihsel perspektifin dili aracılığıyla Müslümanın dünyası zuhur etmektedir ve bu daha insanlarda merak uyandırmaktadır.

Културно-социалните измерения на вакъфите в нашето съвремие

На 13.03.2014 г. в хотел „Света София“ Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България организира дискусия на тема „Културно-социалните измерения на вакъфите в нашето съвремие“. Целта на форума бе да се информира обществеността за основните постановки, свързани с понятието, мястото и предназначението на вакъфите в религиозен аспект.

Поради изключителния интерес и актуалност дискусијата засегна въпроси, свързани с правните казуси при възстановяване на вакъфски имоти.

С експозета и доклади взеха участие проф. Христо Матанов, доц. Стефан Андреев, специалист отдел „Вакъфи“ – Осман Ибрахимов, и адвокат Красимир Руев. Модератор на дискусијата бе д-р Сефер Хасанов. Форумът бе уважен от Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи, ръководството на Мюсюлманско изповедание, както и от районни мюфтии.

След направените експозета на докладчиците се проведе оживена дискусия. Повечето от въпросите бяха насочени към адвокат Руев с оглед актуалността на проблема, касаещ възстановяване на имотите на мюсюлманската общност.

На събитието бяха засегнати въпроси за манипулативното интерпретиране на темата, които всяват смут в обществото. Усети се необходимостта от повече форуми, разясняващи и представящи този специфичен проблем, чувствителен за социално-политическата обстановка в страната.

Cultural and social dimensions of waqfs in our time

On 13.03.2014, at the Hotel "Sophia" the Grand Mufti's Office of Muslims in Bulgaria organized a discussion on topic "Cultural and social dimensions of waqfs in our time."

The aim of the forum was to inform the public about the basic assumptions associated with the concept, place and purpose of waqfs in religious aspect.

Due to the great interest and relevance discussion featuring topics related to legal cases in the recovery of wakif estate. With exposés and reports took part prof. Hristo Matanov, Assoc. Prof. Stefan Andreev, a specialist department "Waqf" - Osman Ibrahimov and attorney Krasimir Rouev. Moderator of the discussion was Dr. Sefer Hasanov. The forum was attended by the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji, the leadership of the Muslim denomination in Bulgaria, as well as by the regional muftis. Following exposés of rapporteurs a lively discussion was held. Most of the questions were directed to the lawyer Rouev in order to make a relevance of the problem, concerning the recovery of the property of the Muslim community. The event affected issues for manipulative interpretation of the theme, which cause a stir in society. He felt that the need for more forums, explaining and presenting this specific problem, sensitive to the socio-political situation in the country.

Günümüzde vakıfların kültürel ve sosyal boyutları

13.03.2014 tarihinde "Sveta Sofiya" otelinde Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanları Başmüftülüğü "Çağımızda vakıflarının kültürel ve sosyal boyutları" Konulu bir açık oturum düzenledi.

Forumun amacı dini açıdan vakıfların kavramı, yeri ve amacı ile ilgili temel varsayımları hakkında kamuoyunu bilgilendirmektir.

Konuyla ilgili büyük ilgi nedeniyle oturum vakıf mallarının iadesi davaları ile alâkalı konuları da kapsadı.

Bildiri ve raporlar ile katılanlar arasında Prof. Hristo Matanov, Doç. Stefan Andreev, "Vakıf" bölümü uzmanı Osman İbrahimov ve avukat Krasimir Ruev vardı. Tartışma moderatörü Dr. Sefer Hasanov idi. Forumu Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Başmüftülük idaresi yanı sıra bölge müftüleri de katıldı.

Raportörlerin bildirimlerinden sonra canlı bir tartışma oldu. Soruların çoğu, konunun güncelliği itibarıyla, müslüman toplumunun vakıf mallarının iadesiyle ilgili avukat Ruev'e yöneltildi.

Gerçekleştirilen etkinlikte toplumda kargaşa yaratan konunun manipülatif yorumuyla ilgili yaşanan sorunlar ele alındı. Ülkedeki sosyo-politik durum için hassas bu özel sorununu açıklayan ve sunan daha fazla forumlara ihtiyaç olduğu hissedildi.

24.01.2014 г.

Европа в XXI век: Демокрацията срещу расизма, ксенофобията и езика на омразата

„Престъпленията от омраза нарастват на територията на целия Европейски съюз, въпреки въведените забрани за дискриминация в правните системи на страните членки. България от първо място по толерантност се е наредила във водещите класации по ксенофобски прояви и нетолерантност през последната една година”, сочат данни от последните доклади на Агенцията на ЕС за основните права и изследвания на общественото мнение у нас. Това стана ясно на конференция, проведена на 24 януари 2014 г. под наслов „Европа в XXI век: Демокрацията срещу расизма, ксенофобията и езика на омразата”. Събитието бе инициентирано от българския член на Европейския парламент Метин Казак (АЛДЕ, ДПС) и Информационното бюро на ЕП в България.

Конференцията се организира във връзка със засилващите се негативни нагласи и предубеденото отношение към лицата от различен етнически произход и бежанците в страната. В нея участваха Огнян Златев, ръководител на Представителството на Европейската комисия в София, д-р Тунчер Кърджалиев, председател на Комисията по правата на човека и жалбите на гражданите към 42-рото Народно събрание, представители на трите вероизповедания в страната – епископ Тихон, председател на Църковното настоятелство на храм-паметник „Св. Александър Невски”, Ахмед Ахмедов, главен секретар на Главно мюфтийство в България, и Роберт Джераси, председател на Централния израилтянски духовен съвет в България, както и Димитър Гочев, бивш член на Конституционния съд и съдия в Европейския съд по правата на човека, и Красимир Кънев, председател на Български хелзинкски комитет.

„Свободата на религия и убеждения и тяхната неприкосновеност са конституционно право на всеки български гражданин”, започна своето изказване Ахмед Ахмедов, главен секретар на Главно мюфтийство. По думите му, ксенофобията, расизмът и езикът на омразата са явления, които силно компрометират световния мир.

„Макар да се стремим максимално да прилагаме демократичните устройствени ценности, интензитетът на тези явления прогресивно се увеличава, а човечеството, скрито зад множество зависимости, безмълвно наблюдава регресивния темп в обществения морал.“

„Предизвикателство пред всички нас се явява възможността да представим решение на тази проблематика, абстрахирайки се от фактите и констатациите, които ще продължат да се случват, ако не бъдат предприети всеобхватни мерки. Именно тук възниква нуждата от обединение с оглед на защита на националния интерес“, смята Ахмедов. Според него държавните институции, неправителствените организации и религиозните деноминации биха могли да изградят една ефективна политика срещу безпощадното въздействие на ксенофобията, расизма и езика на омразата. Тук важна роля би изиграл и активният диалог с цел себеопознаване. Човекът е конструиран така, че изпитва ужас от непознатото, което в повечето случаи е съвсем безобидно. Себеопознаването обаче не може и не бива да носи контекста на асимилацията. Диалогът в тази насока цели опознаването на всеки в неговата битност и култура, което впоследствие може да бъде увенчано единствено с уважение.

On 01/24/2014

Europe in the XXI century: Democracy against racism, xenophobia and hate speech

“Hate crimes increased throughout the European Union, despite the prohibition of discrimination in the legal systems of the Member States. Bulgaria took the first place of tolerance in the leading rankings such as xenophobia and intolerance during the last year, “according to a recent report by the EU Agency for Fundamental Rights and surveys of public opinion in our country. This became clear at a conference, held on January 24, 2014 entitled “Europe in the XXI century: Democracy against racism, xenophobia and hate speech.” The event was initiated by the

24.01.2014

XXI yüzyılda Avrupa: Irkçılık, yabancı düşmanlığı ve nefret söylemi karşısında demokrasi

“Nefret suçları, üye devletlerin hukuk sistemlerinde ayrımcılık yasaklarına rağmen, Avrupa Birliği genelinde artmaktadır. Avrupa Birliğinin ülkedeki Temel haklar ve kamuoyu yoklamaları Ajansı tarafından yayınlanan son raporlara göre geçen yılda Bulgaristan hoşgöründe ilk sıradan yabancı düşmanlığı ve hoşgörüsüzlük sıralamanın ön sıralarda gelmektedir.”

Bu 24 Ocak 2014 tarihinde düzenlenen “XXI yüzyılda Avrupa: Irkçılık, yabancı düşmanlığı ve nefret söylemi karşısında demokrasi.” başlıklı bir konferansta belli oldu. Etkin-

Bulgarian MEP Metin Kazak (ALDE, MRF) and the EP Information Office in Bulgaria. The conference is organized in conjunction with the growing negative attitudes and prejudicial attitude towards people of different ethnic origin and refugees in the country. It was attended by Ognyan Zlatev, head of the European Commission Representation in Sofia, Dr. Tuncer Kardzhaliev, chairman of the human rights and citizens' complaints to the 42nd National Assembly, representatives of the three religions in the country - Bishop Tikhon, Chairman of the Board of Trustees of the church "St. Alexander Nevsky", Ahmed Ahmedov, Chief Secretary of the Grand Mufti's Office in Bulgaria, and Robert Djerassi, Chairman of the Central Israelite Spiritual Council in Bulgaria and Dimitar Gochev, a former member of the Constitutional Court and a judge at the European Court of Human Rights, and Krasimir Kanev, Chairman of the Bulgarian Helsinki Committee.

"Freedom of religion and belief and their privacy is a constitutional right of all Bulgarian citizens," began his speech Mr. Ahmed Ahmedov, Chief Secretary of the Grand Mufti's Office. According to him, xenophobia, racism and hate speech are phenomena that strongly undermine world peace. "Although we strive to fully implement the democratic values, the intensity of these phenomena is progressively increasing and humanity hidden behind multiple addictions silently observed regression rate in public morality."

"The challenge before all of us is the oppor-

lik Avrupa Parlamentosu Bulgaristan üyesi Metin Kazak (Avrupa Liberal ve Demokratlar İttifakı Grubu, Hak ve Özgürlükler Hareketi) ve Bulgaristan'da Bilgilendirme Bürosu organize edilmiştir.

Konferans ülkedeki farklı etnik kökenli kişilere ve mültecilere yönelik büyüyen olumsuz tutum ve önyargılı tutum ile ilgili organize edilmektedir.

Bu konferansa katılanlar arasında şu kişiler vardı Ognyan Zlatev, Sofya Avrupa Komisyonu Temsilciliği Başkanı, Dr. Tuncer Kırçaliyev, 42. Ulusal Meclis İnsan Hakları ve Vatandaşların Şikâyetleri Komisyon Başkanı, ülkedeki üç dinin temsilcileri - Piskopos Tikhon, "Sv. Aleksandır Nevski" kilisenin Encümenliği Başkanı, Bulgaristan Başmüftülüğü Genel Sekreteri Ahmed Ahmedov, Robert Cerasi, Bulgaristan Merkez İsrail Ruhani Konseyi Başkanı, Dimitir Goçev, Anayasa Mahkemesi eski üyesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yargıç ve Krasimir Kanev, Bulgar Helsinki Komitesi Başkanı.

Başmüftülüğün Genel Sekreteri Ahmed Ahmedov konuşmasına şu sözlerle başladı "Din ve inanç özgürlüğü ve bunların dokunulmazlığı her Bulgar vatandaşının anayasal bir hakkıdır."

Genel Sekreterin sözlerine göre, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve nefret söylemi şiddetle dünya barışını riske olgulardır. "Demokratik değerleri azami ölçüde uygulamaya çalışmamıza rağmen, bu olayların yoğunluğu giderek artıyor ve insanlık birden fazla bağımlılık arkasında gizli genel ahlâktaki düşüş hızını sessizce gözlemlemektedir."

tunity to present the solution of this problem, disregarding the facts and findings that will continue to happen, if not taken comprehensive measures. Namely here arises the need for unity in order to protect the national interest," said Mr. Ahmed Ahmedov. According to him, government institutions, NGOs and religious denominations could build an effective policy against ruthless impact of xenophobia, racism and hate speech. This would play an important role and an active dialogue to self-discovery. Man is constructed so terrified of the unknown, which in most cases is quite harmless. Self-discovery, however, cannot and should not bear the context of assimilation. The dialogue in this area aims to explore each in his quality and its culture, which subsequently can be crowned only with respect.

"Hepimiz için, kapsamlı tedbirler alınmadığı takdirde olmaya devam edecek gerçek ve bulguları göz ardı ederek, bu soruna çözüm sunma fırsatı vardır."

Ahmedov'a göre tam da burada milli çıkarlarını korumak amacıyla birlik ihtiyacını ortaya çıkar. Genel Sekretere göre yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve nefret söylemi acımasız etkisine karşı devlet kurumları, sivil toplum örgütleri ve dini kurumlar etkin bir politika oluşturabilirler.

Burada öz keşif amaçlı aktif diyalog önemli bir rol oynayabilir. İnsan çoğu durumda oldukça zararsız olan bilinmeyenden dehşete düşecek şekilde inşa edilmiştir.

Ancak öz keşif asimilasyon bağlamını taşıyamaz ve taşımamalıdır. Bu yöndeki diyalog daha sonra sadece saygı ile sonuçlandırılabilir herkesin kendi günlük yaşamını ve kültürünü tanımayı amaçlamaktadır.

135 години от Търновската конституция

С тържествено заседание Народното събрание отбеляза 135-ата годишнина от Учредителното събрание и приемането на Търновската конституция. Тържественото заседание бе уважено от президента, министър-председателя, дипломати и общественици. Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи и председателят на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед участваха в честванията заедно с Негово Светейшество Патриарх Неофит и представителите на останалите вероизповедания в страната. Председа-

телят на Народното събрание отбеляза, че една от великите ценности, които Търновската конституция признава и последователно утвърждава, е свободата. Свободата е основна ценност, призната в Конституциите на България, и днес българската Конституция от 12 юли 1991 г. съдържа най-богатата уредба и закрила на свободата като ценност, подчерта той и добави, че тази приемственост не е повторение на конституционни разпоредби, нито механично пренасяне от Конституция в Конституция, а продължение на една и съща идея, която запазва своята същност.

135 years of the Turnovo Constitution

With solemn sitting, the National Assembly marked the 135th anniversary of the Constituent Assembly and the adoption of the Turnovo Constitution. The official meeting was attended by the President, the Prime Minister, diplomats and public figures. The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji and the Chairman of the Supreme Muslim Council Shabanali Ahmed participated in the celebrations together with His Holiness Patriarch Neophyte and the representatives of other religions in the country. The President of the National Assembly noted that one of the great values that the Turnovo Constitution recognizes and consistently affirms is freedom. Freedom is a fundamental value, recognized in the Constitution of Bulgaria, and today, the Bulgarian Constitution of 12 July 1991 contains the richest regulation and protection of freedom as a value, he said, adding that this continuity is not a repetition of constitutional provisions or mechanical transfer of Constitution in the Constitution, but for the same idea, which retains its essence.

Tırново Anayasasının 135. yıldönümü

Ulusal Meclis resmi toplantı ile Kurucu Meclis ve Tırново Anayasası'nın kabul edilmesinin 135. yıldönümünü kutladı. Resmi toplantıya Cumhurbaşkanı, Başbakan, diplomatlar ve kamunun önde gelen isimler de katıldı. Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Yüksek İslâm Konseyi Başkanı Şabanali Ahmed, Patrik Hazretleri Neofit ve ülkedeki diğer dinlerin temsilcileri kutlamalara katıldı. Ulusal Meclis Başkanı Tırново Anayasasının tanıdığı ve kabul ettiği büyük değerlerden biri özgürlük olduğunu kaydetti. Başkan şunların da altını çizdi "Özgürlük Bulgaristan Anayasalarında tanınan temel bir değer olup bugün 12 Temmuz 1991 tarihli Bulgaristan Anayasası özgürlüğün bir değer olarak en zengin düzenlemesini ve koruması içerir, bu süreklilik anayasal hükümlerin tekrar veya Anayasada Anayasanın mekanik transferi değil, özünü koruyan aynı fikrin devamıdır."

Главният мюфтия бе гост на откриването на 43-тото Народно събрание

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи приветства народните представители в 43-то Народно събрание с думите: „Искам да пожелаю успех на всички избрани народни представители в 43-тото Народно събрание. Сигурен съм, че вече усещате отговорността, с която е натоварено народното доверие.“ Главният мюфтия бе гост на тържественото откриване на 43-тото Народно събрание заедно със зам.-главния мюфтия Ведат С. Ахмед. На тържественото заседание присъстваха и Негово Светейшество Патриарх Неофит, представители на другите религиозни деноминации.

The Chief Mufti was a guest at the opening of the 43rd National Assembly

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomes MPs in the 43rd National Assembly, saying: “I would like to wish good luck to all elected representatives in the 43rd National Assembly. I’m sure you already feel the responsibility which is entrusted with people’s trust.” The Chief Mufti was a guest

Başmüftü 43. Ulusal Meclisi’nin açılışında konuk oldu

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı 43. Ulusal Meclisi’nde milletvekillerini şu sözlerle tebrik etti: “43. Ulusal Meclisi’nde tüm seçilmiş milletvekillerine iyi şanslar diliyorum. İnsanların vermiş olduğu güven sorumluluğunu hissettiğinizde eminim.” Başmüftü, Başmüftü Yardımcısı Vedat Sabri Ahmed ile birlikte 43. Ulusal Meclisi açılışında ko-

Конференции, семинари и срещи ● Conferences, workshops and meetings ● Konferanslar, seminerler ve toplantılar

at the inauguration of the 43rd National Assembly together with the Deputy Chief Mufti Mr. Vedat S. Ahmed. The solemn ceremony was attended by His Holiness Patriarch Neophyte, as well as by representatives of other religious denominations.

nuk oldu. Resmî oturumda Patrik Hazretleri Neofit ve diğer dini kurumların temsilcileri de katıldı.

Празник на религиите

На 28.09.2014 г. Мюсюлманското изповедание в България участва като член на Националния съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) в организирането на Празник на религиите в София. Събитието, което се организира за първи път, бе под наслов „Толерантни в разнообразието – европейско измерение за модерна столица“.

Програмата започна с официално откриване от столичния кмет г-жа Йорданка Фандъкова и приветствие на председателя на НСРОБ проф. д-р Рупен Крикорян на площад „Бански“ пред Централната софийска джамия и Музея на столицата (бившата Централна баня). Събитието се организира от Националния съвет на религиозните общности в България и Столична община.

На празника шестте основни религиозни деноминации в България, а именно: Българската православна църква, Мюсюлманското изповедание, Католическата църква от източен обред, Протестантската общност, Армeнската апостолическа православна църква и религиозна общност на евреите в България, представиха на своите щандове информация за своите религиозни вярвания, култура и бит чрез книги, брошури и сувенири. Официални гости на събитието бяха дипломати и общественици. Стотиците граждани, дошли да се запознаят със събитието, бяха посрещнати с уважение и почерпени с ароматен чай и сладки на щандовете. След официалното представяне имаше концерт с религиозни песни. Мюсюлманското изповедание беше представено от група „Вест“ с ръководител Нихат Адемов. А вечерта между 18:00 и 21:00 часа се проведе вечер на отворените врати на основните молитвени храмове в София.

Feast of religions

On 09.28.2014, the Muslim religion in Bulgaria participates as a member of the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB) in organizing the Festival of Religions in Sofia. The event, which was organized for the first time, was titled "Tolerant in diversity - a European dimension to modern metropolis."

The program launched with an official opening by the Sofia Mayor Mrs. Yordanka Fındakova and a welcome speech of the President of NSROB Prof. Dr. Rupen Krikorian at the "Banski" Square opposite the central Sofia mosque and the Muse-

Dinlerin Bayramı

28.09.2014 tarihinde, Dini Cemaatler Ulusal Konseyi bir üyesi olarak, Bulgaristan'daki Başmüftülük Sofya'da organize edilen Dinler Festivaline katıldı. İlk kez düzenlenen etkinlik "Çeşitlilik içinde hoşgörölü - modern başkentte Avrupa boyutu" başlığı altında gerçekleşti.

Program Sofya Belediye Başkanı Bayan Yordanka Fındakova tarafından yapılan resmi açılışı ile başladı ve Dini Cemaatler Ulusal Konseyi Başkanı Prof. Dr. Rupen Krikoryan'ın "Banski" meydanından, Sofya merkez camii ve Başkent müzesi (eski merkez hamam) önünde selâmlama ile başla-

Конференции, семинари и срещи ● Conferences, workshops and meetings ● Konferanslar, seminerler ve toplantılar

um of the city (the former Central Bath). The event was organized by the National Council of Religious Communities in Bulgaria and Sofia Municipality.

At the feast of the six main religious denominations in Bulgaria, namely took part representatives of: the Bulgarian Orthodox Church, the Muslim religion, the Catholic Church of the Eastern rite, the Protestant community, the Armenian Apostolic Orthodox Church and religious community of Jews in Bulgaria, who presented their stands about their religious beliefs, culture and way of life through books, brochures and souvenirs. Official guests were diplomats and public figures. Hundreds of citizens, who came to learn about the event, were welcomed with respect and treated with fragrant tea and sweets. After the official presentation was a concert with religious songs. The Muslim religion was represented by a group "News", led by Mr. Nihat Ademov. In the evening between 18:00 and 21:00, was held the evening of the open doors of the main prayer temples in Sofia.

dı. Etkinlik Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi ve Sofya Büyükşehir Belediyesi tarafından organize edilmektedir.

Bayramı Bulgaristan'daki altı ana dini kurum: Bulgar Ortodoks Kilisesi, Başmüftülük, Doğu Katolik Kilisesi, Protestan topluluğu, Ermeni Apostolik Ortodoks Kilisesi ve Bulgaristan'da Yahudilerin dini topluluğu, kendi stantlarında kendi dini inançları hakkında kitap, broşür ve hediyelik eşyalar sundular. Resmi misafirler arasında diplomatlar ve toplumun önde gelen isimleri vardı.

Etkinlik hakkında bilgi edinmek için gelen yüzlerce vatandaş saygı ile karşılanarak standlardaki kokulu çay ve tatlı ile kendilerine ikramlarda bulunuldu.

Resmi sunumdan sonra dini şarkılar ile bir konser vardı. Başmüftülük Nihat Ademov liderliğindeki "Vest" grubu tarafından temsil edildi. 18.00-21.00 saatleri arasında ise Sofya'daki ana mabedlerin açık kapılar akşamı gerçekleştirildi.

Тържества по случай Националния празник

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи уважи тържествата по случай Националния празник 3 март. В своето изказване по време на приема по повод празника президентът на страната Негово Превъзходителство Росен Плевнелиев апелира за запазване на толерантността и на етнорелигиозния мир и за противопоставяне на криворазбрания национализъм, на ксенофобията и на езика на омразата.

Celebrations on the occasion of National Day

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji showed respect to the celebrations regarding the National Day March 3rd. In his speech during the reception on the occasion of the country's President, His Excellency Rosen Plevneliev, called for preservation of tolerance and ethno-religious peace, and for opposing misdirected nationalism, xenophobia and hate speech.

Milli Bayram vesilesiyle kutlamalar

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı 3 Mart Milli Bayram kutlamalarına katıldı. Bayram vesilesiyle resepsiyon sırasında yaptığı konuşmada ülkenin Cumhurbaşkanı Sayın Rosen Plevneliev hoşgörü ve barışın korunması, yanlış anlaşılın milliyetçiliğe, yabancı düşmanlığına ve nefret diline karşı konulması çağrısında bulundu.

Главният мюфтия се среща с гост-имамите от Република Турция

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи участва в работна среща с гост-имамите от Република Турция на 23.10.2014 г. На срещата присъстваха и д-р Улви Ата – аташе по социалните въпроси към посолството на Турция, и зам.-ректорът на Висшия ислямски институт в София. По време на срещата бяха обсъдени често срещани проблеми и начините за преодоляването им, както и повишаване на качеството на религиозните услуги, за да бъдат от полза за мюсюлманите в България.

Имамите с ентузиазъм и добронамереност обменят опит с колегите си от България. Главният мюфтия изрази своята благодарност към имамите за положените усилия и веотдайност в извършване на благородните дела.

The Chief Mufti met with guest-imams from the Republic of Turkey

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji participated in a workshop with guest-imams from Turkey on 23/10/2014. The meeting was also attended by Dr. Ulvija Ata - Social Affairs Attaché at the Embassy of Turkey and the Vice-Rector of the Supreme Islamic Institute in Sofia. During the meeting they discussed common problems and ways to overcome them and improve the quality of religious services to benefit the Muslims in Bulgaria.

Imams with enthusiasm and good will have exchanged experience with their counterparts from Bulgaria. The Chief Mufti expressed his gratitude to the imams for their efforts and dedication in performing noble deeds.

Başmüftü Türkiye Cumhuriyetinden misafir imamlar ile görüştü

23.10.2014 tarihinde başmüftü Dr. Mustafa Hacı Türkiye Cumhuriyetinden gelen misafir-imamlar ile çalışma toplantısına katıldı. Toplantıya Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Din Hizmetleri Müşaviri Dr. Ulvi Ata ile Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü Rektör Yardımcısı Yard. Doç. Dr. Dursun Ali Türkmen de katıldı.

Toplantıda sıkça rastlanan sorunlar ve bunların üstesinden gelme yöntemleri ele alınarak Bulgaristan'daki müslümanlara faydalı olabilmeleri amacıyla dini hizmetlerin kalitesini artırmanın yolları görüşüldü.

İmamlar coşku ve iyi niyet ile Bulgaristan'dan kendi meslektaşlarıyla deneyim alışverişinde bulunmaktadırlar. Başmüftü harcanan çabalar ve iyi amellerdedi özveri için imamlara şükranlarını dile getirdi.

Прием по повод Рамазан Байрам

Главният мюфтия бе домакин на прием по повод Рамазан Байрам в Главно мюфтийство, непосредствено след празничната молитва. На тържеството се отзоваха дипломати, общественици, академици, журналисти и граждани.

„Субханалах! Вчера яденето ни бе забранено, а днес е фарз да се храним, Милостта на Всевишния е над обединените. Байрамът е именно един от поводите и символите на единството за мюсюлманите“, каза Главният муфтия д-р Мустафа Хаджи по време на празничната молитва по случай Рамазан Байрам в столичната джамия „Кадъ Сейфуллах Ефенди“.

Главният муфтия отслужи празничната молитва преди приема. В проповедта си религиозният лидер подчерта, че Байрамът е повод за равносметка между хората и причина за опресняване на отношенията, както между мюсюлманите, така и между мюсюлманите и представителите на останалите деноминации.

Рамазан Байрам е един от двата свещени празника за мюсюлманите, през които те празнуват края на едномесечния пост. Той продължава три дни, по традиция празникът се празнува със семейството и близките, малките искат прошка от големите и посещават възрастните.

Reception on the occasion of Ramadan Eid

The Chief Mufti hosted a reception on the occasion of Ramadan Eid at the Grand Mufti's Office immediately after the festive prayer. The celebration was attended by diplomats, public figures, academics, journalists and citizens.

“Glory be to the Lord! It was just yesterday when we were deprived of food, and today is the day when we are permitted to eat. No doubt, the Mercy of the Most High is over the united. Eid is precisely one of the reasons and the symbols of unity for Muslims,” said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji during the festive prayer on the occasion of Ramadan Eid at the Mosque of “Kada Seyfullah Efendi”, the capital mosque in Sofia city, Bulgaria.

The Chief Mufti held a festive prayer before the official reception. In his sermon reli-

Ramazan Bayram vesilesiyle resepsiyon

Başmüftü bayram namazından hemen sonra Başmüftülükte gerçekleştirilen Ramazan Bayram vesilesiyle bir resepsiyon verdi. Resepsiyona diplomatlar, toplumun önde gelen isimleri, akademisyenler, gazeteciler ve vatandaşlar katıldı.

Ramazan Bayramı vesilesiyle bayram namazında “Kadı Seyfullah Efendi” başkent camiinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi “Subhanalah! Dün yemek bize haramdı, bugün ise farz, Yüce Allah'ın rahmeti birleşmiş olanlar üzerindedir. Bayram tam da müslümanların birlik sembollerinden biridir.”

Başmüftü resepsiyon öncesinde bayram namazını kıldırdı. Hutbesinde dini lider bayramın insanlar arasında bir öz muhasebe yapma vesilesi yanı sıra müslümanlar arasında olduğu gibi müslümanlar ve diğer dinler

gious leader stressed that Eid is an occasion and another chance for balance striking between people and a great opportunity to “refresh” the relationship not only among Muslims, but also among the representatives of other denominations.

Ramadan Eid is one of two sacred holidays for Muslims in which they celebrate the end of this fasting period. It lasts three days, the holiday is traditionally celebrated with the members of the family and relatives, when during those sacred days, the young ask the forgiveness of the elderly – parents and grandparents mainly.

temsilcileri arasındaki ilişkilerin de yenilenmesi sebebi olduğunu vurguladı.

Bir aylık oruç dönemi sonunda kutladıkları Ramazan Bayramı müslümanlar için iki mübarek bayramlardan biridir. Bu bayram üç gün sürer ve geleneksel olarak aile ve yakınlar ile kutlanır, küçük büyükler af dilerler ve yaşlıları ziyaret ederler.

Междурелигиозна среща в Бургас

По инициатива на областния управител на Бургас Павел Маринов на 5 ноември м.г. се проведе среща с религиозните лидери в областта. На срещата присъстваха архиепископският заместник на Българската православна църква в Бургас Борис Беров, районният мюфтия на Айтос Селятин Мухарем, Сабетай Варсанов, лидер на еврейската организация „Шалом“ в Бургас, както и представители на протестантската християнска общност от областта.

Участниците в нея споделиха значими благотворителни и хуманитарни инициативи, насочени към подпомагане на социално слаби, вдовици, сираци и малцинствени групи, които различните религиозни общности реализират чрез своите църкви, джамии и други молитвени домове. Всички се обединиха около идеята, че сега повече от всякога е необходимо да се утвърждава на практика в живота мотото на състоялата се среща: „Толерантност, религиозна търпимост и спазване на религиозните свободи и хуманизъм в обществото като гаранция за траен демократичен правов ред“.

Interfaith meeting in Burgas town

At the initiative of the governor of Burgas town, Mr. Pavel Marinov, on the 5th November, held a meeting with religious leaders in the field. The meeting was attended by the Vicar of the Bulgarian Orthodox Church in Burgas town, Mr. Boris Berov, the regional Mufti of Aytos town Mr. Selyatin Muharrem, Sabetay Varsanov, leader of the Jewish organization "Shalom" in Burgas town, as well as by the representatives of the Protestant Christian community in the area.

Participants shared significant charitable and humanitarian initiatives, aimed at helping the poor, widows, orphans and minority groups that the various religious communities realize through their churches, mosques and other houses of worship. All united around the idea that now more than ever it is necessary to approve the practice in life the motto of the meeting took place: "Tolerance, religious tolerance and respect for religious freedom and humanism in society as a guarantee of lasting democratic rule of law."

Burgas'ta dinlerarası toplantısı

Burgas valisi Pavel Marinov'un girişimiyle geçen yıl 5 Kasım tarihinde bölgedeki dini liderlerle bir toplantı düzenlendi.

Toplantıya Burgas'taki Bulgar Ortodoks Kilisesi Vekili Boris Berov, Aytos Bölge Müftüsü Selâtin Muharem, Burgas'taki "Şalom" Yahudi kuruluşu lideri Sabetay Varsanov yanı sıra bölgedeki protestan hristiyan cemaatinin temsilcileri katıldı.

Katılımcılar, çeşitli dini toplulukların kendi kilise, cami ve diğer ibadet evleri yoluyla gerçekleştirdikleri yoksul, dul, yetim ve azınlık gruplara destek amaçlı önemli hayırsever ve insani girişimlerini paylaştılar.

Tüm katılımcılar şimdi her zamankinden daha fazla bu toplantının sloganı hayatta yer alması gerektiği fikri etrafında birleştiler: "Kalıcı bir demokratik hukuk üstünlüğün garantisi olarak toplumda tolerans, dini hoşgörüsü ile din özgürlüğünün ve hümanizmin korunması."

Среща на ислямските теолози

Миналата година Средното духовно училище в Момчилград отново бе домакин на годишната среща на завършилите висше ислямско образование в страната и в чужбина, организирана от Българската асоциация на завършилите висше ислямско образование. В периода между 29 и 31 август 2014 г. за десета година повече от 130 специалисти теолози се срещнаха, за да обменят опит и поставят актуални въпроси в областта на

религията. Гост-лектори на миналогодишната среща бяха Георги Коритаров, журналист, който изнесе лекция на тема „Самопредставяне и отразяване на мюсюлманската религия.“, доц. д-р Мария Серафимова с лекция на тема “Социалните измерения на религията”, проф. д-р Хюсеин Саръоглу, който представи темата си „Връзката между религията и философията“, и д-р Улви Ата, който говори за възможностите за подобряване на професионалната квалификация в центровете на Диянета на Турция.

По време на срещата се представи и отчет за дейността на асоциацията.

Meeting of Islamic theologians

Last year, the high religious school in Momchilgrad town again hosted the annual meeting of the Islamic university education in the country and abroad, organized by the Bulgarian Association of Islamic university education. Between 29 and 31 August 2014, for the tenth consequent year more than 130 theologians met to exchange experiences and put current issues in the field of religion. Guest speakers at last year's meeting were Mr. George Koritarov, a journalist who delivered a lecture on “the self-reflection and the Muslim religion.”, Assoc. Prof. Maria Serafimova with a lecture on “The social dimension of religion,” Prof. Dr. Saraoglu Hussein, who presented the theme “The relationship between religion and philosophy,” Dr. Ulvija Ata, who spoke about the opportunities for improving qualifications in the centers of Diyaneta Turkey.

During the meeting presented a report on the activities of the association.

İslâm teologları toplantısı

Geçen yıl Momçilgrad'taki İlahiyat Lisesi Bulgar islâmi yükseköğretim mezunları derneği tarafından düzenlenen ülkedeki ve yurtdışından yüksek islâmi eğitim mezunlarının yıllık toplantısına yeniden ev sahipliği yaptı.

29 ile 31 Ağustos 2014 tarihleri arasında 130'dan fazla uzman teologlar deneyimlerini paylaşmak ve din alanındaki güncel konuları ele almak üzere bir araya geldi.

Geçen yılki toplantıda konuk konuşmacılar arasında “Müslüman dinin kendini tanıtmayı ve yansıtılması” konulu konuşma ile gazeteci Georgi Koritarov, “Dinin sosyal boyutları” konulu konuşma ile Doç. Dr. Mariya Serafimova, “Din felsefe ilişkisi” konulu konuşma ile Prof. Dr. Hüseyin Sarıoğlu ve nitelik geliştirme için Türkiye Diyanet merkezlerindeki fırsatlar hakkında konuşan Dr. Ulvi Ata vardı.

Toplantıda derneğin faaliyetleri hakkında bir rapor da sunuldu.

Правата на човека и ислямската религия

Едно от най-интересните събития по повод обявената Седмица на рождението на Пратеника Мухаммед (с.а.с) бе дискусиата „Правата на човека и ислямската религия“. Събитието се реализира съвместно с Центъра за изследване на религиите на СУ „Св. Климент Охридски“ в препълнената аула на университета.

В дискусиата взеха участие проф. Цветан Теофанов, доц. д-р Павел Павлович, доц. Ибрахим Ялъмов, д-р Ариф Абдуллах. Участниците дискутираха темата за правата на човека в ислямската религия, прощалната проповед на пратеника Мухаммед (с.а.с) и др. Дискусиата постави на дневен ред една не толкова разисквана тема сред българската общественост – човешките права от гледна точка на исляма. Академиците направиха своя принос за опознаването на другия и диалога между хората с различни убеждения.

Human Rights and the Islamic religion

One of the most interesting events on the occasion of the week announced the birth of Prophet Muhammad (PBUH) was namely the discussion “Human Rights and the Islamic religion.”

The event was realized in cooperation with the Center for the Study of religions of University of Sofia “St. Kliment Ohridski” in the crowded lecture hall of the university. The discussion was attended by prof. Tsvetan Theophanov, Assoc. Prof. Pavel Pavlovich, Assoc. Prof. Ibrahim Yalamov, and Dr. Arif Abdullah. Participants discussed the topic of human rights in the Islamic religion, farewell sermon to the messen-

İnsan hakları ve İslâm

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Kutlu Doğum haftası vesilesiyle en ilginç etkinliklerden biri “İnsan hakları ve İslâm dini” tartışması oldu.

Etkinlik Sofya Üniversitesi “Sv. Kliment Ohridski” Dinler Araştırma Merkezi işbirliği ile üniversitenin kalabalık konferans salonunda gerçekleştirildi. Tartışmaya Prof. Tsvetan Teofanov, Doç. Dr. Pavel Pavloviç, Doç. İbrahim Yalimov ve Dr. Arif Abdullah katıldı. Katılımcılar, İslâm dininde insan hakları, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) veda hutbesini vd. konuları ele aldılar.

Tartışma Bulgar toplumunda daha az tartışılan bir konu gündeme getirdi - İslâm açığı

ger Muhammad (PBUH) and others. The discussion on the agenda was a less discussed topic among the Bulgarian society - human rights from the perspective of Islam. Academics made their contribution to explore the other and dialogue between people with different beliefs.

sından insan hakları. Akademisyenler diğerini keşfetmek ve farklı inançlara sahip olan insanlar arasında diyaloga kendi katkıları yapıldılar.

Стратегически анализ на Главно мюфтийство

“Стратегическият анализ е закъсняла мярка с оглед на дейностите на Мюсюлманско изповедание. Поради обективни и субективни причини подобно планиране не е извършвано в институцията, но след този семинар е видно, че всички се уверихме в положителния му ефект”, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи на семинар, проведен на 8 и 9 юни м.г. в с. Драгиново.

Целта на семинара бе да се направи стратегически анализ на дейностите на Главно мюфтийство с участието на целия персонал и да се набележат ясни и конкретни мерки за по-доброто функциониране на институцията.

„Дори и не предполагате с какво разполагате, от гледна точка на идейния ресурс, за бъдещето на институцията”, заяви водещият семинара доц. д-р Али Арслан, социолог. По думите му, след проведеното обучение и анализ екипът на Главно мюфтийство е успял да констатира слабите си страни и да набележи приоритетно разрешаване на проблемите.

Методиката на разширения SWOT анализ, приложена по време на семинара, показва, че ефектът от подобни мероприятия е положителен, но изисква регулярност.

Strategic Analysis of Grand Mufti's Office

"The strategic review is an overdue measure in view of the activities of the Muslim religion. For objective and subjective reasons, such planning is not done in the institution, but after this seminar is apparent that all were convinced of the positive effect," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji during a seminar, held on 8 and 9 June the last year in Draginovo village.

The aim of the seminar was to make a strategic analysis of the activities of the Grand Mufti's Office with the participation of all staff and to identify clear and accurate measures to improve the functioning of the institution.

"Even if you do not realize what's in store in terms of conceptual resource, it is for the good future of the institution," said Lecturer Assoc. Prof. Dr. Ali Arslan, a sociologist. According to him, after the training and analysis, the Grand Mufti's Office team was able to find out its weaknesses and to identify the so called priority solving problems.

Methodology extensions of SWOT analysis applied during the seminar has showed that the effect of such events is positive, but requires regularity.

Başmüftülüğünün stratejik analizi

"Stratejik analiz Başmüftülüğün faaliyetleri açısından gecikmiş bir adımdır."

Geçen yıl 8 ve 9 Haziran tarihinde Draginovo köyünde düzenlenen seminerde başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi "Subjektif ve objektif nedenlerle, bu tür planlama kurumda yapılmamıştır, ancak bu seminer sonrasında hepimiz bunun olumlu etkisinde ikna olduğumuz açıktır."

Seminerin amacı, tüm personelin katılımı ile Başmüftülük faaliyetlerin stratejik analizin yapılması ve kurumun daha iyi çalışması adına açık ve somut önlemlerin belirlenmesiydi.

Semineri yöneten sosyolog Doç. Dr. Ali Arslan şunları ifade etti "Hatta kurumun geleceği için kavramsal kaynak açısından nele-re sahip olduğunuzun farkında değilsiniz." Sosyologa göre, yapılan eğitim ve analiz sonrası Başmüftülük ekibi zayıf yönlerini tespit etmiş ve sorunları öncelikli çözüm belirlemeyi başarmıştır.

Seminer sırasında uygulanan geniş SWOT analizin metodolojisi (güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar, tehditler) bu tür etkinliklerin etkisi olumlu olduğunu ancak düzenlilik gerektirdiğini göstermektedir.

Дни на отворените врати

Мюсюлманското изповедание за поредна година организира инициативата „Седмица на джамиите“. В рамките на тази инициатива бе и програмата „Дни на отворените врати“ за джамиите в страната, която съвпада с дните на Европейското културно наследство. За първи път събитието „Дни на отворените врати“ се проведе през 2012 г. с цел да се допринесе за Европейските дни на наследството, да се позволи на немюсюлманите и най-вече на българите да узнаят повече за исляма и мюсюлманите и техните традиции и да се концентрира върху нашите общи ценности, както и да се повиши убеждението на европейските граждани в богатството и културното разнообразие на Европа. През тези дни хиляди хора посещават джамиите и се запознават в детайли с това как протича ежедневието на мюсюлманите и какво е поведението им в джамията. „Дните на отворените врати“ са една надежда за сплотяване на гражданите и различните вероизповедания. През седмицата, посветена за джамиите, мюсюлманите имат възможност да се включат в различни мероприятия и събития, организирани от местните джамийски настоятелства в цялата страна, като благотворителности, образователни програми и молитви.

Така в рамките на инициативата на Изповеданието „Седмица на джамиите“ в Хасково Районното мюфтийство проведе семинар и благотворителен базар. Семинарът с ръководител Гюлгюн Гайгаджова включваше богата програма с участието на учениците от целиягодишния Коран-курс. Благотворителен базар и лекции в джамията организира и Районното мюфтийство в Кърджали, чийто ръководител бе Сибел Мехмед, ваизе към мюфтийството. Събраните средства се даряват за джамиите. В София, освен благотворителен базар, програмата включваше и културно-образователна програма за деца. Събраните средства от благотворителностите се даряват за джамиите в страната.

В рамките на инициативата „Седмица на джамиите“, проведена се в цялата страна между 13 и 19 октомври м.г., се организира и конкурс за написване на есе или стихотворение или представяне на рисунка на тема „Джамията в моя живот“.

От цялата страна за конкурса бяха изпратени общо 26 рисунки и 3 стихотворения. В категория „Рисунка на деца между 6 и 13-годишна възраст“ бяха номинирани 3 рисунки. Първо място спечели рисунката на Селман Хасанов. На второ място се класира Метие Ходжова, а третото място беше заето от Мери Чикуртева. В категория „Рисунка на деца между 14 и 18-годишна възраст“ бяха отличени общо 5 рисунки, сред които комисията определи първо място за Нахида Тахир, второ място – за Бюшра Ахматева, а третото – за Фирдевс Узун. Победителите в различните категории получиха предметни награди. Всички, взели участие в конкурса, но не успели да се класират, получават възможността да видят произведенията си на страниците на списание „Мюсюлмани“.

Open Days

The Muslim religion once again organized an initiative “Week of Mosques”. Under this initiative was the program “Open Days” for mosques in the country, which coincides with the days of European cultural heritage. For the first time the event “Open Days” was held in 2012 in order to contribute to the European Heritage Days, to allow non-Muslims and especially the Bulgarians to know more about Islam and Muslims, about their traditions and concentrate on our common values by increasing the conviction of European citizens to the richness and cultural diversity of Europe. In those days thousands of people visit the mosques and in detail about the progress of this daily life of Muslims and how they behave in the mosque. “Open Days” is another hope to rally citizens and different denominations. During the week dedicated to the mosques, Muslims have the opportunity to participate in various activities and events, organized by local mosque councils throughout the country, such as charities, educational programs and prayers.

Açık Kapı Günleri

Başmüftülük bu yıl da “Camiler Haftası” düzenledi. Bu girişim kapsamında Avrupa kültürel mirası günlerine rastlayan ülkedeki camiler için “Açık Kapı Günleri” programı oldu.

İlk kez “Açık Kapı Günleri” etkinliği 2012 yılında yapılmış olup Avrupa Miras Günleri katkıda bulunmak, gayrimüslimlere ve özellikle Bulgarlar İslâm hakkında daha fazla bilgi almalarına fırsat vermek, müslümanların onların gelenekleri hakkında bilgi sahibi olmak, ortak değerlerimiz üzerinde yoğunlaşmak ve Avrupa vatandaşlarının Avrupa'nın zenginliğine ve kültürel çeşitliliğine olan inancı artırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu günlerde binlerce insan camileri ziyaret eder, detaylı olarak müslümanların günlük yaşamı nasıl geçtiğini ve onların camideki davranışlarını öğrenir. “Açık Kapı Günleri” vatandaşlar ve farklı dinler arasında yakın ilişkiler kurmak için bir ümittir.

Camilere adanmış bu hafta boyunca, müs-

And thanks to this initiative “Week of Mosques” of the Muslim denomination, the Regional Mufti’s Office in Khaskovo town held a seminar and for charity bazaar. The seminar, led by Mrs. Gyulgyun Gaygadzova included an extensive program featuring students from the Koran-year-course. Charity Bazaar and lectures at the mosque organized the Regional Mufti’s Office of Kardzhali town, whose head was Mrs. Sibel Mehmed, one of the decent staff of the Grand Mufti’s Office. The funds collected are donated to mosques. In Sofia city, except charity bazaar, the program included a cultural and educational program for children. Proceeds from charity are donated to mosques all over the country.

Within the “Week of Mosques” initiative, held across the country between 13 and 19 October last year, organized a competition for writing an essay or poem, drawing or making a presentation on topic “The mosque in my life.” From across the country for the competition, a total of 26 drawings and three poems were sent. From the category “Drawing of children between 6 and 13 years of age”, three drawings were nominated.

First win of drawing was that of Selman Hasanov. Second ranked Metie Hojova, and the third place was given to Mary Chikurteva. In the category “Drawing of children between 14 and 18 years of age” were awarded a total of 5 paintings, including the commission set first to Nahida Tahir, second place - Byushra Ahmat-eva, and the third - for Firdevs Uzun. The

lumanlar yerel cami encümenlikleri tarafından ülke genelinde düzenlenen hayır işleri, eğitim programları ve dualar çeşitli olay ve etkinliklere katılma şansına sahip.

Böylece, Başmüftülüğün “Camiler Haftası” inisiyatifi çerçevesinde Haskovo Bölge Müftülüğünde seminer ve kermes yapıldı.

Gülgün Gaygacova idaresindeki seminer yıllık Kur’an kursundan öğrencilerin katıldığı zengin bir program içeriyordu. Kırcaali Bölge Müftülüğü de bünyesinde vaize olarak çalışan Sibel Mehmed önderliğinde camide kermes ve dersler düzenledi.

Toplanan paralar camilere bağışlandı. Sofya’da, kermes dışında, program çocuklar için kültür ve eğitim programında içeriyordu. Kermesten elde edilen gelir ülkedeki camilere bağışlandı.

Geçen yıl 13 ile 19 Ekim tarihleri arasında ülke genelinde düzenlenen “Camiler Haftası” inisiyatifi kapsamında “Hayatımda cami” konulu şiir ya da kompozisyon yazma veya resim yarışması düzenledi.

Ülke genelinden yarışmaya toplam 26 resim ve 3 şiir gönderildi. “6 ve 13 yaş arasındaki çocukların resmi” kategorisinde 3 resim aday gösterildi. İlk yeri Selman Hasanov’un resimi kazandı.

İkinci yeri Metie Hocovs aldı, üçüncü sırada ise Meriş Çikurteva oldu. “14 ve 18 yaş arasındaki çocukların resmi” kategorisinde toplam 5 resimden komisyon ilk yeri Nahida Tahir’e, ikinci - Büşra Ahmat-eva’ya ve üçüncü Firdevs Uzun’a verdi.

Çeşitli kategorilerde kazananlar ödülleri

winners in the various categories were awarded with prizes. All who participated in the contest, but failed to qualify, got the opportunity to see their works on the pages of the magazine "Muslims".

aldılar. Yarışmaya katılan, ancak sırlamaya giremeyen herkese "Müslümanlar" dergisi sayfalarında eserlerini görme imkânına sahip oldular.

„Акценти“

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи бе почетен гост на откриването на самостоятелната изложба живопис „Акценти“ на Бирали Бирали, заместник-главен мюфтия, в галерия „Сердика“ на Министерство на културата. Изложбата представи 30 творби на автора, в които основните послания са свързани с универсалните човешки ценности, екзистенциалната проблематика в света около автора, взаимоотношенията между човека и неговия Създател. В тях се откроява ролята на изкуството в опознаване на другия и изграждането на мостове. Картините стават причина човек да се върне към основните позиции в отношението към Всевишния, себе си и околните.

„Аллах е красив и обича красивото“ – с това предание на Пратеника (с.а.с) Главният мюфтия приветства присъстващите, като подчерта мястото на красотата и естетиката в религията. Сред гостите бяха посланиците на Република Турция и Ирак, представители на дипломатическите мисии, членовете на Националния съвет на религиозните общности в България (НСРОБ), директорът на Дирекция „Вероизповедания“ към МС, учени, хора на изкуството, общественици и др.

Изложбата бе отворена за посетители до 31 октомври 2014 г.

“Accents”

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji was guest of honor at the opening of the solo exhibition of painting “accents” of Mr. Biralı Biralı, the Deputy Chief Mufti in “Serdika” gallery at the Ministry of Culture. The exhibition presented 30 works of the au-

“Vurgular”

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Kültür Bakanlığın “Serdika” galerisinde Başmüftü Yardımcısı Biralı Biralı'nın tek başına yaptığı “Vurgular” sergisinin açılışında onur konuğu oldu. Sergi ana mesajların evrensel insanı değerler, varoluşsal sorunlar, ressamın

thor, in which the key messages related to universal human values, existential problems in the world about the author, the relationship between man and his Creator. They highlight the role of art in the knowing about the other more and how to build dialogue bridges between people.

“Allah is beautiful and loves beauty” - with this tradition of the Prophet (PBUH) the Chief Mufti welcomed the participants, stressing the place of beauty and aesthetics in religion. Among the guests were also present the ambassadors of Turkey and Iraq, representatives of diplomatic missions, members of the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB), the Director of “Religions”, the Council of Ministers, scientists, artists, public figures and others.

The exhibition was open to visitors until October 31, 2014

çevresindeki dünya, insan ve Yaraticısı arasındaki ilişki hakkında 30 eser sundu.

Bu tablolarla diğerini tanımadaki sanatın rolü ve köprülerin kurulması ön plana çıkıyor. Resimler Yüce Allah'a, kendisine ve etrafındakilere ile ilgili temel konumuna geri dönmesine sebep oluyor.

Başmüftü hazirunu Hz. Peygamberimizin (s.a.s.) “Allahü teâlâ cemildir. Cemal sahiplerini sever” hadisi ile selâmlayarak güzelliğin ve estetiğin dindeki yerini vurguladı.

Konuklar arasında Türkiye ve Irak büyükelçileri, diplomatik misyon temsilcileri, Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi üyeleri, Bakanlar Kurulu “Dinler Müdürlüğü” Müdürü, bilim adamları, sanatçılar, toplumda önde gelen isimler vd. vardı.

Sergi 31 Ekim 2014 tarihine kadar ziyaretçilere açık kaldı.

Международен благотворителен базар

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи бе гост на откриването на годишния благотворителен базар на Международния дамски клуб – София. По покана на турския посланик Н. Пр. Сюлейман Гьокче Главният мюфтия участва в представянето на турския щанд на базара. Гостът и домакинът опитаха своите умения в изкуството ебру. Ебру е едно от най-древните изкуства за украса. Известно е, че наименованието идва от „Аб-ру“, което на средноазиатски турски диалект означава водна повърхност. Предполага се, че това изкуство е възникнало през IX век в Тюркистан. Негови образци се разпространяват в Европа и Америка под названието „турска хартия“.

Инициативата се проведе за 20-и пореден път. Всички събрани средства се предоставят за финансиране на благотворителни проекти. На щандовете в базара бяха представени 50 държави. За атракция на посетителите имаше програма с изпълнения през целия ден. Гражданите и гостите на София имаха възможността да опитат и закупят ястия и напитки от цял свят, произведения на изкуството, подаръци, играчки, книги и сувенири.

International Charity Bazaar

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji was a guest at the opening of the annual charity bazaar of the International Ladies Club – Sofia city. By the invitation of the Turkish Ambassador, His Honor, Suleiman Gokcen, the Chief Mufti himself participate in the presentation of the Turkish booth at the bazaar as well. The guest and host tried their skills in art called “Ebru”. “Ebru” is one of the most ancient arts of decoration. It is known that the name comes from “Ab-ru” which in Central Asian Turkish dialect means water surface. It is assumed that this art originated in the IX century in Turkistan. Its samples are distributed in Europe and America under the name “Turkish paper”.

The initiative was held for the 20th consecutive time. All collected funds are available to fund charitable projects. The stands in the bazaar were presented 50 countries. Attraction for visitors was a program with performances throughout the day. Citizens and guests of Sofia had the opportunity to try and buy food and drinks from around the world, works of art, gifts, toys, books and souvenirs.

Uluslararası kermes

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Sofya Uluslararası Bayanlar Kulübün yıllık kermes açılışına konuk oldu. Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe'nin davetiyle başmüftü Türk standın tanıtımına katıldı.

Konuk ve evsahibi Ebru sanatında becerilerini çalıştı. Ebru en eski dekorasyon sanatlarından biridir. Bu ismin Orta Asya Türk lehçesinde su yüzeyi anlamına gelen “Ab-ru”dan geldiği bilinmektedir.

Bu sanatın IX yüzyılda Türkistan'da ortaya çıktığını varsayılmaktadır. Örnekleri adı “Türk kâğıdı” ismi altında Avrupa ve Amerika'da dağıtılır.

Girişim 20. kez düzenlendi. Tüm toplanan gelirler hayırsever projeleri finanse etmek için kullanılır.

Kermesteki standlarda toplam 50 ülke tanıtıldı. Ziyaretçilere cazip gün boyunca performansları oldu. Sofya vatandaşların ve misafirlerin dünyanın dört bir yanından yiyecek ve içecek tadına bakma ve sanat eserleri, hediyeler, oyuncaklar, kitaplar ve hediyelik eşya satın alma fırsatı oldu.

Ислямската религия не противоречи на науката

„Ислямската религия не противоречи на науката. Нещо повече, ислямът винаги насърчава търсенето, науката и провеждането на изследвания. Ако погледнем историята, ще видим, че мюсюлманите, когато са се придържали към науката, винаги са стигали до разцвет, а когато са оставяли науката, падението е било факт“, каза Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи на откриването на научна конференция на 22 ноември 2014 г. Научната конференция се проведе в СУ „Св. Климент Охридски“ на тема „Проблеми на преводите на ислямска литература на български език“. На събитието, организирано от Научноизследователския център (НИЦ) на Висшия ислямски институт (ВИИ) с ръководител д-р Ариф Абдуллах, присъстваха акад. Стефан Воденичаров, председател на БАН, проф. д-р Цветан Теофанов, декан на Факултета по класически и нови филологии на СУ, и утвърдени академици, имащи отношение по темата на конференцията.

„Ние сме последователи на религия, която има писание Коран-и Керим, което започва със заповедта „Чети“. Всяко начало е трудно, но с позволението на Всевишния това начало е вече факт. Аз се надявам оттук нататък подобни форуми и подобни дейности да не бъдат рядкост“, каза още Главният мюфтия. По думите му, живеем във време, в което ислямът се използва както от негови последователи, позовавайки се на тяхното непознаване на религията, така и от хора, които използват тази ситуация и се прехранват на гърба на това невежество.

„В нашето съвремие може би за пръв път сме изправени пред предизвикателства да даваме отговори, или по-точно да се опитаме да даваме отговори, на въпроси, които не са съществували и до днес“, посочи религиозният лидер. Това обаче според него е залегнало във философията на ислямската религия – да намира отговор във всяко едно време и на всяко едно място. Научните изследвания според Главния мюфтия са вид иджихад. Пратеникът Мухаммед (а.с.) казва: „Когато човек, който прави изследване или иджихад, ако намери истината или намери правилния отговор, получава две награди, ако сгреша, получава една награда.“

„Начинът да се доберем до истината е диалог. Начинът да се доберем до истината е именно академичната дейност“, подчерта д-р Хаджи.

ВИИ се утвърждава като важен учебен и научноизследователски център

„Радвам се да ви поднеса приветствие на откриването на първия изследователски център към ВИИ в София, чиито исторически корени са свързани с далечната 1922-1923 г., когато в Шумен се открива Средното училище „НЮВВАБ“, а десетилетие по-късно към него се създава висше – с учебни планове и програми, подготвени от опитите и традициите на известния университет Ал Азхарал Ислями в Кайро“, каза акад. Стефан Воденичаров, председател на БАН, в своето приветствие на конференцията.

По думите му, Висшият ислямски институт се утвърждава като важен учебен и научноизследователски център на българските мюсюлмани, като място на толерантност и диалог между религиите в страната.

Председателят на БАН припомни за подписаната Декларация за толерантността на вероизповеданията и етносите в Република България на 05.02.2013 г. Тя съдържа призив за мир и сътрудничество, за социален и икономически напредък, за спазване на конституционните закони и принципи, както и на духовните традиции на българския народ.

Според акад. Воденичаров само с ефективен диалог, сътрудничество между всички граждани с различен етнически произход, с различни вероизповедания, с различни идеи и професии можем да бъдем пример за младите хора, за тяхното социално-културно израстване.

„Пожелавам успех на Научноизследователския център към ВИИ в мисията да даде своя значителен принос във възпитателната социална област по отношение на предизвикателствата в страната, особено що се отнася за младите. В тази връзка е необходимо сътрудничество с всички социални сили за насърчаване на общото благо, за доброто на нашето отечество“, заяви председателят на БАН.

Знанието няма принадлежност

„Позволете ми от името на Експертния съвет на НИЦ към ВИИ сърдечно да благодаря на всички вас за присъствието и участието на това наше събитие днес, което е важно, значително поради характера на темата, която ще бъде анализирана. Но то също така е важно поради проявата на тази добра воля за партньорство и научно сътрудничество и по различните дисциплини“, каза д-р Ариф Абдуллах, ръководител на НИЦ. По думите му, това е повод, който ни дава надежда за бъдещо съвместно участие в други проекти, също така кара ни да мислим, че партньорството между нас не е партньорство между две взаимно изключващи се парадигми на знанието – секуларна

и религиозна. А това е интердисциплинарно партньорство.

„Знанието няма принадлежност, знанието е универсално и принадлежи на този, който го усвоява. И се отличава със силния убедителен аргумент в своята обективност“, каза още ръководителят на НИЦ. Според него исторически факт е, че през Средновековието от името на религията срещу учените и науката се е упражнявал изключителен натиск, дори престъпление, базирано на отношението, че знанието не може да бъде друго освен религиозна. Този исторически факт несъмнено тежи на съзнанието на научно религиозната воля. От контра позицията, която твърди и се опитва да наложи, че няма друг обективен модел на знанието, освен секуларно академичния, и тя е позиция, която едва ли би могла да се приеме съвсем точно. Векове наред след известните абасидски научни дебати, чийто единствен критерий е бил силният убедителен аргумент, мюсюлманите живеят в една интелектуална стагнация, интелектуален застои, в който отново науката се определя по религиозен белег. През 1882 г. известният на всички вас, или на повечето от вас, Джемаледдин Ал Авгани в своя лекция казва: „Най-странното от всички неща е, че нашите учени класифицират знанието в две основни категории: мюсюлманска наука и европейска наука, което накара много от нас да бъдат лишени от полезното знание, което човек може да придобие.“

Ислямът не трябва да се представя като евтина пропаганда

„Бих искал да ви предам специалните поздравии и пожелания за успех на конференцията от името на ректора на Софийския университет чл.-кор. проф. Иван Илчев и, разбира се, от мое собствено име. Освен като декан на факултет моя милост се чувства и като Вас колега, който, изкушен от проблемите на превода, е човек, който се е сблъсквал с тези проблеми и се е опитвал сам да ги решава“, каза проф. д-р Цветан Теофанов, декан на Факултета по класически и нови филологии на СУ в своето приветствие.

По думите му, ислямът трябва да бъде разглеждан от съвременна гледна точка. Да не бъде представен като евтина пропаганда, той не се нуждае от това. Да не бъде представен чрез повърхностни клишета, лишени от съдържание.

„Много се радвам, че в тази конференция участват едни от най-брилянтните специалисти по тази тематика. Темите, които те ще представят пред вас, могат да бъдат общени в две основни направления и в две основни теми. Едната от тях е терминологията, а втората основна тема е транскрипцията. Разбира се, излиза се от тези рамки, търсят се измерения като преход от словесното към словесното, което е много инте-

ресно и което е много важно”, посочи професорът. Той сподели, че опитвайки се да превежда Свещения Коран, преди доста години се е сблъскавал предимно с тези два основни проблема – терминологията и транскрипцията.

„Но важно е не само как се превежда ислямската литература, а каква ислямска литература се превежда. До този момент у нас сме представили на българската публика много малка част от цялото огромно ислямско класическо наследство. Предстои огромна работа, огромен труд. Убеден съм, че тази конференция ще даде своя много важен принос в това благородно дело”, посочи проф. Теофанов.

Дейността на НИЦ е насочена към конструктивно изучаване на ислямската религия, култура и цивилизация и провокиране на ролята на исляма и мюсюлманите в съвременните измерения на обществения живот, особено в България и Европа. Научната конференция има за цел да идентифицира проблематики, свързани с преводите на ислямска литература на български език, и да разкрие по академичен път методите за тяхното решаване.

Islam does not contradict science

"Islam does not contradict science. Moreover, Islam always encourages more knowledge for science and research. If we look at history, we will see that Muslims, when adhered to science, they always reached a zenith, and when left science, they fall as a community, that was a fact," said the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji at the opening of the Conference 22 November 2014 scientific conference which was held at Sofia University "St. Kliment Ohridski" on topic "The problems of translation of Islamic literature in Bulgarian language". The event, organized by the Research Centre (NITS) of the Supreme Islamic Institute (HII) headed by Dr. Arif Abdullah. Mr. Stefan Vodenitcharov, the president of the Academy of Sciences, prof. Tsvetan Theophanov, the Dean of the Faculty of Classical and Modern Philology at SU and established academics concerned with the theme of the conference were present too.

"We are followers of a religion, the holy book of which is the Quran. It begins with the command "Read". Every beginning is difficult, but with the permission of the Most High, the start is already a fact. I hope from now on such forums and similar activities are not uncommon," said the Chief Mufti. According to him, we live in a time when Islam is used both by his followers, citing their ignorance of religion, and people who use this situation and live off the back of this ignorance.

"In our time, perhaps for the first time we are faced with challenges to answer,

İslâm dini bilim ile çelişmez

22 Kasım 2014 tarihinde yapılan bilim konferansı açılışında konuşan Başmüftü Dr. Mustafa Hacı şunları söyledi "İslâm dini bilim ile çelişmez. Ayrıca, İslâm her zaman arayışı, ilmi ve araştırmaları teşvik eder. Tarihe bakarsak, bilime bağlı kaldıkları zaman müslümanlar her zaman doruk noktasına ulaşmış, bilimi bıraktıkları zaman ise düşüşün bir gerçek olduğunu göreceğiz."

Sofya Üniversitesi "Sv. Kliment Ohridski" de "İslâm eserlerin Bulgar diline tercüme-lerdeki sorunlar" konulu bir bilimsel konferans yapıldı. Dr. Arif Abdullah başkanlığındaki Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen etkinliğe akademisyen Stefan Vodenitcharov, Bulgar Bilimler Akademisi Başkanı, Prof. Tsvetan Teophanov, Sofya Üniversitesi klasik ve Modern Filoloji Fakültesi Dekanı ve konferans konusuyla alakası olan tanınmış akademisyenler katıldı.

Başmüftü şunları söyledi "Bizler "Oku" emri ile başlayan, kutsal kitabı Kur'an-i Kerim olan dinin mensuplarıyız. Her başlangıç zordur, ancak Yüce Allah'ın izni ile, bu başlangıç artık bir gerçektir. Bundan böyle artık bu tür forumların ve benzeri faaliyetlerin nadir olmasını ümit ediyorum."

Başmüftüye göre, bunların cehaletine dayanarak hem İslâm dinine mensup olanlar hem de bu durumu kullanan ve bu cehaletin sırtından yaşayan insanlar tarafından İslâmın kullanıldığı bir zamanda yaşıyoruz.

Dini lider şunları da belirtti "Çağımızda, belki de ilk defa biz bugüne kadar varol-

or rather to try to give answers to questions that do not exist today," said the religious leader. However this according to him is enshrined in the philosophy of Islam - to find the answer in any time and at any place. Scientific researches, according to the Chief Mufti on the other hand, are also a kind of "idzhtihad". The Messenger Muhammad (PBUH) said: "When a man who does research or idzhtihad and discovers the truth of these researches, he receives two awards, if he comes across to the wrong, he gets one."

"The way to get to the truth is namely dialogue. The way to get to the truth is precisely the academic activities," stressed Dr. Mustafa Haji.

HII (High Islamic Institute) is emerging as an important educational and research center

"I am pleased to offer my greetings to the opening of the first research center to HII

mayan sorulara cevap veriyoruz ya da daha doğrusu vermeye denemenin zorluklarıyla karşı karşıyayız."

Ancak bu İslâm'ın her zaman ve her yerde cevap bulma felsefesine dayanmaktadır. Başmüftüye göre, bilim araştırmaları, bir tür içtihadtır.

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.s) şöyle buyurmuştur: "Müctehid, ichtihadında isabet ederse iki, yanılırsa bir cevap alır."

Dr. Mustafa Hacı, gerçeğe ulaşma yolunun diyalog olduğu, akademik çalışmaların ise gerçeğe ulaşma vasıtası olduğunun altını çizdi.

Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü önemli bir eğitim ve araştırma merkezi olarak konumunu pekiştiriyor

Bulgar Bilimler Akademisi Başkanı akademisyen Stefan Vodenıçarov konferansta yaptığı selamlama konuşmasında: "Ta-

in Sofia city, whose historical roots are associated with far the 1922-1923 years, when the High School "NYUVVAB" in Shumen town opens and a decade later opens a higher one - with curricula prepared by the experience and tradition of the famous Al Azhar University in Cairo Islami," said Acad. Stefan Vodenitcharov, the President of BAS, in his speech at the conference.

According to him, the Supreme Islamic Institute established itself as an important educational and research center of Bulgarian Muslims, as a place of tolerance and dialogue between religions in the country.

BAS President reminded of the signed declaration of religious tolerance and ethnic groups in the Republic of Bulgaria on 02.05.2013. It calls for peace and cooperation for social and economic progress in respect of constitutional laws and principles, as well as for spiritual traditions of the Bulgarian people.

According to academician Vodenitcharov, only effective dialogue, cooperation between all citizens with different ethnic backgrounds, different religions, different ideas and professions, can serve as an example for young people, their social and cultural development.

"I wish success to the Research Centre at the Institute of Economics in the mission to make a significant contribution to the educational social area on the challenges in the country, especially for the young. In this respect, cooperation with all social forces to promote the common good, for

rihi Şumen'de 1922-1923'te açılan "Nüv-vab" İmam Hatip Lisesine dayanan ve on yıl sonra ise Kahire'deki meşhur El-Ezher Üniversitesi'nin tecrübesi ve geleneklerine uygun eğitim plan ve programları olan yüksek öğrenim veren kısmı açılan Sofya Yüksek İslâm Enstitüsüne bağlı ilk Araştırma merkezinin açılışı münasebetiyle tebriklerimi sunmaktan dolayı mutluluk duymaktayım." dedi.

Sözlerine göre Yüksek İslâm Enstitüsü ülkedeki dinler arasında diyalog ve hoşgörü noktası olarak Bulgaristan müslümanları için önemli bir eğitim ve bilimsel araştırma merkezi olarak konumunu pekiştirmektedir. Bulgaristan Bilimler Akademisi Başkanı, 05.02.2013 tarihinde

Bulgaristan Cumhuriyeti'nde diyanetler ve etnik gruplar arasında imzalanan hoşgörü deklaryonu hatırlattı. Deklarasyon barış ve işbirliği, sosyal ve ekonomik gelişme, Anayasa kanun ve prensiplerinin yanı sıra Bulgar halkının menevi geleneklerinin gözetilmesi çağrısını içermekte.

Akademisyen Vodenitcharov'a göre, yalnızca etkili diyalog ve farklı etnik kökenli, farklı inanca sahip, farklı fikir ve meslek sahibi tüm insanların işbirliği ile gençlere ve bunların sosyal- kültürel gelişmelerinde örnek olabiliriz.

Bilimler Akademisi Başkanı devamla "Ben özellikle gençler için, ülkedeki sorunlara ilişkin eğitim ve sosyal alanda önemli bir katkı yapma misyonunda Sofya Yüksek İslâm Enstitüsüne bağlı Bilim Araştırma Merkezi'ne başarılar diliyorum. Bu bağ-

the good of our country”, said the President of BAS.

Knowledge has no affiliation

“Let me on behalf of the Expert Council of NITS to HIE to thank you all for your presence and participation at this our event today, which is important, significant because of the nature of the topic, which will be analyzed. But it is also important because the expression of this goodwill Partnership and scientific cooperation in the various disciplines,” said Dr. Arif Abdullah, head of NITS. According to him, it is an occasion that gives us hope for future joint participation in other projects, also makes us think that the partnership between us is a partnership between two mutually exclusive paradigms of knowledge - secular and religious. This is an interdisciplinary partnership.

“Knowledge has no affiliation; knowledge is universal and belongs to the one who masters it. And is characterized by strong convincing argument in its objectivity,” said the head of NITS. According to him, the historical fact is that in the Middle Ages by the name of religion against science and scientists has exercised extreme pressure, even crime, based on the attitude that knowledge cannot be other than religious. This historical fact undoubtedly weighs on the minds of scientific religion will. By counter position, which claims and is trying to impose that there is no objective model of knowledge than secular academic, and it is a position that could hardly be considered exactly. Centuries after the famous

lamda, kamu yararını teşvik etmek, ülkemizin iyiliği için, tüm toplum güçlerle işbirliği gerekir” dedi.

Bilim tüm insanlığa aittir

Bilim Araştırmaları Merkezi Başkanı Dr. Arif Abdullah: “Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü Bilim Araştırma Merkezi uzman konseyi adına ele alacağı konu açısından önemli bugünkü etkinliğe katılımımızdan dolayı hepinize en içten teşekkür ediyorum. Bunun yanı sıra, bu konferans, ortaklık ve farklı disiplinlerde bilimsel işbirliği için gösterilen iyi niyetten dolayı da önemlidir” dedi.

Başkanı’ın sözlerine göre, bunun bize gelecekte ortak katılımlı projelerin hazırlanması için bir vesile olduğunu, ayrıca aramızdaki işbirliği laik ve dini birbirlerini karşılıklı olarak dışlayan bilimin paradigmaları arasında bir işbirliği olmadığını göstermektedir.

“Bilim tüm insanlığa aittir, çünkü evrenseldir ve kendisini öğrenene aittir. Bilim, objektifliğindeki inandırıcı argüman ile ayırt edilir. Orta Çağda, din adına bilim adamlarına ve bilime oldukça büyük baskı uygulandığı, hatta bilimin din biliminden başka olması suç kabul edildiği tavrı tarihi bir gerçektir. Bu tarihi gerçek şüphesiz dini ve bilimsel iradenin vicdanını tedirgin eden bir husustur. Karşı taraftan ise bilimin laik akademik olan şekli dışında başka bir objektif modelin olmadığı savunulmakta ve dayatılmakta iken, bunun tamamen doğru bir görüş olarak kabul edilmesi zordur. Tek kriteri güçlü inandırıcı delil olan ünlü Abbasilerin bilim tartışmalarından asırlar-

Abbasid scientific debates, whose only criterion was strong convincing argument, Muslims live in an intellectual stagnation, backwater in which science is again determined by a religious sign. In 1882 known you all or most of you Mr. Dzhemaleddin Al Auge in his lecture said: "The strangest of all things is that our scientists classified knowledge into two main categories: Muslim science and European science, prompting many of us to be deprived of useful knowledge that can be gained."

İslam should not be presented as a cheap propaganda

"I would like to convey special greetings and wishes for the success of the conference on behalf of the Rector Corr. prof. Ivan Ilchev and, of course, on my own behalf. Except as the Dean of my faculty, I also feel the way you do, dear colleagues who, tempted by the problems of translation, is a man who has faced these problems and tried to solve them alone," said prof. Tsvetan Theophanov, the Dean of the Faculty of Classical and Modern Philology of the University in his speech.

He said that Islam should be viewed from a contemporary perspective. Should not be presented as a cheap propaganda, he does not need it. Should not be represented by superficial clichés, devoid of content.

"I am very pleased that this conference is attended by some of the most brilliant experts on the subject. The topics they will present themselves to you can be summarized in two main directions in the

ca, müslümanlar duraklama, entelektüel durgunluk ve bilimin dini göstergelere göre belirlendiği bir zamanda yaşamışlardır. 1882 yılında, hepinizin ya da çoğunuzun bildiği Cemaleddin Al Afgani bir konuşmasında şöyle demektedir: "Herşeyden en garip olanı, bizim bilim adamlarımızın bilimi iki ana kategoriye ayırmalarıdır: müslüman bilimi ve Avrupa bilimi ve bu çoğunuzumuzu insanın elde edebileceği yararlı bilgilerden mahrum bıraktı."

İslâm ucuz propaganda olarak tanıtılmamalıdır

Selâmlama konuşmasında Sofya Üniversitesi Klasik ve Yeni Filolojiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tsvetan Teofanov: "Sofya Üniversitesi Rektörü Prof. İvan İlçev'in özel selâmlarını ve başarı dileklerini iletmem istiyorum. Fakülte Dekanı dışında, bendeniz Sizin meslektaşınız olarak tercüme sorunları ile karşılaşmış ve bunları tek başınıza çözmeye çalışan bir insan olarak kendimi görüyorum." dedi.

Teofanov'a göre, İslâm çağdaş bakış açısından ele alınmalıdır. İslâm ucuz bir propaganda gibi tanıtılmamalı, çünkü İslâmın buna ihtiyacı yoktur. İslâm anlamsız, yüzeysel klişeler ile tanıtılmamalıdır.

Prof. Teofanov şunları da ifade etti "Bu konu ile alakalı olan önde gelen uzmanların konferansa katıldıklarından dolayı seviniyorum. Sizlere sunacakları konular iki ana yönde ve iki ana konuda özetlenebilir. Bunlardan biri terminoloji, diğer temel konu ise transkripsiyondur. Tabii ki bu çerçeveden de çıkılıyor, sözden söze geçiş gibi

two main themes. One of them is the terminology and the second main theme is the transcription. Of course, out of those frameworks seek dimensions as the transition from verbal to verbal, which is very interesting and very important,” said the professor. He said that trying to translate the Quran, many years ago was confronted primarily with these two major issues - terminology and transcription.

“But it is important not only how we translate Islamic literature, and what Islamic literature is being translated. So far in the country are presented to the Bulgarian audience very small part of the great Islamic classical heritage. A huge amount of work, a lot of work is ahead. I am convinced that this conference will make a very important contribution to this noble cause,” said Prof. Theophanov.

Activities of NITS is aimed at constructive study of the Islamic religion, culture and civilization and provoking the role of Islam and Muslims in the contemporary dimensions of social life, especially in Bulgaria and Europe. National Conference aims to identify issues related to the translation of Islamic literature in Bulgarian, and reveal the academic route methods for their solution.

boyutlar araniyor, bu is eok enteresan ve önemlidir”. Prof. Tsvetan Teofanov, yıllar önce Kur’an-ı Kerim’i tercüme etmeye çalıştıėında iki önemli sorun ile karřılařtıėını paylařtı - terminoloji ve transkripsiyon. “Ancak, yalnız islâmi literatürün nasıl tercüme edildiėi deėil, nasıl bir islâmi literatürün de tercüme edildiėi de önemlidir. řu ana kadar lkemizde Bulgar okuyucusuna, oldukça büyük klasik islâmi literatür mirasının sadece kk bir kısmını sunabilmiřiz. Önümüzde yapılacak daha çok iř var. Bu konferansın böyle bir hayırlı iře çok önemli katkı saėlayacağına inanıyorum.

Bilim Arařtırmaları Merkezi’nin faaliyeti Islm dini, kültürü ve uygarlıėını yapıcı bir řekilde öėrenilmesine ve özellikle Bulgaristan ve Avrupa’da toplumsal hayatın aėdař boyutlarında Islm ve müslümanları rolüne yöneliktir. Milli konferans islâmi literatürün Bulgarca’ya tercüme edilmesinde karřılařılan sorunların tespit edilmesini ve bu sorunların çözümüne yönelik akademik yöntemlerinin açıklanmasını amaçlamaktadır.

Научна конференция за междурелигиозните отношения

Националният съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) организира научна конференция на тема „Ценности, парадигми и предизвикателства в междурелигиозните отношения“ на 10-12 октомври 2014 г. в Банско. В научния форум, открит от д-р Рупен Крикорян, председател на НСРОБ, и Емил Велинов, директор на Дирекция „Вероизповедания“ на МС, участваха с доклади академици, представляващи шестте традиционни религиозни деноминации в страната. В конференцията участваха и висши духовници на съответните религии. „Няколко са кораничните текстове, които исторически се идентифицират с мединското, мултирелигиозно общество, а текстуално – с междурелигиозните взаимоотношения“, каза д-р Ариф Абдуллах, ръководител на Научноизследователския център към Висшият ислямски институт, на научната конференция, организирана от Националният съвет на религиозните общности в България. Мюсюлманското изповедание бе представено от д-р Ариф Абдуллах, защитил докторската си степен в Абърдийнския университет във Великобритания. Академичният му интерес е насочен към класически и съвременни направления и подходи в кораничната херменевтика, теория на хадисологията, проблеми на религиозния плюрализъм. В доклада си на тема „Основни цели на междурелигиозните взаимоотношения: ислямска перспектива“ той подложи на анализ както класически екзегетични изводи, отна-

сящи се до текстовете, свързани с междурелигиозните взаимоотношения, така и съвременни разработки по темата. Анализът очерта методологичните трудности и проблеми при извличането на определена парадигма на междурелигиозните взаимоотношения от Корана. Д-р Абдуллах подчерта също влиянието на социо-политическия контекст върху когнитивната система и екзегетиката на тълкувателя.

Научната конференция завърши с декларация, чийто девиз бе: „Заедно да изградим общество на ценности“. „Ние, участниците в Четвъртата годишна конференция на Националния съвет на религиозните общности в България, желаем заедно да изградим общество на ценности и просперитет, на вяра, почтеност и справедливост. Желаем да изградим общество, с което всички да се гордеем и което достойно и с радост да завещаем на идните поколения“, се казва в декларацията.

Религиозните лидери посочиха още, че осъзнават, че истинско благополучие се изгражда и постига с общи съзидателни усилия единствено въз основа на духовни ценности и е следствие от хармонията на едно общество. Те се обърнаха с апел към религиозните общности, държавните институции, политическите партии, гражданските организации и най-вече към младите хора на България: заедно в своята различност да противопоставим и превъзмогнем омразата и деструктивните тенденции. Да бъдем все по-близо до хората и да се надпреварваме в доброто.

Scientific conference on interfaith relations

National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB) organized a scientific conference on “Values, paradigms and challenges in interreligious relations” 10-12 October 2014 in Bansko town. In the scientific forum, opened by Dr. Rupen Krikorian, the president of NSROB and Mr. Emil Velinov, the Director of “Religions” of MS, participated with reports academics representing the six traditional religious denominations in the country. The conference was attended by senior clerics of the respective religions. “There are several Quranic texts historically identified with Med-

Dinlerarası ilişkiler Bilimsel konferansı

Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi 10-12 Ekim 2014 tarihleri arası Bansko’da “Dinlerarası ilişkilerde değerler, paradigmalar ve zorluklar” konulu bir bilimsel konferans düzenledi.

Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi Başkanı Dr. Rupen Krikoriyan ve Bakanlar Kurulu “Dinler Müdürlüğü” Müdürü Emil Velinov tarafından açılan bilimsel foruma raporlar ile ülkedeki altı geleneksel dini kurumu temsil eden akademisyenler katıldı.

Konferansa ilgili dinlerin üst düzey din adamları da katıldı. Bulgaristan’taki Dini

inan, multi-religious society, and textual - with interreligious relations," said Dr. Arif Abdullah, head of the Research Centre at the Islamic Institute of Scientific Conference, organized by the National Council of Religious Communities in Bulgaria. Muslim religion was presented by Dr. Arif Abdullah, defended his doctorate in Abardiyanskiya University in the UK. His academic interest is in classical and modern trends and approaches in Quranic hermeneutics, the theory of hadithology problems of religious pluralism.

In his report on "Key objectives of inter-religious relations: Islamic Perspective" he analyzed the classic exegetical conclusions relating to texts, linked to interfaith relations and modern works on the subject. The analysis outlined the methodological difficulties and problems in the extraction of certain paradigm of interreligious relations from the Koran. Dr. Abdullah also stressed the impact of the socio-political context on the cognitive system and exegesis of the interpreter.

The conference ended with a declaration, whose motto was: "Let us together build a society of values." "We, the participants in the Fourth Annual Conference of the National Council of Religious Communities in Bulgaria, wish to build together a society of values and prosperity of faith, integrity and fairness. We wish to build a society in which all can be proud, dignified and happy to bequeath it to future generations," the statement said.

Religious leaders also pointed out that

Cemaatler Ulusal Konseyi tarafından düzenlenen bilimsel konferansa Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü Bilim Araştırma Merkezi Başkanı Dr. Arif Abdullah şunları söyledi "Medine, çok dinli toplum ile tarihsel olarak, metinsel olarak dinlerarası ilişkiler ile özdeşleşmiş birçok Kur'an ayetleri vardır."

Başmüftülük İskoçya Aberdeen Üniversitesi'nde doktorasını savunan Dr. Arif Abdullah tarafından temsil edildi. Arif Abdullah'ın akademik ilgisi Kur'an hermeneutiğinde klasik ve modern eğilimler, hadis teorisi, dini çoğulculuk sorunları alanlarındadır.

"Dinlerarası ilişkilerin temel hedefleri: islâmi perspektif" konulu raporunda dinlerarası ilişkilerle ilgili klasik yorum sonuçları yanı sıra bu konuda çağdaş eserleri de inceledi. Yapılan inceleme Kur'an'dan dinlerarası ilişkilerin belirli paradigmanın çıkarılmasında yöntemsel zorluk ve sorunları belirledi. Dr. Abdullah sosyo-politik çevrenin yorum yapmanın bilişsel sistemi ve yorumu üzerindeki etkisinin de altını çizdi.

Bilimsel konferans şu sloganlı bir bildiri ile sona erdi: "Birlikte değerler toplumunu inşa edelim."

"Biz, Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi Dördüncü Yıllık Konferansı katılımcıları, birlikte bir değerler ve refah inaç, dürüstlük ve adalet toplumu inşa etmek istiyoruz. Gelecek nesillere onur ve sevinç ile bırakacağımız ve hepimizin gurur duyacağı bir toplum inşa etmek istiyoruz" denildi.

Dini liderler sadece manevi değerlerin temelinde ortak yapıcı çabaları ile gerçek refah inşa ve elde edildiğini farkında oldukla-

they realize the true prosperity is built and achieved with common creative efforts solely on the basis of spiritual values and results from the harmony of society. They turned to appeal to religious communities, state institutions, political parties, civil society organizations and especially to the young people of Bulgaria, together in its diversity to resist and overcome hatred and destructive tendencies. To be closer to people and to race in good.

rnını belirttiler. Liderler dini topluluklar, devlet kurumları, siyasi partiler, sivil toplum örgütleri ve özellikle Bulgaristan'ın gençlerine şu sözlerle hitap ettiler: çeşitliliğimizde hep birlikte nefret ve yıkıcı eğilimlere karşı gelelim ve bunları aşalım.

Чрез името си човекът постига мистично единение с Всевишния

„Глобализацията и интензитетът на интеграционните процеси през последните години увеличиха значението и превърнаха въпроса за идентичността в основна тема на всички съвременни етнически, национални и религиозни общности“, каза доц. д-р Ибрахим Ялъмов на дискусия „Човекът и името“, организирана от Главно мюфтийство в Музея на София на 15 декември 2014 г.

В дискусията, модерирана от зам.-главния мюфтия Бирали Бирали, участваха още проф. д-р Калин Янакиев, доц. д-р Михаил Груев, преподаватели в СУ „Св. Климент Охридски“ и д-р Сефер Хасанов, преподавател във Висшия ислямски институт.

В своя доклад на тема „Идентичност и име“ доц. Ялъмов подчерта, че значимостта на идентичността обективно се обуславя от нейната същност и социална роля. Тя отразява ролята за самоопределение или как дадената личност определя своята принадлежност, с коя етническа, национална и религиозна общност се отъждествява.

„Проблемът за идентичността и идентификацията е свързан със съществуването на редица Аз-ове.

Аз-ът постепенно осъзнава, че е тъждествен със самия себе си и различен от другите. Така се формира индивидуалната идентичност, тя се образува от много идентичности – етнически, национални, религиозни, културни, политически, класови и др.”, смята бившият ректор на Висшия ислямски институт. Според него колективната идентичност се създава от съвкупността на отделните Аз-ове. Тя е образът на дадена етническа, национална и религиозна общност и се конструира в процеса на историческото развитие върху основата на етнонационалното съзнание и културните различия.

„Мюсюлманите в нашата страна, въз основа на своите културно-религиозни дадености, са създали специфична именна система. Макар тя да има нюанси, като цяло системата носи ислямски характер”, каза още доц. Ялъмов. По думите му, след приобщаване на турците към исляма, турската именна система се синхронизира с ислямската религиозна идентичност. „Личните имена в исляма са изключително важни, тъй като същността на човека се отразява с името, а не чрез лицето, което се променя с възрастта”, посочи още бившият университетски преподавател.

Той смята, че чрез името си човекът постига мистично единение с Всевишния, с него мюсюлманите ще се явят пред Аллах. В отвъдния свят хората ще бъдат назовани с личните си имена. Изградената от тюркско-турската-ислямска традиция именна система продължава да се използва от мюсюлманите в България. 60% от имената, използвани от тях, са от турски произход, 38% – от арабски, и само 2% – от персийски. Най-разпространено е името Мухаммед и неговите производни Ахмед и Мехмед.

Именуването на новороденото е важен момент от семейния живот на мюсюлманите. По този повод се организират малки тържества. Името се дава от имама или от най-стария мъж в семейството. По традиция новородените носят името на баба, дядо или уважавана личност от рода.

„Смяната на имената обезличава идентичността. Тоталитарният режим, който провеждаше политика на хомогенизация, се опита да формира хомогенна етническа българска нация. Организира няколко кампании за смяна на имената на лицата от малцинствените общности”, посочи доц. Ялъмов. По думите му, групировката на Тодор Живков превърнала в държавна политика идеята за смяна на идентичността, приложена няколко пъти в Третата българска държава.

By his own name man achieves mystical union with the Almighty

“Globalization and the intensity of the integration processes in recent years has increased the importance and turned the issue of identity in the main theme of all modern ethnic, national and religious communities,” said Assoc. Prof. Ibrahim Yalamov on discussion “Man and Name”, organized by the Grand Mufti’s Office, which took place at the Museum of Sofia city on December 15, 2014.

The discussion was moderated by the Deputy Chief Mufti Biralı Biralı, attended by prof. Dr. Kalin Yanakiev, Assoc. Prof. Mihail Gruev, teachers at Sofia University “St. Kliment Ohridski” and Dr. Sefer Hasanov, teacher at the Islamic Institute.

In its report entitled “Identity and Name”, Assoc. Yalamov stressed that the importance of objective identity is determined by its nature and social role. It reflects the role of self-determination or how the personality determines his affiliation with any ethnic, national and religious community identifies.

“The problem of identity and identification is connected with the existence of many “selves”. Our own Self gradually realizes that it is identical with itself and different from others. It forms individual identity; it is formed by many identities - ethnic, national, religious, cultural, political, class and others.” said the former rector of the Islamic Institute. According to him, the collective identity is created by the combina-

İsmiyle insan Yüce Allah ile mistik bir birliğe ulaşır

Başmüftülük tarafından 15 Aralık 2014 tarihinde Sofya Müzesi’nde düzenlenen “İnsan ve ismi” adlı paneldeki konuşmasında Doç. Dr. İbrahim Yalımov “Son yıllardaki küreselleşme ve entegrasyon süreçlerinin yoğunluğu kimlik sorununu önemini artırdı ve tüm çağdaş etnik, ulusal ve dini toplulukların ana konusu haline geldi” dedi.

Başmüftü Yardımcısı Biralı Biralı moderatörlüğünde tartışmaya Prof. Dr. Kalin Yanakiev, Doç. Dr. Mihail Gruev, Sofya Üniversitesi “Sv. Kliment Ohridski” öğretim üyeleri ve Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü öğretim görevlisi Dr. Sefer Hasanov da katıldı.

“Kimlik ve isim” başlıklı raporunda Doç. Yalımov objektif olarak kimliğinin önemi doğası ve toplumsal rolü ile itibarıyla belirlendiğini vurguladı. Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü’nün eski rektörü devamla “Bu özgür irade rolünü ya da belli bir kişinin kendisini nereye ait olduğunu, hangi etnik, ulusal ve dini cemaat ile özdeşleştiğini yansıtmaktadır. Kimlik ve özdeşleşme problemi birçok Ben-lerin varlığı ile bağlantılıdır. “Ben” yavaş yavaş kendisi ile özdeş olduğunu ve diğerlerinden farklı olduğunu anlar. Böylelikle birçok kimliklerden oluşan bireysel kimlilik oluşur - etnik, ulusal, dinsel, kültürel, politik, sınıf vd.” dedi.

Yalımov’a göre, kolektif kimlik, bireysel Ben-lerin kombinasyonu ile oluşur. Bu belli bir etnik, ulusal ve dini topluluğun görünümü ve milliyetçi bilinç ve kültürel farklılıklar temelinde tarihsel gelişim sürecin-

tion of individual selves. It is the image of a particular ethnic, national and religious community and is constructed in the process of historical development on the basis of nationalist consciousness and cultural differences.

"Muslims in our country based on their cultural and religious realities have created specific name system. Although it has shades, the overall system brings Islamic character," said Assoc. Yalamov. According to him, after the inclusion of the Turks to Islam, Turkish name system is synchronized with the Islamic religious identity. "Personal names in Islam are very important as the nature of man is reflected in the name, and not by the person who is changing with age," said another former university professor.

He believes that through his name man achieves mystical union with the Almighty, Muslims will stand before Allah with their names. In the hereafter, people will be named by their own names. Built by Turkic-Turkish-Islamic tradition name system continues to be used by Muslims in Bulgaria. 60% of the names used by them are of Turkish origin, 38% - from Arabic, and only 2% - from Persian. The most common is the name Muhammad and its derivatives Ahmed and Mehmed.

Naming the newborn is an important point of family life of Muslims. On this occasion we organize small parties. The name is given by the imam or the oldest man in the family. Traditionally newborn named after grandparents or respected figure like.

de inşa edilir. Ayrıca Doç. Yalimov "Ülkemizde müslümanlar kendi kültürel ve dini gerçeklere dayalı özel isim sistemi oluşturmuşlardır. Küçük farkları olmasına rağmen, genel itibarıyla sistem islâmi karakter taşır" dedi.

Sözlerine göre Türklerin İslâm'ı kabul etmelerinden sonra, Türk isim verme sistemi İslâm dini kimliği ile senkronize edilir. "İslâm'da öz isimler son derece önemlidirler, çünkü insanın özü, yaşla değişen insanın yüzü ile değil de ismi ile tanımlanır. İnsan ismiyle Yüce Allah ile mistik bir birliğe ulaşır, müslümanların bununla Allah karşısına çıkacaklardır. İnsanlar adlarıyla Allah'ın huzuruna çıkarılacaklardır. Ahirette insanlar dünyadaki isimleriyle çağrılacaklardır. Türk-İslâm geleneğine göre oluşturulan isim sistemi Bulgaristan'daki müslümanlar tarafından kullanılmaya devam ediyor. Bunların kullandıkları isimlerin yüzde 60'ı Türkçe, yüzde 38'i Arapça ve sadece yüzde 2'si Farsça kökenlidir. En yaygın isimler Muhammed, ve bunun türevi olan Ahmed ve Mehmed isimleridir.

Yeni doğan bebeğe isim verilmesi müslümanların aile hayatından önemli bir andır. Bu vesileyle küçük törenler düzenleniyor. İsim imam ya da ailenin en yaşlı üyesi tarafından veriliyor. Geleneğe göre yeni doğanlara nenenin, dedenin ya da aile sülalesinden olan saygıdeğer bir şahsın ismi verilir. Adın değiştirilmesi kimliği yok ediyor. Homojenleştirme politikası yürüten komünist rejimi homojen bir bulgar ulusu oluşturmaya çalıştı. Azınlık topluluklarından olan kişilerin isimlerin değiştirilmesi için bir kaç

“Changing the names impersonates one’s identity. The totalitarian regime that was pursuing a policy of homogenization, has tried to form a homogeneous ethnic Bulgarian nation. It has Organized several campaigns to change the names of persons from minority communities”, said Assoc. Yalamov. According to him, the group of Todor Zhivkov became a state policy the idea of changing identity, applied several times in the Third Bulgarian State.

kampanya düzenledi. Doç. Yalimov’a göre Todor Jivkov ve çevresi, üçüncü Bulgar devletinde bir kaç defa uygulanan kimlik deęiştirme fikrini bir devlet politikasına dönüştürmüştür.

Образование

Education ● Eđitim

Образованието и в частност религиозното обучение е един от основните приоритети в дейността на Главно мюфтийство. През изминалата 2014 г. са реализирани редица дейности в тази насока. По-важните инициативи са насочени към средните общообразователни духовни училища и изучаването на предмета „Религия–ислям“ в държавните и общински училища и Коран-курсове, запознаващи най-малките с постулатите на религията им и Свещения Коран. Коран-курсовете са основополагащата брънка в запознаването на подрастващото поколение с основните религиозни познания за ислямската религия. Те са доброволни и се провеждат в храмовете. В страната действат целогодишни и краткосрочни курсове, като интензитетът им се увеличава по време на лятната ваканция на учениците.

Имайки предвид водещото значение на ислямското образование, отдел „Образование“ на Главно мюфтийство се стреми и полага усилия и грижи за усъвършенстване на програмите за обучение и повишаване на квалификацията на обучаващите.

Education

Education or the religious education in particular is one of the main priorities of the Grand Mufti's Office. During the past 2014, numerous activities have been achieved in this direction. The most important initiatives are aimed at general secondary schools and spiritual study of the subject "Religion-Islam" in state and municipal schools and Koran courses which give knowledge to children, regarding the postulates of the religion and the Quran. Quran courses are fundamentally linked in acquainting the young generation with the basic religious knowledge of Islam. They are voluntary and are held in temples. The country offers year-round and short courses, as their intensity increases during the summer vacation students.

Considering the importance of leading Islamic education, the "Education" Department of Grand Mufti's Office strives to do its endeavors to improve training programs and the level of trainers.

Eğitim

Eğitim ve özellikle dini eğitim, Başmüftülüğün temel önceliklerinden biridir. 2013 yılında bu yönde birçok faaliyet gerçekleştirildi. İlahiyat liseleri, devlet ve belediye okullarında 'İslam' dersi okutulması ve Kur'an kurslarına yönelik önemli girişimlerde bulunuldu. Genç neslin İslami bilgilerle tanışmasının temelinde yer alan Kur'an kursları, camilerde yapılmakta, katılım ise gönüllüdür. Ülke genelinde yıl boyunca ve kısa süreli Kur'an kursları yapılmakta, öğrencilerin yaz tatilinde ise kurslara ilgi artmaktadır.

Благотворителна кампания за подпомагане на ислямското образование

През 2006 година Главно мюфтийство стартира кампания за набиране на средства с цел подпомагане на ислямското образование. По този начин се възстанови една традиция, завещана ни от нашите деди. Набраните средства се изразходват изцяло по предназначение за подпомагане на обучението по религия. От събраните средства от фонд „Ислямско образование“ бяха отпуснати стипендии за ученици и студенти от духовни училища.

A charity campaign to support the Islamic education

In 2006 the Grand Mufti's Office launched a campaign to raise funds to support Islamic education. Thus restore a tradition bequeathed to us by our ancestors. The funds raised are entirely as intended to support the teaching of religion. With the funds collected from the "Islamic education" many students were awarded with scholarships from religious schools.

İslâm eğitime destek kermesi

Başmüftülük 2006 yılında islâmi eğitime destek amaçlı bir yardım kampanyası başlattı. Böylece atalarımızdan bize miras bir gelenek canlanmış oldu.

Toplanan yardım tamamen din öğretimi ni desteklemek amacıyla kullanılmaktadır. "İslâmi eğitim" fonunda toplanan para yardımlarında dini okullardan öğrencilere burs verilmekte.

За 2014 г. се организираха над 700 летни Коран-курсове

С всяка изминала година Изповеданието подобрява своята организация и програми в провеждането на летните курсове по изучаване на Свещения Коран, което дава положително отражение върху качеството и увеличаването на интереса на желаещите. През 2014 г. броят на участниците в курсовете се е увеличил със 7%, но липсата на преподаватели и средства представлява сериозно предизвикателство за бъдещето на курсовете. През 2014 г. общият брой на летните Коран-курсове е над 700 и са обучавани над 9000 ученици. За повече разнообразие се провеждаха и курсове по бадминтон, летни лагери и образователни екскурзии.

During the year of 2014, over 700 summer Koran courses were organized

With each passing year the Denomination improve its organization and programs in conducting summer courses studying the Quran, which always gives a positive impact on the quality and increases the interest of the participants. In 2014 the number of those participants in courses has increased with 7%, but the lack of staff and resources is a serious challenge for the future courses. In 2014 the total number of summer Koran courses is over 700, where about 9,000 students were well-trained. For more variety to the students, badminton courses, summer camps and educational trips were organized as well.

2014 yılında 700'den fazla yaz Kur'an kursları düzenlendi

Başmüftülük her geçen yıl yaz Kur'an kursları organizasyonunu ve programları geliştirmekte, bu kalite üzerinde olumlu bir etki verir ve istekli olanların ilgisini artırır.

2014 yılında kurslara katılanların sayısı %7 artmıştır, ancak ders hocası ve kaynak eksikliği kursların geleceği için ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

2014 yılında yaz Kur'an kurslarının toplam sayısı 700'den fazla olup bunlardaki öğrenci sayısı 9.000 üzerindedir. Çeşitlilik olması adına badminton kursları, yaz kampları ve eğitim gezileri de düzenlendiler.

Периодични семинари за учащи

Отдел „Образование“ организира и проведе няколко семинара. На 8-9 февруари 2014 г. в София организира семинар за запознаване с нуждите и проблемите на студентите ни, които учат във висшите духовни учебни заведения в Турция, както и дискусия по въпроса за продължаването на академичната им кариера в България и необходимостта от академични кадри в учебните заведения в страната ни.

Семинар се проведе и с учениците от Средните духовни училища в Русе, Шумен и Момчилград на 1-3 април 2014 г. Учениците имаха възможност да посетят Народното събрание и Президентството на Република България, както и Археологическия музей, храм-паметника „Св. Александър Невски“ и други културно-исторически забележителности. Учениците посетиха Главно мюфтийство и Висшия ислямски институт, където имаха среща с преподавателите.

Получиха информация за обучението там. Главният секретар на Мюсюлманско изповедание запозна учениците с дейността на Мюсюлманско изповедание.

Periodic seminars for students

The “Education” Department organized and conducted several workshops. On 8-9 February 2014 in Sofia city, a seminar was organized. It helped people learn about the needs and problems of our students who study in the higher spiritual educational institutions in Turkey, as well as discussion on the extension of their academic career in Bulgaria and the need for academics in educational institutions in our country was carried out.

A seminar was held with students from the high religious schools in Rousse town, Shumen town, and in Momchilgrad town on 1-3 April 2014. All the students had the opportunity to visit the National Assembly and the Presidency of the Republic of Bulgaria and the Archaeological Museum, the Memorial Church of “St. Alexander Nevsky” and other cultural and historical landmarks. Students also visited the Grand Mufti’s Office and the Supreme Islamic Institute, where they had a meeting with teachers. They were given information about the training process there. The Chief Secretary of the Muslim denomination on the other hand, did his best to familiarize students with the activities of the Muslim denomination.

Öğrencilere periyodik seminerler

Başmüftülük “Eğitim” Bölümü çeşitli seminerler organize etti ve gerçekleştirdi. 8-9 Şubat 2014 tarihinde Sofya’da Türkiye’de yüksek ilâhiyat eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerimizin sorun ve ihtiyaçları hakkında bilgi edinmek, bunların Bulgaristan’da akademik kariyerine devamı ve ülkemizde eğitim kurumlarında akademik personel ihtiyacı konusunda bir seminer düzenlendi.

Ruse, Şumen ve Momçilgrad ilâhiyat liselelerinden öğrencileriyle de 01-03 Nisan 2014 tarihleri arasında bir seminer gerçekleştirildi. Öğrencilerin Ulusal Meclisi, Bulgaristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığını, Arkeoloji Müzesi, “Sv. Alekdansır Nevski” kilisesini ve diğer kültürel ve tarihi yerleri ziyaret etme fırsatı oldu.

Öğrenciler Başmüftülüğü ve öğretmenlerle görüştükleri Sofya Yüce İslâm Enstitüsünü de ziyaret ettiler. Enstitüsünde eğitim hakkında bilgi aldılar. Başmüftülük Genel Sekreteri Başmüftülük faaliyetleri hakkında öğrencilere bilgi verdi.

Преподавателски обмен

Проведе се обмяна на опит между учителите по духовни дисциплини в Средните духовни училища в Русе, Шумен и Момчилград и преподавателите по „Религия–Ислям“ в градовете Бурса и Истанбул в края на април и началото на май м.г. Преподавателският обмен имаше за цел да запознае нашите преподаватели с дейността на учители методисти по религиозните дисциплини в учебните заведения в Турция.

Teaching experience exchange

An exchange of experience between teachers on spiritual disciplines in secondary religious schools in Rouse town, Shumen town, and in Momchilgrad town was held, as well as between the teachers on the subject “Religion-Islam” in the cities of Turkey - Bursa and Istanbul in late April and early May last year. This teaching exchange aimed to acquaint our teachers with the activities of Methodists on religious subjects in Turkish schools.

Öğretmen değişimi

Geçen yıl Nisan ayı sonunda ve Mayıs ayında Ruse, Şumen ve Momçilgrad ilâhiyat liseleri meslek dersi öğretmenleri ile Bursa ve İstanbul şehirlerinden “İslâm din” dersi öğretmenleri arasında tecrübe paylaşımı gerçekleştirildi. Öğretmen değişimi öğretmenlerimizin Türkiye’deki dini okullarda meslek dersi öğretmenlerin faaliyetleri hakkında bilgilendirmek amaçlıydı.

Достојно представяне и победа в ученически конкурс “Европа за България и България за Европа”

Гюляй Бахриева, ученичка от Средно общообразователно духовно училище – гр. Русе, взе участие в ежегодния ученически конкурс в град Русе, организиран от евродепутатката Мария Габриел. Рекорден брой участници – 214 ученици от различни училища на територията на Русенска област, представиха свои рисунки, есета и мултимедийни презентации на тема „Какво е България за Европа и Европа за България“.

На 25 януари 2014 година в Русенската библиотека „Любен Каравелов“ се състоя награждаването на отличените ученици.

В началото на церемонията Мария Габриел отбеляза, че с всяка изминала година участниците стават все по-активни, по-отговорни и със самочувствие на достойни европейски граждани. Голямата награда в отделните категории на конкурса е посещение на Европейския парламент в Брюксел.

Деветокласничката Гюляй Бахриева бе една от трите победителки, отличени и наградени за есе на европейска тематика. В достойна конкуренция с участници от елитни русенски училища, възпитаничката на Средно общообразователно духовно училище – Русе, спечели пътуване и гостуване на Европарламента в Брюксел от 10 до 12 февруари 2014 г.

Преподаватели и ученици от СОДУ – Русе, поздравиха Гюляй за нейния успех. Тази награда е доказателство, че възпитаниците на Духовното училище в Русе по нищо не отстъпват на своите връстници от другите училища в страната.

За Гюляй пътуването до Брюксел и посещението на Европейския парламент, освен незабравимо преживяване и сбъждане на една мечта, е и стъпка към бъдещи успехи и победи в живота.

Европа през очите на Гюляй Бахриева

Здравейте! Казвам се Гюляй Бахриева и съм ученичка в 9 клас в Средно общообразователно духовно училище – град Русе. Реших да участвам в ученическия конкурс на тема „Европа за България и България за Европа“ с есе на европейска тематика. Написах и споделих своите виждания за ролята на Европа в развитието на България и с какво България допринася за многообразието на Европа. Надявах се да спечеля и съм много радостна, че моето есе е направило впечатление на евродепутата Мария Габриел и е едно от трите наградени есета с посещение на Европейския парламент в Брюксел.

На 10 февруари 2014 г. в 06:00 ч. сутринта отпътувахме от София за Брюксел със самолет. Кацнахме в 08:00 ч. на летище Шарлероа. Организаторите на пътуването ни посрещнаха и ни настанаха в хотел „Villa Royale“. След това имахме свободно време да разгледаме и посетим различни забележителности в Брюксел. Вечеряхме в ресторант „Chez Leon, Grand Place“ и с голямо възлнение и нетърпение очаквахме следващия ден. На 11 февруари посетихме Европейския парламент, където се запознахме с етапите на вземане на решения в Парламента, с някои интересни правила при гласуване в пленарна зала, с работата на евродепутата Мария Габриел. Програмата продължи с посещение на Парламентариума, откъдето наблюдавахме работата на евродепутатите чрез уникален дигитален екран. Посетихме и библиотеката на Европейския

парламент. Присъствахме на официалното откриване на изложба на рисунки на деца от Хасково на тема „Моята България в нашата Европа – Европейският съюз през погледа на български деца“.

На другата сутрин отлетяхме със самолет за България. Останах изключително доволна, изпълнена с хиляди нови впечатления и емоции от моето пътуване до Брюксел и Европейския парламент.

„Европа за България и България за Европа“

“Няма повече нито французи, нито немци, нито испанци, дори и англичани – има само европейци.”

Жан-Жак Русо

Европейският съюз е уникално по рода си икономическо, политическо и културно партньорство между 27 европейски държави. Създаден след Втората световна война като гаранция за мир и стабилност в живота на държавите членки, съюзът се простира на площ около 10 180 000 кв. км и има над 500 милиона граждани.

Днес ние, българите, като граждани на Обединена Европа, се стремим да изградим съвременна и просперираща държава. Всеки разбира и знае, че присъединяването на България към семейството на индустриално развитите европейски демокрации е основен национален интерес. Затова, за да може българската държава да е равностойна и пълноправна членка на Европейския съюз, тя трябва да следва няколко основни принципа.

Трябва да изгради модерно и демократично общество, толерантно към другия, уважаващо различия.

Трябва да поддържа политическа стабилност (на основата на демокрацията), гарантираща спазването на законите, зачитането на човешките права и правата на малцинствата.

Трябва да има стабилна и конкурентоспособна пазарна икономика, за да може да се справи с предизвикателствата на един свободен пазар.

Трябва да има работещо законодателство, съответстващо на законодателството на Европейския съюз. И не на последно място – трябва да се изградят ефективни институции, които да контролират прилагането на законите, и добре функционираща администрация.

Като всяка държава, членка на Европейския съюз, и България търпи своите несъмне-

но положителни промени от присъединяването си към Съюза през 2007 година.

След промените, настъпили в годините на прехода, България изживява многобройни икономически трудности не само поради вътрешни проблеми, но и заради влиянието на конфликти в близост до нашата граница. Членството ни в Европейския съюз е предпоставка за преодоляване на тази нестабилност.

Присъединяването на България към Европейския съюз означава присъединяване към система от правила. Ако искаме да търгуваме успешно и да привличаме чужди инвеститори, трябва да следваме правила, подобни на тези в Европейската общност. Много са пазарните и икономическите възможности, които ни предоставя европейското членство. Свободното движение на работна сила например може да ни осигури по-големи възможности да си намерим работа в рамките на целия Европейски съюз. Но само ако сме достатъчно конкурентоспособни в сравнение с останалите кандидати. А ние, българите, се славим с балканска упоритост и трудолюбие. Доказали сме го многократно.

Между държавите, членуващи в Европейския съюз, съществува принцип на взаимна солидарност – безвъзвратно финансиране на по-бедните страни и региони в Съюза. България получава средства от различни структурни фондове, които подпомагат икономическото ѝ развитие. Разумното изразходване на тези средства е съществен фактор за икономическия възход на държавата. Но ние не трябва да разчитаме, че някой друг ще разреши нашите собствени проблеми. Българите трябва сами активно да участват в европейски проекти, да създават професионални контакти, да обменят знания и опит със свои европейски партньори.

Членството на България в Европейския съюз има и политически плюсове. То е важно за стабилизиране на България като свободна и демократична държава. Гарантира възможност за българско участие при вземане на решения от европейски мащаб. Страхове от загуба на суверенитет и налагане на решения от Брюксел са неоправдани и неоснователни, защото България е пълноправно представена във всички институции на Европейския съвет.

Членството в Европейската общност има и емоционална страна. Често сравняват Европейския съюз със семейство. И колко неуместни са въпросите: Всъщност ние в Европа ли сме? Част ли сме от голямото европейско семейство? Поведението и моралът ни по-различни ли са от европейските? А достойнството ни? Защо индивидуалността ни на българи да е нещо, което ни отделя от Европа? Националните различия могат успешно да съжителстват с европейските и универсалните ценности. Ако погледнем по-далече, отвъд езиковите различия и разликите в стила на живот, ако вниманем по-дълбоко в същността, ще видим ясно, че сме свързани от общ дух и общи

ценности, че всички ние, заедно, сме наследници на европейската история и на европейската цивилизация.

Българите не сме по-малко европейци, защото следваме многообразието на Балканиите, и не сме по-малко българи, след като уважаваме европейските ценности. България допълва европейското обединение и култури със своите национални особености, със своята азбука, със своята душевност, със своята устойчивост и жилавост, със своята толерантност и културно-историческо наследство. Учудваме Европа с мистерията на българските гласове, с необяснимата тайна на Българското възрождане, на силата България да пребъде през вековете.

С нас Европейският съюз ще бъде по-пълнокръвен, по-различен, а различието е благословената причина за богатството на европейската култура.

Европейската цивилизация съхранява духовността на всички европейски народи, в това число и на българския. Всеки посвоему е допринесъл и допринесъл за богатството на това, което наричаме европейска идентичност, или на това, което определяме като единство в разнообразието.

Аз, гражданин на Обединена Европа.

Worthy performance and victory in a school contest "Europe for Bulgaria and Bulgaria for Europe"

Gulay Bahrieva, a student from a secondary religious school in Ruse town took part in the annual student competition, organized by MEP Mrs. Mariya Gabriel. A record number of participants - 214 students from various schools in Ruse region, presented their drawings, essays and multimedia presentations on the topic "What is Bulgaria to Europe and what Europe to Bulgaria?"

On January 25, 2014 in Rouse town's library "Karavelov" have been awarded the top winning students. At the beginning of the ceremony Mrs. Maria Gabriel noted that every year the participants become more

„Bulgaristan için Avrupa ve Avrupa için Bulgaristan” öğrenci yarışmasında layık performans ve zafer

Ruse İlâhiyat Lisesi öğrencisi Gülay Bahrieva, Avrupa milletvekili Mariya Gabriel tarafından düzenlenen yıllık öğrenci yarışmasına katıldı. Katılımcıların sayısı rekor kırdı – Ruse bölgesinden çeşitli okullardan 214 öğrenci „Bulgaristan için Avrupa ve Avrupa için Bulgaristan” konusunda kendi resim, deneme ve multimedya sunumları gösterdi.

25 Ocak 2014 tarihinde Ruse Kütüphanesi, Lüben Karavelov'da başarılı öğrencilere ödül verildi.

active, more responsible and self-confident decent Europeans. The big prize in different categories of the competition is visiting the European Parliament in Brussels.

Gulay Bahrieva, a nine-grade student, was one of three winners, nominated and awarded for an essay on European themes. In worthy competition with participants from elite schools in Ruse town, alumni of Secondary religious school – Ruse town, won a trip and visit to the European Parliament in Brussels from 10 to 12 February 2014.

Teachers and students from SSS – Ruse town, congratulated Gulay for her success. This award is a proof that students from the religious school in Ruse town in no way inferior to their peers from other schools in the country.

The exciting trip of Gulay to Brussels and her visit of the European Parliament became an unforgettable experience and a dream come true. It is also a step towards future success and many more victories in life.

Europe through the eyes of Gulay Bahrieva

Hello! My name is Gulay Bahrieva and I am a student in 9th grade in Secondary religious school – in Rouse town. I decided to participate in the school contest on the theme given “Europe for Bulgaria and Bulgaria for Europe” with an essay on European themes. I wrote and shared their views on the role of Europe in the development of Bulgaria and what contributes to the diversity of Europe. I was hoping to

Törenin başında Mariya Gabriel, her yıl katılımcıların daha aktif, daha sorumlu ve kendine güvenen Avrupalı vatandaşlar olduklarını kaydetti. Yarışmanın farklı kategorilerde ödülü Brüksel’de Avrupa Parlamentosu ziyaretidir.

Dokuzuncu sınıf öğrencisi olan Gülay Bahrieva Avrupa temaları üzerinde deneme için aday ve ödül kazanan üç öğrenciden biriydi. Seçkin Ruse okullarından katılımcıların yer aldığı yarışmada Ruse İlahiyat Lisesi öğrencisi 10-12 Şubat 2014 tarihleri arasında seyahat ve Brüksel’de Avrupa Parlamentosu ziyareti kazandı.

Ruse İlahiyat Lisesi öğretmen ve öğrencileri başarısından dolayı Gülay’ı tebrik ettiler. Bu ödül Ruse’deki ilâhiyat lisesi öğrencilerin ülkedeki diğer okullardan olan akranlarından hiçbir olmadıkları kanıtıdır.

Brüksel gezisi ile Avrupa Parlamentosu ziyareti Gülay için unutulmaz bir deneyim ve hayallerin gerçekleşmesi dışında, hayatında gelecekteki başarı ve zaferler yolunda bir adımdır aynı zamanda.

Gülay Bahrieva’nın gözüyle Avrupa

Merhaba! Benim adım Gülay Bahrieva ve ben Ruse İlahiyat Lisesi öğrencisi 9. sınıf öğrencisiyim. Avrupa temaları üzerinde „Bulgaristan için Avrupa ve Avrupa için Bulgaristan” konusunda öğrenci yarışmasına bir deneme ile katılmaya karar verdim.

Bulgaristan’ın gelişiminde Avrupa’nın rolü konusundaki ve Bulgaristan’ın Avrupa’nın çeşitliliğine ne katkıda bulunduğunu hakkındaki görüşlerimi yazdım ve paylaştım.

win and I am very happy that my essay was noticed by MEP Mrs. Mariya Gabriel and has become one of the three winning essays, giving me that great chance to visit the European Parliament in Brussels.

On February 10, 2014 at 06:00 am in the morning, we departed from Sofia to Brussels by a plane. We landed at 08:00 pm at Charleroi Airport. The organizers of the trip greeted us warmly and seated us in the hotel "Villa Royale". Then we had free time to explore and visit various attractions in Brussels. We had a wonderful dinner at restaurant "Chez Leon, Grand Place" and eagerly anticipated the next day. On February 11 we visited the European Parliament, where we were introduced the stages of decision-making in Parliament, with some interesting rules during voting in the plenary hall, as well as with the work of the MEP Mrs. Mariya Gabriel.

The program continued with a visit to the Parliamentarium, where we observed the work of MEPs by a unique digital screen. We visited the library of the European Parliament too and attended the official opening of the exhibition of drawings by children from Haskovo town called "My Bulgaria in our Europe - the European Union through the eyes of Bulgarian children." The next morning we flew back to Bulgaria. I was extremely pleased with plenty of new impressions and emotions from my trip to Brussels and the European Parliament.

Kazanmayı ümit ediyordum ve benim kompozisyon Avrupa Mariya Gabriel'in dikkatini çektiğinden ve Brüksel'de Avrupa Parlamentosu'na ziyarete ile ödüllendirilen üç denemedin biri olduğundan çok mutluyum.

10 Şubat 2014 tarihinde, sabah saat 06.00'da uçakla Sofya'dan Brüksel'e hareket ettik. Saat 08.00'de Charleroi Havalimanı'na indik. Gezi organizatörleri bizi karşıladılar ve "Villa Royale" oteline bize yerleştirdiler.

Daha sonra Brüksel'de çeşitli turistik yerleri keşfetmek ve ziyaret için serbest zamanımız vardı. Akşam yemeğini "Chez Leon, Grand Place" Restoranında yedik ve ertesi günü büyük bir heyecan ile bekliyorduk.

11 Şubat tarihinde karar verme aşamalarını tanıdığımız Avrupa Parlamentosu'nu ziyaret ettik, genel kurul salonunda oylamada bazı ilginç kuralları öğrendik ve Avrupa milletvekili Mariya Gabriel'in çalışması hakkında bilgi sahibi olduk.

Program, benzersiz bir dijital ekran aracılığıyla Avrupa milletvekillerinin çalışmasını izlediğimiz Parliamentarium ziyaretiyle devam etti. Avrupa Parlamentosu'nun kütüphanesini de ziyaret ettik. "Bizim Avrupa'da benim Bulgaristan - Bulgar çocukların gözüyle Avrupa Birliği" konulu Haskovo'dan çocuklar tarafından resim sergisinin resmi açılışına katıldık.

Ertesi sabah uçakla Bulgaristan'a uçtuk. Yeni izlenim ve duygularla Brüksel ile Avrupa Parlamentosu gezisinden son derece memnun kaldım.

“Europe for Bulgaria and Bulgaria for Europe”

“There are no more French or Germans, Spaniards or even Englishmen – but only Europeans.”

Jean-Jacques Rousseau

The European Union is a unique economic, political and cultural partnership between 27 European countries. Created after World War II as a guarantee for peace and stability in the life of the Member States, the EU covers an area about 10.18 million square kilometers and has more than 500 million citizens.

Today, we Bulgarians, as citizens of the United Europe, strive to build a modern and prosperous country. Everyone understands and knows that the accession of Bulgaria to the European industrialized democracies is a fundamental national interest. Therefore, to enable the Bulgarian state is equal and full member of the European Union; it should follow a few basic principles.

It should build a modern and democratic society, respectful of others, respect differences.

It should maintain a political stability (based on democracy), ensuring compliance with the law, respect for human rights and the rights of the minorities.

It should be a stable and competitive market economy in order to cope with the challenges of a free market.

It should have working legislation, corresponding to the EU legislation. And last

“Bulgaristan için Avrupa ve Avrupa için Bulgaristan”

“Artık ne Fransızlar ne de Almanlar, ne İspanyollar ne de İngilizler var - sadece Avrupalılar var.”

Jean-Jacques Rousseau

Avrupa Birliği 27 Avrupa ülkeleri arasında benzersiz bir ekonomik, siyasi ve kültürel ortaklıktır. Üye Devletlerde barış ve istikrar için bir teminat olarak II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulan AB 10 180 000 kilometrekarelik bir alanı kaplar ve 500 milyondan fazla vatandaşı bulunmaktadır.

Birleşik Avrupa vatandaşları olarak biz Bulgarlar, modern ve müreffeh bir ülke inşa etmek için çalışıyoruz. Herkes Bulgaristan'ın sanayileşmiş Avrupa demokrasilerine katılımın temel bir ulusal çıkar olduğunu anlar ve bilir.

Bu nedenle, Bulgar devleti, Avrupa Birliği'nin eşit ve tam üyesi olabilmesi için, birkaç temel ilkelere uymalıdır. Diğerine hoşgörüsü, farklı olana karşı saygılı modern ve demokratik bir toplum inşa etmeli. Yasalara riayet eden, insan haklarını ve azınlık haklarını koruyan (demokrasiye dayanan) siyasi istikrarı sağlamalı. Serbest piyasanın zorlukları ile başa çıkabilmek için istikrarlı ve rekabetçi bir piyasa ekonomisine sahip olmalı. AB mevzuatına uygun çalışma mevzuatı olmalı. Ve son ama aynı derecede önemli - yasalarn uygulanmasını izleyen ve iyi işleyen idareyi kontrol eden etkili kurumlar inşa etmesi gerekir.

Avrupa Birliği'nin her üye devleti gibi, Bulgaristan da, 2007 yılında Birliğe katılma-

but not least - it needs to build effective institutions to monitor the implementation of laws, and well-functioning administration.

As any other country, member state of the European Union, Bulgaria has gone through its undoubtedly positive changes by joining the Union in 2007.

After changes in the years of transition, Bulgaria experienced numerous economic difficulties, not only because of the country's complications, but also because of the impact of conflict near our border. Our membership in the European Union is a prerequisite to overcome this instability.

Bulgaria's accession to the European Union means joining a huge system of rules. If we want to trade successfully and to attract foreign investors, we must follow the rules similar to those in the European Community. There are many market and economic opportunities, given to us by the EU membership. Free movement of labor, for example can give us more opportunities to find work across the boundaries of the European Union. But in case we are sufficiently competitive in comparison with other candidates. And we, Bulgarians, boast with our Balkan persistency and hardworking nature. We have proved it many times.

Between Member States in the European Union, there is a principle of mutual solidarity - irrevocably financing poorer countries and regions in the Union. Bulgaria receives money from structural funds, which support the economic development. Pru-

sından sonra şüphesiz olumlu değişiklikler yaşadı.

Geçiş yıllarındaki değişikliklerden sonra, Bulgaristan sadece iç sorunlardan dolayı değil sınırına yakın çatışma etkisi nedeniyle de çok ekonomik zorluklar yaşadı. Avrupa Birliği üyeliğimiz bu istikrarsızlığı aşmak için bir ön koşuldur.

Bulgaristan'ın Avrupa Birliği'ne katılımı bir kurallar sistemine eklenmesi anlamına gelir. Eğer başarılı bir ticaret yapmak ve yabancı yatırımcılar çekmek istiyorsak Avrupa Topluluğunda benzer kurallara uymamız gerekir. AB üyeliğinin bize verdiği birçok piyasa ve ekonomik fırsatlar vardır.

Örneğin serbest işgücü dolaşımı bize Avrupa Birliği genelinde iş bulmak için daha fazla imkân sağlayabilir. Ancak bu bizim diğer adaylar ile karşılaştırdığımızda yeterince rekabetçi olduğumuz zaman olur. Ve biz, Bulgarlar, Balkan kararlılığı ve çalışkanlığı ile ünlüyüzdür. Bunu defalarca kanıtlamışızdır.

Avrupa Birliği'nde üye üye devletlerarasında karşılıklı dayanışma ilkesi vardır - Birlikteki daha fakir ülke ve bölgelerin gayrikabili rücu finansman ile desteklenir. Bulgaristan ekonomik kalkınmasını destekleyen farklı yapısal fonlardan yardım alır. Bu fonların ihtiyatli harcanması devletin ekonomik ilerlemesi için önemli bir etkidir.

Ancak bizler başkasının kendi sorunlarını çözmesine ümit etmemeliyiz. Bulgarlar Avrupa projelerine kendilerini aktif olarak dahil olmalı, iş temasları kurmalı ve Avrupalı ortakları ile bilgi ve tec-

dent spending of these funds is essential to the economic progress of the state. But we should not hope that someone else will solve our own problems. Bulgarians themselves should be actively involved in European projects, to create professional contacts, exchange knowledge and experience with their European partners.

Bulgaria's membership in the European Union has political advantages too. It is important for the stabilization of Bulgaria as a free and democratic country. It ensures opportunity for Bulgarian participation in taking decisions on a European scale. Fears of loss of sovereignty and imposing decisions from Brussels are unjustified and unfounded, because Bulgaria is fully represented in all institutions of the European Council.

The membership in the European Community has an emotional side. It is often being compared with the family in a society. And how inappropriate are the questions: In fact, are we in Europe? Are we part of the big European family? Is our behavior and morality different than those of the Europeans? And how about our dignity? Why should the personality of Bulgarians be something that separates us from Europe? National differences can successfully coexist with the European and universal values. If we look further, beyond language differences and differences in lifestyles, if we take a deeper insight into the essence, we will see clearly that we are connected by a common spirit and common values that we all, together are de-

rübe paylaşmalıdır.

Bulgaristan'ın Avrupa Birliği üyeliğinin siyasi avantajları da vardır. Bu özgür ve demokratik bir ülke olarak Bulgaristan'ın istikrarı için önemlidir. Bu Avrupa ölçeğinde kararlar alınmasına Bulgar katılım için bir fırsat sağlar.

Egemenlik kaybı ile Brüksel'den alınan kararların empoze edilmesi korkuları haksız ve asılsızdır çünkü Bulgaristan Avrupa Konseyi'nin tüm kurumlarda tam temsil edilmiştir.

Avrupa Topluluğunda üyeliğin duygusal bir tarafı da vardır. Genellikle Avrupa Birliği'ni bir aileye benzetirler. Ve ne kadar uygunsuz sorular şunlardır: Aslında, biz Avrupa'da mıyız? Biz büyük bir Avrupa ailesinin bir parçası mıyız? Davranış ve ahlâkımız Avrupa'lılardan farklı mı?

Peki ya onurumuz? Neden Bulgar kişiliğimiz bizi Avrupa'dan ayıran şey olsun ki? Ulusal farklılıklar Avrupa ve evrensel değerler ile başarıyla bir arada bulunabilirler.

Daha ileriye bakacak olursak, dil farklılıklarının ve yaşam tarzı farklılıklarının ötesinde, eğer özüne bakarsak ortak bir ruh ve ortak değerlere ile bağlı olduğumuzu açıkça göreceğiz, hepimizin Avrupa tarihinin ve Avrupa medeniyetinin mirasçıları olduğumuzu göreceğiz.

Bulgarlar Balkanların çeşitliliği takip ettiğimize dolaylı olarak ne daha az Avrupalı sayılmıyoruz, ne de Avrupa değerlerine saygı duyduğumuz için daha az Bulgarız.

Bulgaristan, kendi ulusal özellikleri, kendi

scendants of the European history and of the European civilization.

We Bulgarians are less Europeans because we follow the diversity of the Balkans, but are not less Bulgarians, since we have respect to the European values. Bulgaria complements the European integration and cultures with its national values, with its alphabet, spirituality, stability and toughness, with its tolerance and cultural heritage. We mesmerize Europe with the mystery of Bulgarian voices, with the inexplicable mystery of the Bulgarian revival, with its strength to remain alive through the ages.

With us, the European Union will be different, and the difference is blessed reason for the richness of the European culture.

European civilization has kept the spirituality of all European nations, including this of the Bulgarian. Each in his own way has contributed to the richness of what we call the European identity or what we define as unity in diversity.

I am proud to be a citizen of the United Europe.

alfabesiyle, kendi maneviyatı, kendi istikrarı ve dayanırlığı ile, kendi hoşgörü ve kültürel-tarihi mirası ile Avrupa Birliği'ni tamamlamaktadır.

Bulgar seslerin gizemi, Bulgar dirişilin açıklanamaz gizemi, Bulgaristan'ın çağlar boyunca ayakta kalma gücü ile biz Bulgarlar Avrupa'yı şaşırtıyoruz.

Bizimle, Avrupa Birliği daha dolu kanlı, daha farklı olacak, farklılık ise Avrupa kültürünün zenginliğinin mübarek nedenidir.

Avrupa medeniyeti, Bulgar dahil olmak üzere, tüm Avrupa ülkelerinin maneviyatı muhafaza eder. Bugün Avrupa kimliği dediğimiz olayın zenginliğine herkes kendi tarzında katkı bulunmuş ve bulunmaya devam eder ya da çeşitlilik içinde birlik olarak tanımladığımız olayın zenginliğine katkıda bulunmaktadır.

Ben, bir Birleşmiş Avrupa vatandaşıyım.

Мевлия Сюлейман с първо място в олимпиада по турски език

Пореден повод за гордост ни даде нашата ученичка Мевлия Сюлейман, която спечели първо място на олимпиадата по турски език, проведена на 12 април 2014 г. в София. Олимпиадата беше организирана от конкурс „Букет“, като участие взеха около 8000 участници от цялата страна. Те показаха своите умения в осем различни категории, а награждаването се състоя в Националния дворец на културата в столицата. Ръководството, както и всички ученици на Средно общообразователно духовно училище – Момчилград, поднесоха своите благодарности на Мевлия и ѝ пожелаха здраве и много бъдещи успехи. Пожелание за успех и на всички бъдещи техни ученици в различни културни мероприятия отпрати ръководството на училището.

Mevlia Suleiman won a first place in Turkish Olympic competition

Our student Mevlia Suleiman, who won first place at the Olympics in Turkish, held on April 12, 2014 in Sofia city, made us proud again. The Olympics competition was organized by the “Bouquet” and was attended by some 8,000 participants from across the country. They showed their skills in eight different categories and the ceremony was held in the National Palace of Culture in Sofia. The management, as well as all students of the Secondary religious school from Momchilgrad town, brought their thanks to Mevlia and wished her good health and abundant future success. Best wishes to all their future students in various cultural events addressed the school management.

Türkçe Olimpiyatlarında Mevlia Süleyman ilk yerde

12 Nisan 2014 tarihinde Sofya'da düzenlenen Türkçe Olimpiyatlarında birinciliği kazanan Mevlia Süleyman isimli öğrencimiz bize yine gurur verdi. Olimpiyatlar “Buket” yarışması tarafından düzenlenirken ülke genelinden yaklaşık 8.000 katılımcı katıldı. Katılımcılar sekiz farklı kategoride hünelerini gösterdi, tören ise Sofya'daki Ulusal Kültür Sarayı'nda gerçekleştirildi. Momçilgrad İlâhiyat Lisesi idaresi ve tüm öğrencileri Mevlia'yı tebrik ettiler ve kendisine sağlık ve gelecekte başarılar diledi. Okul idaresi tüm gelecekteki öğrencilere çeşitli kültürel etkinliklerde başarılar diledi.

Поклонението хадж

Hajj pilgrimage • Hac ibadeti

Поклонението хадж е едно от най-съкровениите и величествени богослужения в живота на всеки мюсюлманин. Посещението на свещените земи Мека и Медина за голяма част от вярващите е бленувана мечта, към която те се стремят, поддържайки висока духовна кондиция през годините. То е своеобразна еманация на символите на Всевишния Аллах и вярата в Него.

Хадж означава пътуване с цел посещение на Кябе, Свещения дом на Аллах, както и изпълняване на обредите (менасик), т.е. действията и думите, които са предадени от поклоненията на Пророка (с.а.с.) като Таваф – обиколка около Кябе 7 пъти. Сай или 7 пъти изминаването на пътя между Сафа и Мерве; стоенето на Арафат; хвърлянето на камъни по Джемерат (каменните стълбове, които изобразяват шейтана) при Мина – това са задълженията на хадж. Хаджът носи огромни ползи за хората. Те изповядват единството на Аллах. Поклонниците получават опрощение и се опознават взаимно, научават правилата на религията си.

Hajj pilgrimage

Haj is one of the most sacred and majestic forms of worshipping of every Muslim. Visiting the holy lands of Mecca and Medina is one of the greatest dreams of Muslims to which they strive in order to maintain a high spiritual level over the years. It is a kind of emanation of the symbols of Allah and deep faith in Him.

Haj means traveling with an intention to visit Kaaba, the Sacred House of Allah, and perform rituals (menasik), i.e. actions and words, transmitted by pilgrimages of the Prophet (PBUH), such as Tawaf – walking round Kaaba about 7 times, as well as walking 7 times the distance between the two hills Safa and Merwe; staying at Arafat; throwing stones at Jamarah (stone pillars that depict the Evil) at Mina. These are basically the requirements of Haj. Haj brings immense benefits to people. They profess the unity of Allah. Pilgrims receive forgiveness, get to know each other, and learn more about their beautiful religion.

Hac ibadeti

Hac, her Müslümanın hayatında en faziletli ve önemli ibadetlerden biridir. İnananların büyük bir kısmı manevi bir hava içinde yıllardır bu kutsal toprakları, Mekke ve Medine'yi ziyaret etmenin hayalini kurmaktadır. Bu, Allahu Teâlâ'nın koyduğu işaretlerin ve O'na imanın bir tecellisidir. Modern yaşam tarzımızda her şey, maddi değeri ile ölçülür, ancak, Allahu Teâlâ'nın verdiği bir nimet olarak Allah'a imana odaklı bir hayatın popülerlik gittikçe artıyor. Başmüftülük, her yıl kutsal topraklara ziyaret düzenlemek ve Bulgaristanlı Müslümanlara da hac döneminde oradaki ilahi atmosferi yaşatmak için gayret göstermektedir.

Поклонението хадж

Главно мюфтийство пое отговорност за съдействие и организиране на хадж през 2014 година. Общият брой кандидат-хаджии, които заминаха, бе 216 души. Преди пътуването на хаджиите във всички Районни мюфтийства, където има кандидати, се организираха обучителни семинари с цел подготовка на хаджиите.

През 2014 година по време на поклонението хадж в свещените земи хаджиите ни имаха възможност да се запознаят с историческите обекти не само в градовете Мека и Медина, но и да посетят град Таиф. Град Таиф е един от най-зелените и най-добре поддържаните, поради което се приема и за курортен град. Градът е известен и с това, че пророкът Мухаммед (с.а.с.) в един труден момент през първите години на призива си е посетил града и приканил населението да повярват в единствения Аллах и посланието, което е изпратил на човечеството. Населението на Таиф не е откликнало на този призив, но един човек на име Аддас, християнин, посрещнал радушно Пратеника, почерпил го с прословутото грозде на Таиф и приел исляма.

По време на обиколката си в града хаджиите ни посетиха забележителната джамия на Таиф – джамията „Абдуллах ибн Аббас“. Джамията носи името на братовчедата на пророка Мухаммед (с.а.с.), който е бил един от най-известните учени, особено в областта на тълкуването на Корана (тефсир). Той се заселил в града по време на управлението на Абдуллах ибн Зубейр и живял до седемдесетгодишна възраст. Починал в града през 68 г. по хиджри. Според разказите за него при настъпването на смъртта му дошъл един бял гълъб и влязъл в кефена (покривалото), в който бил завит, и не го напуснал до погребването му. В джамията „Абдуллах ибн Аббас“ има голяма библиотека, която носи неговото име. Тя е построена от турския управител на хиджаския регион Мухаммед Решид Ширвани Паша, който е починал през 1875 г.

Много книги са дарявани през вековете за джамията, защото тя е била един от важните научни и духовни центрове. В началото на XIX в. книжният фонд на библиотеката е повече от 10 000, сред които има тридесетина комплекта от сборник на хадиси „Сахих Бухари“. През 1927 г. библиотеката е закрыта, а книгите от нейния фонд са включени към тези на Месджид-и Харам. През 1964 г. библиотеката отново отваря врати.

Hajj pilgrimage

The Grand Mufti's Office took responsibility for contributing to the organization of Haj in 2014. The total number of candidate pilgrims who went was 216 people. Before the trip to Haj in all regional muftis, where candidates came from, were organized training seminars to prepare everyone for Haj.

In 2014 during a pilgrimage in the holy lands of Mecca, our pilgrims had the opportunity to get acquainted with historical sites not only in the cities of Mecca and Medina, but also to visit the city of Taif. Taif city is one of the best well maintained places and is thus deemed to be the resort town. The city is also known with the historical fact that the Prophet Muhammad (PBUH), in a difficult time during the first years of his call to be a messenger, visited the city and invited people to believe in Allah and the only message that was sent to mankind. The population of Taif city did not respond to that invitation of his, but a man named Addas, a good Christian, welcomed the Messenger warmly, offered him the famous grape of Taif and converted to Islam.

During their tour of the city, pilgrims visited the remarkable mosque of Taif – the

Haccın önemi

Hac, Allah'ın Kutsal evi Kâbe'yi ziyaret edilmesi yanı sıra haccın farizeleri olan, Peygamberimiz Muhammed'in (s.a.v.) haclarından rivayet edilen eylem ve kelimeler, ritüelleri (menasik) gerçekleştirmek yanı Kâbe'yi 7 kez tavaf edilmesi, Safa ve Merve arasında 7 say yapılması, Arafat vakfesi; Mina yakınında cemrenin taşlamak (şeytanı tasvir eden taş sütunlar) için yapılan bir yolculuktur.

Hac insanlara büyük faydalar getirir. İnsanlar Allah'ın birliğini ikrar ederler. Hacılar bağışlanırlar ve birbirlerini tanırlar, kendi dinin kurallarını öğrenirler.

Başmüftülük 2014 yılında da hac organizasyonu gerçekleştirdi. Giden toplam aday hacı sayısı 216 kişi oldu. Yolculuk öncesi tüm aday hacıların bulunduğu tüm bölge müftülüklerinde hacıları hazırlamak amacıyla eğitim seminerleri düzenlendi.

2014 yılında kutsal topraklarda hac sırasında hacılarımız sadece Mekke ve Medine'deki tarihi yerleri değil de, Taif şehrini de ziyaret etme fırsatları oldu. Taif şehri en yeşil ve iyi muhafaza edilen şehirlerden biri olduğu için tatil beldesi olarak kabul edilir.

Şehir Hz. Muhammed (s.a.s) İslâm'a davet etmeye başladığı ilk yıllarında zor bir anda

mosque “Abdullah ibn Abbas.” The mosque is named after the cousin of the Prophet Muhammad (PBUH), who was one of the most famous scientists, one of the best interpreters of the Qur’an (tefsir). He settled in the city during the reign of Abdullah ibn Zubayr and lived to the age of seventy and died in the city at the age of 68 by the Hijri calendar. According to the stories told about him, at the time of his death a snow white dove came to him, entered his winding sheet with which he was wrapped, and flew to the sky again right before he was buried. There is also a large library in the mosque of “Abdullah ibn Abbas” that bears his name. It was built by the Turkish governor Muhammad Rechid Shirvan Pasha, who died in 1875. Many books have been donated over the centuries to the mosque because it was one of the important scientific and cultural centers. At the beginning of the XIX century, the total number of book collection of the library is more than 10,000, among which there are thirty sets of a hadiths collection, called “Sahih Bukhari”. In 1927 the library was closed and its collections of books are added to those of Masjidi Haram. In 1964 the library was reopened.

şehri ziyaret etmesi ve halkı Allah’a ve insanlığa gönderdiği mesajına inanmalarına davet etmesiyle de bilinir. Taif halkı bu çağrıya cevap vermemiş, ancak Addas adındaki bir Hristiyan hizmetçi, Peygamberi samimiyetle karşılamış, ona Taif’in meşhur üzümü ile ona ikramda bulunmuş ve İslâm’ı kabul etmiştir.

Şehir gezilerinde hacılarımız Taif’in meşhur “Abdullah ibn Abbas” camii de ziyaret ettiler. Camii özellikle tefsir ilminde meşhur Hz. Peygamberimizin (s.a.s) kuzenin ismini taşımaktadır. Abdullah ibn Abbas Abdullah ibn Zübeyr zamanında şehre yerleşmiş ve yetmiş yaşına kadar yaşamıştır. Hicri 687 yılında vefat etmiştir. Hakkındaki hikâyelere göre ölüm anı geldiğinde beyaz bir güvercinin gelerek kefenine girdiği ve toprağa verilene kadar kefenden ayrılmadığı rivayet edilmektedir.

Camii 1875 yılında vefat eden Hicaz bölgesi Türk valisi Muhammed Reşid Şirvani Paşa tarafından inşa edilmiştir. Önemli bilimsel ve kültürel merkezlerinden biri olması hasebiyle yüzyıllar boyunca birçok kitap bağışlanmıştır.

XIX yüzyılın başında kütüphanenin kitap fonu aralarında “Sahih-i Buhari”nin otuz setlik hadisler koleksiyonunun da bulunduğu 10 000’den fazladır. 1927 yılında kütüphane kapatılmış kitap fonu ise Mescid-i Haram fonuna dahil edilmiştir. 1964 yılında kütüphane tekrar kapıları açmıştır.

Иршад – религиозна дейност

Irshad ● İrşad

„И нека сред вас има общност, която зове към благо и повелява одобряването, и възбрънява порицаването! Тези са сполучилите“, повелява Всевишният Аллах в 104-ия стих на сура „Ал Имран“ в Корана. Именно по този начин Всевишният натоварва вярващите с тази отговорност. А тя се обобщава в думата с арабски произход – иршад, означаваща просвещение. Това е специфична дейност, свързана с просвещението на мюсюлманската общност. Ислямската религия отделя специално място на иршада, като го окачествява като една от най-достойните отговорности на света. От отношението на раба към това деяние зависи неговата духовна извисеност при Аллах. Отдел „Иршад“ в Главно мюфтийство организира тази дейност, като в нея са включени всички имами-свещенослужители, ваизи-проповедници и ваизета-проповеднички. Използвайки съвременен методологичен подход, се цели да бъдат запазени и популяризирани високите ценности на исляма сред вярващите.

İrshad – Religious activities

“And let there be a community among you who will call to the good, and enjoin the right and forbid the wrong! Those are the fortunate,” says the command of Allah in the 104th verse of Surah “Al Imran” in the Holy Qur’an. This is the responsibility the Almighty demands from His believers. And it is summarized in the word of Arabic origin – “İrshad”, meaning “enlightenment”. This is a specific activity related to the enlightenment of the Muslim community. Islam pays special attention to the deeds, related with İrshad, qualifying it as one of the most decent responsibilities in this world. The attitude of Allah’s servant to this act depends on his or her spiritual elevation before the Almighty. The department of “İrshad”, conducted by the Grand Mufti’s Office runs this activity, where all imams, priests, preachers and preachers take part and contribute to its success. Using the modern methodological approach, the high values of Islam among believers is intended to be preserved and promoted.

İrşad

Allahu Teâlâ, Al-i İmran Suresi’nin 104. ayetinde şöyle buyurmaktadır: “Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”

Allahu Teâlâ’nın müminlere bu şekilde yüklediği bu sorumluluk, Arapçada “doğru yolu göstermek, manen aydınlatmak, gafletten uyandırmak” anlamlarına gelen “irşad” kelimesiyle özetlenen ve Müslüman toplumu aydınlatmakla ilişkili özel bir faaliyettir.

İslam, irşada özel bir yer ayırmakta ve dünyanın en saygın ve onurlu sorumluluklarından biri olarak nitelemektedir. Kulun Allah katındaki manevi yükselişi, bu sorumluluğa karşı gösterdiği tavrına bağlıdır.

Başmüftülük İrşat Dairesi’nin organize ettiği bu faaliyete tüm imamlar, vaizler ve vaizeler dahil edilmektedir. Modern metodolojik yaklaşım kullanarak müminlerde İslam’ın yüksek değerlerinin muhafaza edilmesi ve yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

„Имам на годината“

Районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед връчи плакет на имам-хатиба на Момчилградската джамия Айдън Юмеросман в знак на благодарност. На 7 ноември м.г. Айдън Юмеросман беше удостоен с „Имам на годината“ в Районно мюфтийство – Кърджали. Мюфтията поздравя имама за сериозното и отговорно отношение към служебните му задължения, както и за стремежа му към образованието и науката.

“The imam of the year”

The regional mufti of Kardzhali town Beyhan Mehmed handed a poster to Mr. Aydın Ömerosman, a graduate of the Imam-Khatib (High Religious School) of Momchilgrad town. On 7 November the last year, Mr. Aydın Ömerosman was awarded for “The imam of the Year” at the Regional Mufti’s Office of Kardzhali town. Mufti congratulated the imam for the serious and responsible attitude to his duties, and for his aspiration towards education and science.

“Yılın imamı”

Kırcali Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed Momçilgrad camii imam-hatibi Aydın Ömerosman’a plaket verdi. Geçen yıl 7 Kasım günü Kırcali Bölge Müftülüğünde Aydın Ömerosman “Yılın İmam” olarak seçilmiştir. Müftü görevine ciddi ve sorumlu tutumu yanı sıra eğitim ve bilime karşı gayretlerinden dolayı imamı.

Денят Ашуре в София

Месец Мухаррем за мюсюлманите е известен като месеца на Ашурето. Денят Ашуре миналата година бе на 3 ноември, той съвпада с десетото число от месец Мухаррем според мюсюлманския календар хиджра (лунен календар). Месец Мухаррем е и първият месец според ислямското летоброене. Името „Ашуре“ произлиза от това, че съвпада с десетия ден от месеца и в буквален превод самата дума означава „десет“. Събитието бе организирано на столичния площад „Бански“ от Главно мюфтийство и Районно мюфтийство – София, с любезното съдействие на останалите монотеистични религии и Столична община.

Всемирният потоп е факт, който се споменава както от всички монотеистични религии, така и от науката като природно явление. А самият Ден Ашуре обозначава края на Всемирния потоп и второто начало на човешкия род с праотеца Нух (Ной), мир нему. Корабът на Нух, мир нему, се спасил от водите на потопа на десетия ден от месец Мухаррем и в знак на благодарност за спасението било приготвено специално ястие.

Според преданията, търсейки начин как да нахрани вярващите, които се качили на кораба му, пророк Нух, мир нему, призовал всички да изсипят в голям съд продуктите, с която разполагат, за да приготвят ястие. От изсипаните продукти в съда се получило ястието Ашуре.

Главният муфтия д-р Мустафа Хаджи приветства гостите с думите: „За мен е чест да бъдем заедно всички тук днес – в деня, в който Всевишният чрез пратеника Нух (Ной), мир нему, е дал втори шанс на човечеството, за да направим всичко възможно по отношение на разбирателството и любовта между нас.“ Главният муфтия посочи, че в този ден има доста събития, които заслужават да бъдат отбелязани, като спасението на пратеника Юнус, мир нему. Историята свидетелства и за не толкова приятни случаи, които ни натъжават, а именно убийството на внука на пратеника Мухаммед Хюсеин в Кербала. „Ние, като хора, сме длъжни да повтаряме и запазваме

доброто и да не допускаме грешките на нашите предци”, каза още Главният мюфтия. По думите му, празнуването на празници заедно за нас в България не е нещо ново и присъствието на представители на различните религии е показателно за това, че ние живеем заедно в разбирателство и може да бъдем пример за всички, които искат да живеят щастливо и свободно.

„Радостен съм от това, че в този празничен за Вас ден сме тук заедно. Идвам да предам поздравите на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, който Ви желае в този ден много радост, затова защото Вие чествате едно събитие, към което всички ние сме причислени, търсейки корените си в нашия праотец Ной”, каза отец Ангел, представител на Българската православна църква и Негово Светейшество Патриарх Неофит. По думите му, безспорно този град е носител на премъдрост, храмовете на монотеистичните вери в този ареал свидетелстват за това. „Вярвам, че любовта и мирът са винаги оная сила, която може да простре мостовете между нас и по този начин да засвидетелстваме пред целия свят възможността, че може да живеем всички заедно в радост”, каза още отец Ангел.

„За мен е чест да Ви приветствам на този празник, който за пръв път се чества в подобен формат. Виждаме пред нас бяло, черно и червено различие, което в този случай е символ на доброто”, каза Мустафа Избищали, районен мюфтия на София. По думите му, четириъгълникът на толерантността не е избран случайно за отбелязването на този ден, а именно като символично продължение на тази толерантност. Той напомни за агресивното нападение пред джамията „Баня Башъ” от псевдонационалистите, но посочи, че обществото е заклеимило тази агресия. „Честването на Ашуре с всички останали религии е поредно доказателство за това, че сме заедно и се молим за просперитета на нашата страна”, каза още районният мюфтия.

„Това е поредното събитие, на което всички сме заедно, а това значи, че вече е традиция. Днес ние отбелязваме края на потопа, а това значи началото на един нов свят. Господ с този потоп ни е дал втори шанс да построим един по-добър свят, в който всички да живеем заедно в мир и спокойствие. Надявам се всички да съумеем да спазим този шанс, тъй като досега не съм чул да има трети такъв”, каза Роберт Джераси, председател на Централния израилтянски духовен съвет. По думите му, общината трябва да преименува площад „Бански” на площад „Толерантност”, защото той е символ на това, че всички сме заедно. Гости на събитието бяха дипломати, представители на академичната общност и граждани. Пригответият за случая десерт Ашуре бе раздаден на гостите и гражданите на площада.

Денят Ашуре бе отбелязан и в други градове на страната като Пловдив, Кърджали, Разград и др. В Пловдив бяха раздадени 700 порции Ашуре в двата големи храма –

джамиите „Мурадие“ и „Имарет“.

По време на петъчното хутбе (проповед) районният мюфтия на Пловдив Ерсин Ахмед обясни, че отбелязването на Деня Ашуре, т.е. края на Всемирния потоп, който сплотява цялото човечество, се счита за обща ценност на всички основни религии. В „Епохата на щастието“ един от сподвижниците на Пратеника Мухаммед (с.а.с) дошъл при него и го попитал: „След Свещения месец Рамазан, кога ми препоръчвате да говея?“ „Говей в месец Мухаррем, защото той е месецът на Всевишния.“

Ерсин Ахмед подчерта, че историческото ястие Ашуре се приготвя в знак на почитане на деня, в който човечеството се е родило за втори път. След приготвянето на Ашурето ястието се раздава на близки, приятели и комшии, без да се прави разлика във възрастта.

По покана на Мюсюлманското настоятелство в село Биволяне районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед взе участие в тържествената програма по случай Деня Ашуре. Празникът бе организиран в религиозно-обредния комплекс в близост до селото.

На мероприятията присъстваха стотици души от околността. Официални гости бяха кметът на община Момчилград Акиф Акиф, Генералният консул на Република Турция в Пловдив Алпер Акташ, районният мюфтия на Крумовград Насуф Халил и народни представители от региона. Гостите разгледаха обновения през 2011 година уникален религиозен комплекс, състоящ се от джамия, медресе и тюрбета на духовни лица. Районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед разказа историята на празника.

А в Разград на посещение беше г-н Ниязи Еврен Акйол, Генерален консул на Република Турция в гр. Бургас, придружаван от районния мюфтия на Разград Мехмед Аля. Гостите посетиха и няколко населени места, където опитаха от приготвеното Ашуре.

The Day of Ashura in Sofia City

The holy month of Muharrem for Muslims is known as the month of Ashura. The day of Ashura on the other hand, the last year was on November 3, it coincides with the tenth day of the month of Muharrem, according to Muslim Hijri calendar (lunar calendar). The month of Muharrem is the first month according to the Islamic era. Moreover, the name "Ashura" is derived from fact that it

Sofya'da Aşure Günü

Müslümanlar için Muharrem ayı Aşure ayı olarak bilinir. Geçen yıl Aşure günü 3 Kasım günü idi, müslüman Hicri takvimine (ay takvimine) göre bu Muharrem ayının onuncu gününe rast geliyor. Muharrem ayı İslâm kronolojisine göre ilk ayıdır. "Aşure" ismi ayın onuncu günü rast geldiğinden ve kelime tam anlamıyla "on" anlamına gelir.

coincides with the tenth day of the month and literally the word means "ten" in Arabic. The event was organized at the capital square "Banski" by the Grand Mufti's Office and the Regional Mufti's Office of Sofia city, with the kind assistance of other monotheistic religions and the Sofia Municipality as well. The Flood is a fact that is mentioned and universally acknowledged by all monotheistic religions and even by science as a natural phenomenon. The day of Ashura itself marks the end of the Flood and the second beginning of the human race with the ancestor Nuh (Noah), peace be upon him. Also, the ship of Noah, peace be upon him, was rescued by the floodwaters of the tenth day of Muharrem and namely in this gratitude for salvation, was prepared a special dish. According to the Biblical and Quranic tradition, as Noah, peace be upon him, was looking for a way to feed the believers who boarded to his ship, he called everyone to pour into a large container the ingredients which had left in order to prepare some kind of dish. This is how the dish Ashura was prepared – a delicate mixture of sweet dry and fresh fruits, oats, nuts, wheat, and corn.

The Chief Mufti Dr. Mustafa Haji welcomed guests with the words: "I am honored to be here with you today - the day on which the Most High through the messenger Nuh (Noah), peace be upon him, has given mankind a second chance to make everything possible in terms of understanding and love between us." The Chief Mufti pointed out that in this day there are many events that are worth noting, like the mes-

Etkinlik, diğer tek tanrılı dinlerin ve Sofya Belediyesi'nin işbirliği ile Başmüftülük ve Sofya Bölge Müftülüğü tarafından "Banski" meydanında düzenlendi.

Nuh tufanı, tüm tek tanrılı dinler tarafından olduğu gibi doğal bir fenomen olarak bilimde de belirtilen bir gerçektir. Aşure günü ise sadece Nuh tufanı sonunu ve ata olarak Hz. Nuh (a.s.) ile insan ırkının ikinci başlangıcıdır.

Nuh Gemisi (a.s.), Tufan'ın sularından Muharrem ayının onuncu günü kurtuluş ve şükran için özel bir yemek hazırlanmıştır.

Rivayetlere göre, gemisine binen inananları beslemek için bir yol arayan Nuh (a.s.), yemek hazırlamak için herkesi sahip oldukları ürünleri büyük bir kaba dökmelerini çağırılmış. Kaba dökülen ürünlerden Aşure yemeği ortaya çıkmıştır.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, misafirlere şu sözlerle hitap etti: "Yüce Allah'ın, aramızdaki anlayış ve sevgi adına mümkün olan herşeyi yapabilmemiz için Hz. Nuh (a.s) vasıtasıyla insanlara ikinci bir şans verdiği bu günde berlikte olmak benim için onur vericidir".

Başmüftü Hacı, bugünde, Hz. Yunus'un (a.s) kurtarılması gibi kaydadeğer birçok olayların olduğunu belirtti. Tarih, Efendimiz Hz. Muhammed'in (a.s) torunu Hüseyin'in Kerbala'da şehit edilmesi gibi hiçte hoş olmayan ve bizi üzen olaylara da tanıklık etmiştir.

Başmüftü devamla: "Bizler insan olarak iyiliği tekrarlamamız ve korumamız mecburi-

senger of salvation Yunus (Jonah), peace be upon him. History also testifies not so pleasant events which saddened us, namely the murder of the grandson of the messenger Muhammad Hussein in Karbala. "We, as decent human beings on earth, have to be examples of honor, to keep on being good and avoid the mistakes of our ancestors," said the Chief Mufti. According to him, celebrating holidays together in Bulgaria is not something new and the presence of the representatives of various religions is an indicative of the fact that we live together in harmony and can be an example for all who want to live happily and freely. "I am so delighted by the fact that in this festive day we are here together. I've come to convey the greetings of His Holiness the Bulgarian Patriarch Neophyte who wishes much joy to all of you, because you are celebrating an event to which we all are assigned, seeking their roots in our ancestor Noah," said Father Angel, a representative of the Bulgarian Orthodox Church and His Holiness Patriarch Neophyte.

According to him, this city undoubtedly is a carrier of wisdom, all the temples of the monotheistic faiths in this area attest to that. "I believe that love and peace are always that same power that can extend bridges between us and thus we demonstrate to the whole world that we can live together in joy," said Father Angel.

"It is an honor to welcome you at this celebration, which was first celebrated in a similar format. We see before us, white, black and red difference, which in this case

yetindeyiz ve atalarımızın hatalarını yapmamak zorundayız" dedi. Dr. Hacı'ye göre, Bulgaristan'da bayramların birlikte kutlanması yeni bir şey değildir ve farklı dini cemaatlerden temsilcilerin katılımı, birlikte anlayış içinde yaşadığımızın bir göstergesi olup mutlu özgür yaşamak isteyenler herkes için de iyi bir örnek olabiliriz.

Bulgaristan Ortodoks Kilisesi ve Patrik Hazretleri Neofit'in temsilcisi papaz Angel şunları ifade etti: "Sizin bayramınız olan bu günde aranızda bulunmaktan sevinçliyim. Kendisi bu günde Size sevinç dileyen Patrik Neofit'in tebrik ve selâmlarını iletmek üzere geldim, çünkü Siz atamız Nuh'ta kökenlerimizi arayarak hepimiz dahil olduğumuz bir olayı kutluyorsunuz.

Sözlerine göre şüphesiz bu şehir bilgelik taşıyıcısıdır ve şehirdeki tek tanrılı dinlerin mabedleri bunu ispatlamaktadır. Papaz Angel şunları da ekledi "Sevgi ve barışın, aramızdaki köprüleri kurabilecek ve dünyaya hepimizin birlikte mutlu bir şekilde yaşayabileceğimizi kanıtlayacak daimi o gücün olduğuna inanıyorum."

Sofya Bölge Müftüsü Mustafa İzbiştali şunları ifade etti: "İlk defa bu formatta kutlanan bu bayram gününde Sizi selâmlamak benim için onur vericidir. Önümüzde beyaz, siyah ve kırmızı farklılıklar görüyoruz ki bu durumda bu iyiliğin sembolüdür." Sözlerine göre Aşure günü kutlaması için hoşgörü dörtgeninin seçimi tesadüf değil, bu hoşgörünün sembolük devamı olarak tercih edilmiştir. Bölge Müftüsü, sözde milliyetçilerin Banya başı camiisine karşı yap-

is a symbol of good," said Mustafa Izbish-tali, the regional mufti of Sofia. According to him, the quadrangle of tolerance is not randomly selected for the celebration of this day, namely as a symbolic continuation of this tolerance. He reminded about the aggressive attack outside the mosque "Banya Basha" by the pseudo nationalists, but pointed out that society has condemned this aggression. "The celebration of the day of Ashura with all other religions is further evidence that we are together and pray for the prosperity of our country," said regional mufti.

"This is another event that we are all together, and this means that it has become a tradition. Today we celebrate the end of the Flood, and that means the beginning of a new world. Our Lord has given us a second chance to build a better world in which we can all live together in peace and tranquility. I hope that hope everyone will be able to stick to this chance, because I have not heard there is such a third," said Robert Djerassi, Chairman of the Central Israelite Spiritual Council. According to him, the municipality must be renamed from the square "Banski" into the Square "Tolerance", because it is a symbol that we are all together. Guests were diplomats, academics and citizens. Prepared for the event dessert Ashura was distributed to guests and citizens of the square.

The Day of Ashura was also celebrated in other towns such as: Plovdiv, Kardzhali, Razgrad and many others. In Plovdiv town were distributed 700 portions of the

tıkları agresif saldırını hatırlatarak, toplumun bu şiddetti kınadığını belirtti. Ayrıca: "Aşure gününü tüm diğer dinlerin temsilcileriyle kutlanması, beraber olduğumuzun ve ülkemizin refahı için dua ettiğimizin başka bir delilidir" diye hatırlattı.

Bulgaristan Yahudileri Merkez Konseyi Başkanı Robert Cerasi "Bu etkinlik yeniden hepimizin bir araya geldiği bir etkinliktir ve bunun bir gelenek haline geldiğinin göstergesidir. Bugün Tufanın sonunu ve yeni bir dünyanın başlangıcını kaydediyoruz. Tanrı bize birlikte huzur ve barış içinde yaşayacağımız yeni bir dünyayı inşaa etmek için büyük Tufanı ikinci bir şans olarak vermiştir. Ümid ediyorum ki hepimiz bu şansı iyi değerlendirmeyi başarabiliriz, çünkü şimdiye kadar üçüncü böyle bir şansın olduğunu hiç duymadım" dedi. Rober Jerassi, bir arada olduğumuzun sembolü olan "Banski" meydanının adı belediye tarafından "Hoşgörü" olarak değiştirmesi gerektiğini şeklinde konuştu.

Etkinliğe katılan konuklar arasında diplomatlar, akademik toplum temsilcileri ve vatandaşlar vardı. Hazırlanan aşure yemeği meydandaki misafir ve vatandaşlara dağıtıldı.

Aşure Günü Plovdiv, Kırçali, Razgrad gibi diğer şehirlerde de kutlandı. Plovdiv iki büyük mabed olan "Muradiye" ve "İmaret" camilerinde 700 porsiyon Aşure dağıtıldı.

Cuma hutbesi (vaazı) sırasında Plovdiv Bölge Müftüsü Ersin Ahmed Aşure Günü'nün yanı sıra Tufanın sonu kutlanması tüm insanlığı birleştiren tüm büyük dinlerin ortak bir de-

Ashura dish into two large temples – the mosques “Muradiye” and “Imaret”.

During the Friday Khutbah (sermon), the regional mufti of Plovdiv town Mr. Ersin Ahmed, explained that the celebration of the Day of Ashura, i.e. the end of the Flood, which unites the whole mankind, is considered a common value of all major religions. During the “The Age of Happiness”, one of the companions of the Prophet Muhammad (PBUH) came to him and asked him: “After the Holy month of Ramadan, when is it recommended to fast?” “Fast during the month of Muharrem, because it is the month of the Almighty.” – said the Prophet Muhammed PBUH.

Mr. Ersin Ahmed stressed that the historical Ashura dish is prepared in a sign of worshipping of the day that mankind is born a second time. After the preparation of the dish Ashura, one should distributed it to relatives, friends and neighbors, without making a difference in beliefs, social status, color of skin or culture.

At the invitation of the Muslim Board of Trustees in the village of Bivolyane, the regional mufti of Kardzhali town Mr. Beyhan Mehmed took part in the official program of the Day of Ashura. The celebration was organized in the religious ritual complex near the village.

The event was attended by hundreds of people from the surrounding area. Official guests were the Mayor of Momchilgrad town Mr. Akif Akif, the General Consul of the Republic of Turkey in Plovdiv town, Mr. Alper Aktas, the regional mufti

ğer olarak kabul edildiğini söyledi.

“Mutluluk çağında” Hz. Muhammed’in (s.a.v.) sahabelerinden biri ona geldi ve sordu: “Ramazan ayından sonra hangi ayda oruç tutmamı emredersin? Ramazan’dan sonra oruç tutacaksan Muharrem ayında tut. Çünkü o Allah’ın aylarından ilk aydır.”

Ersin Ahmed tarihi Aşure yemeği insanlığın ikinci kez doğduğu o gün anısına olarak hazırlandığını vurguladı. Yemeğin hazırlanmasından sonra Aşure inanç farkı yapmadan, akraba, arkadaş ve komşulara dağıtıldığını belirtti.

Bivolyane köyü encümenliğinin daveti üzerine Kırcalı Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed Aşure günü vesilesiyle düzenlenen resmi kutlama programına katıldı. Program, köy yakınındaki külliyyede gerçekleştirildi. Etkinliğe cıvardan yüzlerce kişi katıldı. Resmi konuklar arasında Momçilgrad Belediye Başkanı Akif Akif, Türkiye Cumhuriyeti Plovdiv Başkonsolosu Alper Aktaş, Krumovgrad Bölge Müftüsü Nasuf Halil ve bölgeden milletvekilleri katıldılar.

Misafirler, 2011 yılında yenilenen cami, medrese ve evliya türbelerinden oluşan eşi olmayan külliyyeyi gezdiler. Kırcalı Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed, aşure gününün tarihi hakkında bilgi verdi.

Türkiye Cumhuriyeti Burgas Başkonsolosu Niyazi Evren Akyol Razgrad bölgesi müftüsü Mehmed Alâ eşliğinde Razgrad’ı ziyaret etti. Konuklar hazırlanan Aşure’nin tadını baktıkları birkaç yer ziyaret ettiler.

of Krumovgrad town Mr. Nasuf Khalil and MPs from the region. The guests visited the renovated in 2011 unique religious complex consisting of a mosque, madrasa and Turbes of clergy. The regional mufti of Kardzhali town Mr. Beyhan Mehmet told the story of the feast.

And in Razgrad town there was a visit by Mr. Niyazi Evren Akyol, the General Consul of the Republic of Turkey in Bourgas town, accompanied by the regional mufti of Razgrad town, Mr. Mehmed Alya. The guests visited several places where they had the opportunity to taste the delicately prepared Ashura dish on that day.

Национално състезание по основни познания за исляма

На 5-6 септември 2014 г. в Шумен се проведе Осмото национално състезание по основни познания за исляма. Състезатели бяха групите от курсовете за изучаване на Корана към Районните муфтийства, които имат най-висок успех. На първо място се класира отборът от Пловдив. На второ място – отборът на Разград, а на трето – на Смолян.

National competition in basic knowledge about Islam

5-6 September 2014 in Shumen town was held the eighth national competition in basic knowledge about Islam. Competitors were groups of courses to study the Quran, regional muftis who got the highest scores of all. First was ranked the team from Plovdiv town, second place was given to the team of Razgrad town, and the third to the group coming from Smolyan town.

Miili temel İslâm bilgi yarışması

5-6 Eylül 2014 tarihleri arasında Şumnu'da sekizinci Miili temel İslâm bilgi yarışması yapıldı. Yarışmacılar arasında bölge müftülüklerinden en yüksek başarıya sahip Kur'an kurslarından gruplar idi. İlk yeri Plovdiv'ten olan grup aldı. İkinci sırada - Razgrad, üçüncü – sırada ise Smolyan grubu oldu.

Хафъзи и четци на Корана от цялата страна се събраха в Доспат

На 21 и 22 август 2014 г. Районно мюфтийство – Смолян, бе домакин на Деветото национално състезание по наизустяване и художествено четене на Свещения Коран, организирано от Главно мюфтийство на мюсюлманите в България. Първенците и техните подгласници получиха наградите на Главно мюфтийство и гостите на събитието. Официални гости на състезанието бяха Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи, зам.-главните мюфтии и районните мюфтии от цялата страна, доц. д-р Хайреттин Йозтюрк – мюфтия на гр. Самсун, Емруллах Юзюм – мюфтия на Едирне. Събитието уважиха и представители на дипломатическите мисии на Ирак – Н. Пр. Асад Ал-Самарай, на Египет – Н. Пр. Манал Ел Шинауи, и на Индонезия – Н. Пр. Бунян Саптомо, д-р Улви Ата – аташе по социалните въпроси към Посолството на Република Турция, представители на Иранското и Палестинското посолства, заместник-генералният консул на Република Турция в Пловдив Ахмед Келоглу, също така религиозни лица от страната и чужбина.

Hafiz of the Quran and readers from all over the country gathered in the town of Dospat

On 21 and 22 August 2014 The Regional Mufti's Office of Smolyan town, hosted the Ninth National Competition in memorizing and artistic reading of the Holy Quran, organized by the Grand Mufti's Office of Muslims in Bulgaria. Winners and their runners-up received awards from the Chief Mufti and the guests. Official guests of the event were the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji, the Deputy Chief Mufti and the regional muftis from all over the country, the Assoc. Prof. Dr. Hayrettin Öztürk - mufti of the town Samsun in Turkey, Emrullah Yuzyum - mufti of Edirne town in Turkey. The event was attended by representatives of the diplomatic mis-

Ülkenin her yerinden hafız ve Kur'an okuyucuları Dospat'da toplandı

Smolyan Bölge Müftülüğü, 21 ve 22 Ağustos 2014 tarihlerinde, Bulgaristan müslümanları Başmüftülüğü tarafından düzenlenen Dokuzuncu Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim güzel okuma

Milli yarışmasına ev sahipliği yaptı.

İlke yeri alanlar ve sonraki sıralarda kalanlar Başmüftülükten ve etkinliğe gelen misafirlerden ödülleri aldılar.

Yarışmanın resmi misafirleri arasında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Başmüftü Yardımcıları ve ülke genelinden Bölge Müftüleri, Samsun Müftüsü Doç Dr. Hayrettin Öztürk, Edirne Müftüsü Emrullah Üzüm vardı.

Etkinliğe katılanlar arasında diplomatik

sions in Iraq, His Honor Al-Assad Samaria, from Egypt, His Honor. El Manana Shinaui, and from Indonesia, His Honor Bunia Saptomo, Dr. Atta Ulvija a Social Affairs Attaché at the Embassy of the Republic of Turkey, representatives of the Iranian and Palestinian embassies, the Deputy of the General Consul of Turkey in Plovdiv town Mr. Ahmed Keloglu, as well as many religious people of the country and abroad.

misyon temsilcileri de vardı – Irak Büyükeçlisi Sayın Asad Al-Samaray, Mısır Büyükeçlisi Sayın Manan El Şinaui ve Endonezya Büyükeçlisi Sayın Bunân Saptomo, Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Din Hizmetleri Müşaviri Dr. Ulvi Ata, İran ve Filistin elçiliklerin temsilcileri, Türkiye Cumhuriyeti Plovdiv Başkonsolos Yardımcısı Ahmed Keloğlu, ülke içinden ve ülke dışından gelen din adamları.

Честване на Кутлу доум

Между 21 и 27 април м.г. всички Районни муфтийства в страната и Главно муфтийство честваха Святото рождение на пратеника Мухаммед (с.а.с.). Честванията включваха музикални и образователни програми, изнесени от ученици и студенти. Делегации от чужбина и от Главно муфтийство присъстваха на честванията в различните районни муфтийства.

Celebrating the day of birth of the Prophet Muhammed PBUH

Between 21 and 27 April the last year all regional mufti offices in the country just as the Grand Mufti's Office, celebrated the birth of the Holy Messenger Muhammad (PBUH). At the celebration event, there were musical and educational programs delivered by students. Delegations from abroad and from the Grand Mufti's Office attended the celebration in various regional mufti offices.

Kutlu Doğum Haftası kutlamaları

Geçen yıl 21 ila 27 Nisan tarihleri arasında Başmüftülük ve ülkedeki tüm bölge müftülükleri Peygamberimiz Muhammed'in (s.a.v.) doğumunu kutladı. Kutlamalar genellikle öğrenciler tarafından verilen müzik ve eğitici programlar içermektedir. Çeşitli bölge müftülükleri kutlamalarında yurt dışından ve Başmüftülükten gelen heyetler katıldı.

Хатим в село Долно Осеново

През последните 84 години в село Долно Осеново не се е случвало да се провежда хатим (прочитане на Свещения Коран от край до край). След толкова дълго време едва миналата година курсът по изучаване на Свещения Коран в селото организира тържествен хатим. След дългогодишните усилия и отдадеността на ръководителя на курса по Коран в селото 38-те курсисти успешно завършиха прочитането на Свещената книга и направиха т.нар. хатим. Тържеството по този повод се проведе в джамията, където освен тях и близките им присъстваха и много хора от селото и околността. Официални гости на мероприятиято бяха районният муфтия на Благоевград Айдын Мохамед и хора от екипа на Районното муфтийство. В своето приветствие районният муфтия подчерта значението на постигнатия успех от страна на участниците в курса. Накрая участниците получиха своите удостоверения за завършен курс по Коран.

Hatim (reading the Quran from cover to cover) in Dolno Osenovo village

Over the past 84 years in Dolno Osenovo village has not been conducted a single Hatim (reading the Quran from cover to cover). After such a long time, it was only the last year when a Quran course was organized in the village. After years of effort and dedication of the Course instructor in the very same village, all the 38 students had successfully completed the reading of the Holy Book and made the so-called. Hatim. The celebration on this occasion was held at the mosque, where apart from their families and relatives, many other people from the village and the suburbs were present at the event as well. Official guests at the event were the regional mufti of Blagoevgrad town Mr. Aydın Mohammed, as well as people from the team of this regional mufti office. In his speech the regional mufti stressed the importance of success achieved by the course participants. Finally, participants received their certificates of successfully Quran course completion.

Dolno Osenovo köyünde hatim töreni

Son 84 yılda Dolno Osenovo köyünde hiç hatim (Kur'anî Kerim'in baştan sona okunması) yapılmamış. Böyle uzun bir süre sonra, köydeki Kur'an-ı Kerim kursu geçen yıl bir hatim programı düzenledi.

Yıllar sonra verilen çaba ve köydeki Kur'an Kursu yöneticisinin adanmışlığı ile 38 öğrenci başarıyla Kutsal Kitabı okumayı tamamladılar ve hatim yaptılar.

Bu vesileyle camide yapılan törene kendileri ve aileleri yanı sıra köyden ve etraftan birçok kişi katıldı. Etkinliğin resmi misafirleri arasında Blagoevgrad Bölge Müftüsü Aydın Muhammed ve ekibinden olan kişiler vardı.

Konuşmasında Bölge Müftüsü kurs katılımcıları tarafından elde edilen başarının önemini vurguladı. Son olarak, katılımcılar Kur'an kursu bitirdiklerine dair sertifikalarını aldılar.

Издателска дейност

Publishing ● Yayıncılık

Ислямът отдава огромно значение на науката и открито се противопоставя на невежеството. Тя е светлината, озаряваща пътя на човека към света, и наследство на пратениците за техните последователи. Чрез нея вярващите опознават Всевишния Аллах, разграничават хеляла (позволеното) от харам (забраненото). Мястото ѝ в религията е определено още в първото откровение, с което Всевишният дарява своя пратеник Мухаммед (с.а.с.), а именно – „Чети [о, Мухаммед] в името на твоя Господар, Който сътвори – сътвори човека от съсирек! Чети! Твоят Господар е Най-щедрият, Онзи, Който научи чрез калема, научи човека на онова, което не е знаел.“ В Корана човекът е насочен към четене и размисъл, а това е пътят към науката, която е средство за избавление от безверието и начин за духовно, нравствено и социално израстване.

„Нима са равни онези, които знаят, и онези, които не знаят? Поучават се само разумните хора“, се казва още в Свещеното слово. С оглед на обезпечаване на нуждата на обществото от качествени и коректни литературни източници в Главно мюфтийство работи отдел „Издателство“.

Publishing Activity

Islam attaches great importance to science and openly opposes to ignorance. It is the light which illumines the path of man to the world and becomes heritage of the messengers for their followers. Believers know the Almighty Allah through it; learn to distinguish Halal (permissible) of Haram (forbidden). Its place in our religion is defined in very first revelation with which the Almighty bestows his messenger Muhammad (PBUH), namely in surah number 96 of the Holy Quran:

“Read! In the Name of your Lord, Who has created (all that exists), Has created man from a clot (a piece of thick coagulated blood). Read! And your Lord is the Most Generous, Who has taught (the writing) by the pen [the first person to write was Prophet Idrees (Enoch)], Has taught man that which he knew not...”

In the Qur'an, man is directed to reading and reflection, and this is the way to science, which is a means of deliverance from unbelief and is a way of spiritual, moral and social development.

“Are equal to those who know and those who do not know? Only wise people take a warning”, says the Holy Book. In order to ensure the popular demand for quality and correct references to the Grand Mufti's Office, works the “Publishing” department as well.

Yayıncılık

İslam, ilme büyük önem vermekte ve cehalete açıkça karşı çıkmaktadır. İlim, insanın yolunu aydınlatan bir ışıktır ve peygamberlerin kendilerini izleyenlere bıraktığı mirasıdır. İlim sayesinde müminler Allahü Teâlâ'yı tanıyor, helali haramdan ayırt ediyor.

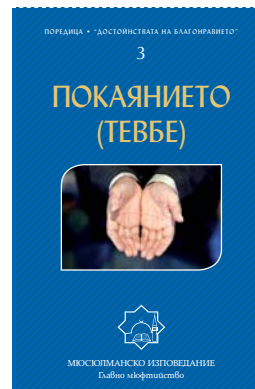
İlimin dindeki yerini Allah Resulü'ne (s.a.v.) ilk vahiyden anlıyoruz. Allahu Teala Kuran-ı Kerim'de şöyle buyuruyor: “Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı pıhtılaşmış kandan (alak'tan) yarattı. Oku! Kalemle öğreten, insana bilmediğini bildiren Rabbin, en büyük kerem sahibidir.”

Kuran'da insan, okuma ve tefekküre teşvik edilmiştir. Bu ise, imansızlıktan kurtulma, manevi, ahlaki ve içtimai gelişim aracı olan ilme giden yoldur.

Kuran-ı Kerim'de “Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri öğüt alırlar” buyrulmaktadır. Başmüftülük Yayın Dairesi, toplumun, kaliteli ve doğru kaynaklara ihtiyacını karşılamak için çalışmaktadır.

„Покаянието” (Тевбе)

Повечето от хората не знаят за същността и стойността на покаянието и значението му за онези, които се покаяват. Дори и да разберат стойността му, те не знаят пътя, който трябва да следват към него, а когато го намерят, не знаят откъде и как трябва да тръгнат по него. Затова ела с мен, братко мой, да изследваме истината и стойността на покаянието и пътя, който води към него, та дано заедно да го достигнем...

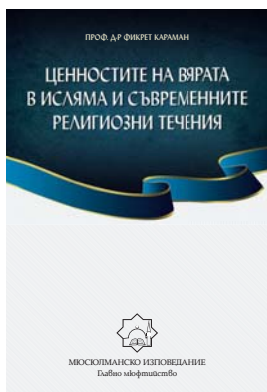

“Repentance” (Tevbe)

Most people do not know about the nature and value of the repentance itself and its meaning for those who repent. Even if they happen understand its value, they do not know the path they should follow afterwards, or if they find it, they do not know how to set on a journey. Then come with me, my brother, so that we explore the truth and the value of repentance and the path that leads to it...

“Pişmanlık” (Tövbe)

Çoğu insan tövbenin anlamını ve değerini hakkında hiçbirşey bilmiyor ve bunun tevbe edenler için ne anlam taşıdığını bilmiyorlar. Değerini anlasalar bile, ona ulaşmak için takip etmeleri gereken yolu bilmiyorlar ve buldukları zaman bunda nereden ve nasıl hareket etmeleri gerektiğini bilmiyorlar. Bu yüzden benimle gel kardeşim, gerçeği ve tövbe değerini araştıralım ve ona giden yolu keşfedelim, belki de birlikte ona ulaşırsınız...

„Ценностите на вярата в исляма и съвременните религиозни течения”

За съжаление в днешно време посредством писмени и устни публикации се злоупотребява с вярата на хората. Една част от тях са идеологически и политически, а друга – под въздействието на различни религиозни течения. В публикации от този вид – на по-заден план – не е изключена вероятността, че те обхващат идеологически и мисионерски дейности.

В настоящата книга сме се постарали да използваме несложен стил с къси изречения, за да бъдат по-лесно разбрани съответните теми. Нашата цел е да внушим на хората да заобичат книгите, свързани с основите на вярата, и, без да ги отегчаваме, да спомогнем да четат произведения от този вид.

“The values of the Islamic religion and the modern religious movements”

Unfortunately nowadays written and oral publications are massively abusing people's faith. Some of them are ideological and political, and the others – reflected under the influence of various religious currents. In publications of this kind, it is not excluded that they cover ideological and missionary activities. In this book we have tried to use simple style with short sentences, so that the relevant topics discussed, to be more easily understood. Our goal is to inspire people to love the books related to the foundations of faith, without being bored, to contribute to reading activities of this genre.

“İslâm'da inanç değerleri ve çağdaş dini hareketler”

Ne yazık ki günümüzde yazılı ve sözlü yayınlar ile insanların inançları kötüye kullanılmakta. Bunlarda bazıları ideolojik ve politik, diğeri ise çeşitli dini akımların etkisi altında kalmıştır. Bu tür yayınlarda - arka planda - ideolojik ve misyonerlik faaliyetleri kapsadıkları ihtimal dışı değildir.

Bu kitapta ilgili konuların daha kolay anlaşılması için kısa cümleli basit bir üslup kullanmaya çalıştık. Amacımız insanlara, onları sıkmadan, inanç temelleriyle ilgili kitapları okuma aşkını aşılacak ve bu tür eserleri okumalarına katkıda bulunmaktır.

„Житието на Пратеника Мухаммед (с.а.с.)”

Тази малка книжка озарява с нова светлина житието на всеславния Пратеник Мухаммед (с.а.с.). Неин автор е нашият покоен преподавател и изключителен учен д-р Мустафа ес-Сибай. Чрез нея той искаше да отвори към вярата душите на студентите и студентките от Факултета по ислямско право и да подтикне тях, а в тяхно лице – цялата младеж на исляма, както и всички призоваващи към Аллах, да изучават с любов и усърдие не-

сравнимото по своята нравственост житие на Пратеника (с.а.с.), да почерпят от възпелтената в него мъдрост и поучения онова, което ще ги направи пример за подражане в техния изпълнен с праведност и благочестие земен път. А какъв по-добър начин да стори това, освен да издигне в очите им най-славния сред пратениците и най-великия сред хората.

“The Life of the Prophet Muhammad (PBUH)”

This booklet illuminates with a new light the life of the Glorious Messenger Muhammad (PBUH). Its author is our late teacher and an outstanding scientist Dr. Mustafa es-Sibai. His only wish was, through his booklet, to open the hearts and the souls for deep faith of all the students from the Faculty of Islamic law, to urge not only them, but also the entire youth of Islam, and all those calling to Allah, to learn more about the religion, to love it so that it becomes a zeal in their lives, just as the Prophet (PBUH) did; to learn from the wisdom embodied in the teachings of the Messenger of Allah (PBUH), all of these which make every human being a role model in his full with righteousness and piety earthly time. And what beautiful way to elevate more one of the most glorious among all the messengers ever sent, Muhammad (PBUH), the most righteous of all.

“Peygamberimiz Hz. Muhammed’in (s.a.v.) hayatı”

Bu küçük kitapçık Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed’in (s.a.v.) hayatı hakkında yeni bir ışık tutar. Yazarın rahmetli öğretmenimiz ve olağanüstü bir bilim adamı Dr. Mustafa es-Sibai’dir.

Bu kitap ile kendisi, İslâm Hukuku Fakültesi öğrencilerimizin ve bunlar aracılığıyla İslâm’ın bütün gençliğinin, gönüllerini imana açmaları, Peygamberimizin (s.a.v.) eşsiz ahlaki biyografisini aşk ve coşkuyla öğrenmelerini, bundaki bilgelikten faydalanmalarını ve doğruluk ve takva ile dolu dünya hayatlarında bunu model olarak almalarını istiyordu.

Bunu yapmak için en iyi şekil ise gözlerinde insanlar arasında en görkemli ve en büyük olarak elçileri yükseltmekten başka ne olabilir ki.

„Сияйните напътствия в трогателните хадиси на Мухаммед (с.а.с.)“

Най-после открихме, че напътствието на Расулюллах (с.а.с.) в трогателните хадиси е едно от най-важните неща за мюсюлманите в тази епоха. Идеологическата битка между исляма, другите религии и идеологии вече е в своите заключителни етапи и завършва в полза на исляма – хората от различните религии и идеологии встъпват на тълпи в религията на Аллах. Хадисите, избрани от раздела „ер-Ракаиќ“ от Достоверният сборник на Бухари, лекуват в различна степен причините за отклонението у човека, като особено наблягат на сърцата, които, ако се оправят, се оправя цялото общество, но ако се повредят, то се проваля.

“Illuminating guidance in touching hadiths of Muhammad (PBUH)”

We have finally found out that the guidance of the Prophet (PBUH) in touching hadiths is one of the most important things about Muslims in this era. The ideological battle between Islam, other religions and ideologies is now in its final stages and ends in favor of Islam - people of different religions and ideologies embrace it with their hearts full of love and their minds, finally found the answers. Hadiths selected from the chapter “Ar-Rakaik” from reliable collection of Bukhari’s, show in varying degrees the reasons for deviation in human beings, particularly emphasizing on the facts that if hearts get healed, the whole society will thrive, but if one doesn’t take care of his own heart, if everyone treats it carelessly, then the society we live in will damage too.

“Hz. Muhammed’in (s.a.v.) dokunaklı hadislerinde parlayan nasihatler”

Nihayet dokunaklı hadislerinde Peygamberimiz (s.a.v.) nasihati bu çağdaki müslümanlar için en önemli şeylerden biri olduğunu tespit ettik. İslâm ile diğer din ve ideolojiler arasındaki ideolojik savaş artık son aşamalarında ve İslâm’ın lehine olarak sona ermekte - farklı din ve ideolojilerin insanların Allah’ın dinine akın girmekte.

Güvenilir Buhari koleksiyonun “er-Rakaik” bölümünden seçilen hadisler, insanda sapma nedenlerini farklı derecede tedavi ederken, vurgu, düzeldiklerinde tüm toplum düzeldiği, hasar gördüklerinde ise toplumun kaybettiği kalpler üzerinedir.

„Как да възпитаваме децата си?“

Възпитанието подготвя човека за пълноценен живот, както и човешкият род да изпълнява различните си задължения. Възпитанието помага за усъвършенстването и развитието на човека. Целта на възпитанието е да го направи щастлив за себе си и другите, да придаде на тялото и душата красота и съвършенство. Книгата е подготвена с опростени психологически изследвания за възпитанието под формата на диалог между загрижена майка и баща – педагог...

“How to educate our children?”

Education prepares people for a full life, and the human race to perform various duties. Education helps to improve and develop humans. The purpose of education is to make us happy for ourselves and others, to give the body and soul beauty and perfection by shaping it with beautiful the Islamic morality. The book was prepared with simple psychological researches on education in the form of a dialogue between a concerned mother and a father-pedagogue...

“Çocuklarımızı nasıl eğitelim?”

Eğitim insanı tam bir yaşam için, insan ırkını ise çeşitli görevleri gerçekleştirmek için hazırlar. Eğitim insanın iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yardımcı olur. Eğitimin amacı, kendisi ve başkaları için onu mutlu etmek, beden ve ruha güzelliği ve mükemmelliği vermektir.

Kitap, ilgili anne ve baba – pedagog arasında diyalog şeklinde eğitim hakkında basit psikolojik araştırma ile hazırlanmıştır.

„Аз съм един малък мюсюлманин“

Тази малка книжка е скъп подарък за децата. Предпочетохме я, защото тя въвежда накратко и достъпно в основите на вярата, служенето (ибадета) и принципите на поведение към родителите и околните, които е необходимо да изградят мюсюлманина, още когато навлиза в живота. Също така тя дава представа за значимостта на Посланието на Аллах Теаля – Свещения Коран, суннета на последния Пратеник Мухаммед (с.а.с.) и ролята на знанието в живота на мюсюлманина.

“I am a little Muslim”

This small book is such a precious gift for children. We chose it because it introduced briefly and in a simple language the pillars of faith, how to serve the Almighty in a decent way and the principles of behavior to parents and others who need to build a “Muslim”, as soon as it begins to make a clear distinction between the good and the bad. It also gives an idea of the importance of the message of Allah - the Quran, the Sunnah (way of life) of the last Messenger Muhammad (PBUH), and the role of knowledge in the life of a Muslim.

“Ben küçük bir müslümanım”

Bu küçük kitapçık çocuklar için özel bir hediyedir. Bunu tercih etmemizin sebebi inanç temellerini, ibadeti ve hayata girerken bir müslümanı oluşturması gereken ebeveyn ve başkalarına karşı davranış ilkelerini kısa ve algılanabilecek şekilde tanıttığı içindir.

Aynı zamanda, bu kitap Allah'ın mesajının - Kur'ani Kerim'in ve son peygamber olan Muhammed'in (s.a.v.) sünnetin önemini ve müslümanın hayatında bilginin rolü hakkında bir fikir verir.

Списание „Мюсюлмани“ – четиво за толерантност, знание, нравственост и възпитание

Списание „Мюсюлмани“ е месечно издание на Главно мюфтийство на Мюсюлманско-то изповедание. В него се поместват както теоретични, така и практически материали, засягащи живота на мюсюлманите у нас и по света. Така например през 2014 г. бяха публикувани интервюта с посланици, материали за ислямските градове, в ко-

ито се разкрива животът на мюсюлманите в тези страни. Имаше статии, репортажи и интервюта с наши представители, които разказват за живота и постиженията на мюсюлманите в нашата страна. Всеки месец се публикуват хутбета (проповеди) в помощ на имамите, които ги ползват по време на петъчните служби. В малката при-турка за подрастващите излизат кратки материали – разкази за деца, поучителни и нравствени притчи, стихотворения и забавни страници, за които неведнъж редак-ционният екип е получавал похвали от читателите и техните родители.

Magazine “Muslims” - reading for tolerance, knowledge, morality and education

The magazine “Muslims” is a monthly publication of the Grand Mufti’s Office of the Muslim denomination in Bulgaria. It contains both theoretical and practical materials, affecting the lives of Muslims in the country and in the world. For example, in 2014 were published interviews with ambassadors, materials for Islamic cities that reveal the life of Muslims in the very same countries where those people come from. There were articles, reports and interviews with our representatives about the life and

“Müslümanlar” dergisi - hoşgörü, bilgi, ahlâk ve eğitim dergisi

“Müslümanlar” dergisi Başmüftülüğün aylık yayınıdır. Bu dergide ülkede ve dünyada müslümanların hayatlarını etkileyen, teorik ve pratik malzeme yer alır. Örneğin, 2014 yılında, büyükelçiler ile röportajlar, bu ülkelerdeki müslümanların hayatını ortaya koyan islâmi şehirler için yazılar yayımlandı. Ülkemizde müslümanların hayatı ve başarıları hakkında makaleler, röportajlar ve temsilcilerimiz ile görüşmeler vardı. Her ay bunları Cuma namazlarında kullanan imamlara destek amaçlı hutbeler (vaazlar) yayımlanmaktadır.

achievements of Muslims in our country. Each month sermons are being published to help imams during their regular Friday services.

In the small addendum for teenagers are published short materials – cautionary tales for children, moral parables, poems and funny pages which the editorial team repeatedly receive praise for by the little curious readers and by their parents as well.

Küçük bir ek ile büyüyenler için kısa malzemeler çıkmakta – hakkında editör ekibimizin defalarca okuyuculardan ve ailelerinden övgü aldığı çocuklar için hikâyeler, öğretici ve ahlâki kıssalar, şiirler ve komik sayfalar.

Вакъфи

Waqfs • Vakıflar

Вакъфът е непрекъснато разходване по пътя на Аллах (ин-фак), превърнал се в институция – израз на милосърдието, състраданието и обичта към създанията заради Създателя. Вакъфът е обричане на определено богатство или имущество в името на Аллах. Чрез него се цели спечелването на задоволството на Всевишния, изразходвайки от него щедро за нуждите на всички създания, като се подхожда към тях със съчувствие и милосърдие. Всевишният Аллах подчертава ролята на вакъфа в обществения живот в следния кораничен стих: „Богобоязливите... раздават (по пътя на Аллах) от онова, което сме им дали за препитание.” Вакъфи са всички джамии и месджиди, прилежащи постройки, училища, граждански сгради и земи, които Мюсюлманско изповедание, респективно Главно мюфтийство, стопанисва.

Waqfs (Charities)

Waqf is a foundation, constantly spending means in the path of Allah (infak), which has turned into an institution - an expression of mercy, compassion and love for the Creator to His creatures. Waqf is the dedication of a certain wealth or property in the name of Allah. It seeks the satisfaction of winning the Most High, spending it generously to the needs of all human beings, regardless of their background, embracing them with compassion and mercy. The Most Merciful Allah emphasizes the role of charity in public life in the following Quranic verse: "The God-fearing ... give (in Allah's path) of what we have given them for sustenance." Waqfs are dedicated for all mosques, schools, civil buildings and lands, which the Muslim religion, respectively the Grand Mufti's Office operates.

Vakıflar

Vakıf, sürekli Allah yolunda harcamak (infak) olup, Yaratan'dan ötürü yaratılanlara karşı merhamet, şefkat ve sevginin simgesi olarak bir kurum haline gelmiştir. Bir zenginlik veya mülkü Allah için vaat etmek olan vakfın, şefkatli ve merhametli bir yaklaşımla tüm canlıların ihtiyaçları için cömertçe harcanmasıyla Allahu Teâlâ'nın rızasının kazanılması hedeflenmektedir. Allah, vakfın kamu hayatındaki rolünü Kur'an'ı Kerim'de şu şekilde vurgulamaktadır: "Allah'tan korkanlar (müttakiler)... kendilerine ihsan ettiğimiz rızıktan infak ederler." Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü'nün yönetimindeki tüm camiler, mescitler, bitişik binalar, okullar, sivil binalar ve araziler vakıftır.

Обзор на дейността на отдел „Вакъфи“ през 2014 г.

През 2014 година приоритет на Изповеданието по отношение на вакъфите бе да придобие вакъфски имоти, тяхното картотекиране, управление и стопанисване. Мюсюлманско изповедание притежава покрити и непокрити вакъфски имоти, които се делят на две. Имоти с религиозна функция (джамия, месджид, тюрбе) и имоти с търговска функция. Имотите с търговска функция се отдават под наем според приетия правилник за управлението на вакъфите.

През годината бяха построени следните храмове и сгради, които местните мюсюлмански общности очакват от години:

- Сграда на Средно общообразователно училище „НЮВВАБ“, гр. Шумен – влиза в експлоатация през учебната 2014/2015 г.
- Джамия в с. Черковна, общ. Дулово
- Джамия в с. Върбица, общ. Горна Оряховица
- Джамия в с. Илийно, общ. Омуртаг
- Джамия в с. Стоманово, общ. Девин
- Джамия в с. Бежаново, обл. Плевен

Извън гореупоменатите новопостроени храмове през 2014 г. Мюсюлманско изповедание е извършило и строително-монтажни дейности на 19 обекта в цялата страна, които са завършени и обектите са предадени на съответните Мюсюлмански настоятелства. Тези обекти са:

- Ремонт на месджид в с. Мечка, обл. Плевен
- Ремонт на стопанска постройка в Пазарджик
- Ремонт на покривната конструкция на джамията в с. Мъдреве, обл. Разград
- Изграждане на обект за бързо хранене в София
- Цялостен външен ремонт на сградата на Районно мюфтийство – София
- Ремонт на покривната конструкция на сградата на Главно мюфтийство
- Ремонт на две помещения със стопанска цел в град Видин
- Ремонт на покривната конструкция на джамията в с. Синя вода, обл. Разград
- Ремонт на покривната конструкция след пожара на „Азизие джамия“ във Варна
- Ремонт на сграда за религиозни нужди в гр. Рудозем

- Вършен ремонт на джамията в гр. Сливо поле, обл. Русе
- Частичен ремонт на месджиди и изграждане на ограда в гр. Оряхово, обл. Враца
- Частичен ремонт на джамията в Плевен
- Ремонт на покривна конструкция на стопанска сграда в Пловдив
- Ремонт на покривната конструкция на джамията в с. Раковски, обл. Разград
- Ремонт на покривната конструкция на джамията в с. Мортагоново, обл. Разград
- Ремонт на покривната конструкция на стопанска сграда в гр. Добрич
- Ремонт на минарето на джамията в с. Войводово, обл. Хасково

За по-добро стопанисване и управление на вакъфите отдел „Вакъфи“ на Мюсюлманско изповедание провежда образователен семинар за представители на Мюсюлманските настоятелства.

Overview of all activities of the “Waqf” in the year of 2014

In 2014 priority of the Denomination in terms of waqfs was to acquire the so called wakif estate, their filing, administration and management. Muslim religion has in possession covered and uncovered Waqf properties which are divided into two:

1. Properties with a religious function (big and small mosque, graves of religious leaders, thought to be the chosen ones of Allah).
2. Commercial property function. The commercial property functions are being rented according to the Rules of management of waqfs.

During the year were built these temples and buildings which local Muslim communities have been expecting for years:

- The building of the Secondary School

2014 yılında “Vakıflar” Bölümü faaliyetlerine bir bakış

Başmüftülüğün 2014 yılındaki vakıflar açısından önceliği vakıf mallarını geri almak, bunları dosyalamak, yönetmek ve işletmek oldu. Başmüftülük kapalı (camii, bina, okul vs.) ve açık (tarla, arsa, orman vs.) alan gayrimenkul olmak üzere ikiye ayrılan vakıflara sahiptir. Bunlar dini fonksiyonu (cami, mescid, türbe) ve ticari fonksiyonu olan gayrimenkullerdir. Ticari fonksiyonlu gayrimenkuller kabul edilen Vakıflar Yönetim Kurallarına göre kiraya verilmektedirler.

Yıl içerisinde yerel müslüman toplulukların yıllardır bekledikleri şu mabed ve binalar inşa edildi:

- Şumen İlahiyat Lisesi “NÜVVAB” binası - 2014/2015 öğretim yılında hizmete girmiştir,

“NYUVVAB” in Shumen town – has entered service in 2014/2015 academic year

- The mosque of Cherkovna village, municipality Dulovo
- The mosque of Varbitsa village, municipality. Gorna Oryahovitsa
- The mosque of Eliyno village, municipality Omourtag
- The mosque of Stomanovo village, municipality Devin
- The mosque of Bejanovo village, municipality Pleven

Out of the aforementioned newly temples in 2014, the Muslim Denomination was committed in construction activities of 19 sites across the countries that have been completed and submitted to the concerned Muslim boards. These sites are:

- Repair of the temple in Mechka village, municipality Pleven
- Repair of a business building in Pazardzhik town
- Repair of the mosque roof in the Mudrevo village, municipality Razgrad
- Construction of fast food corner in Sofia city
- Overall, external repair of the Regional Mufti's building in Sofia city
- Repair of Grand Mufti Office's roof
- Repair of two rooms for business purposes in Vidin town

- Dulovo ilçesi, Çerkovna köyü camii
- Gorna Oryahovitsa ilçesi, Vırbitsa köyü camii
- Omurtag ilçesi, İliyno köyü camii
- Devin ilçesi, Stomanovo köyü camii
- Pleven ilçesi, Bejanovo köyü camii

Yukarıda belirtilenlerin dışında Başmüftülük 2014 yılında tamamlanarak ilgili encümenliklere teslim edilen ülke genelinde 19 şantiyede inşaat ve montaj işleri gerçekleştirilmiştir. Bu şantiyeler şunlardır:

- Pleven ili, Meçka köyü mescidin tamiri
- Pazardzhik'te iş amaçlı bina onarımı
- Razgrad ili, Mudrevo köyü caminin çatı tamiri.
- Sofya'da fast food yeri inşaatı
- Sofya Bölge Müftülüğü binasının genel dış tadilatı
- Başmüftülük binasının çatı tamiri
- Vidin şehrinde iş amaçlı iki odanın tamiri
- Razgrad ili, Sinya voda köyü caminin çatı tamiri
- Varna'daki “Aziziye Camii”nin yangın sonrasında çatı tamiri
- Rudozem kasabasında dini amaçlar için kullanılan binanın tadilatı.
- Ruse ili, Slivo pole kasabası caminin dış onarımı.
- Vratsa ili, Oryahovo kasabası mescidin

- Repair of the mosque roof of Sinia Voda village, municipality Razgrad
- Repair of the “Aziziye Mosque” roof in Varna city
- Repair of the building for religious purposes in the town of Roudozem
- External repair of the mosque of Slivo pole town, municipality Ruse
- Partial repair of the temple and building up a fence round it in the town of Oryahovo, municipality Vratsa
- Partial repair of the mosque in Pleven town
- Repair of the business building roof of the mosque in Plovdiv town
- Repair of the mosque roof in the village of Rakovski village, municipality Razgrad
- Repair of the mosque roof in the village of Mortagonovo, municipality Razgrad
- Repair of the business building roof in the town of Dobrich
- Repair of the mosque minaret in the village of Voyvodovo, municipality Haskovo

For a better management and control, the wakif department “Waqfs” of the Muslim Denomination organizes an educational seminar for representatives of the Muslim boards.

- kısmi tadilatı ve duvar inşa edilmesi
- Pleven caminin kısmi tamiri
- Plovdiv'te iş amaçlı binanın çatı tamiri
- Razgrad ili, Rakovski köyü caminin çatı tamiri
- Razgrad ili, Mortagonovo köyü caminin çatı tamiri
- Dobriç şehri, iş amaçlı binanın çatı tamiri
- Haskovo ili, Voyvodovo köyü camii minaresinin tamiri

Vakıflara daha iyi sahip çıkılması ve yönetilmesi adına Başmüftülük “Vakıflar” bölümü, encümenliklerin temsilcileri için bir eğitim semineri düzenlemektedir.

Антоново се сдоби с нова джамия

В град Антоново, Търговищка област, беше открита централната „Яйля джамия“. Районният мюфтия на Търговище Енвер Касъргалъ и кметът на Антоново Танер Али направиха тържественото откриване, което приключи с почерпка от курбан, дарение от благодетели.

Antonovo town with a new mosque

In the town of Antonovo, which is in the region of Targovishte town, was opened the new central “Yaylya mosque.” The regional mufti of Targovishte Mr. Enver Kasargala and the mayor of Antonovo town Mr. Taner Ali, realized the official inauguration, which ended with Eid treats, donated by others.

Antonovo yeni bir camiye kavuştu

Targovişte iline bağlı Antonovo kasabasında merkezi “Yayla camii” açıldı. Targovişte Bölge Müftüsü Enver Kasırgalı ve Antonovo Belediye Başkanı Taner Ali hayırseverler tarafından bağışlanan kurban ikramı ile sonuçlanan resmi törene açılış yaptılar.

Благотворителна и социална дейност

Social and charitable activities ● Sosyal faaliyetler ve hayırseverlik

Главно мюфтийство, отчитайки своята социална функция в обществото, развива целогодишно масирана социална политика, която цели да мотивира тези, които имат възможност, да протегнат ръка за помощ на нуждаещите се. В тази си дейност институцията често изпълнява функциите на мост. Инициативите в тази насока са насочени към всички нуждаещи се, независимо от техните потребности, убеждения и етнос. Безпрецедентни успехи пожъна благотворителната кампания на Главно мюфтийство „Подай ръка, бъди Енсар!“, огромно бе желанието на цялото българско общество да помогне на „осиротелите“ бежанци, за което институцията поднася своите искрени благодарности за безпелативната отзивчивост на обществото.

Social and charitable activities

Taking into account its social function in society, the Grand Mufti's Office develops a massive year-round social policy which aims to motivate those who have the opportunity to help those in needs. In this initiative of its, the institution often serves as a bridge. Initiatives in this direction are aimed at all those who are deprived of basic social opportunities, regardless of their needs, beliefs or ethnicity. Unprecedented success reaped the charity campaign of the Grand Mufti's Office bearing the name: "Stretch a hand, be an Ensar!" Great was the desire of the whole Bulgarian society to help the poor refugees. The institution presents its sincere thanks to all the volunteers of this society who took part in this charity work.

Sosyal faaliyetler ve hayırseverlik

Başmüftülük, toplumdaki sosyal fonksiyonunu bilinci içinde, yıl boyunca ihtiyaç sahiplerine yardım eli uzatmak isteyenleri motive etmeyi hedefleyen kitlesel bir sosyal politika yürütmektedir. Bu faaliyetinde Başmüftülük sıkça bir köprü görevi görmektedir.

Bu girişimler; ihtiyaçları, inançları ve etnik kökenlerine bakılmaksızın tüm ihtiyaç sahiplerine yönelik gerçekleştirilmektedir. Başmüftülüğün başlattığı ve benzeri görülmemiş bir başarı elde eden "Elini uzat, Ensar ol" kampanyasında tüm Bulgar toplumu mültecilere yardım için büyük istek gösterdi. Başmüftülük, bu çağrıya verdiği kararlı yanıtından dolayı topluma içten teşekkürlerini sunar.

“Ден за възпоманение на жертвите от ПТП”

Възпоманение на жертвите от пътнотранспортни произшествия

По повод Световния ден за възпоманение на жертвите от пътнотранспортни произшествия (ПТП) – 16 ноември, Главно мюфтийство организира възпоманателна проповед – хутбе, и всеобща молитва за загиналите вследствие ПТП. Проповедта и молитвата бяха изпълнени на 14 ноември м.г. по време на петъчната молитва.

Инициативата бе подета съвместно с Националния съвет на религиозните общности в България (НСРОБ), Дирекция „Вероизповедания“ на МС и КАТ под мотото „Водачи и пешеходци за толерантност на пътя“. Всяка деноминация отслужи молитва според своите религиозни канони с цел да фокусира вниманието на обществото върху този проблем.

Главно мюфтийство бе подготвило нарочна проповед – хутбе, в което се казваше: „Всевишият Аллах е сътворил човека в най-прекрасния образ, удостоил го с почит, низпослал му Своето напътствие и сторил така, че неговите „имущества, живот, кръв, чест и вяра“ да са неприкосновени. Посочвайки, че го сътворил с достойнство, е разяснил, че ще го поставя на изпитание. Затова го предупредил с повелята:

„...И не се хвърляйте със собствените си ръце към гибелта...” (ел-Бакара, 2:195).

Това е поредната година, в която религиозните общности и институциите в страната се обединиха около тази кауза с оглед на по-активна превенция и предотвратяване на причините за ПТП.

Remembrance of victims of road accidents

On the occasion of the World Day of Remembrance of road traffic accidents's Victims of (RTA) - November 16, the Grand Mufti's Office organized a commemorative sermon - Khutbah and a common prayer for those who died. Preaching and prayer were fulfilled on 14 November, the last year during the Friday prayer.

The initiative was launched jointly with the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB), Directorate "Religions" of the Council of Ministers and the Police under the motto "Drivers and pedestrians for tolerance on the road" Each denomination performed a prayer to God ac-

Trafik kazaları kurbanlarını anma

Başmüftülük, 16 Kasım Trafik kazaları kurbanları anma Dünya Günü vesilesiyle, kazalarda ölenler için anma vaaz-hutbe ve evrensel dua düzenledi. Vaaz ve dua geçen yıl 14 Kasım günü Cuma namazı sırasında yapıldı.

Girişim Bulgaristan'da Dini Cemaatler Ulusal Konseyi, Bakanlar Kurulu "Dinler" Müdürlüğü ve Trafik Polisi ile ortaklaşa "Yolda hoşgörü için sürücüler ve yayalar" sloganı altında başlatıldı. Bu konuda kamu dikkatini çekmek için her din kendi dini kanunları çerçevesinde dua etti.

Başmüftülük özel bir vaaz-hutbe hazırlarken bunda şunlar deniliyordu: "Allah, in-

according to their religious canons to focus the public's attention on this issue.

The Grand Mufti's Office had prepared a special sermon - Khutbah, which said: "The Almighty Allah created man in his most beautiful image, honored him with reverence, revealed His guidance and did so that His properties, life, blood, honor and faith" to be inviolable. Indicating that He created man with dignity and that He will surely put His creatures into a lifetime trial. Therefore He warned man with the command:

And spend in the way of Allah and do not throw [yourselves] with your [own] hands into destruction [by refraining]. And do good; indeed, Allah loves the doers of good. (Al-Baqarah 2: 195).

This is another year in which religious communities and institutions in the country rallied around this cause with a view to a greater caution and prevention of the causes of accidents.

санı en güzel biçimde yaratmıştır, saygıyla onurlandırmış, ona Kendi rehberini indirmiş ve onun "mal, can, kan, şeref ve inancını" dokunulmaz kılmıştır.

Kendisini onuru ile yarattığını belirterek, onu imtihan edeceğini açıklamış. Bu yüzden şu emir ile kendisini uyarmıştır: "... Kendi kendinizi tehlikeye atmayın..." (Bakara, 2:195).

Bu, kaza nedenlerinin daha aktif olarak önlenmesi amacıyla, ülkedeki dini cemaat ve kurumların bu uğurda birleştikleri başka bir yıldır.

Рамазан 2014

По време на месец Рамазан 2014 г. Мюсюлманско изповедание активно се включи в социални дейности, подкрепено от благотворителни фондации. В рамките на Свещения месец бяха организирани ифтари във всички Районни мюфтийства, в които се включиха около 15 000 души. Също така бяха раздадени хуманитарни пакети, с които бяха подпомогнати повече от 1000 социално слаби семейства. Хранителните помощи бяха разпределени по волята на дарителите в Районни мюфтийства: София, Смолян, Айтос, Плевен, Добрич, Силистра, Шумен, Търговище и Сливен. На местно ниво мюфтийствата съвместно с дарители организираха ифтари и различни социални дейности през целия благодатен месец.

Ramadan 2014

During the month of Ramadan 2014 the Muslim Denomination has actively been involved in social activities, supported by charitable foundations. During the Holy month a lot of Iftar dinners were organized in all regional mufti offices, which involved about 15,000 people. Humanitarian packages were also handed out, which supported more than 1,000 poor families. Food aid was distributed by the will of the donors in the regional mufti offices of: Sofia city, Smolyan town, Aitos town, Plevan town, Dobrichtown, Silistra town, Shumen town, Targovishte town, and Sliven town. Locally, mufti offices jointly together with the donors, organized Iftars dinners and various social activities throughout this month of grace.

2014 Ramazan ayı

2014 Ramazan ayı boyunca Başmüftülük hayırsever vakıflar tarafından desteklenen sosyal faaliyetlere aktif olarak katıldı. Mübarek Ramazan ayı boyunca tüm bölge müftülüklerde yaklaşık 15 000 kişinin katıldığı iftarlar organize edildi. Ayrıca 1000'den fazla yoksul ailelere insani paketler dağıtılarak yardım edildi. Bağış yapanların iradesine uygun olarak gıda yardımları şu Bölge Müftülüklerinde dağıtıldı: Sofya, Smolyan, Aytos, Plevan, Dobriç, Silistre, Şumen, Tırgovişte ve Sliven. Yerel çapta bağış yapanlarla birlikte müftülükler tüm Ramazan ayı boyunca iftar ve çeşitli sosyal aktiviteler organize ettiler.

Мюсюлмани и християни на обща трапеза

Благотворителна вечеря по случай Свещения за мюсюлманите месец Рамазан бе организирана в Кърджали на 16 юли 2014 г. Инициативата, която има 7-годишна традиция, е съвместна – на община Кърджали и побратимената ѝ турска община Османгази на Бурса, Турция. А основоположник на идеята е кметът на турската община Мустафа Дюндар. В деня на ифтарата ресторантът в градския парк събра повече от 500 души, въпреки дъждовното време. По думите на гостите, Свещеният за мюсюлманите месец Рамазан е изпълнен с много поуки, но най-вече предоставя възможност за постигане на мир и разбирателство между хората, без значение от етноса и религията им. „Празниците са повод да укрепваме още веднъж силните връзки между нашите два братски и приятелски народа“, сподели заместник-кметът на Османгази Халил Дюнер Джебеджи. Той поздрави мюсюлманите с предстоящия празник Рамазан Байрам.

„Тази вечер за пореден път се чувствам горд и щастлив, че съм гражданин на Кърджали. Отново на една маса сме заедно с нашите гости от побратимената община, заедно сме с областния управител, с нас са и водачите на религиозните общности – районният мюфтия Бейхан Мехмед и енорийският свещеник отец Петър. Това е нещо, което на много малко места в страната може да бъде видяно. Неслучайно градът ни е наричан „Столица на толерантността“. Кърджали е знак на добросъседство между хората от различни етнически общности, които заедно споделят празниците и заедно преодоляват трудностите. Това, от което всички имаме нужда днес, е единство. Кърджали отново дава добрия пример и добрия знак за единство”, каза кметът инж. Хасан Азис и изрази задоволството си от присъствието на приятелите християни, уважили традицията на мюсюлманите.

Градоначалникът благодари на община Османгази, която за седми път участва в организиране на ифтар в Кърджали. От името на мюсюлманската общност районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед изказа благодарност към организаторите. „Чрез лишаване от храна и вода през месеца Рамазан, чрез говеене в името на Всевишния, за мен е чест да разговеем заедно. Месец Рамазан е едно духовно училище, което ни учи да бъдем по-добри, по-сплотени, по-вярващи, по-добронамерени. Това е месец, изпълнен с благодат и милосърдие”, подчерта кърджалийският мюфтия Бейхан Мехмед.

„В Кърджали живеем под небето на най-защитения град. Когато християните свършват поста, случайно или не, веднага започва постът на мюсюлманите. Когато едната молитва заглъхне в единия храм, започва другата в другия. Така градът не остава без молитвена закрила и без хора, които да се молят пред Всевишния, който е над всички, без разлика във вяра и народност”, сподели енорийският свещеник отец Петър.

Сред гостите на празничната вечеря бяха председателят на Общинския съвет Раиф Мустафа, заместник-кметовете на община Кърджали Елисавета Кехайова, Иван Велев, Юсеин Ахмед, Мухарем Мухарем, областният управител Бисер Николов и двамата му заместници – Назми Мюмюн и Муса Сеидахмед, общински съветници и представители на бизнеса. През месец Рамазан подобни вечери се организират често от Районно мюфтийство и общината.

Muslims and Christians having a common supper

Charity dinner on the occasion of celebration of the Islamic holy month of Ramadan was organized in Kardzhali town on 16 July, 2014. The initiative, which has a 7-year tradition, is a joint one – that of the municipality and its fraternized Turkish Osmangazi Municipality of Bursa city, Turkey. Founder of this idea is the mayor of the Turkish municipality Mr. Mustafa Dyundar. On the eve of İftar, the city park restaurant attracted more than 500 people, despite the rainy weather. According to the guests, the Islamic holy month of Ramadan is filled with many lessons, but the most important of all is that one gains an opportunity for peace and understanding between people, regardless of ethnicity and religion. “Holidays are an occasion to strengthen once again the strong relationship between our two brotherly and friendly people,” said the deputy mayor of Mr. Osmangazi Khalil Doner Jebeji. He congratulated Muslims with the upcoming holiday of Ramadan Bayram (Eid).

“Tonight, once again I feel proud and happy for being a citizen of Kardzhali town. We are together around the very same table with our guests from the twin municipalities, together with the governor, with the leaders of religious communities – the regional mufti Mr. Mehmet Beyhan and the parish priest Father Peter. This is something that on very few places in the country can be seen. Not surprisingly, our town is called “the Capital of tolerance.” Kardzhali town is

Müslümanlar ve Hıristiyanlar ortak sofrada

Müslümanlar için kutsal olan Ramazan ay münasebetiyle 16 Temmuz 2014 tarihinde Kırcalı'de iftar yemeği düzenlendi.

7 yıllık geleneği olan bu girişim Kırcali Belediyesi ve kardeş belediye olan Türkiye, Bursa, Osmangazi Belediyesi ile ortaklaşa düzenlenmektedir.

Fikrin sahibi ise Türk belediye başkanı Mustafa Dünder'dir. İftarın verildiği gün şehir parkı yağışlı havaya rağmen restaurant 500'den fazla kişiyi bir arada topladı.

Konuklara göre, müslümanlar için mübarek Ramazan ayı birçok dersler ile doludur, ancak en önemlisi etnik kökeni ve dini ne olursa olsun insanlar arasında barış ve anlayışın elde edilmesi için bir fırsattır.

Osmangazi Belediye Başkan Yardımcısı Halil Döner Cebeci şunları söyledi: “Bayramlar iki kardeş ve dost halklarımız arasındaki güçlü bağları sağlamlaştırmak için bir fırsattır.” Kendisi yaklaşan Ramazan bayramı vesilesiyle müslümanları tebrik etti.

Müslümanların geleneği onure eden Hıristiyan arkadaşların varlığından duyduğu memnuniyeti dile getirdi Belediye Başkanı mühendis Hasan Azis şunları ifade etti: “Bu gece bir kez daha Kırcalı vatandaşı olduğumu için kendimi gururlu ve mutlu hissediyorum. Yine aynı sofrada kardeş belediyeden olan misafirlerimizle, vali ile birlikteyiz, dini cemaatlerin liderleri de bizimle – Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed ve papaz peder Petir. Bu ülkede çok az yerde

a sign of good neighborliness between people of different ethnic communities, which together share their holidays together and overcome difficulties. What we all need today is unity. Kardzhali town again provides a good example and a good sign of unity," said mayor engineer Mr. Hasan Azis and expressed his satisfaction with the presence of Christian friends who honored the tradition of Muslims. The mayor thanked the Osmangazi Municipality, which for the seventh time takes part in the organization of Iftar dinners in Kardzhali town. On behalf of the Muslim community, the regional mufti of Kardzhali town Mr. Beyhan Mehmed thanked the organizers.

"By deprivation of food and water during the month of Ramadan, by fasting in the name of the Almighty, I am honored to break my fast together with you. The month of Ramadan is like a spiritual school, which teaches us to be better and better, more cohesive, more faithful, more benevolent. This is a month full of grace and mercy," stressed the Kurdjali town mufti Mr. Beyhan Mehmed.

"In Kardzhali town we live under the sky of the most secure city. When Christians complete their month of fast, accidentally or not, immediately begins the fasting month of Muslims too. When one prayer is performed in one temple, another starts in the other. Thus the city does not remain without a prayer and without protection or without people worshipping the Almighty, irrespective of faith or nationality," said the parish priest Father Peter.

görülebilir bir şeydir. Şehrimizin "Hoşgörü başkenti" olarak adlandırılması tesadüf değildir. Kırcaali, bayramları birlikte paylaşan ve zorlukların üstesinden birlikte gelen farklı etnik toplulukların insanları arasında iyi komşuluğun bir emsalidir. Bugün hepimizin ihtiyaç duyduğu birliktir. Kırcaali yine iyi bir örnek ve birlik için iyi bir örnek olmaktadır."

Belediye Başkanı, Kırcaali'de yedinci kez iftar organizasyonuna katılan Osmangazi Belediyesine teşekkür etti. Müslüman topluluğu adına Kırcaali Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed düzenleyenlere şükranlarını ilettili.

Sözü alan Kırcaali Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed: "Yüce Allah için oruç tuttuğumuz, Ramazan ayı boyunca yiyecek ve sudan yoksun, birlikte orucumuzu bozmaktan onur duyuyorum. Ramazan Ayı bize daha iyiliksever, daha uyumlu, daha imanlı, daha iyiniyetli olmamızı öğreten bir manevi okuldur. Bu lütuf ve merhamet dolu bir aydır." dedi.

Papaz peder Petır şunları söyledi: "Kırcaali en güvenli şehrin gökyüzü altında yaşıyoruz. Hıristiyanların orucu bittğinde, hemen müslümanların orucu başlamaktadır. Bir mabette bir ayın sona erdiğinde, diğerinde bir başka ayın başlar. Böylece şehir, duasız ve inanç ya da milliyete bakılmaksızın, hepimizin üzerinde bulunan Yüce Yaratıcıya dua eden insansız kalmaz."

Resmi iftar yemeği konukları arasında Belediye Meclisi Başkanı Raif Mustafa, Kırcaali Belediyesi Başkan Yardımcıları Elisaveta Kehayova, İvan Veleve, Üsein Ahmed, Mu-

Among the guests at the festive dinner present were also the President of the Municipal Council Mr. Raif Mustafa, the deputy mayors of the municipality Mrs. Elizabeth Kehayova, Mr. Ivan Veleв, Mr. Usain Ahmed, Mr. Muharrem Muharrem; the regional governor Mr. Biser Nikolov and his two deputies – Mr. Nazmi Myumyun and Mr. Musa Seidahmed, as well as many councilors and business representatives. During the month of Ramadan such suppers are being very often organized by the Regional Mufti Office and the municipality.

harrem Muharrem, vali Biser Nikolov ve iki yardımcısı Nazmi Mümün ve Musa Seidahmed, belediye meclisi ve iş dünyası temsilcileri vardı.

Ramazan ayı boyunca bu tür iftar yemekleri Bölge Müftülüğü ve Belediye tarafından sıkça düzenlenmektedir.

Ифтар в Ихтиман

На 16 юли 2014 г. Мюсюлманско настоятелство – гр. Ихтиман, организира ифтар за местните мюсюлмани. В мероприятияето се включиха повече от четиридесет човека. Официални гости на ифтара бяха Районният мюфтия на София Мустафа Избищали и имамът на Централната софийска джамия „Баня Башъ“ Айхан Мустафа. Имамът изнесе кратка беседа за превъзходството на месец Рамазан и говеенето.

За втора поредна година местното Мюсюлманско настоятелство всеки ден организира вечери ифтари, на които присъстват десетки мюсюлмани и немюсюлмани.

По време на ифтарите се изнасят беседи за религията, свещените месеци и постите. Провеждат се курсове за изучаване четенето на Корана, прожекции на филми, правят се нощни молитви и др.

Iftar dinner in Ihtiman town

On 16 July 2014 the Muslim Denomination of Ihtiman town organized an Iftar dinner for Muslims. Present at the event were more than forty people. Official guests at the dinner were the regional mufti Mr. Mustafa Izbishtali of Sofia city and the Imam of the Central Mosque of Sofia "Banya Basha" Mr. Ayhan Mustafa. The Imam gave a short talk about the superiority of the month of Ramadan and fasting.

For the second consecutive year the local Muslim Denomination was busy with the everyday Iftar dinner organizations, attended by dozens of Muslims and non-Muslims.

Moreover, during those Iftar dinners, useful lectures about religion are being held, lectures about the sacred months and fasting. Courses for studying the reading of the Koran are held, as well as religious film screenings and night prayers activities.

Ihtiman'da iftar

Ihtiman kasabası encümenliği yerli müslümanlar için 16 Temmuz 2014 tarihinde iftar düzenledi.

Etkinliğe kırktan fazla kişi katıldı. İftara gelen resmi misafirler arasında Sofya Bölge Müftüsü Mustafa İzbiştali ve Sofya "Banya Başı" Merkez camii imamı Ayhan Mustafa vardı. İmam Ramazan ayı ve orucun fazileti ile ilgili kısa bir konuşma yaptı.

İkinci yıl yerli encümenlik onlarca müslüman ve gayrimüslimin katıldığı iftar yemekleri organize etmektedir.

İftarlarda din, kutsal ay ve oruç hakkında konuşmalar yapılmakta. Kur'an okuma kursları ve film gösterimleri yapılmakta gece namazları kılınmakta.

Ифтари в Шумен

През Свещения месец всяка вечер в двора на джамията „Шериф Халил Паша“ в град Шумен се даваха ифтари за около 200 души. Спонсори бяха бизнесмени от Шумен и изселници от Турция. Иftarите са добър повод за среща между приятели и близки.

Iftar dinner in Shumen town

During the Holy month every night in the courtyard of the mosque "Sherif Halil Paşa" in the Shumen were given iftars for about 200 people. Sponsors were businessmen from Shumen town and immigrants from Turkey. Iftar dinners are always a good occasion for meeting friends and relatives.

Şumnu'da iftar

Mübarek ay boyunca Şumen "Şerif Halil Paşa" camii avlusunda her akşam yaklaşık 200 kişilik iftar yemeği verildi. Bağış yapanlar arasında Şumen'den iş adamları ve Türkiye'den göçmenler vardı. İftarlar arkadaş ve akrabalar arasında görüşme için iyi bir fırsattır.

30 000 семейства получили дарения по повод Курбан Байрам

Мюсюлманското изповедание традиционно организира благотворителна кампания по повод Свещения празник Курбан Байрам всяка година, когато се раздава курбанско месо на нуждаещите се. Миналата година по време на Курбан Байрам в рамките на кампанията „Курбан 2014“ 30 000 семейства в страната получиха пакети с курбанско месо. Кампанията стартира в началото на септември и до празника бяха събрани средства за 300 жертвени животни (едър рогат добитък) на стойност над 400 000 лева. В деня на празника те бяха заклани в три сертифицирани кланици – една в Северна България и две в Южна България. Месото бе разфасовано на пакети от по 3 и 5 кг и транспортирано със специализиран транспорт до своите получатели.

Благодарение на добрата организация на Районните мюфтийства курбанът зарадва семейства, които не са имали възможност да пренесат в жертва животно по време на празника. Пакети с месо получиха всички социално слаби семейства без оглед на етническата или религиозната принадлежност. С дарения в дарителската кампания участваха и Червеният полумесец, Председателството по религиозните въпроси на Турция, благотворителни фондации и множество частни лица. Цената, определена от отдел „Социален“ на Главно мюфтийство за единица курбан, бе 270 лева.

По традиция месото се раздава на социално слаби, вдовици, сираци, социални заведения, домове за възрастни хора и на граждани, поставени под запрещение.

Курбан Байрам е един от най-големите мюсюлмански празници, в който всеки мюсюлманин, който има материалната възможност, ходи на поклонение в Светите земи (Мека и Медина) и принася в жертва животно. Месото на жертвеното животно се разделя на три: една част за семейството, другата – за съседите, а третата – за хората, изпаднали в нужда. Курбанът е вид богослужение, което цели засвидетелстването на богобоязънта на всеки мюсюлманин.

30,000 families received gifts on the occasion of Eid

The Muslim Denomination of Bulgaria traditionally organizes a charity campaign on the occasion of the sacred feast each year when fresh meat is being distributed to the poorest families among us. The last year during this Eid, thanks to the campaign "Eid 2014", 30,000 families in the country received packages full of meat. The campaign started during the early September and by the beginning of the feast, about 300 sacrificial animals (cattle) were donated, which cost over 400 000 lev. On the day of the feast they were slaughtered in three certified slaughterhouses - one in northern Bulgaria and two in Southern Bulgaria. The meat was cut into packages of 3 and 5 kg and transported by a specialized transport to their recipients.

Thanks to the good organization of the region mufti offices, lots of families who were not been able to sacrifice an animal, according to the Islamic religion, were happy to receive such great presents. Packages of meat received all poor families regardless

Kurban Bayramı vesilesiyle 30 000 aileye kurban eti dağıtıldı

Başmüftülük din geleneksel olarak, ihtiyaç sahiplerine et dağıtıldığı, her yıl Kurban Bayramı vesilesiyle bir yardım kampanyası düzenlemektedir.

Geçen yıl "2014 Kurban Kesimi Organizasyonu" kampanyası çerçevesinde ülkede 30 000 aileye kurban et paketi ulaştırılmıştır. Kampanya Eylül ayında başlamış olup bayrama kadar 400 000 leva üzerinde 300 (büyükbaş) kurbanlık hayvanlar için para toplanmıştır.

Bayram günü bunlar, Kuzey Bulgaristan'da iki Güney Bulgaristan'da bir olmak üzere, üç sertifikalı kesimhanelerde kesilmiştir. Et parçalanmış ve 3 ve 5 kg'lık paketler halinde özel nakil vasıtasıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır.

Bölge müftüleklerin iyi organizasyonu sayesinde bayramda kurban kesme imkânı olmayan aileleri sevindirdi. Et paketleri etnik kökeni veya dini ne olursa olsun tüm yoksul ailelere dağıtıldı.

of ethnicity or religion. The Red Crescent also was a donor to the fundraising campaign, the Presidency of Religious Affairs of Turkey, the charitable foundations and many other volunteers. The price determined by the "Social" department of the Grand Mufti's Office for a single animal was 270 lev. Traditionally the meat is distributed to the poor, widows, orphans, care facilities, homes for the elderly and to people under guardianship.

Eid is one of the biggest Muslim feasts, which every Muslim who has the physical ability, goes on a pilgrimage to the Holy Land (Mecca and Medina) and sacrifices animal to the poor in the name of the Lord. The meat of the sacrificial animal is generally divided into three parts: the first part belongs to the family, the second - to the neighbors, and the third to - people who need it most. During this Eid, one aims to worship His God by feeding the hungry, which, according to Islam, is an expression of piety of every Muslim.

Bağış toplama kampanyasına bağış yaparak Kızılay, Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Başkanlığı, hayırsever vakıflar ve birçok özel kişi katıldı.

Başmüftülük "Sosyal işler" bölümü tarafından bir kurban hissesi için belirlenen fiyat 270 leva oldu. Geleneksel olarak et yoksul kişilere, dul, yetim, sosyal yardım tesislerine, bakımevlerine ve kısıtlama altında bulunan vatandaşlara dağıtılır.

Kurban Bayramı, hacca gitmeye maddi imkânı olan her müslümanın Kutsal Topraklara (Mekke ve Medine) gittiği ve kurban hayvan kestigi, müslümanların büyük en bayramlarından biridir. Kurbanlık hayvanın eti üçe ayrılır: biri aileye, diğeri – komşulara ve üçüncüsü - ihtiyaç sahiplerine.

Kurban her müslümanın takvasının bir ifadesi olan bir ibadet türüdür.

Благотворителност на Районно муфтийство – Шумен

На 01.10.2014 г. екипът на Районно муфтийство – Шумен, заедно с имама на с. Янково, посетиха Дома за възрастни хора с психични разстройства в с. Черни връх, общ. Смядово, по случай приближаващия празник Курбан Байрам. В дома са настанени 90 души, от които половината са мюсюлмани. Живущите в дома организираха програма по случай Курбан Байрам. Служителите на Районно муфтийство – Шумен, бяха посрещнати много любезно от директора на дома г-жа Маргарита Киранова.

Екипът на мюфтийството почерпи със сладки всички домакини, независимо от това дали празнуват.

Районното мюфтийство направи дарение с хранителни продукти и дрехи на нуждаещи се мюсюлмани в град Шумен и село Ивански. През месец Рамазан бяха раздадени повече от 400 пакети с хранителни продукти на нуждаещи се. А по време на Курбан Байрам бяха раздадени около 500 пакета с месо за нуждаещите се в област Шумен.

Charity work of the Regional Mufti's Office of Shumen town

On 10.01.2014, the team of the Regional Mufti's Office of Shumen town, together with the imam of the village Yankovo, visited the Home for adults with mental disorders in Cherni vrah village, municipality Smiadovo on the occasion of the forthcoming Islamic feast Eid. The residents of the Home for adults, about 90 people, half of whom are Muslims, organized an Eid program on the occasion of Eid. Employees of the Regional Mufti's Office of Shumen town were greeted very kindly by the director of the Home for adults Mrs. Margarita Kiranova. The team of the mufti's office treated all the hosts with different kinds of sweets, whether celebrate or not.

The Regional Mufti donated food and clothing to the needy Muslims of Shumen town and of that of Ivanski village. During the month of Ramadan were given more than 400 packages of food to the needy as presents. And during the second Eid were distributed about 500 packages of meat to the needy in Shumen District.

Şumen Bölge Müftülüğünden yardımseverlik örneği

Şumen Bölge Müftülüğü ekibi 01.10.2014 tarihinde, yaklaşan Kurban Bayramı vesilesiyle, Yankovo köy imamı ile birlikte Smiyadono ilçesi, Çerni vrh köyündeki ruhsal bozuklukları olan yetişkinler bakımevini ziyaret etti. Bakımevinde yarısı müslümanlar 90 kişi bulunmaktadır. Bakımevi sakinleri Kurban Bayram vesilesiyle bir program düzenlediler.

Şumen Bölge Müftülüğü çalışanları – Bakımevi Müdürüsi Bayan Margarita Kiranova tarafından çok nazik karşılandı. Müftülük ekibi bayramı olup olmadıklarına bakılmaksızın herkese tatlı ikramında bulundu.

Şumen Bölge Müftülüğü Şumen şehrinde ve İvanski köyünde muhtaç müslümanlara yiyecek ve giyecek bağışı yaptı. Ramazan ayı boyunca ihtiyaç sahiplerine 400'den fazla gıda paket dağıtıldı. Kurban Bayramı süresince ise Şumen ilinde ihtiyaç sahiplerine 500 et paketi dağıtıldı.

Хелял сертифициране

Halal certification ● Helal sertifikası

Глобализацията позволява както опознаване, обмяна на опит и много възможности и различни улеснения, но също така затруднява опазването на много територии от проникването и смесването на едни неща с други. Пример за това са забранените (харам) и позволените (хелял) неща в живота според ислямската религия. Разнообразието на храни, облекла, медикаменти, услуги и т.н. води до затруднение при спазването на стриктните ислямски закони.

Мюсюлманско изповедание, за да улесни редовия мюсюлманин в ежедневните му потребности, сформира Комисия по издаване на сертификат „Хелял“, която да работи за появата на пазара на стоки и услуги с гарантиран чист произход, годни за употреба от мюсюлманите. През изминалата година бяха инспектирани множество фирми, основно за производство на храни, като голяма част от тях произвеждат хелял продукти, а някои от тях – и за вътрешния пазар.

Halal certification

Globalization allows one gain more knowledge, exchange of experience and many different features and facilities, but also hampers the protection of many areas of penetration and mixing some things with others. Examples of this are the forbidden (haram) and the permitted (halal) things in life according to Islam. The variety of food, clothing, medicines, services, etc. leads to difficulties in complying with the strict Islamic laws.

In order to ease the Muslim community in Bulgaria, the Muslim Denomination has formed a Committee for "Halal" meat certification to be able to work for special market for goods and services with guaranteed pure origin usable by Muslims. In the past year, many companies were inspected, mainly for food production, as most of them produce Halal products for the country, and others – for export.

Helal sertifikası

Küreselleşme bilgi ve deneyim alışverişi yani sıra birçok farklı imkân ve kolaylıkları sağladığı gibi, aynı zamanda birçok alanın korunmasını ve bazı şeylerin diğerleri ile karıştırılmamasını zorlaştırmaktadır. Bunun örnekleri İslâm'a göre hayattaki yasak edilen (haram) ve izin verilen (helâl) şeylerdir. Gıda, giyim, ilaç, hizmet, vb. konulardaki çeşitlilik katı islâmî yasalara uyumasını zorlaştırmakta.

Günlük ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda sıradan müslümanı kolaylaştırmak için Başmüftülük müslümanlar tarafından kullanılabilir temiz menşei ile mal ve hizmetlerin piyasaya çıkması adına "Helal" sertifikası veren bir belgelendirme komisyonu kurdu. Geçtiğimiz yıl, çoğu ihracat bazıları ise iç piyasa için üretim yapan, ağırlıklı olarak gıda imâlatı yapan birçok firma teftiş edildi.

Хелял сертифициране

Предлаганите от Главно мюфтийство услуги по хелял сертифициране дават възможност на производителите и търговските фирми да разширят дейностите си, като печелят клиенти, за които хелял продуктите са от съществено значение, и разширяват бизнеса си, като изнасят своите продукти в държави, където хелял сертификатът е условие за участие в пазара.

Комисията по хелял сертифициране на Главно мюфтийство в България издава сертификати на български фирми, които отговарят на условията, заложи в правилника за сертифициране.

Главно мюфтийство е единствената институция в страната, оторизирана да издава „Хелял“ сертификат за вътрешния и външния пазар.

През 2014 г. Главно мюфтийство издаде сертификати на следните търговски марки:

Halal Certifications

Offered by the Grand Mufti's Office halal certification services enables manufacturers and trading companies to expand their activities, by attracting customers for all of whom halal products are essential, and expand their business by exporting their products to countries where such halal certificates are compulsory to be provided in order to be part of the market. The Halal Committee Certification of the Grand Mufti's Office in Bulgaria issues certificates to Bulgarian companies that meet the conditions laid down in the regulations for certification. The Grand Mufti's Office is the only institution in the country authorized to issue "Halal" certificates for internal and external market. In 2014 the Grand Mufti's Office issued certificates to the following brands:

Helâl belgelendirme

Başmüftük tarafından sunulan helâl belgelendirme hizmetleri helâl ürünler kendileri için önem arz eden müşterileri kazanarak üreticilere ve ticaret şirketlerine faaliyetlerini genişletme fırsatı verir ve helâl sertifikasının piyasaya katılım şartı olduğu ülkelere kendi ürünlerini ihraç ederek işlerini büyütme imkânı sağlar. Başmüftük helâl belgelendirme komisyonu belgelendirme talimatname koşullarına uyan Bulgar şirketlere sertifika vermektedir. Başmüftük iç ve dış piyasa için "Helâl" sertifikası vermeye yetkili ülkedeki tek kurumdur.

2014 yılında Başmüftük aşağıdaki ticari markalara sertifikalar vermiştir:

Фирми с временни сертификати

№	Име на фирма	Адрес	Продукт	Валидност до:	Предназначение
1	Лактина ООД	гр. София	закваса	18.02.2015	външен пазар
2	Арониада Агро ООД	гр. Две могили	натурален сок от арония	06.05.2015	външен пазар
3	Захарен комбинат Пловдив АД	гр. Пловдив	вафли, шоколади, бисквити, бонбони	26.10.2015	външен пазар
4	Кармела 2000 ООД	гр. В.Търново	вафли, бисквити и кекс	26.05.2015	вътрешен пазар
5	Захарни изделия Варна (Свеет +)	гр. Балчик, гр. В. Търново	вафли и бисквити	27.07.2015	вътрешен пазар
6	Престиж 96 ООД	гр. В.Търново	вафли, пасти и бисквити	27.07.2015	външен пазар
7	Корона М ООД	гр. Стара Загора	зърнени закуски, карамелени блокчета, шоко дражета, сушени плодове, ядки и нуга	27.04.2015	външен пазар
8	Бор – Чвор ООД	с. Дълбок извор, обл. Пловдив	кисело мляко, сирене и кашкавал	03.07.2015	външен пазар
9	Шипка 99 АД	гр. Първомай	сирене и кашкавал (краве и овче)	22.12.2015	външен пазар
10	Лодис Инвест ООД	гр. Пазарджик	сирена и кашкавал	06.05.2015	външен пазар
11	Мандра Рилци	гр. Добрич	сирене и кашкавал (краве и овче)	03.03.2015	външен пазар
12	Родопея – Белев	гр. Смолян	кисело мляко, сирене и кашкавал	27.03.2015	вътрешен пазар

Хелял сертифициране ● Halal certification ● Helal sertifikası

13	Мандра Ситово	гр. Ситово	сирена и кашкавал	29.05.2015	вътрешен пазар
14	Белла България	гр. Ямбол	точени кори, баници	02.01.2015	външен пазар
15	Куминиано Фрут ЕОД	с. Катунца	консервиране на череша	30.09.2015	външен пазар
16	Черис Груп ООД	гр. Варна	консерви от череша	31.08.2015	външен пазар
17	ОБЕРЪОСТЕРАЙХИШЕ БИОДИЗЕЛ – БЪЛГАРИЯ	гр. Русе	глицерин на растителна основа	12.05.2015	външен пазар
18	Лавена АД	гр. Шумен	лавандулово масло	03.05.2015	външен пазар
19	Мустафа Осман Сюлейман	с. Загориче, обл. Шумен	месо от едър и дребен рогат добитък	25.12.2015	външен пазар

Фирмите, отговорили на изискванията, на които се издават партидни сертификати в присъствие на член от комисията или човек, одобрен от нея, до момента са:

№	Име на фирма	Адрес	Продукт	Предназначение
1	Тер-М АД	с. Поповица, обл. Пловдив	хелял клане на гъски и патки	външен пазар
2	Унитемп ООД	с. Войводиново	хелял клане на ЕРД	външен пазар
3	Градус – 1 ЕООД	гр. Стара Загора	хелял клане на пилета	външен пазар
4	Галус 2004 – Милево	с. Милево, обл. Пловдив	хелял клане на гъски и патки	външен пазар
5	Брезово АД	гр. Брезово	хелял клане на гъски	външен пазар
6	Агропласмент – 92 В АД	гр. Добрич	хелял клане на гъски и патки	външен пазар

Companies with temporary certificates

Nº	Name of company	Address	Product	Date of expiry:	Purpose
1	Lactina Ltd.	Sofia city	yeast	18.02.2015	External market
2	Aroniada Agro Ltd.	Dve Mogili town	juice of chokeberry	06.05.2015	External market
3	Sugar factory Plovdiv town AD	Plovdiv town	waffles, chocolates, cookies, candies,	26.10.2015	External market
4	Carmela 2000 Ltd.	Veliko Tarnovo town	waffles, biscuits and cake	26.05.2015	Internal market
5	Confectionery Varna (Sweet +)	Balchik town, Veliko Tarnovo town	Waffles and biscuits	27.07.2015	Internal market
6	Prestige 96 Ltd.	Veliko Tarnovo town	waffles, cakes и biscuits	27.07.2015	External market
7	Corona M Ltd.	Stara Zagora town	cereals, caramel bars, Shock pills, dried fruits, nuts and nougat yogurt and cheese	27.04.2015	External market
8	Bor - Chvor Ltd.	Dalbok Izvor village, municipality Plovdiv	Yoghurt, white and yellow cheese	03.07.2015	External market
9	Shipka 99 AD	Parvomay town	White and yellow cheese (cow and sheep), cheeses	22.12.2015	External market
10	Lodis Invest Ltd.	Pazardzhik town	White and yellow cheese (cow and sheep), cheeses	06.05.2015	External market
11	Riltsi Dairy	Dobrich town	сирене и кашкавал (краве и овче)	03.03.2015	External market
12	Rodopeya - Belev	Smolian town	Yoghurt, white and yellow cheese	27.03.2015	Internal market

13	Sitovo Dairy	Sitovo town	White and yellow cheese	29.05.2015	Internal market
14	Bella Bulgaria	Yambol town	Filo pastry, pies	02.01.2015	External market
15	Kuminiano Fruit EDI	Katunitsa village	preserving cherries	30.09.2015	External market
16	Cheris Group Ltd.	Varna city	preserved cherries	31.08.2015	External market
17	OBEROSTERAYHISHE BIODIESEL - BULGARIA	Ruse town	glycerin plant-based	12.05.2015	External market
18	Mustafa Osman Suleiman	Zagoriche village, Shumen municipality	meat of cattle	25.12.2015	External market
19	Lavena AD	Shumen town	lavender oil	03.05.2015	External market

Companies complying with the requirements of issued batch certificates in the presence of a member of the Commission or a person authorized by it to date are:

Nº	Name of company	Address	Product	Purpose
1	Ter-M AD	Popovitsa village, municipality Plovdiv	Halal slaughter of geese and ducks	External market
2	Unitemp Ltd.	Voivodinovo village	Halal slaughter cattle	External market
3	Gradus - 1 Ltd.	Stara Zagora town	Halal slaughter of chickens	External market
4	Gallus 2004 - Milevo	Milevo village, municipality Plovdiv	Halal slaughter of geese and ducks	External market
5	Brezovo AD	Brezovo town	Halal slaughter of geese	External market
6	Agroplasmnt - In 92 AD	Dobrich town	Halal slaughter of geese and ducks	External market

Geçici sertifika sahibi firmalar

Nº	Firma ünvanı	Adresi	Ürünü	Geçerlilik süresi:	Kullanım amacı
1	Laktina OOD	Sofya şehri	Maya	18.02.2015	Dış piyasa
2	Aroniada Agro OOD	Dve mogili şehri	Aronia meyve suyu	06.05.2015	Dış piyasa
3	Zaharen kombinat Plovdiv AD	Plovdiv şehri	Gofret, çikolata, bisküvi, şekerleme	26.10.2015	Dış piyasa
4	Karmela 2000 OOD	Veliko Tırmovo şehri	Gofret, bisküvi ve kek	26.05.2015	İç piyasa
5	Zaharni izdeliya Varna (Sweet +)	Balçık şehri, Veliko Tırmovo şehri	Gofret ve bisküvi	27.07.2015	İç piyasa
6	Prestij 96 OOD	Veliko Tırmovo şehri	Gofret, pasta ve bisküvi	27.07.2015	Dış piyasa
7	Korona M OOD	Stara Zagora şehri	Tahıllı yiyecekler, karamel barlar, çikolata drajeler, kurutulmuş meyveler, kuruyemiş ve koz helva	27.04.2015	Dış piyasa
8	Bor – Çvor OOD	Plovdiv ili, Dılbok izvor köyü	Yoğurt, peynir ve kaşar	03.07.2015	Dış piyasa
9	Şipka 99 AD	Pırvomay şehri	Peynir ve kaşar (inek ve koyun)	22.12.2015	Dış piyasa
10	Lodis Invest OOD	Pazarcik şehri	Peynir ve kaşar	06.05.2015	Dış piyasa
11	Mandira Riltsi	Dobriç şehri	Peynir ve kaşar (inek ve koyun)	03.03.2015	Dış piyasa
12	Rodopeya - Belev	Smolyan şehri	Yoğurt, peynir ve kaşar	27.03.2015	İç piyasa

13	Mandra Sitovo	Sitovo şehri	Peynir ve kaşar	29.05.2015	İç piyasa
14	Bella Bılgariya	Yambol şehri	Yufka, börek	02.01.2015	Dış piyasa
15	Kuminiano Frut EOOD	Katunitsa köyü	Kiraz konserve ürünleri	30.09.2015	Dış piyasa
16	Çeriş Grup OOD	Varna şehri	Kiraz konserveleri	31.08.2015	Dış piyasa
17	Oberösterrayhişe – biodizel - Bılgariya	Ruse şehri	Bitkisel gliserin	12.05.2015	Dış piyasa
18	Lavena AD	Şumen şehri	Lavanta yağı	03.05.2015	Dış piyasa
19	Mustafa Osman Süleyman	Şumen ili, Zagoriçe köyü	Küçükbaş ve büyükbaş hayvan eti	25.12.2015	Dış piyasa

Şartları yerine getirmiş, bir komisyon üyesinin ya da komisyonca yetkilendirilmiş bir kişinin hazır bulunmasıyla verilen şu an itibarıyla parti sertifikalara sahip firmalar:

Nº	Firma ünvanı	Adresi	Ürünü	Kullanım amacı
1	Ter-M AD	Plovdiv ili, Popovitsa köyü	Kaz ve ördek helâl kesimi	Dış piyasa
2	Unitemp OOD	Voyvodino köyü	Büyükbaş helâl kesimi	Dış piyasa
3	Gradus – 1 EOOD	Stara Zagora şehri	Tavuk helâl kesimi	Dış piyasa
4	Galus 2004 - Milevo	Plovdiv ili, Milevo köyü	Kaz ve ördek helâl kesimi	Dış piyasa
5	Brezovo AD	Brezovo şehri	Kaz helâl kesimi	Dış piyasa
6	Agroplasment - 92 B AD	Dobriç şehri	Kaz ve ördek helâl kesimi	Dış piyasa

Антимюсюлмански прояви в България

Anti-muslim acts in Bulgaria ● Bulgaristan'da islam karşıtı eylemler

Антимюсюлманските прояви, езикът на омразата, престъпленията от омраза и ислямофобията са актове, с които, за съжаление, се срещаме в нашето ежедневие, особено напоследък. За последните 25 години техният брой надвишава 250. Подобни действия са осъждани от всички държавни и неправителствени структури, от отделни членове на обществото, но тяхното проявление продължава силно да тревожи Мюсюлманското изповедание. Ксенофобското и антагонистично слово, с което често си служи част от политическата класа в България, създава реални предпоставки тези актове да продължат. До момента в страната няма осъдени за подобен род престъпления, тъй като се класифицират в графата „дребни хулиганства“.

Anti-muslim acts in Bulgaria

Anti-Muslim events, hate speech, hate crimes and Islamophobia are acts which, unfortunately, we confront in our daily life, especially lately. For the past 25 years their number exceeds 250. Such acts are condemned by all governmental and non-governmental structures of individual members of society, but their manifestation continues strongly to worry the Muslim Denomination. Xenophobic and antagonistic speeches, which often serve as part of the political class in Bulgaria, create real prerequisites for these acts to continue. Presently, there are no convicted of such crimes as classified in the "petty hooliganism".

Bulgaristan'da islam karşıtı eylemler

Müslüman karşıtı eylemler, nefret söylemleri, nefret suçları ve İslamofobi, maalesef özellikle son yıllarda günlük hayatımızda yüzleştiğimiz eylemler arasında yer alıyor. Son 25 yılda bunların sayısı 250'ün üzerinde. Bu tür eylemler, tüm hükümet ve sivil toplum örgütleri ve toplumun bireysel üyeleri tarafından kınanmakta, ancak Müslümanlar Diyaneti bu eylemlerden büyük endişe duymaktadır. Bulgaristan'daki siyasi sınıfın bir kısmının kullandığı yabancı düşmanlığı ve muhalif söylemler, bu eylemlerin devam etmesi için koşullar meydana getirmektedir. Bunların küçük çaplı holiganlık olarak sınıflandırılması nedeniyle ülkede bu tür suçlardan hüküm giyenler mevcut değil.

1-3. Гоце Делчев – Gotse Delchev – Gotse Delçev.

4. Висш ислямски институт в София – The High Islamic Institute in Sofia city – Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü.

Оскверняване на джамията в Пазарджик

С множество свастики и обидни антимиюсюлмански квалификации осъмна централната джамия в Пазарджик на 13 януари 2014 година. Ругатните бяха изписани с черен спрей по оградната стена на джамията, намираща се в центъра на града. Този антимиюсюлмански акт над храма не е единственият случай. Джамията често става обект на подобни нападения. Тя е паметник на културата и е в Списъка на ЮНЕСКО.

Desecration of the mosque in Pazardzhik town in Bulgaria

With numerous swastikas and offensive anti-Muslim qualifications was awoken the central mosque in Pazardzhik town on 13 January 2014. Profanity was painted with black spray the fence wall of the mosque, located in the city center. This anti-Muslim act above the temple is not the only case. The mosque frequently becomes a subject to such attacks. It is a cultural monument and is in the list of UNESCO.

Pazarcik camiine saygısızlık

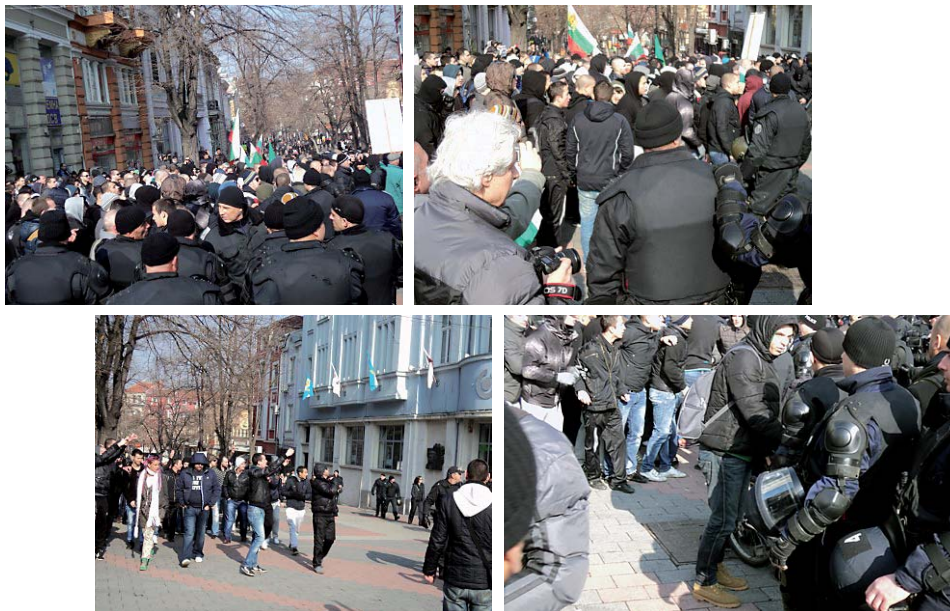
13 Ocak 2014 tarihinde Pazarcik merkez camiine pek çok gamalı haç ve Müslüman karşıtı nitelilememe yazılmış halde bulundu. Küfür edici yazılar şehir merkezinde bulunan caminin çit duvar siyah sprey ile yazılmıştı. Mabede yapılan bu anti-Müslüman hareket tek değildir. Camii bu tür saldırılara sık sık maruz kalmaktadır. Bu bir kültürel anıt olup UNESCO listesinde de yer almaktadır.

Антимиюсюлманско шествие в Пловдив

Два поредни петъка, на 7 и 14 февруари м.г., повече от 1000 души от цялата страна участваха в протест срещу решението на Пловдивския съд за възстановяването на „Куршун джамия“ в Карлово на Главно муфтийство. (Джамията е незаконно отнета и национализирана по време на тоталитарния режим.)

На 14 февруари тълпата от протестиращи, минавайки покрай историческата „Джумая джамия“ в Пловдив, я замерва с павега, камъни, бомбички и димки. Вратата и почти всички прозорци на джамията бяха изпотрошени. Наред с това протестиращите развяваха плакати с надписи като „Българска земя – няма да дадем нито камък“, „Ако загубим България – губим всичко“, „Спри ислямизацията на България“, „Долу ДПС“ и др. Елена Ваташка, един от водачите на протеста и лидер на футболните фен клубове в България, е цитирана от медиите да казва: „Неприемливо е страна като България,

Антимюсюлмански прояви в България ● Anti-muslim acts
in Bulgaria ● Bulgaristan'da islam karşıtı eylemler

член на ЕС, да позволява на Главно мюфтийство да притежава земя или имот. Съдът трябва да се съобразява с общественото мнение, а не с политическите партии.“

Протестите бяха подкрепени от футболните фенове на ЦСКА, „Левски“, пловдивските „Ботев“, „Локомотив“ и др. Също така и от публични личности като кмета на Карлово Емил Кабаиванов, който преди това също организира протест и петиция в Карлово срещу възстановяването на вакъфски имот на Мюфтийството. Подкрепа оказаха и крайни националисти и политически партии като ВМРО, НФСБ и др.

По подобен начин публични институции и личности подкрепиха протести и петиции в други общински градове на страната по същия повод, където мюсюлманите заведоха дела за възвръщането на имотите си.

По време на всички тези протести мюсюлмански и турски символи и обекти станаха обекти на омраза на крайни националисти и расистки движения.

Редно е да се отбележи, че заведените дела са на основание Закона за вероизповеданията, който дава право на официалните вероизповедания да си върнат одържавените имоти.

Всичките протести бяха отразени от националните медии.

Anti-Muslim procession in Plovdiv town

Two consecutive Fridays, on 7 and 14 February the last year, more than 1,000 people from across the country participated in the protest against the decision of the Plovdiv Court for reimbursement of “Kurshun mosque” in Karlovo town of the Grand Mufti’s Office. (The mosque was illegally seized and nationalized during the communist regime.)

On February 14, a crowd of protesters, passing nearby the historic “Jumua Mosque” in Plovdiv town, witnesses saw a group of people throwing paving stones towards the temple, as well as firecrackers and smoke bombs. The central door and almost all the windows of the mosque were vandalized, broken down into pieces. Furthermore, protesters waved banners such as “Bulgarian land - not sharing a stone”, “If we lose Bulgaria – we losing everything,” “Stop the Islamization of Bulgaria”, “Down MRF” and others. Mrs. Elena Vatashka, one of the leaders of the protest and a leader of football fan clubs in Bulgaria, was quoted by the media as saying: “It is absolutely unacceptable for a country like Bulgaria, an EU member, to allow the Grand Mufti’s Office to hold land or property. The court must

1. Град Пловдив, 14 февруари 2014 – Plovdiv town, 14 February – Plovdiv şehri, 14 Şubat 2014.

take into account the public opinion, and not that of the political parties.”

The protests were supported by football fans of CSKA “Levski”, Plovdiv “Botev”, “Locomotive” and others. Also by public figures such as the mayor of Karlovo town Mr. Emil Kabaivanov, who previously also organized a protest and a petition in Karlovo town against the restoration of a wakif property, which belonged to the Grand Mufti’s Office. Also, support came from the extreme nationalists and political parties VMRO, NFSB and others to the protesters.

Similarly, public institutions and individuals supported the protests and petitions in other municipal cities and towns of the country on the same occasion where Muslims filed lawsuits for the return of their property.

During all these protests Muslim and Turkish characters and objects became the focus of hatred of extreme nationalists and racist movements.

It has to be noted that prosecutions are under the Law on Religion, which entitles the official religions to return expropriated property.

All protests were covered by the national media.

Plovdiv’te Müslüman karşıtı yürüyüş

İki cuma arka arka, 7 ve 14 Şubat geçen yıl, ülke genelinden 1000’den fazla kişi Plovdiv Mahkemesi’nin Başmüftüğe Karlovo’daki “Kurşun camii” iadesi kararını protestoya katıldı. (Cami komünist rejim yıllarında yasadışı ele geçirilerek kamulaştırılmıştır.)

14 Şubat tarihinde, protesto eden bir kalabalık Plovdiv’teki tarihi “Cuma Camii” yakınından geçerken camiye kaldırım, taş, fişek ve duman bombaları atıyor. Caminin kapısı ve hemen hemen tüm pencereleri tahrip ediliyor. Buna ilâveten, protestocular “Bulgar toprağı – bir taş bile vermeyiz”, “Eğer Bulgaristan’ı kaybedersek, her şeyi kaybederiz”, “Bulgaristan’ın islâmlaşmasını durdur”, “HÖH aşağı” gibi pankartlar salladı. Protesto liderlerinden biri ve Bulgaristan’da futbol fanatiğı kulüpleri lideri Elena Vataşka medya tarafından şöyle dediğı aktarıldı: “AB üyesi olan Bulgaristan gibi bir ülke için, Başmüftülüğün arsa veya gayrimenkul sahibi olmasına izin vermek kabul edilemez. Mahkeme, siyasi partilere göre değil de kamuoyunu dikkate alarak hareket etmelidir.”

Protestolar CSKA, “Levski” ile Plovdiv’in “Botev”, “Lokomotif” vd. futbol takımları hayranları tarafından desteklenmişti.

Destek verenlerin arasında daha önce başmüftülüğe yapılan vakıf malı iadesine karşı protesto ve imza kampanyası organize eden Karlovo belediye başkanı Emil Kabaivanov gibi

devlet temsilcileri de vardı.

VMRO (İç Makedon Devrimci Örgütü), NFSB (Bulgaristan Ulusal Kurtuluş Cephesi) gibi aşırı milliyetçiler ve siyasi partiler tarafından da destek geldi.

Benzer şekilde, Müslümanlar mülklerinin iadesi için dava açtıkları ülkenin diğer belediyelerinde aynı vesilesiyle kamu kurum ve bireyler protesto ve imza kampanyalarını destekledi.

Tüm bu protestolar sırasında Müslüman ve Türk sembol ve yerler aşırı milliyetçilerin ve ırkçı hareketlerin nefret odağı haline geldi.

Bu mahkeme davaların kamulaştırılan gayrimenkulleri geri almak için resmi dinlere hak tanıyan Dinler Yasasına istinaden açıldıklarını belirtmek gerekmektedir.

Tüm protestolar ulusal medya tarafından yansıtılmıştı.

Джамията в Асеновград

На 15 май 2014 г. старата джамия в Асеновград беше осквернена с надписи като „турци“, „мангали“, „резаци“, както и със свастики.

The mosque in Asenovgrad town

On May 15, 2014 the old mosque in Asenovgrad town was defaced with graffiti as “Turks”, “Gypsies”, “Butchers”, as well as with symbols of swastikas.

Asenovgrad camii

15 Mayıs 2014 tarihinde Asenovgrad'taki eski camiine “Türkler”, “Çingeneler”, “kesilenler” gibi yazılar ile ve gamalı haçlar ile saygısızlıkta bulunuldu.

Джамията в град Гоце Делчев

На 15 август 2014 г. паметникът на културата – джамията „Карадж Паша“ в град Гоце Делчев, беше осквернена със свастики и обидни изрази.

The mosque in the town of Gotse Delchev

On 15 August, 2014 the cultural - mosque “Karaji Pasha” in the town of Gotse Delchev, was desecrated with swastikas and offensive language.

Gotse Delçev camii

15 Ağustos 2014 tarihinde Gotse Delçev'teki kültürel anıt olan “Karacı Paşa” camii gamalı haç ve kırıcı sözler ile saygısızlık edildi.

ИМУЩЕСТВЕНИ ЩЕТИ:

Висш ислямски институт в София

За пореден път Висшият ислямски институт в София стана обект на нападение. На 16 февруари 2014 г. по стените на института бяха забелязани „Вън, турци“, „Nazi Boys“ и други обидни и накърняващи ислямската религия надписи. Според записите от камерите на 15 февруари около 11:39 ч. двама души пристигат с автомобил, те са маскирани. Полицията заведе разследване по случая.

PROPERTY DAMAGES:

The High Islamic Institute in Sofia city

Once again, the Supreme Islamic Institute in Sofia city became an object of a severe attack. On February 16, 2014 on the walls of the institute were spotted words like: “Out, Turks”, “Nazi Boys” and other insulting and offending the Islamic inscriptions. According to the records from the cameras, on February 15 around 11:39 pm, two masked people arrived by a car. Police led an investigation on that case.

MADDİ HASARLAR:

Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü

Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü bir kez daha saldırının hedefi oldu. 16 Şubat 2014 tarihinde, enstitü duvarlarında “Türkler dışarıya”, “Nazi Boys” ve diğer hakaret edici ve İslâm dini karşıtı yazılar tespit edildi. Kamera kayıtlarına göre 15 Şubat günü saat 23.39 civarında araç ile iki maskeli kişi gelir. Polis olay ile ilgili soruşturma başlattı.

ЗАПЛАХИ/ЗАПЛАШИТЕЛНО ОТНОШЕНИЕ:

1. Джамията в Шумен

На 16 март 2014 г. шуменската джамия „Киллак“ осъмна с надписи „Смърт за вас“.

2. Джамията в Гоце Делчев

На 13 юни 2014 г. с монолитен метален кръст осъмна минарето на джамията „Караджъ Паша“ в град Гоце Делчев, която е паметник на културата. Това сигнализираха хора, живеещи в съседство с културния паметник в града. Видно е, че това е провокация, която цели да нагнети напрежението между етносите и религиите в региона. Интересен е фактът, че дни преди това група ентузиастични от НПО „Активна съвест“, град Гоце Делчев, с подкрепата на националисти и партия ВМРО организираха протест пред съда заради делото за връщане на джамията на Мюфтийството. Същият този ден се появи българският флаг, развян на въпросното минаре, и слоган „Не правете услуга на Ердоган“, визирайки турския министър-председател; „Джамията е наша“ и др. Няколко дни по-късно то осъмна с кръст отгоре. Случаите бяха отразени от местни и национални медии. Местната мюсюлманска общност осъди тези провокативни актове.

3. Джамията в Попово

Около 20 юни 2014 г. джамията в Попово, Търговишко, беше осквернена. Бяха написани надписи по стените на джамията: „Смърт за турците и циганите“, „Циганите на сапун, турците под ножа“, както и нарисувани свастики.

4. Джамията в Благоевград

На 15 септември 2014 г. джамията в Благоевград беше осквернена за пореден път. Имаше свастики и надписи „Смърт“, „Няма да забравим Буново“... Джамията е подложена на многократни враждебни нападения.

1. Гоце Делчев – Gotse Delchev – Gotse Delçev.

2. Благоевград – Blagoevgrad – Blagoevgrad.

THREATS/THREATENING TERMS:

1. The mosque in Shumen town

On March 16, 2014 the Shumen mosque "Killac" witnessed the sentence "Death to you" in the morning on its walls.

2. The mosque of the town of Gotse Delchev

On June 13, 2014 with solid metal cross woke up the minaret of "Karaji Pasha" mosque in the town of Gotse Delchev, which is a cultural monument. This signaled the people living in the vicinity of the cultural monument in the city. It is a clear evident that this is a provocation, which aims tension between the ethnic groups and religions in the region. An interesting fact is that days earlier a group of enthusiasts from NGOs "Active Conscience", Gotse Delchev town, with the support of the nationalists and the VMRO political party, staged a protest before the court case for the return of the mosque of the Grand Mufti's Office. The same day appeared the Bulgarian flag waving on the very same minaret and slogan on it: "Do not service Mr. Erdogan", referring to the Turkish Prime Minister: "The mosque is ours". A few days later the mosque woke up with a cross on its top. Cases were covered by the local and national media. The local Muslim community condemned these provocative acts.

3. The mosque in the town of Popovo

Around June 20, 2014 the mosque in the town of Popovo, municipality Targovishte, was defiled. There were written the following insulting inscriptions on the walls of the mosque: "Death to the Turks and Gypsies", "Gypsies into soap, Turks under knife" together with large painted swastikas.

4. The mosque in the town of Blagoevgrad

On September 15, 2014, the mosque in the town of Blagoevgrad was desecrated again. There were swastikas and inscriptions such as: "Death!", "We won't forget Bunovo"... The mosque was subjected to repeated hostile attacks.

TEHDİTLER/TEHDİT EDİCİ TUTUM:

1. Şumnu camii

16 Mart 2014 tarihinde Şumnu "Killak" camii "Ölüm size" yazıları ile yazılmış bulundu.

2. Gotse Delçev camii

13 Haziran 2014 tarihinde Gotse Delçev şehrindeki bir kültürel anıt olan "Karacı Paşa" camii minaresi üzerine takılmış monolit metal bir haç ile bulundu. Bu kentin kültürel anıtın çevresinde yaşayan sakinler tarafından ihbar edildi. Bunun bölgede etnik gruplar ve dinler arasında gerilim amaçlayan bir provokasyon olduğu açıktır.

İlginç bir gerçek şu ki birkaç gün önce milliyetçiler ve VMRO partisinin desteğiyle Gotse Delçev şehri "Aktivna sivest" sivil toplum kuruluşundan bir grup meraklı caminin müftülüğe iadesi davasından dolayı mahmeke önünde bir protesto düzenlemişti. Aynı gün söz konusu minarede Bulgar bayrağı takılarak Türkiye Başbakanına atıfta bulunarak şu sloganlar yazıldı "Erdoğan'a iyilik yapmayın", "Cami bizimdir" ve diğerleri. Birkaç gün sonra minare üzerinde bir haç ile bulunmuştu. Olaylar yerel ve ulusal medyada yankı buldu. Yerel Müslüman topluluğu bu kışkırtıcı eylemleri kınadı.

3. Popovo camii

20 Haziran 2014 tarihinde Tırgovişte iline bağlı Popovo camiine saygısızlık yapıldı. Cami duvarlarına şunlar yazılmıştı: "Türlere ve Çingeneler ölüm", "Çingeneler sabun, Türkler ise bıçak altına" ve gamalı haç boyanmıştır.

4. Blagoevgrad camii

15 Eylül 2014 tarihinde Blagoevgrad'daki camiine karşı tekrar saygısızlık edildi. Gamalı haç ve "Ölüm", "Bunovo'yu unutmayacağız" ... yazıları. Cami tekrarlanan düşmanca saldırılara maruz kalmaktadır.

Декларации

Declarations of the muslim denomination ● Müslümanlar Diyaneti'nin bildiriileri

Главно мюфтийство, отчитайки своята незаменима обществена функция и като балансър в обществените отношения, неведнъж е заявявало своето мнение по обществено значими събития и проблеми. Многократно институцията е фокусирала вниманието на държавните ръководители и широката общественост върху проблеми, чиито отложени във времето решения биха довели до дисбаланс в отношенията на различни структурни единици на цялото българско общество. Не са рядкост и случаите, в които Главно мюфтийство се е произнасяло и по международни въпроси, касаещи световния мир и разбирателство.

Declarations of the muslim denomination

Taking into account its irreplaceable social function and a balance in public relations, the Grand Mufti's Office has repeatedly stated its opinion on socially significant events and issues. Also, the institution has repeatedly focused the attention of state leaders and the general public on issues whose delayed decisions would lead to further imbalanced actions, regarding the relationship of different structural units of the whole Bulgarian society. Very often has the Grand Mufti's Office been pronounced as the international balancer of issues concerning world peace and understanding.

Müslümanlar Diyaneti'nin bildirileri

Başmüftülük, toplumsal ilişkilerdeki eşsiz toplumsal fonksiyonunu ve dengeleyici rolünü dikkate alarak, sosyal öneme sahip olaylar ve sorunlar hakkında defalarca görüşlerini dile getirmiştir.

Başmüftülük kurumu, devlet liderlerinin ve toplumun dikkatini, çözümlerinin ertelenmesi nedeniyle tüm Bulgar toplumunun farklı yapısal birimlerinin ilişkilerinde dengesizliğe yol açabilecek sorunlar üzerine çekmiştir.

Başmüftülük, aynı zamanda dünya barışı ve uzlaşısı ile ilgili uluslararası konularda da fikirlerini dile getirmiştir.

Декларация на Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България по повод антихуманните и терористични деяния на т.нар. „Ислямска държава“ в Близкия изток

20 октомври 2014 г.

Ръководството на Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България от висотата на своята отговорност пред обществото и отзивчивост към зачитането на човешките права, радетел на хуманизма и свободата, заявява своята остро осъдителна и заклеймяваща позиция относно варварските покушения на т.нар. „Ислямска държава“ в Близкия изток.

Главно мюфтийство за пореден път заявява своята ясна и категорична позиция, че отнемането на невинни човешки животи, насилието, терорът и всички форми на тяхната проява към цивилните и невинни граждани са абсолютно неприемливи, дълбоко укорими и не се припокриват с принципите на ислямската религия.

Безпрецедентното погазване на висшите достойнствата на исляма и принизяването му до средство за постигане на политически и властови ресурс силно ни огорчава. Ислямската религия под никаква форма не проповядва насилието и заклеймява погубването на човешкия живот без значение какъв е поводът за подобен акт.

Дълбоко оскверняващите ислямската религия деяния на псевдодържавното формиране от Близкия изток, на което сме свидетели, не може да се отъждествява с повелите на Святата ни религия, тъй като те са кардинално различни.

Смятаме, че тези ксенофобски актове на насилие, породени от инфантилен властови ламтеж, подплатен с дълбоко непознаване на високо нравствените ислямски ценности и очевидно невежество, представляват сериозна опасност срещу световния мир.

Относно призива на самопровъзгласилата се „Ислямска държава“ всички мюсюлмани да се присъединят към нея сме длъжни да заявим, че никъде в Свещения Коран или Сюннета – традицията на пратеника Мухаммед (а.с.), не се споменава за т.нар. „Ислямска държава“. Това, което се изисква от мюсюлманите (а и от всички хора), е да управляват справедливо, без оглед на разликата между хората – било тя социална, религиозна или етническа.

В Корана Всевишният Аллах повелява: „О, вярващи, бъдете честни свидетели заради Аллах! И да не ви вкара в грях омразата на някои хора, та да сте несправедливи! Бъдете справедливи, то е най-близо до богобоязливостта!...“

Според исляма държавният глава се избира, а не се самопровъзгласява. Такава е практиката на сподвижниците на Мухаммед (а.с.) след смъртта му. За акта на самозванството той казва: „Ние не даваме (тези постове) на хора, които ги искат или се стремят всячески да ги получат.“ Според ислямската традиция избраният държавен глава не налага своята воля чрез насилие и убийства, защото една от основните цели на исляма е да съхранява живота на хората, а не да пролива кръвта им. Това е ясно видимо и в категоричното решение на пратеника Мухаммед (а.с.), който не позволява избиването на двуличниците, обосновавайки се, че не желае да избива поданиците си.

Имайки предвид повелите на Всевишния и традицията на пратеника и делата на самообявилата се „Ислямска държава“, не откриваме допирни точки, а, напротив, те са диаметрално противоположни, което означава, че мюсюлманите не трябва да се поддават на провокацията на тези хора, а да се разграничат от действията им.

Ние, представителите на висшето ръководство на Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България, заявяваме готовността си да работим усилено и всеотдайно за духовния и високо морален разцвет на духовните ценности и добруването на цялото българско общество!

Настоящата декларация е подкрепена от Националния съвет на религиозните общности в България (НСРОБ).

Declaration of the Grand Mufti's Office of the Muslim Denomination in the Republic of Bulgaria on the occasion of inhumane and terrorist acts of the so-called. "Islamic State" in the Middle East.

October 20, 2014

The leadership of the Grand Mufti's Office of the Muslim Denomination in the Republic of Bulgaria from the highness of its responsibility to society and being responsive to human rights, champion of freedom and humanism, declares its sharply condemning and judgmental stance about the barbarian attacks on the so-called "Islamic State" in the Middle East.

The Grand Mufti's Office reaffirms its clear and unequivocal position that taking the life of an innocent human being, violence, terror and all forms of such hostile activities to civilians are absolutely unacceptable, deeply unobjectionable and do not overlap with the principles of the Islamic religion at all. The unprecedented violation of the higher virtues

of Islam and its relegating to a means of achieving political power and resource, grieves us greatly. The Islamic religion in any form does not preach violence and condemned the destruction of human life no matter what the reason might be for such an act more than 14 centuries ago.

The deep defiling acts of Islam of pseudo-formation by the Middle East, which we are witnessing, cannot be equated with the dictates of our Holy religion since they are dramatically different. We believe that these xenophobic acts of violence with infantile craving power, lined with deep ignorance of high moral values and Islamic ignorance obviously represent a serious threat to the world peace in general.

Regarding the call on the self-proclaimed "Islamic State" which states that all Muslims should join it, makes us feel obliged to say that nowhere in the Quran or in the life of Muhammad PBUH, in his Sunnah (the tradition of the Messenger Muhammad PBUH) , is mentioned the so-called. "Islamic State". What is required of Muslims (and of all people) is the presence of a fair leadership, irrespective of the difference between people whether it social, religious or ethnic. In the Qur'an, Allah commands: "O believers, be honest witnesses for Allah's sake! And let not the hatred of some people make you sinners and unjust! Be fair, this way is closest to godliness! ..."

According to Islam, the head of state is elected, but he does not proclaim himself. This is the common practice of the companions of Muhammad PBUH after his death. About the act of imposture, he PBUH said: "We do not give (these positions) to people who want or seek their best to get them." According to the Islamic tradition, the chosen head of state does not impose his will through violence and murder, because one of the main objectives of the Islamic religion is to preserve people's lives, but not shed their blood. This is clearly understandable in the explicit decision of the Messenger Muhammad PBUH, which does not allow even the killing of the hypocrites, arguing he does not want to kill his nation.

Taking into account the sacred dictates of the Almighty and the tradition of the messenger together with the deeds of the so-called self-proclaimed "Islamic state", we do not find any interfaces at all, on the contrary - they are diametrically opposed, which means that Muslims should not succumb to the provocations of those people, but to differentiate themselves from their actions.

We, the representatives of the senior management of the Grand Mufti's Office of the Muslim Denomination in Bulgaria, declare our willingness to work hard and entirely devoted for the spiritual and high moral bloom of the religious values and the well-being of the whole Bulgarian society!

The present declaration is supported by the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NSROB).

Ortadoğu'da sözde "İslâm Devleti"nin insanlık dışı ve terör eylemlerine ilişkin Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftülüğü deklarasyonu

20 Ekim 2014

Toplum önünde kendi yüksek sorumluluğu ve insan haklarına duyarlılığı ile, hümanizm ve özgürlük yandaşı olarak Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftülük idaresi Ortadoğu'da sözde "İslâm Devleti"nin barbarca saldırılarıyla ilgili sertçe kınayan ve yargılayıcı tutumunu beyan ediyor.

Başmüftülük, masum insanların katledilmesini, sivil ve masum vatandaşlara yönelik her türlü şiddet ve terör eylemlerinin kabul edilmez olduğunu, sertçe kınanması gerektiğini ve İslâm dininin ilkeleriyle örtüşmediğini hususundaki bir kez daha açık ve net pozisyonunu belirtiyor.

İslâm'ın yüksek değerlerinin görülmedik şekilde çiğnenmesi ve siyasi ve güç kaynağı sağlamak adına araç olarak kullanılması bizleri son derece üzüyor. İslâm dini şiddetin hiç bir şeklini tasvip etmez ve böyle bir hareketin sebebi ne olursa olsun insan yaşamının yok edilmesini kınıyor.

Ortadoğu'dan sözde devlet oluşumun şahit olduğumuz İslâm dinine karşı derinden saygısızlığı kutsal dinimizin emirleri ile eşit olamaz çünkü bunlar tamamen farklıdırlar.

İnfantil güç özleminden kaynaklanan, yüksek İslâm ahlaki değerlerini derinden tanılamak ve açıkça cehalet ile kaplı bu zenofobi şiddet eylemlerin dünya barışına ciddi bir tehdit oluşturduğuna inanıyoruz.

Kendi kendini ilan eden "İslâm Devleti"nin tüm müslümanlara kendisine katılma çağrısına ilişkin olarak, Kur'an'da ya da sünnette - Muhammed'in (s.a.v.) geleneğinde, hiçbir yerde sözde "İslâm Devleti"nden bahsedilmediğini söylemek zorundayız. Müslümanlardan (tüm insanlardan olduğu gibi) istenilen insanlar arasında sosyal, dini ya da etnik fark bakılmaksızın yönetmektir.

Kur'an'da, Allah'ın şöyle emreder: "Ey iman edenler! Allah için hakkı titizlikle ayakta tutan, adalet ile şahitlik eden kimseler olun. Bir topluma olan kininiz sizi adaletsizliğe itmesin. Adil olun. Bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır."

İslâm'a göre, devlet başkanı seçilir, kendi kendine ilân edilmez. Bu onun ölümünden sonra Peygamberimiz (s.a.v.) sahabelerin bir uygulamasıdır. Sahtekârlık için kendisi şöyle diyor: "Biz bunları (bu pozisyonları) isteyen veya onları elde etmek için ellerinden geleni ya-

pan kişilere vermiyoruz." İslâm geleneğine göre seçilende devlet başkanı iradesini şiddet ve cinayetler yoluyla empoze etmez çünkü İslâmın temel hedeflerinden biri insanların hayatlarını korumak, bunların kanını dökmek değil. Bu, kendi vatandaşlarını öldürmek isteme gerekçesiyle, Muhammed (s.a.v.) münafıkların öldürülmesini izin vermediği kati kararında da açıkça görünür.

Yüce Allah'ın emirlerini ve peygamberin geleneği ile kendi kendini ilân eden "İslâm devleti"nin yaptıkları göz önüne alındığında ortak noktalar bulmuyoruz, tam aksine, bunlar tamamen birbirine zıtlar, bu ise tabandaki müslümanların bu kişilerin provokasyonu etkisi altında kalmamaları ve onların eylemlerinden kendilerini ayırt etmeleri gerektiği anlamına gelir.

Biz, Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftülük üst düzey yönetim temsilcileri, tüm Bulgar toplumunun manevi değerlerin gelişmesi ve refahı için özveriyle çalışmaya hazır olduğumuzu beyan ederiz!

Bu deklarasyon, Bulgaristan Dini Cemaatler Ulusal Konseyi tarafından desteklenmektedir.

Декларация на Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България по повод стотиците невинни жертви, загинали по време на военните сражения в Държавата Палестина

27 юли 2014 г.

Болката, сълзите, страданията, насилието и конфликтите, които съществуват на много места в ислямския свят, дълбоко нанасяват всички мюсюлмани. През Свещения за нас месец Рамазан бяхме свидетели на безмилостно нападение над невинни граждани в Газа, Палестина.

Ние, представителите на българските граждани, изповядващи исляма, остро осъждаме отнемането на живота на невинни хора. Животът е неприкосновен дар от Всевишния и само Той има правомощията и привилегиите да се разпорежда с него. Силно сме притеснени, че с подобни действия се оскърбяват дълбоко стотици семейства, без да са страна в случващите се размирици в блискоизточната държава.

Ислямската религия е изпратена, за да донесе на човечеството спокойствие, мир, сигурност и щастие и на двата свята, ето защо и ние, българските граждани, изповядващи исляма, се обръщаме с гореща молитва към Всевишния Аллах за спасението на душите на загубилите живота си в конфликта и за спасение за всички потиснати и страдащи мюсюлмани и по-специално тези в Палестина и Газа.

Призоваваме представителите на международната общност, ползвайки се от дипломатически способности, да направят всичко възможно за прекратяването на горещия конфликт.

Declaration of the Grand Mufti's Office of the Muslim Denomination of the Republic of Bulgaria on the occasion of the hundreds of innocent victims who died during the military engagements in the State of Palestine.

July 27, 2014

The pain, tears, suffering, violence and conflicts that exist in many places in the Islamic world, deeply hurt all Muslims. During the Holy month of Ramadan of ours we have witnessed a ruthless attack on innocent civilians in Gaza, Palestine.

We, the representatives of all Bulgarian citizens, professing the Islamic religion, strongly condemn taking of innocent lives. Life is a sacred gift from the Almighty and He alone has the powers and privileges to dispose of it. We are deeply concerned that with similar actions hundreds of families are being offended, without even being part of the occurring events in the Middle East country.

Islam was given to bring humanity, peace, security and happiness in both worlds, which is why we, as Bulgarian citizens, professing Islam, pray to the Almighty Allah for the salvation of those souls who lost their lives in conflict, we pray for the salvation of all the oppressed and suffering Muslims in particular those in Palestine and Gaza.

We call upon the international community representatives, benefiting from the diplomatic means, with the hope that they will do everything possible to end the hot conflict.

Filistin Devletinde askeri çatışmalar sırasında ölen yüzlerce masum kurbanlara ilişkin Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftülüğü deklarasyonu

27 Temmuz 2014

İslâm dünyasında birçok yerde mevcut acı, gözyaşları, ağrı, şiddet ve çatışmalar, tüm müslümanları derinden yaralar. Bizim için kutsal olan Ramazan ayı boyunca Filistin, Gazze'de masum sivillere acımasız bir saldırıya tanık olduk.

Biz, İslâm dinine mensup Bulgar vatandaşlarının temsilcileri, masum insanların öldürülmesini şiddetle kınıyoruz. Hayat Yüce Allah tarafından verilen kutsal bir hediyedir ve yalnız O onunla tasarrufta bulunma yetki ve ayrıcalıklara sahiptir. Benzer eylemlerle bu Orta Doğu ülkesinde meydana gelen huzursuzlukların bir parçası olmayan yüzlerce ailelerin rencide olduğundan derin endişe duyuyoruz.

İslâm dini insanlığa huzur, barış, güvenlik ve her iki dünyada mutluluk getirmesi için gönderilmiştir, bu yüzden biz, İslâm dinine mensup Bulgar vatandaşları, çatışmada ölenler için Yüce Allah'tan rahmet diliyor ve özellikle Filistin ve Gazze'de tüm ezilen ve acı çeken müslümanların kurtulmaları için dua ediyoruz.

Uluslararası toplum temsilcilerini diplomatik anlaşmalara dayanarak bu sıcak çatışmayı sona erdirmek için mümkün olan her şeyi yapma çağrısında bulunuyoruz.

Поздравителни адреси

Congratulatory messages ● Tebrik mesajları

Световна традиция е държавни, политически и обществени лидери да поздравяват мюсюлманите по различни поводи. Това се случва предимно на двата големи празника на изповядващите исляма – Рамазан Байрам и Курбан Байрам. Българските държавни ръководители, политически лидери и дипломати също са част от тази добра световна традиция, чиято цел е да уважи празнуващите и да подсили фундамента на толерантността в обществото.

Congratulatory messages

It is a worldwide tradition that state, political and community leaders congratulate Muslims on various occasions. This occurs mainly during the two big feasts of the professing Islam - Ramadan Bayram and Kurban Bayram. Bulgarian state officials, political leaders and diplomats are also part of this world good tradition, which aims to show respect to the celebrating and also to strengthen the foundation of tolerance in society.

Tebrik mesajları

Devlet liderleri, siyasi ve toplum liderleri tarafından çeşitli vesilelerle Müslümanlara tebrik mesajları gönderme dünya çapında bir gelenek haline geldi. Bu, Müslümanların iki büyük bayramı olan Ramazan ve Kurban Bayramı günlerinde görülüyor.

Bu geleneği devam ettiren Bulgar devlet liderleri, siyasi liderler ve diplomatlar da bu bayramlarda Müslümanları tebrik ederek toplumda hoşgörü temelini güçlendirmektedir.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС ОТ АМЕРИКАНСКИЯ ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР ПО СЛУЧАЙ КУРБАН БАЙРАМ

„По повод края на поклонението хадж бих искал да изкажа моите поздравления към мюсюлманите по целия свят за един благословен Курбан Байрам. Винаги съм бил развълнуван от силния дух на Байрама, който ни напомня за готовността на Ибрахим да принесе сина си в жертва“, се казва в специален поздравителен адрес от държавния секретар на САЩ Джон Кери до външните министри на страните, в които живеят мюсюлмани.

По думите на Кери, духът на Байрама набляга на моралното задължение да помогнем на хората в нужда, включително и на онези общности, които са изгонени от домовете си, и онези, които са загубили любимите си хора в резултат на природни бедствия или въоръжени конфликти.

„Курбан Байрам ни показва истинската същност на човечеството – човечество, което оценява службата, саможертвата и мирното съжителство. Това дава урок на мюсюлманите и немюсюлманите, че всички ние можем да дадем своя принос и да търсим положителна промяна. Особено в този период на страдание в Сирия това е послание, което всички трябва да вземем присърце“, пише още държавният секретар на Америка.

Той поздрави мюсюлманите, които извършиха хадж тази година, и им пожела безопасно пътуване. По време на хадж това е едно силно напомняне за всичко, което имаме общо, виждайки милиони мюсюлмани от различни среди, групи и култури, стоящи рамо до рамо в молитва.

„От името на Държавния департамент бих искал да пожела на всички мюсюлмани щастлив и благословен Курбан Байрам, Честит Байрам и Хадж Мабрур (да бъде приет хаджът ви!)”, с тези пожелания завършва писмото на Джон Кери, държавен секретар на САЩ, до всички външни министри на страните, в които живеят мюсюлмани.

Congratulatory Address by Secretary of State on the occasion of Kurban Bayram

“On the occasion of the end of the pilgrimage (Haj), I would like to convey my greetings to all Muslims around the world wishing them a blessed Kurban Bayram. I have always been excited by the strong spirit of Bayram, which reminds us of the willingness of Abraham to offer his son in sacrifice,” was stated in a special congratulatory letter from US Secretary of State John Kerry to the foreign ministers of the countries in which Muslims live.

According to Carey, the spirit of Bayram emphasizes the moral obligation to help people in need, including those communities that were expelled from their homes, and those who have lost loved ones as a result of natural disasters or armed conflicts.

“Kurban Bayram shows us the true nature of humanity - humanity, which evaluated the service and sacrifice of peaceful coexistence. This gives a lesson to Muslims and non-Muslims - that we can all do our part and to seek the positive change. Especially in this time of suffering in Syria this is a message we should all take to heart,” says the Secretary of the State of America.

He congratulated Muslims who committed Haj this year and wished them a safe journey. During the Haj this is a strong reminder of everything we have in common, seeing millions of Muslims from different backgrounds, cultures and groups, standing side by side in a prayer.

“On behalf of the State Department I would like to wish all Muslims a happy and blessed Eid-Bayram, a happy holiday and Haj Mabruur! (May Haj be accepted you!)” With these wishes ends the letter of John Kerry, the State Secretary of the USA, to all Foreign Ministers of the countries where Muslims live.

Kurban Bayramı vesilesiyle ABD Dışışleri Bakanı tarafından tebrik mesajı

ABD Dışışleri Bakanı John Kerry müslümanların yaşadıkları ülkelerin dışışleri bakanlarına gönderdiği özel bir kutlama mektubunda şöyle deniliyor:

“Hac vesilesiyle dünyadaki tüm müslümanlara mübarek Kurban Bayramı tebriklerimi sunmak istiyorum. Bize oğlunu kurban etmek için İbrahim’in hazırlığını hatırlatan Bayramın güçlü ruhundan hep heyecan duymuşumdur.”

Kerry’ye göre, Bayramın ruhu muhtaç insanlara, evlerinden kovulanlara ve doğal afetler ya da silahlı çatışmalar sonucunda sevdiklerini kaybetmiş olanlar da dahil, insanlara yardım etmek ahlaki yükümlülüğüne vurgulamaktadır.

ABD Dışışleri Bakanı ayrıca şunları da yazıyor “Kurban Bayram bize insanlığın gerçek doğasını gösterir – ibadeti, fedakârlığı ve huzurlu bir arada yaşamaya değer veren bir insanlık.

Bu müslümanlara ve gayri müslimlere bir ders verir, hepimiz üzerimize düşeni yapabilir ve olumlu bir değişim aramayabiliriz. Özellikle Suriye’de bu acı süre içinde hepimizin dert edilmesi gereken bir mesajdır.”

Dışışleri Bakanı bu yıl hacca giden Müslümanları tebrik etti ve onlara güvenli bir yolculuk diledi. Bu hac sırasında namazda farklı ortam, grup ve kültürlerden milyonlarca müslümanı görerek, bizim ortak şeyimiz hakkında güçlü bir hatırlatmadır.

ABD Dışışleri Bakanı John Kerry müslümanların yaşadıkları ülkelerin dışışleri bakanlarına gönderdiği mektubunu şu sözlerle son veriyor “Dışışleri Bakanlığı adına bütün müslümanlara mutlu ve mübarek bir Kurban Bayram diliyorum ve Hac Mabru (haccınız kabul olsun!).”

ГЛАВНИЯТ МЮФТИЯ ПОЗДРАВИ ПАТРИАРХ НЕОФИТ ПО ПОВОД РОЖДЕНИЯ МУ ДЕН

„За мен е изключителна чест да поднеса своите и тези на всички български граждани, изповядващи исляма, най-сърдечни поздравии и благопожелания по повод Вашия рожден ден“, пише Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи до Негово Светейшество Патриарх Неофит.

Главният мюфтия пожела на Негово Светейшество крепко здраве и благоденствие в служението му като Светейши пастир на Българската православна църква и всички православни християни в България.

„Използвам възможността да Ви поздравя по повод положителния развой на казуса, свързан с Патриаршеската катедра „Св. Александър Невски“, и да Ви уверя, че споделяме Вашата радост и засвидетелстваме нашата подкрепа и убеждение, че храмовете принадлежат на Бог и са изградени единствено и само за богослужение“, пише още Главният мюфтия.

Главно мюфтийство засвидетелства своето високо уважение към Българската православна църква и се надява добрите отношения между двете деноминации да продължат да се развиват.

15 октомври 2014 г.

The Chief Mufti congratulated Patriarch Neophyte on the occasion of his birthday

“It is a great honor to convey my own and those of all the Bulgarian citizens, professing Islam, our most sincere greetings and best wishes on the occasion of your birthday,” wrote the Chief Mufti Dr. Mustafa Haji to His Holiness Patriarch Neophyte.

The Chief Mufti wished His Holiness good health and prosperity in his ministry as a pastor of the Bulgarian Orthodox Church and to all Orthodox Christians in Bulgaria.

“I take this opportunity to congratulate you on the occasion of the positive developments of the case related to the Patriarchal Cathedral “St. Alexander Nevsky”, and to assure you that we share your joy, manifest our support and belief that the temples belong to God and are built solely for worship,” says the Chief Mufti.

The Grand Mufti’s Office expressed its high respect to the Bulgarian Orthodox Church and hopes that good relations between the two denominations will continue to develop more and more.

October 15, 2014

Başmüftü doğum günü vesilesiyle Patrik Neofit’e tebrik mesajı gönderdi

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Rahip Hazretleri Neofit’e yazdığı mektupta şunları ifade ediyor “Doğum gününüz vesilesiyle şahsımın ve İslâm dinine mensup tüm Bulgar vatandaşlarının en samimi ve iyi dileklerini sunmak benim için büyük bir onur.”

Bulgar Ortodoks Kilisesi ve Bulgaristan’da tüm ve görev yaptığı Ortodoks Hıristiyanların papazı olarak Başmüftü Rahip Hazretleri Neofit’e sağlık ve refah diledi.

Başmüftü ayrıca şunları da yazıyor “Bu fırsatla Sv. Alekdansır Nevski” Patriklik Katedra-li ilgili davanın olumlu gelişmeler vesilesiyle sizi tebrik eder sevinci paylaşıyor, mabetlerin Tanrıya ait olduklarını ve sadece ibadet için inşa edildikleri hususunda destek ve inancını Size temin ederim.”

Başmüftülük Bulgar Ortodoks Kilisesine karşı saygısız ifade eder iki dini otorite arasında-ki iyi ilişkiler gelişmeye devam edeceğini ümit eder.

15 Ekim 2014

Lined writing area consisting of horizontal dotted lines.

Lined writing area consisting of 20 horizontal dashed lines spaced evenly down the page.

Team of Editors:

Ahmed Ahmedov
Hayri A. Emin
Vera Aleksandrova

Publisher:

MUSLIM DENOMINATION
Grand Mufti's Office
Sofia 2015

Address:

1301 Sofia
27 Bratya Miladinovi Str.
tel.: +359 2 9816001
fax: +359 2 9803058

ISBN 978-954-9880-62-5

www.grandmufti.bg

■ **Yazı İşleri Ekibi:**

Ahmed Ahmedov
Hayri A. Emin
Vera Aleksandrova

■ **Yayımlayan:**

MÜSLÜMANLAR DİYANETİ
Başmüftülüğü
Sofya 2015

■ **Adres:**

1301 Sofia
ul. Bratya Miladinovi 27
tel.: +359 2 9816001
fax: +359 2 9803058

ISBN 978-954-9880-62-5

www.grandmufti.bg

■ **Редакторски екип:**

Ахмед Ахмедов
Хайри А. Емин
Вера Александрова

■ **Издател:**

МЮСЮЛМАНСКО ИЗПОВЕДАНИЕ
Главно мюфтийство
София 2015

■ **Адрес:**

1301 София
ул. "Братя Миладинови" 27
тел.: +359 2 9816001
факс: +359 2 9803058

ISBN 978-954-9880-62-5

www.grandmufti.bg